

Agenda van de openbare gemeenteraad van 28 november 2007

De burgemeester van Groningen roept de leden van de gemeenteraad bijeen op:

Datum: woensdag 28 november 2007
Aanvang: 16:30 uur
Voorzitter: J. Wallage
Griffier: D.H. Vrieling

Opening

[Agenda gemeenteraad 28 november 2007.](#) (pdf)

[Raadsbesluit - Besluiten gemeenteraad 28 november 2007.](#) (pdf)

[Verslag gemeenteraad 28 november 2007.](#) (pdf)

1. Vaststelling van de notulen
2. Benoemingen
3. Mondelinge vragen en interpellaties
- 3a. Interpellatie door de fracties van het CDA, D66 en de VVD inzake uitspraken van wethouder Ver-schuren over het onderzoek Europapark - RO/EZ.
- 3b. Vragen van de PvdA-fractie over de consequenties voor Groningen van de contro-verse tussen Minister Vogelaar en de woningbouwcorporaties
4. Initiatiefvoorstellen: Initiatiefvoorstel van de fracties van Student en Stad en het CDA over openstelling van de voet-gangerszones Herestraat en Zwanestraat voor fietsver-keer met preadvies van het college
[Raadsbesluit inzake Initiatiefvoorstel Student en Stad en CDA 'Openstelling van de voetgangerszones Herestraat en Zwanestraat voor fietsverkeer' met preadvies college van B&W.](#) (pdf)
5. Ingekomen stukken
[Ingekomen stukken gemeenteraad 28 november 2007](#) (pdf)
6. Conformstukken
- 6a. Voorstel inzake verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005 (nr. 106)
[Raadsbesluit inzake Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005.\(nr.106\)](#) (pdf)
[Raadsbesluit - Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke](#) (pdf)
- 6b. Voorstel inzake sanering afvalwaterlozing woonschepen (nr. 108)
[Raadsbesluit inzake Sanering afvalwaterlozing woonschepen.\(nr.108\)](#) (pdf)
[Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen.](#) (pdf)

gemeenteraad - woensdag 28 november 2007

- 6c. Het voorstel is van de agenda afgevoerd
- 6d. Voorstel inzake voorbereidingsbesluit Bodenterrein 2007 (nr. 110)
Raadsbesluit inzake Voorbereidingsbesluit Bodenterrein 2007.(nr.110) (pdf)
Raadsvoorstel - Voorbereidingsbesluit Bodenterrein. 2007 (pdf)
- 6e. Het voorstel is van de agenda afgevoerd
- 6f. Voorstel inzake herontwikkeling Bornholmstraat Noordzijde en haalbaarheidsonderzoek herverkaveling Bornholmstraat Zuidzijde (nr. 112)
Raadsbesluit inzake Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en haalbaarheidsonderzoek herverkaveling Bornholmstraat zuidzijde.(nr.112) (pdf)
Raadsvoorstel - Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en haalbaarheidsonderzoek herverkaveling Bornholmstraat zuidzijde. (pdf)
- 6g. Voorstel inzake straatnaamgeving 'De Velden' (nr. 105)
Raadsbesluit inzake Straatnaamgeving "De Velden".(nr.105) (pdf)
Raadsvoorstel - Straatnaamgeving "De Velden". (pdf)
- 6h. Voorstel inzake schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren (nr. 109)
Raadsbesluit inzake Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren.(nr.109) (pdf)
Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren. (pdf)
- 6i. Het voorstel is vervallen
- 6j. Voorstel inzake servicegebouw Zilvermeer (nr. 98)
Raadsbesluit inzake Servicegebouw Zilvermeer.(nr.98) (pdf)
Raadsvoorstel - Servicegebouw Zilvermeer. (pdf)
- 6k. Voorstel inzake besteding incidentele middelen 2007 (nr. 99)
Raadsbesluit inzake Besteding incidentele middelen 2007.(103) (pdf)
Raadsbesluit inzake Besteding incidentele middelen 2007.(nr.99) (pdf)
Raadsvoorstel - Besteding incidentele middelen 2007. (pdf)
- 6l. Voorstel inzake integraal risicomanagement (nr. 103)
- 6m. Voorstel inzake programma onderwijshuisvestingsplan 2008 (nr. 100)
Raadsbesluit inzake Programma onderwijshuisvesting 2008.(nr.100) (pdf)
Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008. (pdf)

Discussiestukken

- 7. Voorstel inzake integraal risicomanagement (nr. 103)
- 8. Voorstel inzake aanscherping inkoopbeleid (nr. 104)
Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid. (pdf)

9. Voorstel inzake nieuwe VMBO huisvesting: voorstel en actualisering (nr. 114)
Raadsbesluit inzake Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie.(nr.114) (pdf)
Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie (pdf)
10. Voorstel inzake kadernota Natuur- en duurzaamheidseducatie (nr. 113)
Motie voorwaarden uitvoeringsprogramma Natuur- en duurzaamheidseducatie (pdf)
Motie Duurzaamheidcentrum (pdf)
Motie duurzaamheidseducatie (pdf)
Raadsbesluit inzake Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.(nr.113) (pdf)
Raadsvoorstel - Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie. (pdf)
11. Collegebrief over de reclamebelasting
Sluiting

Agenda gemeenteraad 28 november 2007.

De burgemeester roept de leden van de gemeenteraad

bijeen voor de openbare raadsvergadering op

woensdag 28 november 2007 vanaf 16.30 uur.

De hieronder genoemde punten zullen aan de orde worden gesteld.

GRONINGEN, 19 november 2007.

De burgemeester,
J. WALLAGE.

1. Vaststelling van de notulen.
Notulen van de vergadering van 14 november 2007.
2. Benoemingen.
3. Mondelinge vragen en interpellaties.
4. Initiatiefvoorstellen.
Initiatiefvoorstel van de fracties van Student en Stad en CDA inzake openstelling voetgangerszones Herestraat en Zwanestraat voor fietsverkeer + preadvies college.
5. Ingekomen stukken.
Zie bijgaande lijst.
6. Conformstukken.
 - a. Voorstel inzake verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005 (*nr. 106*).
 - b. Voorstel inzake sanering afvalwaterlozing woonschepen (*nr. 108*).
 - c. (*conform onder voorbehoud*) Voorstel inzake evaluatie uitstallingenbeleid (*nr. 107*).
 - d. Voorstel inzake voorbereidingsbesluit Bodenterrein 2007 (*nr. 110*).
 - e. Voorstel inzake planschade ex art. 49 WRO Jacob van Ruysdaelstraat (Boonstra) (*nr. 111*).
 - f. Voorstel inzake herontwikkeling Bornholmstraat noordzijde en haalbaarheidsonderzoek herverkaveling Bornholmstraat zuidzijde (*nr. 112*).
 - g. Voorstel inzake straatnaamgeving "De Velden" (*nr. 105*).
 - h. Voorstel inzake schetsontwerp definitieve beveiliging Martinatoren (*nr. 109*).
 - i. Voorstel inzake subsidiëring wijkorganisaties en wijziging Algemene Subsidie Verordening (ASV) (*nr. 101*).
 - j. Voorstel inzake aankoop aandelen Oikocredit (*nr. 102*).
 - k. Voorstel inzake servicegebouw Zilvermeer (*nr. 98*).
 - l. Voorstel inzake besteding incidentele middelen 2007 (*nr. 99*).

19-11-07

Agenda gemeenteraad 28 november 2007.

2

Discussiestukken.

7. Voorstel inzake integraal risicomanagement (*nr. 103*).
8. Voorstel inzake aanscherping inkoopbeleid (*nr. 104*).
9. Voorstel inzake programma onderwijshuisvestingsplan 2008 (*nr. 100*).
10. Voorstel inzake kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie (*nr. 113*).

Voorafgaand aan het agendapunt bestaat de mogelijkheid (ten hoogste 3 minuten) in te spreken over agendapunten 4 en 6g.

Insprekers kunnen zich aanmelden bij de Griffie tot 48 uur voor de vergadering, telefoon 050 – 3677725.

Raadsbesluit - Besluiten gemeenteraad 28 november 2007.

Besluitenlijst gemeenteraad

Besluiten openbare raadsvergadering woensdag 28 november 2007, aanvang 16.30 uur

	Onderwerp + voorstel	Besluit	Moties/amendementen/Stemming
1	Vaststelling van het verslag		
	Notulen van 31 oktober 2007	Vastgesteld	Aantekening: pag. 9: GroenLinks stemde voor motie 2.
2	Benoemingen		
	Geen		
3	Mondelinge vragen en interpellaties		
	- Verzoek tot interpellatie van CDA, D66 en VVD: uitspraken wethouder Verschuren over onderzoek Europapark-RO/EZ. - Vragen van de PvdA: consequenties voor Groningen t.g.v. controverse tussen min. Vogelaar en de woningbouwcorporaties.	Raad betreurt gang van zaken; aanvaard verklaring van bgm. en weth. Verschuren Raad stemt in met toezegging college	<i>Toezegging college:</i> raad wordt nader geïnformeerd middels een brief.
4	Initiatiefvoorstellen		
	Initiatiefvoorstel van S&S en CDA inz. openstelling voetgangerszones Herestraat en Zwanestraat voor fietsverkeer + preadvies college (openstelling van 21.00-09.00 uur + uitbreiding aantal straten)	aanvaard	Eventuele openstelling op zondagen overdag komt terug in cie. B&V (m.u.v. koopzondagen)
5	Ingekomen stukken		
	- Collegebrieven - Overige ingekomen stukken	n.v.t.	- brief 16 via cie. B&V i.p.v. R&W - brief 2 naar cie. R&W op verzoek van GroenLinks
6	Conformstukken		Moties/amendementen/Stemming
a.	Voorstel inzake verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005 (nr. 106)	aanvaard	
b.	Voorstel inzake sanering afvalwaterlozing woonschepen (nr. 108)	aanvaard	
c.	<i>Voorstel inzake evaluatie</i>	<i>afgevoerd</i>	<i>Komt later terug in de raad</i>

Raadsbesluit - Besluiten gemeenteraad 28 november 2007.

	<i>uitstallingenbeleid (nr. 107)</i>		
d.	Voorstel inzake voorbereidingsbesluit Bodenterrein 2007 (nr. 110)	aanvaard	
e.	<i>Voorstel inzake planschade ex art. 49 WRO Jacob van Ruysdaelstraat (Boonstra) (nr. 111)</i>	afgevoerd	<i>Wordt samen met de 2 andere planschades J.v. Ruysdaelstraat behandeld</i>
f.	Voorstel inzake herontwikkeling Bornholmstraat noordzijde en haalbaarheidsonderzoek herverkaveling Bornholmstraat zuidzijde (nr. 112)	aanvaard	
g.	Voorstel inzake straatnaamgeving "De Velden"(nr. 105)	aanvaard	
h.	Voorstel inzake schetsontwerp definitieve beveiliging Martinatoren (nr. 109)	aanvaard	
i.	<i>vervallen (nr. 101)</i>		
j.	Voorstel inzake servicegebouw Zilvermeer (nr. 98)	aanvaard	
k.	Voorstel inzake besteding incidentele middelen 2007 (nr. 99)	aanvaard	
l.	Voorstel inzake integraal risicomanagement (nr. 103)	aanvaard	
m.	Voorstel inzake programma onderwijshuisvestingsplan 2008 (nr. 100)	aanvaard	
Discussiestukken		Moties/amendementen/Stemming	
7	<i>1-minuut interventie: Voorstel inzake aanscherping inkoopbeleid (nr. 104)</i>	afgevoerd	<i>Komt later terug in de raad</i>
8	<i>Voorstel inzake aankoop aandelen Oikocredit (nr. 102)</i>	afgevoerd	<i>Komt later terug in de raad, gekoppeld aan nota Internationalisering</i>
9	Voorstel inzake nieuwe VMBO huisvesting: voortang en actualisatie (nr. 114)	aanvaard	<u>Toezegging college:</u> bij vaststelling stedenbouwkundig plan wordt een route/tijd tabel gegeven + inhoudelijke onderbouwing van Noordoost.
10	Voorstel inzake kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie (nr. 113)	aanvaard m.u.v. CDA en ChristenUnie	Motie (1) van GroenLinks, SP en PvdA met voorwaarden te verwerken in het uitvoeringsprogramma NDE, wordt aanvaard (voor: allen minus CDA en ChristenUnie) Motie (2) van GroenLinks, SP, PvdA en D66 met verzoek plannen te ontwikkelen voor duurzaamheidscentrum wordt aanvaard (voor: allen minus CDA, ChristenUnie en S&S).

Raadsbesluit - Besluiten gemeenteraad 28 november 2007.

			Motie (3) van de Stadspartij met onderzoek hoe scholen te faciliteren bij duurzaamheidprojecten en verwerken in uitvoeringsprogramma, wordt aanvaard (voor: allen minus ChristenUnie)
11	Collegebrief over de reclamebelasting	Raad houdt vast aan aangenomen moties tijdens begrotingsraad	

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.1

VERGADERING VAN 28 NOVEMBER 2007

De voorzitter: de heer J. Wallage, burgemeester.
de heer J.P.T. Klijnsma, plv. voorzitter.
de heer J. Vogel, plv. voorzitter.

Aanwezig zijn de dames L.G.J. Voortman (GroenLinks) en A. Postma (GroenLinks), de heren B. Oost (PvdA) en M. Baldew (PvdA), mevrouw K.A. Hazewinkel (PvdA), de heer J.A. Marion (SP), de dames T. Kirienko (SP) en R.F. Slors (PvdA), de heren A. de Rooij (PvdA), H.F.B. van der Heijdt (PvdA), J.D. Hukema (PvdA), J. Spakman (PvdA) en J.M. van Keulen (VVD), mevrouw A.J. Vos (PvdA), de heren S.W. Telgt (PvdA), E. Eikenaar (SP) en M. Azghoughi (PvdA), de dames H.J. van Mameren (VVD) en J. Kinds (PvdA), de heren J. Evenhuis (VVD), J.P.T. Klijnsma (GroenLinks), D. de Haan (GroenLinks), B.H. Koops (CDA) en D. de Jong (ChristenUnie), mevrouw B.G. de Boer (VVD), de heren J. Vogel (CDA), J. Seton (CDA) en L.H. Luhoff (D66), mevrouw H. Rademaker (SP), de heren J.W. Schaaf (SP) en M.A. in 't Veldt (SP), mevrouw A.B.M. Schlebusch (SP), de heren G.J. Spieker (Stadspartij Groningen), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks) en F. van Leeuwen (Student en Stad), mevrouw I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en de heren P.J.R. van der Wilt (D66) en D. Jager (VVD).

Afwezig: de heer J. Bolhuis (Stadspartij Groningen).

De heer D.H. Vrieling, griffier.
De heer. H.P. Bakker, secretaris.

Wethouders: de dames C.T. Dekker (GroenLinks), J.C.M. van Schie (PvdA) en J.A. Visscher (SP) en de heren J.J. Dijkstra (PvdA), P.W.G. Verschuren (SP) en F. de Vries (PvdA).

De voorzitter trekt nr. 14 uit de bus, zodat eventuele stemmingen zullen aanvangen bij mevrouw Vos.

De VOORZITTER: Ik open de vergadering (16.30 uur) en heet u allen welkom.

Door enkele fracties is een interpellatie aangevraagd waarover u straks een besluit zult moeten nemen. Daarna zullen de mondelinge vragen aan de orde komen.

Het voorstel onder punt 6 c, de evaluatie van het uitstallingsbeleid, is op verzoek van het presidium toegevoegd aan de agenda voor de vergadering van 9 december. Het voorstel onder 6e inzake planschade Jacob van Ruysdaelstraat is van de agenda afgevoerd, omdat de commissie een aantal vergelijkbare gevallen nog even in hun onderlinge samenhang wil bezien.

Op verzoek van enkele fracties is het voorstel onder punt 8, inzake aandelen Oikokrediet, van de agenda afgevoerd omdat men de samenhang met de nota Internationalisering wil bevorderen. Het voorstel onder punt 7 inzake het inkoopbeleid wordt aangehouden.

1. Vaststelling van de notulen.
Notulen van de vergadering van 31 oktober 2007.

Mevrouw VOORTMAN (GroenLinks): M. de v. Op pagina 9 is vermeld dat GroenLinks tegen motie nr. 2 heeft gestemd, maar dat is niet juist. Wij hebben voor die motie gestemd.

De VOORZITTER: Wij zullen een correctie aanbrengen.

Z.h.st. worden de notulen van de vergadering van 31 oktober 2007 met inachtneming van de wijziging vastgesteld.

2. Benoeemingen.

Geen.

3. Mondelinge vragen en interpellaties.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.2

De VOORZITTER: Door enkele fracties is het verzoek ingediend te mogen interpellieren over een uitslating van wethouder Verschuren. Ik stel voor deze interpellatie toe te staan.

Aldus wordt besloten.

Het voorzitterschap wordt overgenomen door de heer Klijnsma.

- a. Interpellatie door de fracties van het CDA, D66 en de VVD inzake uitspraken van wethouder Verschuren over het onderzoek Europapark - RO/EZ.

De heer SETON (CDA): M. de v. Vanochtend zijn in de krant uitspraken van wethouder Verschuren verschenen over het onderzoek Europapark. Wij hebben ons over die uitspraken verbaasd en zijn er negatief door verrast. Hebben college en raad, zoals gebruikelijk is bij dergelijke onderzoeken, niet afgesproken dat zij lopende het onderzoek geen uitspraken zullen doen, maar daarmee zullen wachten tot de presentatie van het resultaat? Vertrouwelijk is vertrouwelijk, zo is ons terecht door de voorzitter van de raad voorgehouden. Ik weet zeker dat een raadslid, als hij deze uitspraken zou hebben gedaan, terecht door de burgemeester op het matje zou zijn geroepen. Uitspraken op dit moment in het proces, het kan haast niet ongelukkiger, want vanaf het begin heeft het onderzoek vertrouwen als centraal punt gehad: vertrouwen in het college, de organisatie en de opzet van het onderzoek. Ons vertrouwen krijgt een knauw als op deze manier wordt omgesprongen met de in goed overleg afgesproken vertrouwelijkheid. Het is toch eigenlijk niet denkbaar dat een wethouder in een partijbijeenkomst met zulke nieuwtjes op de proppen komt? Wij willen daarom weten of wethouder Verschuren de vermelde uitspraken inderdaad heeft gedaan - in de persverklaring van de burgemeester wordt dat niet ontkend - en zo ja, waarom hij ze gedaan heeft. Als deze uitspraken zijn gedaan zoals zij zijn vermeld, is sprake van een slip of the tongue, wat na anderhalf jaar geen beginnersfout meer kan worden genoemd, of het was een bewuste actie om de raad de wind uit de zeilen te nemen en dat zou nog kwalijker zijn. Wij gaan uit van het eerste, temeer omdat de raad zich tot nu toe keurig aan de vertrouwelijkheid heeft gehouden. Als een wethouder zulke uitspraken doet, is het niet vreemd dat sommige raadsleden zich afvragen of de vertrouwelijkheid is opgeheven. Dit kwetsbare proces kan dit soort gebeurtenissen niet hebben, daarom willen wij dat hierover in een openbare vergadering helderheid wordt gegeven.

De heer VAN DER WILT (D66): M. de v. De heer Seton heeft mijn mening uitstekend verwoord, maar ik wil er graag nog iets aan toevoegen. Na afloop van het gesprek met de onderzoekers liep ik met collega mevrouw De Boer de deur uit, op dat moment constateerde ik dat ik verdorie nog een week moest wachten voordat ik er iets over zou mogen zeggen. Daarbij bedacht ik echter dat het misschien maar goed was ook, omdat ik daardoor een en ander eerst kon laten bezinken.

Ik was verbaasd en zelfs verbijsterd toen ik in de krant las dat de journalist in elk geval de suggestie wekt, dat de wethouder over inhoudelijke aspecten van dit belangrijke rapport heeft gesproken. Ik was er ook boos over en ik wil graag horen hoe het precies is gegaan. Op basis daarvan zal ik moeten bekijken of wij inhoudelijk op in elk geval de reacties van de wethouder moeten ingaan. Als ik dat niet doe, ben ik monddood terwijl gedurende een week een mening rond zingt. Wellicht is dat een mening van het college, zij het dat uit een persverklaring blijkt dat dat niet het geval is, maar in elk geval heeft de wethouder de suggestie gewekt dat hij over bepaalde punten bepaalde gedachten heeft. Ik vind dat kwalijk en ik zou hierop graag inhoudelijk willen reageren, maar dat kan niet, omdat wij stevige afspraken over vertrouwelijkheid hebben gemaakt, waaraan ik mij graag wil houden. Als ik mij genoodzaakt voel inhoudelijk te reageren, zal ik die afspraak loslaten.

Mevrouw DE BOER (VVD): M. de v. Ik sluit mij volledig bij de opmerkingen van de heren Seton en Van der Wilt aan. Ik wacht de reactie van het college af, wellicht vind ik daarin aanleiding nadere vragen te stellen.

De heer SCHAAF (SP): M. de v. Ik kan een lang of een kort verhaal houden, maar ik zal u blij maken met een korte reactie.

Vanochtend kreeg ik een mail van de heer Seton waaruit bleek dat hij vreselijk kwaad is over het feit dat het vertrouwen zou zijn geschonden. Ik heb teruggemaild: 'Beste Jan, je kunt het doen, maar je kunt je ook afvragen of het Dagblad van het Noorden de waarheid schrijft.' Ik was er gisteravond bij en in mijn herinnering heeft de wethouder alleen gezegd, dat het onderzoek loopt en gevolgen kan hebben. Ik heb geen inhoudelijke informatie uit de ons bekende gegevens gehoord. Het is denkbaar dat ik selectief luis-

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.3

ter, maar een dagbladjournalist doet dat zeker, hij maakt een nieuw feit uit gegevens die al sinds het debat over het Europapark bekend zijn. Na de bijeenkomst heb ik ook geen moment het gevoel gehad dat er over het Europapark iets bijzonders was gezegd, niemand van de aanwezigen had dat gevoel. Enige waarheidsvinding zou naar mijn mening op haar plaats zijn voordat hiervan een groot punt wordt gemaakt.

Mevrouw DE BOER (VVD): Is het bericht in het Dagblad van het Noorden niet juist, liegt de krant?

De heer SCHAAF (SP): Ik heb het artikel niet uit het hoofd geleerd, het is denkbaar dat de citaten juist zijn, maar van het gesuggereerde verband dat inhoudelijk over het rapport is gesproken, is geen sprake. Er is niet inhoudelijk over het rapport gesproken.

De heer DE JONG (ChristenUnie): M. de v. Je oren vallen van je hoofd, je valt van je stoel, dat gevoel had ik vanochtend ook min of meer. Ik kreeg het gevoel dat hetgeen in de krant stond niet zonder consequenties zou kunnen blijven en er in ieder geval over zou moeten worden gesproken. Dat gebeurt nu dan ook. Het lijkt mij van belang dat duidelijk wordt aangegeven wat wel en niet is gebeurd. De citaten die ik heb gelezen, lijken mijn fractie bijzonder onverstandig, gezien het feit dat wij afgelopen maandag of eigenlijk al veel langer geleden heel heldere afspraken hebben gemaakt. Op 4 december zal een rapport worden aangeboden, vanaf dat moment zal ieder een er zich een oordeel over kunnen vormen en erover kunnen zeggen wat hij wil. Wat ook de uitkomst is, voor mij is 4 december een datum die staat. Ik ben heel benieuwd naar de antwoorden van het college over deze toch wat ongelukkige gang van zaken.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): M. de v. Ik ga ervan uit dat de voorzitter van de raad, die lid is van het college, antwoord zal geven op de vragen over de situatie die rond de heer Verschuren is ontstaan, gezien het feit dat het voorzitterschap wordt waargenomen door de heer Klijsma. De vraag is waarom de heer Verschuren niet zelf antwoordt.

De heer WALLAGE (burgemeester): Waaruit leidt u af dat dat niet zal gebeuren?

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): Omdat u het voorzitterschap hebt overgedragen, dat doet u alleen als u zelf namens het college antwoordt.

De heer WALLAGE (burgemeester): Ik behoef dat toch niet als enige te doen?

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): Het betekent iets als u op een andere stoel gaat zitten.

De VOORZITTER: Het college bepaalt zelf wie het woord voert, wacht u dat maar rustig af.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): Dat zal ik doen.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): M. de v. Ik sluit mij aan bij de heer De Jong, maar ik rolde niet van mijn stoel omdat ik vanochtend in bed de krant heb gelezen. Uit de persverklaring van het college heb ik de indruk gekregen, dat de heer Verschuren in zijn toespraak tot de leden van de SP dit onderwerp slechts zijdelings heeft aangeroerd. Ik was er niet bij, ik ben geen lid van de SP, en ik weet dan ook niet wat er precies is gezegd, maar in elk geval lijkt de schijn die in de pers is gewekt mij bijzonder onfortuinlijk. Ik ben benieuwd naar de reactie van het college.

De heer WALLAGE (burgemeester): M. de v. Wethouder Verschuren zal, als hij er behoefte aan heeft, natuurlijk aan deze discussie deelnemen, maar omdat ik met de raad afspraken heb gemaakt over dit onderzoek, hecht ik eraan er enkele opmerkingen over te maken.

Er kan geen twijfel over bestaan dat de procedureafspraken moeten worden gehonoreerd. Dat is van belang, want het gaat om een belangrijk onderzoek, waarmee raad en college in de komende weken op een fatsoenlijke manier zullen moeten omgaan. Toen ik het bericht in de krant had gelezen, heb ik mij er uiteraard met de wethouder over verstaan, daardoor ben ik in staat de vragen te beantwoorden. De toelichting die de wethouder heeft gegeven, heeft mij absoluut overtuigd.

De wethouder heeft gesproken over het feit dat een onderzoek is ingesteld, maar hij heeft niets gezegd over de inhoud daarvan. Het tweede deel van de vraag van de interpellant heeft dan ook geen beantwoording.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.4

Als ik ervan overtuigd zou zijn dat de vertrouwelijkheid is geschonden, zou van een heel andere situatie sprake zijn dan ik in mijn verklaring heb aangegeven. Dat zou een zeer ernstig feit zijn, maar schending van de vertrouwelijkheid is hier niet aan de orde.

Ik heb in de verklaring geprobeerd duidelijk te maken wat er is gebeurd. De indruk is gewekt dat de opmerkingen van de wethouder over de situatie bij RO/EZ en het feit, dat dit onderzoek niet voor niets plaatsvindt, informatie uit de afrondende gesprekken betroffen. Ik betreur dat bijzonder, het is buitengewoon treurig dat deze indruk is ontstaan. Ik deel die opvatting met de woordvoerders uit de raad, want wij moeten dat bepaald niet hebben. De wethouder onderschrijft dat eveneens, hij betreurt het dat zijn woorden hiertoe aanleiding hebben gegeven. Wat mij betreft is daarmee de kous af. Als uit vertrouwelijke gesprekken wordt geklapt, los van de vraag of dat wordt gedaan door leden van het college of van de raad, wordt het proces enorm geschaad, maar als men het onderzoek noemt en zegt er pittige debatten over te verwachten, is het zeer te betreuren dat het zo is gegaan. Wij moeten er met elkaar voor zorgen dat wij dit onderwerp niet nu moeten behandelen. Dat is de strekking van de verklaring die ik in de loop van de ochtend naar buiten heb gebracht. Er kan geen misverstand bestaan, wij hebben vertrouwelijkheid afgesproken zo lang het onderzoek loopt. Ook de wethouder onderschrijft dat en u kunt ervan op aan, dat ook de leden van het college de vertrouwelijkheid zullen respecteren.

De heer VERSCHUREN (SP): M. de v. Ik heb dezelfde herinnering aan gisteravond als de heer Schaaf, maar terugkijkend moet ik erkennen dat het onverstandig was het onderzoek überhaupt te noemen. Om die reden onderschrijf ik de verklaring die de burgemeester vanochtend heeft afgegeven.

De heer SETON (CDA): M. de v. Ik bedank de burgemeester voor de uitgebreide toelichting. Wij hadden daaraan behoefte, want wat ons betreft was de kous niet af met de verklaring van vanochtend. Nu is, ook door de aanvullende verklaring van de wethouder dat hij het onderzoek beter niet had kunnen noemen, de kou uit de lucht. Wij zijn het dus eens over de procedure en de manier waarop hiermee verder zal worden gegaan. Wij kunnen ons nu weer richten op wat aanstaande dinsdag zal gebeuren.

Mevrouw DE BOER (VVD): M. de v. Misschien wil de wethouder de uitspraken in de krant nog wat nader toelichten, daarmee zou de kou helemaal uit de lucht worden gehaald. In de krant wordt de suggestie gewekt dat zijn uitspraken toch over de inhoud gingen. Misschien kan de wethouder iets mee zeggen over de context waarin de uitspraken zijn gedaan. In het artikel staan enkele citaten en ik wil weten of zij juist zijn, zoals bijvoorbeeld het citaat dat de gevoeligheid van de dienst flink zal moeten worden vergroot. Is dat gezegd in de context waarin kennelijk naar het onderzoek is gevraagd? Wat heeft de wethouder daarmee bedoeld?

De heer DE JONG (ChristenUnie): M. de v. Ook ik wil de burgemeester en de wethouder bedanken voor het antwoord. Volgens het CDA is de kou hiermee uit de lucht, maar ik heb nog een aanvullende vraag. De krant en de burgemeester geven aan dat, als wordt gesteld dat naar aanleiding van het rapport pittige debatten zijn te verwachten, in feite wordt gesproken over de inhoud. De dienst RO/EZ is drie jaar achtereen aangemerkt als beste dienst en het is denkbaar dat uit het rapport blijkt, dat er niets aan de hand is en de zaken er goed voorstaan. Wij kunnen met alle mogelijke conclusies rekening houden. De uitspraak van de wethouder is niet alleen onverstandig, zij had niet mogen worden gedaan. Wie zo lang lid is van de gemeenteraad en al anderhalf jaar wethouder is, mag zich niet tot dergelijke uitspraken laten verleiden. Ik ben ervan overtuigd dat de wethouder dit niet heeft gezegd om de raad de wind uit de zeilen te nemen, maar ik vind het feit dat de uitspraak is gedaan meer dan onverstandig.

De heer VAN DER WILT (D66): M. de v. Mijn fractie is blij te horen dat het college grote voorzichtigheid in acht neemt met betrekking tot dit onderzoek, in verband met de discussie die op 4 december ongetwijfeld zal losbarsten. Wij moeten vertrouwen hebben in de inhoud en daarover het debat voeren. Ik moet wel constateren, dat de wethouder een beetje dom is geweest.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): M. de v. Ik ben blij dat ook de wethouder hierover iets heeft gezegd. Wij kunnen veel over de inhoud van zijn opmerking zeggen, maar ik ben er niet bij geweest. Het valt wel op dat, nu het een slip of the tongue is, meteen met de vinger naar de pers wordt gewezen, terwijl wij de pers ook nodig hebben. Dat verdient geen schoonheidsprijs, het zou beter zijn over kwesties als deze het gesprek met de pers aan te gaan.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.5

De heer DE JONG (ChristenUnie): Ik heb het college niet met een beschuldigende vinger naar de pers zien wijzen.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): Ik heb gevallen meegemaakt waarin het andersom was, waarin iemand uit de raad zich had versproken en daarop hard werd gereageerd. Nu gebeurt het iets te soft.

De heer SCHAAF (SP): De kwalificatie 'slip of the tongue' is al veel te sterk. Het zou verstandiger zijn geweest als dit onderwerp helemaal zou zijn vermeden, het is te betreuren dat het en passant is genoemd.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): U zegt nu eigenlijk...

De VOORZITTER: Neen, mijnheer Spieker. U hebt uitgebreid kunnen reageren, nu reageert de heer Schaaf daarop en wij gaan hierover geen uitgebreide discussie voeren. Anders vervallen wij in een tekst-exegese waarvoor dit debat niet is bedoeld.

De heer DE HAAN (GroenLinks): M. de v. Ook mijn fractie was onaangenaam verrast door het bericht. De verklaring van de burgemeester stelde ons al gerust en de verklaringen die de burgemeester en de wethouder zoëven hebben gegeven, hebben alle mist weggenomen. Dat neemt niet weg dat dit niet had mogen gebeuren, zoals de heer De Jong al zei. Het onderzoek naar het Europapark richt zich ook op de dienst RO/EZ, daarom moeten wij over de dienst niets zeggen dat het onderzoek kan raken. De heer Schaaf merkte ook op dat er beter niet over had kunnen worden gesproken, wat de heer Verschuren heeft erkend. Ook GroenLinks had gisteren een ledenvergadering, waar niets over RO/EZ is gezegd, terwijl er geen enkele journalist aanwezig was.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): M. de v. Mijn fractie is tevreden met het antwoord. Met de heer De Jong constateer ik dat dit wellicht een zeer onfortuinlijke samenloop van omstandigheden is, omdat de suggestie is gewekt dat inhoudelijke uitspraken over het onderzoek zijn gedaan. Dat had beter niet kunnen gebeuren. Ik betreur de gang van zaken, maar ben tevreden met de verantwoording.

De heer WALLAGE (burgemeester): Het is goed dat iedereen zijn mening hierover heeft kunnen geven. Ik treed niet in de door de fracties gebruikte kwalificaties, zij hebben het volste recht zich hierover een mening te vormen en die naar voren te brengen.

Mevrouw De Boer wijs ik erop dat wij in zekere zin met een journalistiek novum te maken hebben, waarin een kop als quote boven een artikel niet is terug te vinden in het artikel zelf. De quotes in het artikel geven, aldus de wethouder, om en nabij weer wat hij heeft gezegd. Ik ben ervan overtuigd dat de raad, als de conclusies die ik in mijn verklaring van vanochtend naar voren heb gebracht de situatie juist weergeven, een streep hieronder kan zetten, waarbij de fracties nogmaals gezegd het volste recht hebben op hun meningen hierover. Ik heb de wethouder gevraagd of hij om en nabij heeft gezegd wat in het artikel is geciteerd, wat hij heeft bevestigd. Zijn opmerkingen gingen niet over de inhoud van het rapport, maar over het gegeven dat stevige discussies worden verwacht. Wij erkennen dat het niet goed is geweest aanleiding te geven tot deze discussie, wij stellen nu vast dat het is gebeurd en wij dat betreuren. Wij betreuren het zeer, want ik ben ervan overtuigd dat wij in de komende weken een stevige route hebben te lopen, als wij met het onderzoek en de aanbevelingen willen doen wat moet gebeuren, namelijk met elkaar bepalen hoe wij verder zullen moeten gaan. Ik verheug mij op het debat hierover en zou het zeer betreuren als dit incident daarvoor een belemmering zou zijn. Ik neem aan dat ook de raad dat niet wil, ik stel dan ook voor met ons werk verder te gaan.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik heb de heer Verschuren twee vragen gesteld. Kan hij aangeven wat hij heeft bedoeld als dat niet is terug te vinden in het artikel? Wat heeft hij bedoeld met de opmerking dat de gevoeligheid van de dienst moet worden vergroot?

De VOORZITTER: De burgemeester heeft antwoord op deze vragen gegeven.

Mevrouw DE BOER (VVD): De burgemeester was er gisteravond ook niet bij. Ik zou het op prijs stellen als de heer Verschuren antwoord op mijn vraag zou geven.

De heer WALLAGE (burgemeester): Het college bepaalt hoe met vragen wordt omgegaan. Zeker in dit geval is de zaak ermee gediend als het college dat doet.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.6

De burgemeester neemt het voorzitterschap weer over.

- b. Vragen van de PvdA-fractie over de consequenties voor Groningen van de controverse tussen Minister Vogelaar en de woningbouwcorporaties.

De heer SPAKMAN (PvdA): M. de v. Het gaat om het voornemen 40 probleemwijken in Nederland aan te pakken. Er is een controverse ontstaan over de financiering ervan en de berichten die hierover de laatste tijd in de media zijn verschenen maken ons zeer bezorgd, aangezien ook De Hoogte en de Korrewegwijk hierbij zijn betrokken. Mijn fractie heeft hierover vragen gesteld omdat de kwestie actueel is.

De vragen zijn vrij eenvoudig. Kan het college ons op de hoogte stellen van de meest actuele stand van zaken bij de onderhandelingen tussen het Kabinet en de koepel van woningbouwcorporaties? Wat betekent dit voor de aanpak van deze beide wijken in Groningen en het tempo van de uitvoering? Moeten de Groningse corporaties meebetalen en, als dat het geval is, zal dat ten koste gaan van de uitvoering van het Nieuw Lokaal Akkoord? Welke rol speelt het college in de discussie tussen het rijk en de Groningse corporaties?

De heer DE VRIES (PvdA): M. de v. De afgelopen week is er heel wat gebeurd. De vorige week vrijdag is tijdens het congres van Aedes gesproken over de overeenstemming die, naar men veronderstelde, tussen het Kabinet, in het bijzonder de Minister van Wonen en Integratie, en de koepelorganisatie was bereikt. Tijdens dat congres is het akkoord niet met de vereiste meerderheid aangenomen, maar de koepelorganisatie en de corporaties hebben vastgesteld dat zij blijven staan voor de financiering van de Vogelaarwijken. Aedes is, naar mij is gebleken, vooral niet akkoord gegaan omdat de corporaties zich zorgen maken over de invoering van de vennootschapsbelasting voor de corporaties. Ik deel de zorg daarover, omdat ik mij grote zorgen maak over de toekomst van de volkshuisvesting in Nederland als deze route inderdaad zal worden gevolgd. Ik ben er overigens wel voor rijke corporaties, die bulken van het geld, krachtig aan te spreken op het leveren van een bijdrage aan financiering van de prachtwijken, maar de vennootschapsbelasting is daarvoor geen geschikt middel.

Omdat de heer Spakman over een rijksaanpak sprake, moet ik iets corrigeren. Deze aanpak komt wel van boven, maar wij geloven er ook in en hebben van harte meegewerkt aan de wijkactieplannen voor deze prachtwijken. De raad heeft die plannen gekregen, wij zullen er in de komende periode over kunnen spreken. Onder de plannen staan de handtekeningen van vele instellingen en corporaties en ook de onze. Ik heb van het ministerie begrepen dat men de Groningse aanpak zeer waardeert, ook de Groningse aanpak in het Nieuw Lokaal Akkoord. Daarmee lopen wij in Nederland voorop, de situatie is in veel steden echt anders. In steden als Leeuwarden, Rotterdam, Den Haag en Amsterdam krijgt men iets dergelijks niet rond, omdat de corporaties daar niet willen meewerken. Dat is zorgwekkend. Ik zou willen concluderen, dat die corporaties flink moeten worden aangepakt.

Deze discussie heeft wel invloed op de manier waarop wij in Groningen met de prachtwijken omgaan. De betrokken corporaties in Groningen staan voor het actieplan en het bedrag dat de minister heeft genoemd, een bedrag van € 4,8 miljoen per jaar dat zij een aantal jaren zal moeten investeren.

Wij lopen bij de financiering wel tegen praktische problemen op. Het rijk geeft aan dat een deel van de financiering kan worden gevonden in zogenaamde brede doeluitkeringen, maar vergeet daarbij aan te geven wat dit betekent voor de stad Groningen en deze twee wijken. Afgelopen maandag hebben wij de minister gevraagd in beeld te brengen wat dit betekent, zodat wij aan de gang zullen kunnen gaan. Wij en vele collega's met mij hebben gevraagd of een veel ruimere interpretatie van het BBSH, waaraan corporaties zijn gebonden, mogelijk is, zodat geld dat onder het BBSH valt kan worden uitgegeven. De minister zal een en ander in beeld brengen, ik heb het Groningse lijstje op tafel gelegd met het verzoek aan te geven wat wel en niet kan en de vraag de mogelijkheden op te rekken. Bovendien hebben wij gevraagd om meer experimenteerruimte om te bereiken dat wij alle bureaucratische regels, die ons nu nog in de weg staan bij de geïntegreerde aanpak van de wijken, zullen kunnen slechten.

Dat alles is nu nog niet klaar. De wethouders van de steden met prachtwijken zouden op 10 december de kaders ondertekenen, maar inmiddels is afgesproken dat wij van de minister nauwkeurige antwoorden op onze vragen willen hebben voordat wij onze handtekeningen zetten. Wel gaan wij op 10 december iets doen, we zullen dan met elkaar de voortgang benoemen, wat belangrijk is om de vaart erin te houden en in Groningen zullen wij kijken naar de knelpunten die wij hier nog hebben op te lossen. Wij hopen dat het rijk in de komende periode boter bij de vis zal doen. Gezien het overleg van afgelopen maandag heb ik de indruk dat we een stap verder zijn gekomen, wij gaan er nog steeds van uit dat wij de wijkactieplannen zullen kunnen realiseren. Ik zal meer informatie hierover in een brief aan de raad toesturen.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.7

De VOORZITTER: Mondelinge vragen dienen compact te worden beantwoord, het is niet de bedoeling daarbij een uiteenzetting te geven over landelijke ontwikkelingen, maar gelet op de actualiteit heb ik de wethouder toch ruimte hiervoor geboden.

De heer DE JONG (ChristenUnie): M. de v. De vragen en antwoorden zijn duidelijk, maar ik wil één ding van tafel hebben. Het rijk wil € 2,5 miljard in de 40 wijken investeren, dat geld komt van de corporaties. De wethouder wekt min of meer de indruk dat vooral de corporaties die bulken van het geld gaan betalen, maar het gaat over alle corporaties, ook over de corporaties die het eigenlijk niet kunnen betalen. Een reden waarom 60% van de leden van Aedes heeft tegengestemd, is de vennootschapsbelasting, een andere reden is het feit dat de investeringsruimte bij armere corporaties behoorlijk zal afnemen.

De heer DE VRIES (PvdA): M. de v. Dat is juist, er zijn meer argumenten. In het bedrag van € 750 miljoen, dat in het akkoord was aangegeven, zou een soort herverdeling van rijk naar arm plaatsvinden, maar u hebt gelijk met uw opmerking dat er meer redenen waren voor de verwerping van het akkoord.

4. Initiatiefvoorstellen.

Initiatiefvoorstel van de fracties van Student en Stad en het CDA over openstelling van de voetgangerszones Herestraat en Zwanestraat voor fietsverkeer met preekadvies van het college.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): M. de v. Het voorstel ligt al enkele maanden bij de fracties op de plank, ik neem aan dat de inhoud bekend is. Het CDA en Student en Stad hebben samen met het CDJA dit voorstel opgesteld met het doel de burgers over een aantal belangrijke fietsverbindingen tussen het centrum, vooral het gebied rond de Grote Markt, en de omliggende wijken duidelijkheid te geven. Op het ogenblik worden op bepaalde tijden in de Herestraat en de Zwanestraat fietsen gedoogd, wij willen de burgers duidelijkheid bieden door vast te stellen dat 's avonds in die straten fietsen is toegestaan.

Wij zijn er blij mee dat het college blijkens zijn preekadvies hiermee akkoord gaat. Dit zal leiden tot een goed verlichte sociaal veilige route van de uitgaansgebieden en het centrum naar de buitenwijken en vooral het zuiden van de stad. Wij zien graag dat de borden zo spoedig mogelijk worden geplaatst, zodat de routes zullen kunnen worden gebruikt.

De heer SETON (CDA): M. de v. Ik sluit mij vanzelfsprekend bij de heer Van Leeuwen aan. Het gaat bij dit voorstel om legalisering van een situatie die al jarenlang wordt gedoogd en wij zijn blij, dat het college ermee instemt. Wij verwachten geen grote bezwaren van voetgangers in de Herestraat, omdat het al jaren op deze manier gaat. Wij zijn er blij mee dat dit initiatief zal worden gerealiseerd.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): M. de v. Wij zullen niet voor dit voorstel stemmen. Wij zien nu al overdag mensen door de Herestraat fietsen, terwijl het eigenlijk niet kan en wij hebben ook al vaker gesproken over handhaving. Als wij de Herestraat 's avonds voor fietsverkeer openstellen, zullen meer mensen ervan uitgaan dat zij er ook overdag mogen fietsen. Ik noem hierbij een voorbeeld. Probeer maar eens te voet van het stadhuis over de zebra naar V. en D. te komen en kijk daar maar eens hoeveel fietsers even stoppen. Dat doet af en toe misschien een enkele.

De VOORZITTER: Kijkt u wel vriendelijk genoeg?

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): Ik ben altijd heel vriendelijk, ik groet hen zelfs van tevoren! Ik weet dat Groningen fietsstad is, maar als ik bedenken dat fietsenstallingen niet worden gebruikt en wij eigenlijk rode lopers moeten neerleggen om fietsers erop te attenderen dat zij ruimte open moeten laten, zie ik liever strengere dan ruimere regels.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): Wij hebben dit voorstel ook gedaan om de onduidelijke situatie die nu bestaat te verduidelijken. Op dit moment wordt met borden aangegeven op welke tijden men door de Herestraat en de Zwanestraat mag fietsen, de door ons voorgestelde maatregel zal duidelijkheid scheppen in de wirwar van maatregelen en gedoogbeleid, waarmee fietsers te maken hebben.

Mevrouw KIRIENKO (SP): M. de v. Het voorstel beoogt legalisering van een gebruik. De SP kan er alleen maar blij mee zijn en ondersteunt het voorstel. Ik zal vanavond, voor ik naar huis ga, een rondje binnenstad fietsen.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.8

De heer DE JONG (ChristenUnie): M. de v. Het gaat in feite om een situatie die op dit moment bestaat. Wij zijn geen voorstanders van een gedoogbeleid, dus eigenlijk zouden de fietsers moeten worden beboet, inclusief de leden van de raad en ook mevrouw Kirienko. Ik hoop dat u snel bordjes zult vinden, zodat het voorstel zal kunnen worden uitgevoerd. Het voorstel ligt al zes maanden op de plank, als het de volgende maand zal kunnen worden uitgevoerd, zullen wij daarmee blij zijn.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): M. de v. De heer De Jong heeft naar mijn gevoel niet helemaal goed begrepen wat een gedoogsituatie is. Mijn fractie maakt er al tien jaar gebruik van, ervan uitgaande dat 's avonds in deze straten gewoon mag worden gefietst. Er wordt niet bekeurd en voor het geval wij een agent mochten tegenkomen die ons zou willen bekeuren, hebben wij een citaat van mevrouw Stam, destijds wethouder van verkeer van deze stad, bij de hand. Zij heeft destijds gezegd dat buiten de winkeltijden in de genoemde straten kan worden gefietst. Het is nu zaak dat dit door middel van bordjes wordt aangegeven, zodat de mogelijkheid bredere bekendheid krijgt.

Ik zou nog wel graag van het college willen weten waarom de zondagen niet zijn toegevoegd en ook dan alleen in de avond en nacht fietsen wordt toegestaan. Wij hebben maar tien koopzondagen per jaar, vanwege die paar dagen zouden de zondagen niet moeten worden uitgezonderd.

De heer DE JONG (ChristenUnie): Hoe stelt GroenLinks zich dat voor? Zullen er jaarlijks bordjes met de data van de zondagen waarop het niet mag, moeten worden opgehangen?

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): Een bordje met de toevoeging 'Uitgezonderd Koopzondagen' lijkt mij voldoende. In de Herestraat is het verschil tussen een gewone zondag en een koopzondag onmiddellijk zichtbaar.

De heer DE ROOIJ (PvdA): M. de v. Ik ben een oud-inwoner van Oost-Groningen en ik hoor met verbijstering dat mijn collegae massaal de wet overtreden. Dat stelt mij teleur, ik ben blij dat dit voorstel deze wetteloosheid keert.

Wij vinden dit een prima initiatief en zijn blij dat het college het overneemt. U ziet maar hoe u het met de koopzondagen regelt.

De heer LUHOFF (D66): M. de v. Mijn fractie stemt met veel genoegen met dit voorstel in.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat een meerderheid van de raad, zij het met enkele kanttekeningen, met het advies en daarmee met het oorspronkelijke voorstel instemt.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): M. de v. Als ik de heer De Rooij goed begrijp, zullen wij de situatie op koopzondagen zodanig moeten regelen dat fietsen wettig is. Dat ben ik met hem eens. Ik neem aan dat wij te werk kunnen gaan zoals de heer Klijnsma voorstelt, wij zullen ernaar kijken en ik zal er volgende week woensdag in de Raadscommissie Beheer en Verkeer op terugkomen.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): Het gaat allemaal heel gemakkelijk, maar ik heb nog een vraagje. Gesproken wordt over gedogen, wat toch al gebeurt. De gemeente is toch het orgaan dat behoort te handhaven? Als regels worden overtreden, kunnen wij dat toch niet toestaan? Als dat gebeurt, zijn er nog heel wat meer onderwerpen te bedenken.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): Er zijn meer beleidsterreinen waar sprake is van gedogen, bijvoorbeeld bij de soft drugs, waar wij over het algemeen vrij positieve resultaten zien. In dit geval zien wij een bepaald gedrag van de burgers van onze stad, dat niet echt vervelend is als enige regulering plaatsvindt, bijvoorbeeld niet fietsen tijdens winkeltijden. Wij hebben er met ondernemers en bewoners over gesproken en dat heeft tot dit voorstel geleid.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel besloten, onder aantekening dat de heer Spieker geacht wenst te worden te hebben tegengestemd.

5. Ingekomen stukken.

Collegebrieven d.d.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.9

1. 30 oktober inzake het Noordelijk Cultuurconvenant.
2. 1 november inzake uitvoeringsplan proces, opvang en begeleiding pardonregeling in Groningen.
3. 1 november inzake concessie busvervoer.
4. 1 november inzake programma Schoon, Heel en Veilig.
5. 1 november beantwoording schriftelijke vragen VVD-fractie inzake hoogspanningsleiding Meerstad.
6. 1 november inzake urgentie grote gezinnen.
7. 1 november de samenvatting zorgplannen Weer Samen naar School.
8. 1 november inzake voorwaarden kermis 2008.
9. 2 november de beantwoording vragen tussenrapportage Sport in Beeld.
10. 2 november de toezeggingen raadscommissie R&W oktober 2007.
11. 2 november een reactie op voorstellen van de werkconferentie stadsmeiergelden.
12. 7 november inzake protocol huisbezoek ongevraagde hulpverlening OGGz.
13. 7 november het concept ruimtelijke onderbouwing Plutolaan 541.
14. 7 november het procesvoorstel discussie toekomst gesubsidieerde arbeid.
15. 7 november het conceptvoorstel sociaal-culturele activiteiten ouderen.
16. 7 november inzake doelsoortenbeleid uitwerking deelgebied Noord.
17. 8 november inzake regeldrukvermindering.
18. 8 november beleidsregel hergebruik voormalige stortplaatsen.
19. 8 november inzake onderwijshuisvesting programma 2008.
20. 8 november de nulmeting brandveiligheid bij instellingen waar niet vrijwillig wordt verbleven.
21. 8 november een erratum op de ontwerpbegroting.
22. 9 november de beantwoording van vragen van de Stadspartij over tussenrapportage Sport in Beeld.
23. 9 november de rapportage derde kwartaal 2007 Simplon.
24. 12 november de beantwoording vragen in raadscommissies inzake de begrotingsbehandeling.
25. 14 november inzake de reclamebelasting.
26. 14 november inzake moties raad 29 juni 2007.
27. 15 november inzake proces UMTS-mast Winsumerweg.
28. 16 november inzake toekomst Platform WMO.
29. 16 november inzake collectieve zorgverzekering voor minima.
30. 19 november inzake beëindiging deelnemerschap GNIX.
31. 21 november inzake ambitie aantal banen.
32. 21 november de tussenrapportage bedrijfsplan Groninger Forum.
33. 21 november actualisering Seniorenwijzer.
34. 22 november inzake kapprogramma 2007-2008.
35. 22 november het procesvoorstel Evaluatie Armoedepact.
36. 23 november het jaarplan Gezonder Zorgen 2008.
37. 23 november inzake antidiscriminatievoorziening Groningen.
38. 23 november het plan van aanpak Stadterspas.
39. 23 november de discussienota toekomst gesubsidieerde arbeid.
40. 26 november inzake kraken.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): M. de v. Wij stellen voor de collegebrief onder nr. 16 niet in de commissie Ruimte en Wonen, maar in de commissie Beheer en Verkeer aan de orde te stellen.

Het stuk onder 1 is behandeld in de raadscommissie O&W.

Z.h.st wordt besloten de stukken de stukken onder nrs. 1, 6, 7, 9, 12, 15, 19, 22, 23, 33, 36 en 38 af te doen via de raadscommissie O&W, de stukken onder nrs. 3, 4, 8, 16, 18 en 27 via de raadscommissie B&V, de stukken onder nrs. 11, 17, 20, 25 en 26 via de raadscommissie F&V, de stukken onder nrs. 13 en 32 via de raadscommissie R&W, de stukken onder nrs. 14, 29, 31, 37 en 39 via de raadscommissie W&I en de stukken onder nrs. 5, 10, 21, 24, 30 en 40 voor kennisgeving aan te nemen.

Overige ingekomen stukken.

1. 26 oktober van de Gemeentelijke Ombudsman een Algemeen onderzoek geluidsoverlast bouwwerken.
2. 26 oktober van de Gemeentelijke Ombudsman een Klachtenonderzoek Bruilweering.
3. 26 oktober een mail van M. Boerema over verdwijnen bushalte Wibenaherd.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.10

4. 30 oktober een mail van J. Leutscher over toegang Hortus met stadterspas.
5. 31 oktober een brief van Manja Smits inzake ziektekostenafrek.
6. 31 oktober een brief van Stichting Vrije Recreatie inzake gemeentelijk kampeerbeleid.
7. 5 november een brief van buurtoverleg Oosterpoort over geluidssanering Lodewijkstraat.
8. 5 november een mail van Gerty Baas inzake verdwijnen bushalte Wibenaheerd.
9. 5 november van de Gemeentelijke Ombudsman een algemeen onderzoek naar ruimtelijke procedures.
10. 5 november van de provincie Groningen een brief over begrotingstoezicht.
11. 6 november een brief van Vrienden van de Stad inzake Thema-avond inspraak bij bouwprojecten.
12. 7 november van Gemeentelijke Ombudsman een onderzoek klachtenprocedure.
13. 9 november een mail van Stedenband Groningen inzake exploitatiesubsidie Groningen-San Carlos.
14. 9 november een mail van Stedenband Groningen-Moermansk met de begroting 2008.
15. 12 november van Stichting Bewonersoverleg Beijum het Stadsdeelprogramma 2008.
16. 13 november van Gemeentelijke Ombudsman een klachtenonderzoek parkeren.
17. 15 november van R. van Helvoirt een brief inzake overplaatsingsregeling onderwijs.
18. 7 november van C.E. Reus een brief inzake historische vondst Damstersluis uit 1573.
19. 16 november van H. Reitsema een protest tegen kappen populierenbossen.
20. 20 november van mevrouw M. Okken een bezwaar tegen aanbouw Rode Pimpernel.
21. 20 november van mevrouw M. Wieringa een brief inzake klacht inleveren.
22. 15 november van G. Botros een bericht inzake procedure wonen boven winkels.
23. 26 november een afschrift brief van Cluster Wijken van het WMO-platform aan B&W: inzake convenant bewonersorganisaties/gemeente; algemene subsidieverordening.

De heer VOGEL (CDA): M. de v. Wij verzoeken u de brief onder nr. 2 voor te leggen aan de commissie Ruimte en wonen.

Z.h.str. wordt besloten de stukken onder 1, 6, 9 t/m 12, 16, 18, 19 en 23 voor kennisgeving aan te nemen, het stuk onder nr. 2 voor te leggen aan de raadscommissie Ruimte en Wonen, de stukken onder nrs. 3 t/m 5, 15, 17, 20, 21 en 22 ter afhandeling in handen te stellen van burgemeester en wethouders en het stuk onder nr. 4 in handen van burgemeester en wethouders te stellen voor een reactie;
De stukken onder nrs. 13 en 14 zijn afgedaan in de raadscommissie F&V.

6. Discussiestukken.

- a. Voorstel inzake verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005 (nr. 106).

Z.b. en z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel besloten.

- b. Voorstel inzake sanering afvalwaterlozing woonschepen (nr. 108).

De heer LUHOFF (D66): M. de v. Omdat het college in de commissie duidelijk heeft gemaakt dat aan de eigenaren van woonschepen geen eigen bijdrage zal worden gevraagd, kunnen wij met het voorstel instemmen.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): M. de v. Wij zijn blij met het voorstel de woonschipbewoners niet zelf te laten bijdragen aan de aansluiting op de riolering en wordt gekozen voor IBA's. Wij zullen de wethouder en het college hieraan houden.

De heer SETON (CDA): M. de v. Om de reden die de heren Luhoff en Klijnsma al hebben genoemd, zullen wij met dit voorstel instemmen.

Z. h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel besloten.

- c. Het voorstel is van de agenda afgevoerd.
- d. Voorstel inzake voorbereidingsbesluit Bodenterrein 2007 (nr. 110).

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.11

Z.b. en z. h. st. wordt conform de conclusie van het voorstel besloten.

- e. Het voorstel is van de agenda afgevoerd.
- f. Voorstel inzake herontwikkeling Bornholmstraat Noordzijde en haalbaarheidsonderzoek herverkaveling Bornholmstraat Zuidzijde (nr. 112).
- g. Voorstel inzake straatnaamgeving 'De Velden' (nr. 105).
- h. Voorstel inzake schetsontwerp definitieve beveiliging Martinatoren (nr. 109).

Z.b. en z.h.st. wordt achtereenvolgens conform de conclusies van deze voorstellen besloten.

- i. Het voorstel is vervallen.
- j. Voorstel inzake servicegebouw Zilvermeer (nr. 98).
- k. Voorstel inzake besteding incidentele middelen 2007 (nr. 99).

Z.b. en z. h. st. wordt achtereenvolgens conform de conclusies van deze voorstellen besloten.

- l. Voorstel inzake integraal risicomanagement (nr. 103).

De heer KOOPS (CDA): M. de v. Wij vinden de voorgestelde aanpak prima, al blijven wij het voor wat betreft het weerstandsvermogen oneens met de dwingende regel jaarlijks 50% van het rekeningresultaat te bestemmen voor de voorzieningen Meerstad en de Reserve Grondbedrijf. Wij troosten ons met de gedachte dat het budgetrecht nog immer bij de raad berust.

Mevrouw DE BOER (VVD): M. de v. Wij sluiten ons aan bij de heer Koops. Wij vinden dit een goed voorstel, waarvoor de wethouder een compliment verdient. Wij wensen haar veel succes met de uitvoering.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): M. de v. De SP is altijd fel tegen te hoge reserves geweest, daarom hebben wij verleden jaar geprotesteerd tegen de 90% voor het risicomanagement. De hoogte van de bestemmingen voor het weerstandsvermogen is immers vooral een politieke keuze en geen keihard resultaat van wetenschappelijk gefundeerde berekeningen. Wij gaan nu akkoord met het voorgestelde percentage omdat scherper wordt begroot en omdat in de commissie is gebleken, dat meer partijen de omvang van het weerstandsvermogen regelmatig willen bekijken. Daardoor zullen wij regelmatig over de politieke keuzen kunnen debatteren.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel besloten.

- m. Voorstel inzake programma onderwijshuisvestingsplan 2008 (nr. 100).

De heer TELGT (PvdA): M. de v. Mijn fractie betreurt het dat geen vensterschool zal worden gebouwd op CiBoGa, terwijl allerlei andere bestemmingen daar wel mogelijk zijn. Ondanks het ontbreken van het tekort aan lokalen bij het Karrepad, zijn wij blij met de toezegging van de wethouder. Wij stemmen voor het voorstel.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel besloten.

De voorstellen onder de punten 7 en 8 worden aangehouden.

De heer Vogel verlaat de vergadering.

- 9. Voorstel inzake nieuwe VMBO huisvesting: voorstel en actualisering (nr. 114).

Mevrouw HAZEWINDEL (PvdA): M. de v. De PvdA-fractie heeft de voortgang bij de ontwikkelingen van het VMBO in Noordoost met een notitie geagendeerd voor de vorige vergadering van de raadscommissie Onderwijs en Welzijn en nu ligt een kredietvoorstel voor de verdere voorbereiding voor. De reden voor onze agendering voor de commissievergadering was, dat de knelpunten te lang onbesproken bleven

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.12

en behoorlijk ongrijpbaar leken. Op deze knelpunten zijn wij onder andere gewezen door de medezeggenschapsraad van het Werkmancollege. Deze knelpunten zijn de identiteit van de nieuwe locatie, de mate waarin voorzieningen zullen worden gedeeld en de financiële afspraken. De knelpunten zijn actueel omdat sprake is van een gefaseerde financiering, het bouwkrediet zal pas worden vrijgegeven na goedkeuring van het stedenbouwkundig plan en wat ons betreft ook pas als er zicht is op een werkbare realisatie. Inzicht in deze knelpunten draagt daaraan bij en helpt ons een gefundeerd besluit te nemen over het voorbereidingskrediet dat nu voorligt.

Het vraagstuk van de identiteit wordt door verschillende schoolbesturen bekeken, daarbij speelt mee dat het Noorderpoort- en het Alfacollege in Noordoost locaties realiseren. Voor de schoolbesturen van het voortgezet onderwijs geldt, dat hun scholen geheel of gedeeltelijk in Noordoost worden ondergebracht binnen grotere schoolconglomeraties. Het is een heel complexe materie, zeker in het openbaar onderwijs lijkt de oplossing nog steeds behoorlijk kwetsbaar. In dit geval is de opzet het minst uitgewerkt en het meest complex, het gaat hierbij om een school voor praktijkonderwijs. Daarnaast zijn er nog twee scholen voor voortgezet onderwijs of colleges, die verschillende locaties met soms verschillende namen hebben. Hoe moet dat straks in Noordoost?

De opgave voor de scholen is hiervoor een aantrekkelijk en herkenbaar verhaal neer te zetten, dat er snel zal moeten komen, omdat de keuzen van invloed kunnen zijn op de uitvoeringsplannen. De toevoeging van de Star Numanschool vraagt daarbij aparte aandacht, dat kan voor deze school een enorme impuls zijn, zoals wij maandag tijdens het werkbezoek ook weer hebben begrepen, mits een en ander op de juiste manier wordt ingevuld. Qua inbreng zou het een knelpunt in de huisvesting in Noordoost kunnen oplossen, maar het betekent ook dat een aantal leerlingen van de onderbouw extra naar Noordoost gaat, tenzij dat anders zal worden opgelost.

Straks zullen er voorzieningen worden gedeeld volgens de letter van het convenant, maar voor het MBO mag het een onsje meer zijn. Als een vergelijking wordt gemaakt met de samenwerking in Zuid steekt Noordoost vooralsnog magertjes af. Is er niet meer mogelijk zonder dat de leerlingenstromen direct helemaal fuseren? De VMBO-bovenbouw gaat gebruik maken van sectorateliers of leerpleinen, dat zijn mooie woorden, maar het gaat om gedeelde praktijklokalen. Dat is prachtig, het levert voor beide schoolbesturen enorme mogelijkheden op, omdat zij immers ieder voor zich praktijklokalen zouden moeten realiseren. Dat principe geldt voor alle gedeelde voorzieningen, wij blijven benadrukken dat men daarmee niet te zuinig moet zijn en het moet aandurven te delen om daardoor meer te kunnen doen. Dat geldt voor alle participanten in te delen voorzieningen.

De financiële afspraken lijken te sporen met de fasering, toch blijven zij een aandachtspunt, zeker omdat een aantal van de participerende scholen het financieel niet gemakkelijk heeft. Ik meen dat iedereen weet welke omstandigheden ik bedoel. De afspraken, ook de financiële, moeten in lijn zijn met de fasering - dat moet goed in het oog worden gehouden - en vooral op tijd worden gemaakt. Dat is een punt waarmee wij echt zitten. De financiële prognoses nopen tot snelheid, zonder voortgang zullen wij straks te maken krijgen met nieuwe aanvullende huisvestingsvraagstukken, bijvoorbeeld doordat scholen worden gesloopt voordat de nieuwe school er staat, met hoge ontwikkelingskosten en stijgende bouwprijzen. Dat komt tegenwoordig bij elke vertraging in een bouwproces voor. Wij maken ons hierover grote zorgen.

Wij stellen bij het gevraagde voorbereidingskrediet wel een voorwaarde. Wij willen zicht kunnen houden op het op koers blijven van de ontwikkelingen in Noordoost, maar zeker ook op de rest van het convenant. Wij willen kunnen zien dat er schot in de zaak komt en blijft. Als aan deze voorwaarde niet wordt voldaan, kunnen wij hiermee niet akkoord gaan.

De heer KOOPS (CDA): M. de v. De PvdA heeft de lijn goed te pakken, ik kan mij vrijwel helemaal bij de fractie inbreng aansluiten, maar ik wil er nog een paar punten aan toevoegen.

De voorliggende nota heeft als doel een krediet beschikbaar te stellen voor de nog steeds omkeerbare voortgang van de ontwikkeling van het scholencomplex. Ik zeg dat nadrukkelijk, want er zijn signalen die inhouden dat de ontwikkeling niet meer omkeerbaar zal zijn zodra dit krediet zal zijn verstrekt. Ik verzoek de wethouder daarop in te gaan.

De heer VAN DER WILT (D66): Kunt u aangeven waar deze signalen vandaan komen en wat zij precies inhouden?

De heer KOOPS (CDA): Gezegd wordt dat er eigenlijk geen weg terug zal zijn als wij hieraan beginnen, omdat het anders weggegooid geld is.

De heer VAN DER WILT (D66): Dat staat niet in de nota.

De heer KOOPS (CDA): De nota is hierover niet helemaal helder, in de nota wordt gesteld dat het proces nog omkeerbaar is en dat ook geldt voor de besteding van het eerste deel van de middelen. Dat kan uit de nota worden opgemaakt.

Met de simpele mededeling dat wij niet tegen het beschikbaar stellen van het krediet zijn, zijn wij er niet. De nota legt duidelijke verbanden met de voortgang in de huisvesting van het VMBO in onze stad en het convenant Kennis om te delen. De discussie gaat vooral over de locatie Noordoost, omdat die nieuwbouw op het ogenblik het meest in de belangstelling staat. Wij willen geen discussies herhalen over het feit dat een kwaliteitsimpuls voor het VMBO in de stad gewenst is, dat staat voor ons als een paal boven water. Bij het bezoek dat wij deze week aan de scholen hebben gebracht, is ons dat nog eens opnieuw indringend gebleken. Onze discussie gaat de laatste weken vooral over het feit dat de kwaliteitsslag kennelijk met de hand op de knip moet worden gemaakt. Hoe kunnen wij ambitieus zijn zonder er voldoende geld voor te regelen? Wij krijgen de indruk dat de scholen zich vooral hebben te houden aan de bekostigingsregels per vierkante meter en aan vragen als: hoe kunnen wij elkaar versterken in de samenwerking en hoe regelen wij de inrichting en de bezetting van praktijklokalen die nauwelijks van prijskaartjes worden voorzien? Tijdens de werkconferentie over de stadsmeiergelden heeft de projectcoördinator een heel duidelijk signaal afgegeven. Het projectbureau heeft aangegeven dat er meer geld nodig is voor stenen, gemeenschappelijke voorzieningen en infrastructuur, in totaal € 3,2 miljoen. De raad heeft die vraag nog niet willen honoreren, zo bleek uit het gebrek aan steun voor ons amendement in deze richting, maar de vraag zal zeker opnieuw aan de orde komen. Als wij een uitdagende leeromgeving en een wervend VMBO in de stad tot stand willen brengen, zullen wij bereid moeten zijn daarvoor in de buidel te tasten. Natuurlijk willen wij geen blanco chèques, maar zodra duidelijk is dat het concept als gevolg van financiële overwegingen geweld moet worden aangedaan, zoals de projectgroep aanvoert, moet dat direct aan de raad worden voorgelegd. Wij roepen met de PvdA het college op dat te doen en aan te geven op welke wijze de school wel voldoende middelen zal kunnen krijgen. Hierbij speelt de aansluiting van de Star Numanschool ook een rol.

Mevrouw HAZEWINDEL (PvdA): Heb ik goed begrepen dat wij ook naar uw mening eerst een stedenbouwkundig plan en de juiste fase moeten afwachten voordat wij financiële beslissingen nemen?

De heer KOOPS (CDA): Dat ben ik met u eens, bij de discussie over de stadsmeierrechten hebben wij willen aangeven dat wij hiervoor geld wilden reserveren, maar het kan ook later.

De aansluiting van de Star Numanschool speelt ook een rol bij het equiperen van de school, deze aansluiting zal extra geld kosten.

Wij horen graag dat het college ernst is met het beschikbaar stellen van voldoende middelen.

De heer EVENHUIS (VVD): M. de v. Wij nemen vandaag vier besluiten over de herhuisvesting en huisvesting van het VMBO, het zijn vier financiële besluiten. Misschien is het goed vast te stellen waarover wij niet besluiten, namelijk niet over een stedenbouwkundig plan. Wij hebben daarover ook nog geen oordeel, ook niet over de onderwijsinhoudelijke invulling, maar toch wil ik er een paar opmerkingen over maken.

Het Werkmancollege, dat waarschijnlijk een VMBO-poot zal krijgen in Lewenborg, is een zeer aparte school met zeer hoge opstroompercentages. Afstroom is in het onderwijs relatief gemakkelijk: van VWO naar HAVO en van HAVO naar VMBO, maar opstroom van VMBO naar HAVO of van HAVO naar VWO of gymnasium is heel moeilijk. Het Werkmancollege heeft als positief kenmerk relatief veel opstroom, dat heeft inmiddels zoveel bekendheid gekregen dat zelfs leerlingen uit Noord-Drenthe de school in het centrum bezoeken en op de fiets andere scholen in Zuid passeren. Wij willen van de wethouder de garantie dat zij maximaal haar best zal doen deze positieve identiteit van het Werkmancollege te garanderen, ook als de school een VMBO-afdeling krijgt.

De heer VAN DER WILT (D66): M. de v. Waarom wij in 2003 hebben besloten tot het convenant Kennis om te delen, is mij tijdens het werkbezoek van afgelopen maandag nog eens goed duidelijk geworden. Ik was op bezoek bij de Mondriaanschool in Noordoost, een school gebouwd in 1954, met een capaciteit van een kleine 800 leerlingen, terwijl er ongeveer 300 leerlingen rondliepen in een leeg, afgelegen gebouw. Dat maakte mij bedroefd en maakte nog eens duidelijk waarom het zo belangrijk is dat wij het convenant hebben gesloten, waarin wij hebben afgesproken dat niet alleen zal worden gezorgd voor een ongedeelde VMBO, waarbij wij ervoor kunnen zorgen dat de opstomers naar het HAVO straks ook beroepsonderwijsmogelijkheden zullen hebben, maar er ook voor kunnen zorgen dat de 60% van de kinderen in de stad

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.14

die VMBO-onderwijs volgen een goede plek krijgen. Het mooie was dat ik, ook in dit afgelegen gebouw, met leerlingen sprak die heel enthousiast bezig zijn met hun school. Het waren leerlingen van de sportklas, die de mogelijkheid krijgen te sporten. Wij moeten ervoor zorgen dat wij dit voor veel meer leerlingen kunnen doen, in Zuid zijn wij er goed mee op weg en het is van belang dat wij in Noordoost op dit punt zo snel mogelijk voortgang maken. Ik hoor van leraren dat het allemaal erg langzaam gaat en dat baart mijn fractie zorgen. Wij moeten voortmaken met de ontwikkeling van de locatie in Noordoost.

Ook wij hebben zorgen over de financiële problemen, ik geef het CDA mee dat wij open staan voor goede suggesties als voor de uitvoering van de plannen, zoals zij ons voor ogen staan, extra financiering nodig is. De Star Numanschool kan daarbij een belangrijke rol spelen, de toevoeging schept extra mogelijkheden voor additionele financiering.

Wij vinden dit een goed voorstel, waarmee wij zo snel mogelijk aan de slag moeten gaan. Iemand van het Werkmancollege zei dat wij meters moeten blijven maken. Dat geldt overigens niet alleen voor Noordoost, maar ook voor de Erasmusschool, waar wij nog steeds problemen hebben met betrekking tot de vraag of wij deze school een andere plek kunnen geven, zodat zij zich verder zal kunnen ontwikkelen.

Mijn fractie vindt het van groot belang dat de theoretische leerweg een goede inbedding krijgt in het ongedeelde VMBO. Het ongedeelde VMBO heeft baat bij de theoretische leerweg, dat geldt ook voor het omgekeerde. Het Werkmancollege en de andere scholen die de theoretische leerweg aanbieden, hebben er baat bij. Mede om die reden hebben wij gekozen voor het convenant. Een positief aspect dat wij hebben meegekregen bij het werkbezoek is dat wij allemaal graag willen bouwen aan de nieuwe school in Noordoost, wat veel inspanningen zal vragen. De raad zal moeten blijven staan voor die ontwikkeling. Wij geven de wethouder mee dat het zo snel mogelijk zal moeten gebeuren, wij willen graag dat de nieuwe locatie in 2010 zal zijn gerealiseerd. Er zijn echter signalen waaruit blijkt dat dat lastig kan worden als gevolg van bezwarenprocedures uit de buurt. Wij hebben afgesproken dat de locatie van het Rölinglecollege in 2010 zal worden opgeleverd voor woningbouw, ook daarbij kunnen wij te maken krijgen met overgangsproblemen. Hoe denkt het college hierover? Zal het zover komen of gaan wij op voorhand zoeken naar een nieuwe locatie voor de Mondriaanschool?

Mevrouw JONGMAN-MOLLEMA (ChristenUnie): M. de v. Het is af en toe goed met de voeten in de klei te staan, soms op een voetbalveld en afgelopen maandag bij het bezoek aan scholen. Wij hebben een tweetal locaties bezocht, waarbij wij hebben geconstateerd dat het leuk is te zien welke effecten een beroepsopleiding op kinderen heeft. Wij mochten speculaasbroodjes proeven en zagen de internationale schakelklas zwoegen op sinterklaasgedichten.

Dat brengt ons bij de oorspronkelijke vraag waarom wij met dit alles bezig zijn. In 2003 of 2004 was het oorspronkelijk het idee het VMBO weer positief neer te zetten. In de commissievergadering van de vorige week woensdag hebben wij daarbij een voorbehoud gemaakt. De afgelopen dagen hebben wij hierover diverse gesprekken gevoerd en ook maandag is gebleken dat alle scholen achter het concept staan, waardoor in de hele stad sprake zal zijn van een aanbod van ongedeelde VMBO en kinderen niet zullen kunnen weglekken naar locaties waar dit onderwijs nog vastzit aan een HAVO/VWO-school. Wij zijn er blij mee dat dit duidelijk is geworden en de schoolbesturen eensgezind achter de ontwikkeling van het nieuwe VMBO-concept blijven staan. Alleen al het feit dat 60% van de leerlingen op het VMBO zit, rechtvaardigt deze inzet.

Wij hebben nog wel een vijftal mitsen. De Star Numanschool wil graag meedoen aan de ontwikkeling in Noordoost. Daarover moet zo snel mogelijk duidelijkheid ontstaan, ook omdat dit een voordeel kan opleveren voor de ontwikkeling van deze locatie.

De heer Van der Wilt vestigde de aandacht op het Mondriaancollege. In verband met de stedenbouwkundige ontwikkelingen is het zaak daarvoor een alternatief aan te bieden als in Lewenborg 2010 niet mocht worden gehaald.

Een derde punt is de identiteit van de school. Wij hebben de resultaten gekregen van een onderzoek met de titel 'Samen onder één dak'. Het rapport vat een en ander als volgt samen: wij zitten apart onder één dak en toch samen. Dat geeft aan hoe de identiteit daar vorm zal krijgen.

Het CDA stipte de inrichting van de school al even aan. Wij willen een nieuwe, mooie en goede school, die aantrekkingskracht heeft op VMBO-leerlingen, zodat zij niet weglekken naar scholen buiten de stad. Er moet geen situatie ontstaan, waarin een Edugl@skabel naar de school loopt en er geen mogelijkheden zijn voor het in de school doortrekken van deze kabel. De verbindingen zullen door de hele school heen een goede plaats moeten hebben.

Wat ons betreft zal de uitvoering van de plannen met volle kracht moeten worden aangepakt, maar dat kan niet zonder financiële middelen. Voor de eerstvolgende vergaderingen van de commissie openbaar

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.15

onderwijs willen wij dit punt geagendeerd zien, omdat wij van de voortgang op de hoogte willen blijven. Wij verzoeken het college ons van de voortgang op de hoogte te houden.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): M. de v. Het werkbezoek dat de leden van de raadscommissie deze week maandag hebben gebracht aan enkele scholen, die zijn betrokken bij de ontwikkeling van de school in Noordoost, is al verschillende keren genoemd. Dit bezoek toonde opnieuw aan dat wij daar met een ambitieus project voor het VMBO bezig zijn. Het is een mooi, maar ingewikkeld plan dat in een jarenlang proces in samenwerking met veel betrokkenen zal moeten worden uitgewerkt. De betrokkenen zijn, soms met vallen en opstaan, heel enthousiast bezig er inderdaad iets moois van te maken.

Er zal voortgang in het proces moeten blijven, leerkrachten, ouders en leerlingen moeten een duidelijk perspectief hebben met een datum waarop de nieuwe school klaar zal zijn. Daarom is het goed een krediet beschikbaar te stellen waarmee voor voortgang kan worden gezorgd en verdere voorbereidingen kunnen worden getroffen. De voortgang mag ook niet in gevaar komen doordat aanpassingen in het budget nodig zijn, het convenant is ongeveer vier jaar geleden gesloten en in de loop der jaren is van alles veranderd. In de tussenstand zien wij daarvan voorbeelden: vertragingen en daardoor hogere bouwkosten, andere inschattingen van risico's, de samenwerking met FC Lewenborg, enz..

In de financiële update is niet meegenomen dat in het begin van het proces samenwerkingsvoordelen soms te optimistisch zijn ingeschat. Wij dringen erop aan deze signalen serieus te nemen en te komen met voorstellen voor aanvullende financiering als dat aan de orde is. Ook dit mag de voortgang niet onnodig in gevaar brengen.

Een ander onderdeel van het VMBO-plan is de nieuwbouw in West, ook daar loopt de voortgang gevaar doordat het bestuur van de RENN4-scholen met een grote schuifoperatie bezig is en de Erasmusschool wellicht niet zal verhuizen. Nog afgezien van de vraag of de combinatie van scholen die daardoor op deze plek zal ontstaan gelukkig is, zal het ook ruimtelijk een heel andere situatie opleveren. Ook dat kan tot grote vertragingen leiden. Ik doe een beroep op het college vanuit onze positie het mogelijke te doen om ook in West het tempo erin te houden.

In de planning is aangegeven dat wij eind 2008 of begin 2009 een volgende rapportage zullen krijgen. Dat is naar mijn mening te laat. Ik zou graag voor de zomer volgend jaar opnieuw ingelicht willen worden over de stand van zaken, met name ook voor wat betreft de risico's die in het stuk zijn omschreven.

Mevrouw RADEMAKER (SP): M. de v. U stelt voor € 4,2 miljoen uit te trekken voor de voorbereiding van de scholenbouw op de velden van FC Lewenborg. Dit krediet is bestemd voor bouwrijp maken van het terrein en de bouw van de gymzaal. Wij kunnen daarmee instemmen. Het is goed dat de FC Lewenborg in de wijk blijft, daarnaast hebben wij verleden jaar ingestemd met de locatie voor de nieuwe VMBO-school in Noordoost. Het gaat om veel geld, maar een goede school is ons dat zeker waard. De hele raad is het erover eens dat het VMBO beter verdient, met de beschikbare middelen is nu de beste keuze gemaakt.

Afgelopen maandag hebben wij VMBO-scholen bezocht, waar wij van de scholen en de schoolbesturen hoorden dat zij er zin in hebben. Wel werd een kanttekening geplaatst bij de vertragingen die dreigen te ontstaan. Dus: vooruit met de geit, zodat scholen, docenten, ouders en kinderen weten waaraan zij toe zijn en vooral ook wanneer zij de nieuwbouw zullen kunnen betrekken.

Voordat het zover is, zullen nog heel wat afspraken moeten worden gemaakt. Wij heb vertrouwen in de afspraken die de scholen en de schoolbesturen met elkaar maken, het is geen gemakkelijke weg, maar men is ver gekomen en wij hebben geconstateerd dat de scholen er zin in hebben. Ook moeten duidelijke afspraken worden gemaakt over de financiën, daarover maken wij ons een beetje zorgen. Zal er straks een mooie aansprekende school staan of zullen wij een architectonisch hoogstandje hebben zonder tafels, stoelen en verdere aankleding? Het moet wel echt iets worden, dus geen kaal gebouw waar niemand heen zal gaan.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): M. de v. In de ogen van mijn fractie is dit voorstel vooral een financieel voorstel. Het is nu, omdat nog geen voorstellen voor liggen, misschien niet het moment om in te gaan op invulling van de schoollocatie Noordoost.

Vertragingen kunnen tot extra kosten leiden, maar ook tot gevolgen voor de huisvesting van scholen die naar de nieuwe locatie in Noordoost zullen verhuizen. De heer Van der Wilt heeft daarop al gewezen, ik ben benieuwd naar het antwoord op zijn vraag.

Bij de vragen die over de inhoudelijke invulling zijn gesteld, sluit ik mij aan. Huisvesting is bij het VMBO in sterkere mate dan bij ander onderwijs van groot belang voor de kwaliteit van het onderwijs. Omdat uit verschillende signalen blijkt dat het budget dat de gemeente hiervoor reserveert wellicht niet voldoende

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.16

de zal zijn om de gewenste inrichtingskwaliteit te bieden, voelen wij zorgen opkomen. Ik ben benieuwd hoe de wethouder hier tegenover staat. Als inderdaad knelpunten ontstaan, is mijn fractie zeker bereid mee te werken aan financiële oplossingen voor die problemen.

Verschillende fracties zijn al ingegaan op de samenvoegingen en het mogelijke verlies van identiteit van de scholen. In de commissievergadering is mijn fractie daarover glashelder geweest, natuurlijk dient de identiteit van de verschillende scholen te worden gewaarborgd. Daarvoor zal een zorgvuldig plan moeten worden opgesteld waarbij zal moeten worden afgewogen hoe daaraan precies vorm zal kunnen worden gegeven, maar de synergievoordelen die zullen voortkomen uit het onderbrengen van scholen op één locatie zijn doorslaggevend voor het bouwen op één locatie in Noordoost. Vooralsnog achten wij de voordelen veel groter dan de nadelen, wij wachten op de invulling voordat wij eventueel tot een negatief oordeel komen.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): M. de v. Ik heb het stuk niet gelezen en ik heb niet deelgenomen aan het werkbezoek. Ik sluit mij daarom aan bij mevrouw Hazewinkel.

Mevrouw VAN SCHIE (PvdA): M. de v. Wij behandelen vandaag de voortgangsrapportage over de financiële ontwikkelingen rond het VMBO, waarbij ook wordt ingegaan op het voorbereidingskrediet voor de locatie Noordoost.

De heer Van der Wilt is teruggegaan naar de oorsprong van het convenant en de vraag waarom de lokale overheid met de lokale besturen destijds een convenant heeft gesloten. Daarvoor hadden wij maar één reden, namelijk verbetering van de positie van het VMBO en van de aansluiting tussen VMBO en MBO en de arbeidsmarkt. Een middel daarbij is verbetering van de huisvesting, wij zien dat als een belangrijk middel. Uit de verschillende bijeenkomsten en allerlei stukken heeft de raad kunnen afleiden dat de voortgang in alle deelgebieden, Noordoost, Zuid en West, inhoudelijk aanzienlijk is. Er is sprake van inhoudelijke vernieuwingen, op een aantal plekken zien wij dat VMBO en MBO onderwijskundig daadwerkelijk beter op elkaar aansluiten en veel nieuwe coalities ontstaan.

De ontwikkelingen per gebied verschillen, maar de uitgangspunten zijn glashelder en uniform. Wij willen de doelen van het convenant realiseren, waarbij een ongedeelde VMBO in de hele stad een voorwaarde is. Inhoudelijk liggen wij op koers en voor wat betreft de huisvesting zijn wij een heel eind opgeschoten.

De discussie over de huisvesting beperkt zich tot twee locaties, West en Noordoost, waarbij ook opmerkingen zijn gemaakt over de betrokkenheid van de raad in het verdere traject.

De raad maakt zich zorgen over de voortgang op de locatie Noordoost. Dat kan ik mij voorstellen, maar tegelijkertijd is het goed dat wij ons realiseren waarom het proces langer heeft geduurd dan wij ons aanvankelijk voorstelden. Het is een buitengewoon ingewikkeld project waarbij heel veel besturen en partijen zijn betrokken en binnen de besturen een groot aantal deelnemende scholen. Het is een flinke klus ieder een achter een visie en een plan te verenigen, maar dat begint langzamerhand aardig te lukken.

Nadat wij in beginsel voor een locatie hadden gekozen, hebben wij met elkaar besloten dat wij echt ruimte moeten bieden voor goed overleg met de bewoners van Lewenborg. Daarin hebben wij behoorlijk wat tijd geïnvesteerd, in januari zal de raad het resultaat kunnen beoordelen. Het is van belang dat wij een goede procedure volgen, maar het heeft het proces wel verder in de tijd opgeschoven.

Met betrekking tot de school in Noordoost is gesproken over de identiteit en de inhoud, welk vraagstuk ook in de commissievergadering van verleden week aan de orde is geweest. Een plan voor een school zoals in Noordoost is tamelijk uniek. Dat is te zien in Dordrecht waar men een Leerpark heeft ontwikkeld, waar meer scholen bij elkaar zijn gehuisvest en waar is te zien dat zo'n nieuwe school een eigen identiteit moet gaan ontwikkelen. Schoolbesturen zijn hiermee heel nadrukkelijk bezig, maar tegelijkertijd is duidelijk – dat geldt ook voor het bestuur van het openbaar onderwijs en andere participanten – dat men er nog niet is. Het is een belangrijk vraagstuk, de school moet een identiteit krijgen, maar dat kunnen wij niet van buitenaf opleggen, de identiteit zal men met elkaar moeten ontwikkelen. Het lijkt erop dat de raad het met de stedenbouwkundige ontwikkeling eens is, als dat juist is kunnen wij de planning keihard maken. Dan zal concreet en zichtbaar aan de identiteit kunnen worden gewerkt en zullen binnen de schoolorganisaties de onderwijsprogramma's kunnen worden uitgewerkt. 'Samen onder één dak' is daarvoor een goed uitgangspunt, maar er zal nog het nodige moeten gebeuren en dat kunnen wij niet van bovenaf opleggen. Het zal in de praktijk moeten groeien, het is duidelijk dat dit een ontwikkelpunt is.

Ook bij de samenwerking met het MBO in het algemeen en speciaal in Noordoost blijkt dat daaraan verder invulling zal moeten worden gegeven, omdat de school er nog niet staat. Wij kunnen daar meer synergie bewerkstelligen, de bereidheid daartoe zie ik bij de ROC's en de schoolbesturen. Op het moment waarop wij de bouwplannen verder zullen uitontwikkelen, zal en moet het proces meer dynamiek krijgen.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.17

Gesproken is ook over de betrokkenheid van de Star Nulandschool. Wij hebben vanaf het begin aangegeven dat wij het van belang vinden deze school voor openbaar onderwijs in Noordoost te vestigen. In de plannen wordt daaraan gewerkt, waarbij wordt bekeken onder welke condities dit mogelijk zal zijn. Er is een inhoudelijk voordeel mee te behalen, ook nu is er een samenwerking tussen de Star Nulandschool en het Mondriaancollege. Er zijn synergievoordelen aan verbonden, maar daarvan moet men zich geen al te grote voorstelling maken.

Gevraagd is naar de ontwikkeling en de financiële perspectieven die zich aftekenen, waarbij onder andere de vraag is gesteld of de beschikbare middelen voldoende zijn. Ik herinner eraan dat in het convenant een aantal uitgangspunten is opgenomen, ook met betrekking tot de financiering. Niet alleen de gemeente, ook de schoolbesturen en derden investeren met de uitgangspunten van het convenant als basis voor dit voorstel. Wij zijn uitgegaan van synergieëffecten en van de normen voor onderwijshuisvesting. De raad maakt melding van rapportages van projectgroepen, maar ik wijs erop dat ook de schoolbesturen, de participanten in dit project, nog steeds van mening zijn dat sprake is van een realistisch scenario. Weliswaar is het een sober scenario, maar het is haalbaar. Voor wat betreft de kosten van inrichting en andere voorzieningen is, zoals bij alle andere nieuwbouwprojecten, sprake van een verantwoordelijkheid voor de schoolbesturen. Het overleg met de schoolbesturen loopt en ik ben er bepaald niet aan toe te veronderstellen, dat het voorliggende plan niet realistisch zou zijn. Wij kunnen er de normen die wij bij huisvestingsvraagstukken hanteren op loslaten. Ik gebruikte het woord 'sober', waarmee ik bedoel dat het een mooi gebouw zal worden met voldoende uitstraling en maximale synergie. De heer Van der Wilt verwees naar de locatie Vinkenborg, waar hij in het grote gebouw met de lege ruimten heeft rondgelopen. In vergelijking daarmee zullen wij een grote winst boeken. Bovendien zal voor de schoolbesturen sprake zijn van exploitatievoordelen, omdat wij met deze plannen de leegstand aanmerkelijk reduceren.

Er zijn zorgen over de planning voor Noordoost. Ik heb al iets gezegd over de oorzaken, het wordt inderdaad heel krap, maar als de raad in januari het stedenbouwkundig plan vaststelt, zal het bouwplan volgens de planning voor de zomer worden afgerond. Als dat gebeurt, zal de school in 2010 kunnen worden geopend. Wij hebben de gang van zaken niet volledig in de hand, wij zijn ook afhankelijk van derden, maar na het uitgebreide inspraakproces moet het met een strakke regie kunnen lukken. Wij moeten tempo maken en wij verwachten, dat de Mondriaanschool op de huidige plaats gevestigd zal kunnen blijven tot het nieuwe gebouw klaar zal zijn. Het is krap, maar wij staan in de stijgbeugels.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik begrijp dat u optimistisch bent en dat u, hoewel de planning krap is, alle betrokken scholen in 2010 wilt verhuizen. Dat moet ook gebeuren, maar wij zijn afhankelijk van derden en wellicht van bezwaren die ver kunnen gaan. Het is dan ook denkbaar dat wij 2010 niet zullen halen. Hebt u in dat geval een plan B voor de locatie van de Mondriaanschool?

Mevrouw VAN SCHIE (PvdA): Ik ga voor plan A en wij zullen de ontwikkelingen in de komende maanden nauwgezet volgen. Wij doen er al het mogelijke aan om samen met de schoolbesturen de bouwplannen tijdig te realiseren. Het is duidelijk dat de scholen daarop wachten.

Mevrouw HAZEWINDEL (PvdA): U zegt dat de planning krap is, maar wel zal worden gehaald. Wij zouden dat graag willen zien aangegeven. De heer De Rooij heeft het in zulke gevallen altijd over een route-tijdtabel waarbij de ontwikkeling in beeld wordt gebracht, zodat de raad kan zien dat de ontwikkeling op koers ligt. Het schema is krap en als de planning niet wordt gehaald, zullen de gevolgen groot zijn.

Mevrouw VAN SCHIE (PvdA): Dat geldt voor het hele proces, ook in West hebben wij de komende jaren het een en ander te doen. Bij de presentatie van de plannen in januari zal ik een tijdtabel aanreiken, zodat de raad zal kunnen zien welke fasering wij voor ogen hebben, welke rol de raad daarbij zal hebben en hoe wij de raad op de hoogte zullen houden door middel van brieven of aparte bijeenkomsten, die heel nuttig zullen zijn voor een uitgebreide informatievoorziening. Bij het stedenbouwkundig plan krijgt de raad een inhoudelijke onderbouwing voor Noordoost en een route-tijdtabel volgens het model De Rooij. Enkele leden van de raad hebben zorgen uitgesproken over de voortgang in West. Op het ogenblik vinden met het bestuur van RENN4 gesprekken plaats, waarbij wordt bezien of de huisvestingsopgave voor de verschillende scholen is te combineren. Ook in dat geval moeten wij zoeken naar maximale synergie met multifunctionele gebouwen en samenwerking tussen de scholen. In een duurzame stad moet de ruimte maximaal worden benut en de energie maximaal worden gebundeld. Ook synergie met het Alfacollege is meer dan noodzakelijk. Er is nog heel wat te doen!

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.18

De heer KOOPS (CDA): M. de v. Ik heb van de wethouder niets gehoord over de onomkeerbaarheid van het proces. Zij wees erop dat voor wat betreft de financiën het convenant het uitgangspunt is en dat leidt tot een sobere, maar realistische opzet. Zij verwacht dat een sober, maar mooi gebouw met een goede uitstraling zal kunnen worden gebouwd.

Voorts gaf zij aan dat zij van mij heeft gehoord dat er bij de projectgroep behoefte is aan extra geld. Dat is juist, maar uiteindelijk beslissen de schoolbesturen daarover. Ik wil de discussies hierover niet door-kruisen met allerlei eisen.

De wethouder is niet ingegaan op de vraag of het geld uiteindelijk zal bepalen of het beleid zal moeten worden bijgesteld. Als dat het geval is, zijn wij verkeerd bezig en zie ik graag dat u de raad te hulp roept.

Mevrouw HAZEWINDEL (PvdA): M. de v. Ik begrijp wat de heer Koops wil zeggen. Vandaag gaat het om het beschikbaar stellen van een krediet, waarmee een aantal dingen zal kunnen worden uitgezocht en het is merkwaardig, dat nu in feite al een voorschot wordt genomen op de uitkomst. De ontwikkeling moet verder gaan, daarvoor zal het een en ander moeten worden uitgezocht. Laten wij nu eerst maar af-wachten wat daaruit komt voordat wij aangeven hoe sober het gebouw zal moeten worden en ons afvra-gen of er straks stoelen in zullen staan.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): M. de v. Bij onderwijshuisvesting gaat het vaak om vierkante meters en verordeningen, maar bij onderwijs gaat het over meer dan oppervlakten. Op dat punt sluit ik mij aan bij de heer Koops.

Door de wethouder is gesproken over de route-tijdtabel, ik heb gevraagd om een eerdere financiële actua-lisering en een eerdere rapportage dan in het begin van 2009. Ik ga ervan uit dat het college mijn vraag in de route-tijdtabel zal meenemen.

Mevrouw JONGMAN-MOLLEMA (ChristenUnie): M. de v. Het zou een route-tijd-geldtabel moeten zijn. In zo'n tabel kunt u alles duidelijk bij elkaar zetten.

Mevrouw VAN SCHIE (PvdA): M. de v. Gevraagd is naar de onomkeerbaarheid van het besluit. Wij zullen nog een stedenbouwkundig plan moeten vaststellen. Wij zijn bezig met een voorbereidende fase en als de raad of een andere instantie mocht besluiten dat het niet doorgaat, zal voor de voorbereidingen ongetwijfeld een deel van het krediet zijn gebruikt.

Wij hebben een convenant met de schoolbesturen en binnen dat kader zullen financiële problemen moe-ten worden behandeld. Daarover wordt wat gemakkelijk gedaan, alsof wij op het gebied van onderwijs-huisvesting over financiële kaders heen zouden moeten stappen. De raad kent de principes van de onder-wijshuisvesting, als wij over de kaders heenstappen, belanden wij in discussies over de materiële gelijk-stelling.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Met dit project stappen wij buiten deze kaders, dat is juist een heel mooi aspect van het plan en wij zullen die lijn moeten vasthouden. Ik kan mij goed voorstellen dat u te werk wilt gaan in overleg met de schoolbesturen...

Mevrouw VAN SCHIE (PvdA): Ik begrijp de boodschap. Natuurlijk zullen wij, als wij er financieel niet uitkomen, dat aan de raad melden, maar ik wil daarop niet vooruitlopen. Voorlopig houden wij ons aan het kader dat nu is geschetst.

De route-tijdtabel zal in januari aan de orde komen. Daarbij zullen wij aangeven op welke moment wij welke kredietaanvragen aan de raad zullen voorleggen.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel besloten.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering tot half acht. Het is denkbaar dat ik op dat moment nog niet aanwezig kan zijn, in dat geval zal de heer Vogel het voorzitterschap waarnemen.

Pauze (18.00 - 19.30 uur).

Het voorzitterschap wordt waargenomen door de heer Vogel.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Ik moet u melden dat de heer De Jong zich heeft afgemeld in verband met oudergesprekken.

10. Voorstel inzake kadernota Natuur- en duurzaamheidseducatie (nr. 113).

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): M. de v. In juni van dit jaar besloot de raad het Natuurmuseum te sluiten, bij die discussie ging het ook over natuur- en milieueducatie. GroenLinks wil een goed beleid op dat terrein, dat was en blijft ons doel. Daarom dienden wij toen samen met de PvdA een motie in die erop was gericht tot een goed beleid op dit belangrijke terrein te komen. In reactie daarop is het college nu gekomen met een kadernota Natuur- en duurzaamheidseducatie. Na allerlei randdiscussies in de vakantieperiode en direct daarna zijn wij nu in het debat beland op het punt, dat GroenLinks na het afblazen van het museum voor mens, natuur en wetenschap voor ogen stond.

Het basisidee van deze kadernota deugt. Gekozen is voor een opzet met natuur- en duurzaamheidseducatie, startend bij de ecologische basisvorming op school, via leren voor leefbaarheid in de wijk naar leren voor duurzame ontwikkeling in stad en wereld. Deze driedeling vormt een goed kader voor het Groningse NDE-beleid, de combinatie van natuur- en milieueducatie en duurzaamheid spreekt ons zeer aan. De keuze voor het starten van een duurzaamheidscentrum voldoet aan een door GroenLinks gekoesterde wens en de verbreding naar de buitenschoolse opvang en ecologie stemt ons tevreden. Bij de begrotingsbehandeling hebben wij extra geld voor dit doel vrijgemaakt.

In het veld van de natuur- en milieueducatieorganisaties en de scholen, zo bleek bij de inspraak rond de commissievergadering van oktober, bestaat veel enthousiasme. Daarvan moeten wij gebruik maken. Na twee commissievergaderingen waarin wij vragen hebben gesteld en bij onderdelen kanttekeningen hebben geplaatst, moeten wij nu de balans opmaken. Ik zal ingaan op onderwerpen waarover nog discussie is, namelijk de regierol van de gemeente, de mate van uitbesteding, het duurzaamheidscentrum en het proces dat moet leiden tot een uitvoeringsprogramma. Hierbij is de motie van juni ons ijkpunt.

Het nadeel van een kadernota is dat nog veel moet worden uitgewerkt, ook doordat het college naast de driedeling in het beleid, gericht op school en wijk, stad en wereld, de vraaggerichtheid serieus heeft genomen. Dat past in de lijn van de motie. Het karakter van de kadernota is daardoor ook inventariserend van aard, mede door het uitgangspunt dat vraag en aanbod bij elkaar moeten worden gebracht. Het college ziet vooral daarin een regierol voor de gemeente, maar uit de bijdragen van de scholen en het veld tijdens de inspraak is gebleken dat deze aanpak te mager is. De regierol bestaat niet alleen uit een make-larsrol, maar ook uit aansturing en in stand houden en gebruiken van voorzieningen, zoals schoolwerktuinen, lespakketten en een collectie. Een belangrijke toevoeging als resultaat van de inspraak is het belang van een goede eerste- en tweedelijns ondersteuning van scholen. Daarbij wordt het Drentse model van het IVN vaak als voorbeeld genomen. Bovendien hecht GroenLinks eraan dat de aanwezige deskundigheid niet verloren gaat. Waarom zouden wij bestaande, goed functionerende doorlopende leerlijnen, die bij de schooltuinen al zijn ontwikkeld, niet blijven gebruiken?

In dit geheel is formulering van een goede organisatie van belang. Daarbij moet uitbesteding geen doel op zichzelf zijn, zoals uit de nota is op te maken, maar een middel. Wij willen een stevige organisatie die niet direct omvalt of te veel op vrijwilligers leunt. Wij willen nog steeds uitbreiding van activiteiten in stadsdelen die zijn onderbedeeld en zijn benieuwd naar de voorstellen voor Vinkhuizen en het Stadspark in de uitwerkingsnota.

Door het inventariserende karakter van de kadernota en de voorlopige resultaten van de discussie met het veld en de commissie, zullen de komende tijd keuzen moeten worden gemaakt. De discussie heeft ons tot een aantal conclusies geleid. Wij zijn er niet voor nu de hele kadernota te herschrijven, aangezien dat zou leiden tot een vertraging waarop niemand zit te wachten. Daarom dienen wij samen met de PvdA en de SP een motie in waarin wij de discussie samenvatten en een bestellijst voor het uitvoeringsprogramma aan het college voorleggen. De motie luidt:

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 28 november 2007, behandelend de kadernota Natuur- en duurzaamheidseducatie; overwegende dat:

- de raad op 20 juni per motie voorwaarden heeft gesteld voor een plan van aanpak Natuur- en milieueducatie;
- het college in een eerste invulling van dit plan van aanpak, de kadernota NDE, nog niet alle voorwaarden van de raad heeft verwerkt;
- de kadernota NDE in de komende maanden tot een eerste uitvoeringsprogramma moet leiden;
- de inbreng van het veld en de scholen tijdens de discussieavonden over de kadernota NDE veel extra aanknopingspunten voor het uitvoeringsprogramma biedt;

spreekt als zijn mening uit dat:

- de hoofdlijn van de kadernota een goed uitgangspunt is voor een uitwerkingsprogramma NDE;

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.20

- het uitwerkingsprogramma daarnaast moet voldoen aan de volgende voorwaarden:
- een sterke en goed omschreven regierol van de gemeente op het gebied van voorzieningen zoals schoolwerktuinen, lespakketten en collectie en op het gebied van de eerste- en tweedelijnsondersteuning van het basis- en voortgezet onderwijs, waarbij uitbesteding geen uitgangspunt is maar een middel; bestaande deskundigheid niet verloren gaat;
- een decentraal vraaggericht aanbod waarbij een grote rol wordt ingeruimd voor de schoolwerktuinen; verzoekt het college:
 - * bovengenoemde voorwaarden te verwerken in het uitvoeringsprogramma NDE;
 - * het uitvoeringsprogramma voor te leggen aan de raad;
 - * het definitieve budget voor NDE vast te stellen bij de bespreking van het uitvoeringsprogramma; en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 1).

De financiële onderbouwing van de kadernota is nog onduidelijk. Evenals in juni is mijn fractie ook niet van mening, dat voor een goed uitwerkingsplan moet worden gezorgd voordat de raad beslist over het budget dat voor een goede natuur- en duurzaamheidseducatie nodig is. Daarom wil mijn fractie dat het uitvoeringsprogramma met een deugdelijke financiële vertaling aan de raad wordt voorgelegd.

Mevrouw JONGMAN-MOLLEMA (ChristenUnie): U noemt de aanpak van dit moment te mager en u geeft het college een aantal punten mee. De raad heeft sturing over en controle op de kadernota. Hoe ziet u dat als u nu nog aanbevelingen meegeeft?

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): Voor de vertaalslag die nu moet plaatsvinden van de kadernota in het uitwerkingsprogramma geven wij voorwaarden mee, in de motie stellen wij bovendien voor vast te leggen dat het uitwerkingsprogramma door de raad zal moeten worden goedgekeurd. Daardoor zal de raad zich kunnen bemoeien met de inhoud van het uitwerkingsprogramma en grip hebben op de plannen die in maart aan ons zullen worden voorgelegd.

In juni heeft de raad gevraagd om een onderzoek naar een duurzaamheidscentrum waar de provinciale natuur- en milieuorganisaties en de organisaties die zich bezighouden met duurzaamheid zullen kunnen worden gehuisvest. Het college heeft de intentie dit centrum te starten, maar afgezien van een loketfunctie zonder duidelijk doel. De Milieufederatie is verder met het maken van plannen voor een dergelijk centrum, haar plannen zijn erg ambitieus. Bij de inspraak bleek dat andere organisaties, variërend van De Jonge Onderzoekers tot de Rabobank, enthousiast zijn over zo'n centrum. Daarnaast ziet het voortgezet onderwijs een belangrijke taak voor het centrum. Misschien zijn die plannen tezamen te groots en meeslepend, maar wij zijn wel benieuwd naar de uitwerking. Wij roepen het college op met een zo groot mogelijk enthousiasme en passie de uitwerking van deze plannen te steunen. Daarover dienen wij samen met de SP, D66 en de PvdA de volgende motie in:

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 28 november 2007, behandelend de kadernota Natuur- en Duurzaamheidseducatie; overwegende dat:

- de raad op 20 juni 2007 het college per motie heeft gevraagd te onderzoeken:
- hoe de bestaande stedelijke en provinciale natuur- en milieuorganisaties een rol kunnen spelen in de vernieuwde NME;
- hoe deze organisaties en de organisaties die zich bezighouden met duurzaamheid in een gezamenlijke locatie kunnen worden gehuisvest;
- de inbreng van het veld (waaronder de Provinciale Milieufederatie, de Jonge Onderzoekers, Technasium en de Rabobank) tijdens de discussieavonden over de kadernota NDE veel extra aanknopingspunten en enthousiasme van betrokken partijen voor een mogelijk duurzaamheidscentrum biedt;
- de feitelijke invulling van een duurzaamheidscentrum nu nog onduidelijk is, maar meer behelst dan alleen een loketfunctie, zoals ondersteuning van het voortgezet onderwijs en wijkinitiatieven;

verzoekt het college:

- ten behoeve van de totstandkoming van een duurzaamheidscentrum samen met alle betrokken partijen met enthousiasme plannen te ontwikkelen;
- de resultaten aan de raad voor te leggen bij de behandeling van het uitvoeringsplan NDE; en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 2).

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.21

GroenLinks gaat akkoord met de hoofdlijnen van de kadernota. Wij hebben kanttekeningen geplaatst bij de regierol van de gemeente en voorwaarden geformuleerd voor het uitvoeringsprogramma. Daarom stemmen wij niet bij voorbaat in met de nu en dan impliciete besluiten over de mate van aan- en uitbesteding. Wij hopen dat het enthousiasme, dat in de afgelopen twee maanden bij vele betrokkenen is gegroeid, straks van het uitvoeringsprogramma zal afstralen. Wij wensen het college daarbij veel succes.

De heer VAN DER WILT (D66): M. de v. Mijn fractie vindt en vond dat het Natuurmuseum een prachtige organisatie was die het niet verdiende haar plaats in de stad te verliezen. Wij vinden nog steeds dat dit museum de kans had en de mogelijkheid had moeten krijgen een prachtige centrale rol te spelen in het nieuwe natuur- en duurzaamheidseducatieprogramma. Dat is helaas niet gebeurd, dat vinden wij jammer, maar wij moeten verder, omdat wij heel veel mensen in de stad, niet alleen kinderen en jongeren, maar ook alle andere mensen in de wijken, een nieuw duurzaamheidsdenken moeten meegeven. Wij vinden dat belangrijk, niet alleen omdat wij ambities hebben op het gebied van duurzaamheid, maar ook omdat het belangrijk is te zorgen voor de wereld in de toekomst. Daarom willen wij constructief meedenken over het nieuwe programma en de vraag hoe wij daaraan vorm moeten geven.

In deze kadernota zien wij positieve ontwikkelingen, maar ook wij vinden de nota te vaag en te weinig vast omlijnd. Wij willen er graag scherpte in krijgen. Ik wil in mijn bijdrage daartoe een aanzet geven. Het is van belang dat wij zo snel mogelijk een goed fundament leggen voor het succes van de nieuwe natuur- en duurzaamheidseducatie en daarmee zo snel mogelijk te beginnen op verschillende terreinen. Ik kan dan ook met de nota meegaan waar het gaat om school, wijk en stad. Juist doordat wij het Natuurmuseum de deur hebben uitgedaan, moeten wij er iets voor in de plaats stellen. Dat zou de regierol kunnen zijn. De gemeente moet regisseur zijn, wij moeten sturen, mensen bij de hand nemen en voorlichting, vraag en aanbod aan elkaar knopen. Dat is heel belangrijk om van het nieuwe programma een succes te maken. De afgelopen bijeenkomsten hebben laten zien dat wij gebruik moeten maken van het enthousiasme bij de verschillende instellingen. Er is ongelooflijk veel enthousiasme, zin en durf binnen de organisaties om er iets van te maken. Dat hebben wij met het Natuurmuseum laten liggen, het is nu het een opdracht aan ons en de gemeente dat op te pakken en dat zal steviger moeten gebeuren dan in de kadernota is aangegeven. Wij hebben al een idee over de manier waarop wij dit voor het basisonderwijs zullen gaan doen, waarbij de tuinen een belangrijke rol zullen spelen. Het is van groot belang aandacht te houden voor de expertise die daar aanwezig is en zal kunnen worden vergroot, de eerste- en tweedelijnseducatie is heel belangrijk. Daarop dient het college niet te knibbelen.

Mijn fractie heeft bedenkingen voor wat betreft het voortgezet onderwijs. Het komt slecht uit de verf, er wordt gedacht aan opleiding van docenten, maar er wordt veel te weinig nagedacht over de vraag hoe wij programma's aan de scholen kunnen aanbieden en de leerlingen kunnen bereiken, zodat de scholen het niet allemaal zelf zullen moeten doen. Hoe gaan wij ervoor zorgen dat wij programma's kunnen aanbieden en de leerlingen bereiken? Het voortgezet onderwijs speelt een belangrijke rol en het duurzaamheidscentrum zou daarin een grote rol moeten spelen. Het wordt nu voorgesteld als een soort loket, ik kan mij ook tot het loket bouwen wendend als ik iets over duurzaam bouwen wil weten, maar dat is veel te mager. Het duurzaamheidscentrum moet een centrum worden waarin ook plaats is voor ontmoeting en voorlichting, het zal een centrale plaats moeten krijgen in de stad. Ik roep het college op hiermee zo snel mogelijk aan de slag te gaan. Wij willen de zekerheid dat het idee van een duurzaamheidscentrum goed uitgewerkt terugkomt in het uitvoeringsplan, daarom hebben wij de motie mede ondertekend. Ik verwacht van het college dat het meer wordt dan een loket.

Natuurlijk hoort hierbij een financieel plaatje. Ik schat in dat het financiële plaatje dat nu is aangegeven veel te gering is voor een duurzaamheidscentrum, wij zullen een grotere ook financiële inspanning moeten leveren.

Ik heb al iets gezegd over de begeleiding, die stevig zullen moeten zijn. De begeleiding zal de docenten moeten faciliteren die met het duurzaamheidsprogramma aan de slag zullen gaan, maar zal zich ook moeten richten op de natuurorganisaties. Er is al gesproken over het Drents model. Dat model spreekt mijn fractie aan, niet alleen omdat het goed werkt, maar vooral ook omdat de organisaties zich er lovend over uitlaten. De sleutel ligt in het gegeven dat de organisaties en de afnemers, de scholen, er een grote rol in spelen. Het Drentse model biedt daarvoor goede mogelijkheden.

Wij hebben motie nr. 2 mede ondertekend, omdat wij het van belang vinden dat zo snel mogelijk wordt nagedacht over een uitbreiding van het duurzaamheidscentrum. Dat betekent niet dat wij het Natuurmuseum op een andere manier een plek willen geven, maar wel dat heel veel werk zal moeten worden gemaakt van het contact met de natuur- en milieuorganisaties, waarbij aan het beleid van onderaf vorm zal moeten worden gegeven.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.22

Wij stemmen in met dit voorstel, maar maken een voorbehoud bij de financiën. Er zal meer geld bij moeten, vooral voor het duurzaamheidscentrum. Wij willen constructief meedenken, want er moet nog veel gebeuren. Daarom is het van belang dat zal worden gewerkt aan een specifiek plan met een stevige financiële basis.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): M. de v. Bij de discussie over het Natuurmuseum heeft mijn fractie al duidelijk gemaakt dat voor haar de natuur- en milieueducatie voorop staat. Daarom hebben wij ingestemd met sluiting van het museum, waarbij wij wel hebben aangegeven dat ervoor zal moeten worden gezorgd dat de educatieve functie goed uit de verf zal komen. Wij bespreken nu een kadernota, die de richting aangeeft van de ontwikkeling die het college voor ogen staat. Mijn fractie gaat ervan uit dat het uitvoeringsplan aan de raad zal worden voorgelegd. De motie daarover is misschien wat overbodig. Verschillende woordvoerders hebben al opgemerkt dat de regiefunctie van de gemeente een aandachtspunt zal moeten zijn bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Daarbij spelen twee factoren een rol. Op de eerste plaats het enthousiasme van externe partijen die hebben toegezegd dat zij binnen de natuur- en duurzaamheidseducatie een rol willen spelen. Wij achten het van groot belang dat de gemeente deze organisaties op de juiste manier zal faciliteren. Op de tweede plaats noem ik de begeleiding van leraren, ook daarbij kunnen grote slagen worden gemaakt. Wij verwachten een uitgewerkte visie hierover. Het duurzaamheidscentrum zal nog inhoudelijk moeten worden uitgewerkt, de precieze vormgeving en de plaats ervan zullen op een later tijdstip kunnen worden besproken. Wij zijn tevreden met het bedrag van € 200.000,- dat het college voor de komende vier jaar hiervoor uittrekt. Wellicht is binnen het Groninger Forum een oplossing voor de locatie te vinden, daarom hopen wij op oplevering van het Forum volgens schema. Het is zaak eerst goed uit te zoeken wat wij precies met het duurzaamheidscentrum willen en geen megalomane plannen te ontwikkelen en daarvoor extreem veel geld uit te trekken. Wij zijn tevreden met het voorstel van het college.

Wij zijn ook tevreden met het voorstel € 265.000,- van de middelen voor nieuw beleid uit te trekken voor de komende paar jaar. Hiermee wordt in financieel opzicht voldoende ruimte geboden om iets moois neer te zetten. Wij wachten het uitvoeringsprogramma af, het lijkt misplaatst op dit moment harde eisen te stellen aan het programma, omdat de gesprekken met het veld nog zullen moeten worden voortgezet. Daarom is het niet verstandig harde lijnen uit te zetten waaraan het college zich zou moeten houden. Wij laten de discussie graag over aan de experts en vertrouwen erop dat het college met een goed voorstel zal komen. Mocht dat niet het geval zijn, dan zullen wij er op het geëigende moment op terugkomen.

De heer VAN DER WILT (D66): Juist de experts pleiten voor een stevig aangekleed duurzaamheidscentrum. Wat vindt u daarvan?

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): De experts zijn vanuit hun visie voorstanders van een stevig duurzaamheidscentrum, maar dat laat onverlet dat het misschien niet helemaal realistisch is te verwachten dat wij hier binnen vier jaar een compleet opgetuigd paard zullen hebben staan, waarmee alle experts tevreden zullen zijn. Misschien kiest de gemeente er in haar beleid voor bepaalde experts buiten het duurzaamheidscentrum te houden. Wij hebben er vertrouwen in dat het college binnen vier jaar een goede opzet zal kunnen realiseren en wij achten het dan ook nu niet nodig mensen in of uit te sluiten.

De burgemeester neemt het voorzitterschap over.

De heer KOOPS (CDA): M. de v. Bij het besluit tot sluiting van het Natuurmuseum werd aangekondigd dat de natuur- en milieueducatie anders en beter zou worden aangepakt, met een breder bereik. Uit de vast te stellen kadernota blijkt duidelijk, dat wij meer mensen in scholen en wijken zullen bereiken met natuur- en duurzaamheidseducatie. Duidelijk is ook dat wij het anders zullen gaan doen, maar voor mijn fractie is het nog steeds de vraag of wij het beter zullen gaan doen.

De gemeente zal de regierol gaan vervullen, maar de raad krijgt nog geen vinger achter de vraag welke organisatorische impact dat zal hebben. De regierol betekent eigenlijk niet anders dan faciliteren en vrijwilligers aan elkaar knopen. Wij juichen de inzet van veel vrijwilligers toe, maar wij moeten de ogen niet sluiten voor het feit dat wij daardoor voor wat betreft de continuïteit en zekerheid van het werk erg kwetsbaar zullen worden. Met het overbrengen van deskundigheid aan basisscholen zijn wij er niet, er zullen mensen moeten zijn bij wie de lijntjes samenkomen, die regisseren, beheren, onderhouden en ontwikkelen. In deze kadernota wordt veel te veel overgelaten aan het veld. Vooral de organisatie rond de basiseducatie is nog een volstrekt onzeker gebeuren.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.23

Het is volstrekt helder dat het basisonderwijs onvoldoende geld heeft voor investeringen in de basiseducatie. Hoe gaat u dat oplossen? De wethouder heeft gezegd dat de organisatie in de uitvoeringsnota weer aan de orde zal komen en die organisatie zal bestaan uit vaste structuren. Daarmee moeten wij het voorlopig doen. Wij hebben grote moeite met het feit dat deskundige mensen in de opgeheven werkmaatschappij overboord worden gezet en worden ingeruild voor vrijwilligers. Dat betekent dat het kind met het badwater wordt weggegooid. Zolang niet helder is wat onder vaste structuren moet worden verstaan en wij geen antwoord hebben op vragen over de personele invulling inclusief de daarvoor benodigde budgetten kan mijn fractie niet met de kadernota instemmen. Wij geloven er niet in dat dit nieuwe beleid een langjarig, kwalitatief uitstekend leven beschoren zal zijn.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): U stelde dat wij ervoor zullen moeten zorgen dat wij goede mensen niet kwijt raken. Die lijn kan ik volgen, maar ik heb het idee dat u op de stoel van het college wilt gaan zitten en wilt bepalen wie wij wel en niet moeten hebben. Is dat de lijn die het CDA voorstaat?

De heer KOOPS (CDA): Dat is een onjuiste voorstelling van zaken. Ik ga niet op de stoel van het college zitten, maar op eerdere opmerkingen in deze richting is van het college geen antwoord gekomen. Daardoor is onzeker of aan oplossingen wordt gedacht.

Wij zijn ervan overtuigd dat het aan het enthousiasme en de inzet van vrijwilligers niet zal liggen, maar de opzet is te kwetsbaar. De kadernota is onvoldragen en dat geldt ook voor de opzet van het duurzaamheidscentrum, het moet veel breder worden dan alleen een loket. Wij pleiten daarom voor een verbeterde kadernota.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): Hoe ziet het CDA het proces als het college de kadernota moet herschrijven, terwijl het Natuurmuseum per 1 januari dicht zal zijn? Ik neem aan dat ook het CDA voor het nieuwe schooljaar 2008 - 2009 voor natuur- en milieueducatie wil zorgen. Zal dat mogelijk zijn met de vertraging die u hier in feite voorstelt?

De heer KOOPS (CDA): Wij hebben nog acht maanden te gaan, het zou dus mogelijk moeten zijn. Het wordt krap, maar men kan het CDA niet verwijten dat het deze situatie heeft veroorzaakt. Bij de beslissing over de sluiting van het Natuurmuseum hebben wij al aangegeven dat het vreemd is een besluit over een beëindiging te nemen, terwijl niet bekend is wat er wel moet gebeuren.

De heer EVENHUIS (VVD): M. de v. Het college is zeer ambitieus waar het gaat om duurzaamheid, Groningen moet de duurzaamste stad van Nederland worden en de raad is even enthousiast. Wij kunnen op een aantal terreinen duurzaamheid bereiken, bijvoorbeeld vervoer, woningbouw, ruimtelijke ordening en onderwijs. Onderwijs is een van de gemakkelijkste terreinen, omdat het openbaar onderwijs helemaal van de gemeente is. Dat bedenkend, valt de kadernota ons tegen. Het plan van aanpak, dat voor de begrotingsbehandeling zou verschijnen, is er niet gekomen en het geheel is weinig concreet. Het college zegt dat ook op pagina 3 waar het stelt: 'Waar het nog aan ontbreekt, is een goed overzicht van alle mogelijkheden en het leggen van de verbindingen.' Dat was wel essentieel.

Wij komen te veel teksten tegen als 'het stimuleren van netwerkontwikkeling', 'inzichtelijk maken van het aanbod', 'stimuleren van natuur- en milieubewuste burgers', 'ondersteuning van kleinschalige ontwikkelingen', 'onderzoek wat de meest wenselijke organisatorische inrichting wordt', enz.. Dat zijn abstracties dan wel vaagheden. Er is nog te weinig sprake van een concreet plan van aanpak.

Niet minder dan 12.000 leerlingen moeten naar vier schooltuinen, dus 3000 leerlingen per tuin. Als elke groep vijf keer naar de tuin gaat, gaat het om 1000 kinderen per tuin per week. Raak ze maar eens kwijt.

U formuleert een drietal vormingsdoelen, ten eerste ecologische basisvorming, waarbij u een definitie aangeeft, namelijk de relatie tussen mens en natuur. Het tweede vormingsdoel is leren voor leefbaarheid, waarbij u als definitie noemt: de relatie tussen mens en directe omgeving. Ten derde leren voor duurzame ontwikkeling, de relatie tussen people, planet en profit, dus tussen mens, aarde en profijt en wat de mens daarmee kan doen. Het komt mij voor dat er naast deze drie procesdoelen ook productdoelen moeten zijn. Natuureducatie kan ook als resultaat hebben dat kinderen bijvoorbeeld een koolmees, een vink en een mus of het geluid van een merel of een leeuwerik kunnen herkennen en het verschil tussen een eik en een beuk. Dergelijke doelen staan niet in de nota. Door het aanleren van deze mooie levende kennis zal de interesse groeien en dat moet ook een nadrukkelijke uitdaging zijn.

De heer SCHAAF (SP): M. de v. Voor de SP heeft vanaf het begin van de discussie over natuur- en duurzaamheidseducatie voorop gestaan dat wij bij de sluiting van het Natuurmuseum het goede zouden moe-

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.24

ten behouden en een vernieuwingsslag zouden moeten maken. Als duurzaamheid ons ernst is, mag natuur- en duurzaamheidseducatie geen sluitpost zijn. Wij zijn dan ook blij dat de term duurzaamheidscentrum binnen een half jaar als begrip gemeengoed is geworden.

Op 24 oktober heeft de SP in de raadscommissie geconstateerd dat wij op de goede weg lijken te zijn met natuur- en duurzaamheidseducatie. Daarbij is opgemerkt dat een beter uitgewerkt plan en een duurzaamheidscentrum met zo mogelijk een expositieruimte voor kinderen en volwassenen nodig zijn. Het moet meer zijn dan een frontoffice binnen de dienst, een bedrag van € 200.000,- voor vier jaar lijkt ons daarvoor te krap. Wij zullen beter moeten vaststellen hoe kennis en kunde van de huidige medewerkers en vrijwilligers behouden kunnen worden. Dat geldt ook voor de tuinen. Hoe kan de expertise van de medewerkers behouden blijven? Verder zal duidelijk moeten zijn hoe milieuorganisaties zullen moeten worden gefaciliteerd om een goed aanbod te kunnen verzorgen. Bovendien moet de gemeente een duidelijke regierol hebben en houden. Met deze punten zijn wij redelijk goed op weg. De discussies met de milieuorganisaties op 23 oktober en het onderwijs op 25 oktober leverden gezichtspunten op die nadere uitwerking verdienen. Ook op het gebied van samenwerking en doelmatigheid is veel te bereiken, de ideeën van de Milieufederatie en andere partijen over het duurzaamheidscentrum bieden een grote kans.

Met de planvorming zijn wij halverwege. Als het voorliggende kader het eindpunt zou zijn, zou de SP het afwijzen, maar wij weten dat hard wordt doorgewerkt en zijn heel benieuwd naar het uitvoeringsprogramma. Wij stellen daaraan duidelijke eisen die voor een deel al zijn verwoord in juni en voor een deel zullen moeten voortkomen uit verdere discussies. De uitwerking van het duurzaamheidscentrum met voorlichtings- en publieksfuncties is hierbij heel belangrijk. In de moties die wij mede hebben ingediend zijn de eisen nogmaals verwoord.

Door het aannemen van dit voorstel en de kadernota en het formuleren van verdere doelen zal consequent kunnen worden doorgewerkt. Wij hopen dat het uitvoeringsprogramma geen saai verhaal wordt, maar zal inspireren tot verdere activiteiten. Het huidige raadsvoorstel mist nog te veel elan, ambitie en drijfveren waarmee het college stevig zal kunnen aansturen op duurzaamheidseducatie en een duurzaamheidscentrum die bij de tijd zijn. Bij gesprekken met het onderwijs en het veld is ons gebleken, dat de ambities daar wel aanwezig zijn. Als duurzaamheid ons ernst is, zijn wij er nog lang niet mee klaar en kunnen wij niet op onze lauweren gaan rusten.

Mevrouw JONGMAN-MOLLEMA (ChristenUnie): M. de v. Het Natuurmuseum is dicht, dat is een feit en het blijft jammer, maar wij hebben de blik nu gericht op 2008. Wij willen graag iets goeds terug hebben voor het museum. GroenLinks heeft aangegeven dat het basisidee van de kadernota deugt, die conclusie kunnen wij onderschrijven, maar wij hebben voor onszelf nagegaan of deze nota echt een kadernota is. Toen wij op excursie waren in het land, onder andere naar Dordrecht, hebben wij lesjes gehad waaruit wij hebben meegekregen dat in het duale systeem kaders van groot belang zijn. De raad stelt kaders en randvoorwaarden vast waarbinnen het college een onderwerp uitwerkt en ter hand neemt. Daarbij dient de raad zich af te vragen wat wij willen bereiken, wat daarvoor moet worden gedaan en wat het mag kosten. Daarmee geeft de raad de kaders aan voor het speelveld, waarbinnen het college de uitvoering van het beleid ter hand zal moeten nemen.

In deze nota staat bijvoorbeeld dat wij het schooltuinwerk dichterbij de school willen brengen. Wij vragen ons af hoe wij dat zullen gaan doen. De wenselijke organisatorische inrichting wordt nog onderzocht en bij ons leeft het idee dat wij moeten behouden wat goed is. Vervolgens terugkerend naar de kaders, zien wij te veel open deuren, te veel punten die de uitvoering niet raken, maar voor het stellen van kaders wel van belang zijn. Deze nota voldoet niet aan de definitie van een kadernota. Bovendien sluit zij niet aan bij de uitstraling van de inspraak. In de commissie heb ik erop gewezen dat het in de inspraakbijeenkomsten bruiste van de leuke ideeën, waarvan in deze nota niets is terug te vinden. Natuurlijk hoeft niet elk idee terug te komen, maar ook het algemene idee is in de nota niet te vinden. Dat geldt ook voor de regierol die anderen al hebben genoemd.

Wij vinden dit geen goede nota en stellen voor het college te vragen haar zodanig te herschrijven, dat wij voldoende mogelijkheden krijgen voor sturing en controle van een beleid dat wij graag willen.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): Evenals het CDA vraagt u het college de nota terug te nemen. Derhalve wil ik opnieuw de vraag stellen wat in dat geval het alternatief is voor de komende tijd.

Mevrouw JONGMAN-MOLLEMA (ChristenUnie): Wij hebben nog even de tijd. Het is tot nu toe met stoom en kokend water gegaan. In de motie van juni zijn al uitspraken gedaan over een plan van aanpak, dat zijn kansen die door het college zijn gemist. Natuurlijk moeten wij verder kijken. Als wij daarvoor de

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.25

tijd nemen, kan het college in december met een herziene nota terugkomen en daarna met volle vaart verder gaan. Daar is best tijd voor.

De heer SCHAAF (SP): U zegt dat kansen zijn gemist. De discussie wordt nu gevoerd en mijn vraag is waarom u die kansen niet concreet noemt, zodat wij ze desnoods via moties als aanvullingen kunnen meenemen.

Mevrouw JONGMAN-MOLLEMA (ChristenUnie): U hebt mij blijkbaar niet goed begrepen. De kadernota moet aan een aantal voorwaarden voldoen, als wij dat niet duidelijk aangeven, is de raad geen knip voor de neus waard. Als onderdelen of aspecten ontbreken, moet de nota niet worden aangenomen.

Mevrouw HAZEWINDEL (PvdA): M. de v. Deze kadernota opent een eerste blik op de toekomst van het gemeentelijke beleid op het gebied van milieu- en duurzaamheidseducatie. De indeling in de drie hoofdlijnen, ecologische basisvorming, leren voor leefbaarheid en leren voor duurzame ontwikkeling, vinden wij goed en helder. Vervolgens rijst de vraag wat wij met deze hoofdlijnen gaan doen. De nota roept een lijstje wensen op. Het college sprak de vorige week nog over onbenutte mogelijkheden, maar dat is niet voldoende. De wensen hadden moeten landen in een raadsvoorstel, in dat opzicht begrijpen wij de ChristenUnie, maar wij komen toch tot een andere conclusie. In de commissie hebben wij twee maal over dit onderwerp gesproken, het blijkt echter nog steeds niet mogelijk te zijn een duidelijk beeld te krijgen van de wensen die zullen worden verwezenlijkt en wat het bijbehorende financiële kader is. Waarom is het zo moeilijk duidelijke keuzen te maken en prioriteiten te stellen?

Er is een motie ingediend met voorwaarden van de raad, gecombineerd met het ABC-model van de kadernota en nuttige opmerkingen en handreikingen uit voorbereidende bijeenkomsten. Dat tezamen zou als insteek niet al te ingewikkeld moeten zijn. Uitgangspunten, uitwerking van de vorm en verwachtingen van de partners in de samenwerking en van de gemeente zelf worden steeds vanzelfsprekender.

Ik geef in het kort weer hoe wij het zien. Gebruik het goede dat wij hebben als basis om met uitbreiding van doelstellingen het gewenste bereik te halen en het A- en B-deel van de kadernota decentraal en vraaggericht op te zetten. Organiseer dan vijf goed over de stad gespreide voorzieningen voor scholen waar zij terecht kunnen voor tuinwerk, vragen, bezoeken en uitwisseling van ideeën en voor ondersteuning bij de lessen. Werk in deze opzet samen met buurtverenigingen, vrijwilligers, kinderopvang en speeltuinen en uiteraard met de natuurorganisaties, die hebben aangegeven dat zij veel zien in een buurt-nabije oplossing. Centraal dient te worden gefocust op duurzame ontwikkeling door het inrichten van een plek waar oudere scholieren, studenten en geïnteresseerde volwassenen, al dan niet georganiseerd, terecht kunnen met vragen over duurzaamheid en waar tevens projecten zullen kunnen worden ontwikkeld. Dat zijn in onze ogen uitgangspunten voor een uitwerking, die wij hebben samengevat in twee moties, die het raadsvoorstel kaderstellend aanscherpen. Omdat de kadernota het niet helemaal is, voegen wij zelf kaders toe. Daarmee komen wij tot een ander standpunt dan het CDA en de ChristenUnie. Er is genoeg gediscussieerd omdat de kadernota onvoldoende blijkt te zijn, willen wij het op deze manier regelen.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): M. de v. Na de sluiting van het Natuurmuseum moeten wij nu vooral vooruitkijken en in kleine stapjes vooruitgaan naar 2025. Ik hoop dat wij binnenkort ook grote stappen zullen kunnen zetten, daarbij kijk ik naar de wethouder die bouwen in zijn portefeuille heeft. Ik ben positief gestemd over de ambities die het college aanduidt, maar ik mis concreetheid en meetpunten. Natuurlijk zal worden aangevoerd dat er nog een uitvoeringsnota komt, maar toch had ik in de kadernota meer verwacht.

In beginsel is het gewenst dat de gemeente de regierol op zich neemt. Als allerlei verschillende groepen verantwoordelijkheden krijgen en alles opnieuw moeten opzetten, moet er een paraplu boven zijn, anders gaan wij terug in de tijd en ontstaan waarschijnlijk opnieuw problemen.

Verschiedende fracties hebben al aangegeven dat voor het duurzaamheidscentrum een loketfunctie niet voldoende is. Het is van belang dat het centrum laagdrempelig is en toegankelijk is voor zowel groepen als individuen. Iedereen moet er terecht kunnen, omdat in het centrum antwoorden op vragen zullen zijn te vinden. Het centrum zal een multifunctioneel karakter moeten krijgen.

Ik mis concrete dingen die in het basisonderwijs kunnen worden gedaan. Daarbij denk ik aan de Swoaistee en wat daar wordt gedaan, waardoor kinderen in de basisschoolleeftijd hun ouders bijvoorbeeld vragen waarom zij geen spaarlampen gebruiken. Op die manier worden kinderen al vroeg milieubewust gemaakt. Ik mis dit soort punten in de nota, maar misschien zullen zij in het uitvoeringsprogramma aan de orde komen. Dat programma zal in ieder geval aanzienlijk concreter en duidelijker moeten zijn. Ik ga niet zo ver als de ChristenUnie en het CDA die de kadernota terugverwijzen, wij kiezen ook voor de moge-

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.26

lijkheid de nota door middel van moties bij te sturen of in de loop der tijd signalen door te geven. In elk geval verwachten wij een heel wat duidelijker uitvoeringsprogramma. Ik dien de volgende motie in om daaraan een bijdrage te leveren:

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 28 november 2007, behandelend de kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie; overwegende dat:

- projecten op scholen over energie en duurzaamheid, zoals recent georganiseerd op obs De Swaoistee, een bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen van onze duurzaamheidsvisie;
- bewustwording van de jongste generaties inzake energie en duurzaamheid een absolute voorwaarde is om in de nabije toekomst een succesvol duurzaamheidsbeleid te kunnen voeren;

constaterende dat de ambitieuze en breed gedragen duurzaamheidsvisie van de gemeente Groningen een extra inspanning van het gemeentebestuur op het gebied van bewustwording rechtvaardigt; verzoekt het college:

- te onderzoeken of en hoe wij scholen op hun verzoek kunnen faciliteren met als doel educatieve projecten over energie en duurzaamheid op te zetten;
 - de resultaten van dit onderzoek te verwerken in het uitvoeringsprogramma;
- en gaat over tot de orde van de dag.” (motie nr. 3).

Mevrouw VAN SCHIE (PvdA): M. de v. De heer Klijnsma begon zijn betoog met de constatering dat wij nu eindelijk het debat hebben dat GroenLinks al veel langer over de natuur- en milieueducatie had willen voeren. Ook ik ben blij dat dit debat nu wordt gevoerd, naar mijn indruk levert deze discussie energie en inzicht op. In de thema's die wij de afgelopen maanden de revue hebben laten passeren is een relatie gelegd tussen natuur- en milieueducatie en duurzaamheid en wij zien een nieuwe visie ontstaan op natuureducatie voor kinderen. Dat gebeurt niet alleen in Groningen, maar ook elders in Nederland. Minister Verburg, Amerikaans onderzoek, de Stichting Waardevrij, iedereen houdt zich bezig met de vraag hoe wij kinderen bij natuur- en milieu kunnen betrekken. Het is interessant te zien dat onze activiteit deel uitmaakt van een veel grotere beweging. Wij praten niet alleen meer over natuureducatie voor schooljeugd, maar voor het hele leven. Het is een doorgaande leerlijn vanaf de peuters van het COP tot en met de aanwezigen in deze zaal. Wij zien daarbij nieuwe domeinen en nieuwe vormen. De heer Spieker noemde als voorbeeld De Swaoistee, waar wij zien dat scholen met nieuwe partners en in nieuwe vormen aan het werk gaan. Ik denk ook aan het Technasium, dat op een geheel nieuwe manier doelen van onderwijs en natuur- en milieueducatie gaat verbinden. Er ontstaan nieuwe coalities, die zich met inhoudelijke bijdragen en een samenwerkingsaanbod voor deelname aan het debat melden.

Sommige sprekers hebben de kadernota een inventarisatie of opsomming genoemd. Ik ben het met de raad eens dat wij nu moeten trechteren om ervoor te zorgen dat de punten in deze nota, waarin een aantal principes is vastgelegd die door een meerderheid van de raad worden onderschreven, een plek krijgen in een herkenbare structuur, een uitvoeringsprogramma dat zekerheid zal bieden voor de raad en, minstens zo belangrijk, voor alle mensen, scholen en gebruikers, zodat zij weten wat wij gaan doen, hoe wij het willen organiseren en waarop zij kunnen rekenen. Dan is het geen verhaal meer van 'laat duizend bloemen bloeien', wij zullen een structuur moeten aanbrenge(n) voor de ecologische basisvorming met een belangrijke plaats voor het tuinenwerk. In verband daarmee is gevraagd bij scholen, in parken en bij kinderboerderijen mogelijkheden hiervoor te bieden. De heer Evenhuis vroeg hoe wij het met de tuinen willen regelen, het zal hem duidelijk zijn dat er nog heel wat zal moeten gebeuren. De ondersteuning in de eerste en tweede lijn is aangegeven, ook door de partners tijdens de boeiende inspraakavonden. Daarvoor hebben wij als structuur het Drents model, dat een heel goed uitgangspunt biedt. Ik ben ervoor dit voorstel niet alleen voor het basisonderwijs, maar ook voor het voortgezet onderwijs uit te werken, waarbij een duurzaamheidscentrum ook voor het voortgezet onderwijs een belangrijke rol in de netwerkbehoefte zal kunnen spelen.

Voorts is gevraagd te zorgen voor continuïteit waardoor bestaande deskundigheid zal kunnen worden behouden en overgedragen, opdat het kind niet met het badwater zal worden weggegooid. Dat is duidelijk uitgesproken en in een motie nogmaals beklemd. Wij streven naar continuïteit, wij willen niets over de schutting gooien en nemen onze verantwoordelijkheid, maar zullen daaraan op een andere manier invulling geven, waarbij uitbesteden geen dogma zal zijn. Wij zoeken naar mogelijkheden voor samenwerking met derden, soms zullen wij werkzaamheden uitbesteden en soms zullen wij het zelf doen, waarbij wij ook aandacht zullen besteden aan de plaats van vrijwilligers.

Er is nog veel te doen. Wij zijn op zoek naar een balans tussen wat de raad ons meegeeft en wat uit het veld naar voren komt, dat is op onderdelen vaak niet zo eenduidig als het op het eerste gezicht lijkt. Met

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.27

betrekking tot onderdelen zijn er nog de nodige vragen, maar er is veel enthousiasme en daarvan willen wij gebruik maken. De raad heeft duidelijke aantekeningen gemaakt bij de financiële kaders, ik wijs erop dat wij een voorzet hebben gegeven om hiervoor meer geld uit te trekken dan aanvankelijk was voorzien. Het wordt smart, wij gaan graag aan de slag.

Mevrouw VISSCHER (SP): M. de v. Als Groningen de duurzaamste stad wil worden, zoals is aangegeven door de heer Van der Wilt en duidelijk is omschreven in de tweede overweging van de motie van de heer Spieker, zal veel participatie nodig zijn. Het is van groot belang dat stadjes en partijen in de stad zullen meedoen. Daarbij geldt: geen participatie zonder goede educatie. Daarom hechten wij veel belang aan het duurzaamheidsonderdeel in de educatienota.

Alle fracties hebben over een duurzaamheidscentrum gesproken, zij zien het centrum als een belangrijk instrument. Dat geldt ook voor het college. Wij hebben in het afgelopen jaar bij de voorbereiding van ons duurzaamheidsprogramma en in gesprekken met deskundigen, met particulieren die goede ideeën hebben aangeleverd geconstateerd, dat er grote behoefte is aan een laagdrempelige plek centraal in de stad, een loket, waar mensen terecht kunnen met hun vragen. De heer Spieker wees er terecht op dat mensen hun vragen over energie, duurzaam bouwen, materialen, financierings- en studiemogelijkheden ergens moeten kunnen stellen. Bovendien dient er een plek te zijn waar wij een en ander kunnen tentoonstellen en workshops kunnen organiseren. Het gaat ook niet om een loket zonder duidelijk doel of een loket binnen een dienst, maar om een plek waar mensen terecht kunnen. Als voorbeeld is het informatiepunt duurzaam bouwen genoemd. Dat is een nuttig informatiepunt, maar het is weggestopt in de stad, achter het Herewegviaduct. Wij zouden dit informatiepunt graag als onderdeel van ons duurzaamheidscentrum willen zien.

De Milieufederatie heeft een mooi beeld geschetst van een duurzaamheidscentrum zoals zij het ziet, zij heeft de raad in een brief daarover geïnformeerd. Wij zijn van plan een haalbaarheidsstudie te doen naar de mogelijkheden voor zo'n centrum, waarbij wij onze ideeën over een laagdrempelige plaats waar mensen terecht zullen kunnen voor informatie en ontmoeting zullen combineren met de ideeën van de Milieufederatie en andere partijen. Wij zullen de opdrachtgever zijn, maar wij zullen de studie uitvoeren in nauw overleg met het informatiecentrum duurzaam bouwen, de Kamer van Koophandel, de Rabobank, het energieloket, het MKB Noord, de Milieufederatie als belangrijke initiatiefneemster en de Jonge Onderzoekers.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik waardeer het positief dat de wethouder een haalbaarheidsonderzoek zal laten doen. Zal zij dat doen binnen de financiële kaders die nu zijn voorgesteld of is zij bereid eerst inhoudelijk naar de haalbaarheid van het centrum te kijken en vervolgens te bezien welke dekking daarvoor nodig is?

Mevrouw VISSCHER (SP): Ik zal nog op dit punt terugkomen. Ik wilde aanhaken bij een opmerking van de heer Van Leeuwen. Hij stelde dat wij ons niet te veel moeten vastpinnen op de inrichting of het uiterlijk van het centrum, dus op de vraag in welke gebouw het zal worden gevestigd. Het gaat om wat in zo'n centrum zal gebeuren, wat wij willen bereiken, welke activiteiten er zullen moeten plaatsvinden. Als afgeleide daarvan zou voor het Forum kunnen worden gekozen. Dat is een verstandige benadering, maar wij zijn van plan in het kader van de haalbaarheidsstudie verschillende varianten uit te werken, waarbij goedkopere en duurdere mogelijkheden aan de orde zullen komen. Het college zal daaruit een keuze maken en die keuze met de verschillende varianten aan de raad voorleggen, waarbij aan elke variant een inzicht in de kosten zal worden toegevoegd.

Het college wordt in een motie opgeroepen met enthousiasme aan de slag te gaan. Ik kan de raad verzekeren dat wij met groot enthousiasme aan de slag zullen gaan.

Motie nr. 2 wordt door het college onderschreven. Dat geldt eveneens voor motie nr. 3 van de heer Spieker.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): M. de v. Ik ben blij met het antwoord van het college, vooral met het enthousiasme dat eruit sprak. De afgelopen maanden hebben wij soms moeizame discussies gevoerd, waarbij wij het gevoel hadden dat wij langs elkaar heen spraken. Het landelijke debat over natuur- en duurzaamheidseducatie, waarbij steeds meer groepen elkaar weten te vinden, wordt nu ook in Groningen gevoerd. Raad en college komen daarbij meer op één lijn en dat is winst.

Mevrouw Jongman merkte op dat de raad geen knip voor de neus waard is als met deze kadernota wordt ingestemd. Dat zou ik met haar eens zijn als wij dat zouden doen zonder enige op- of aanmerking, dat is ook de reden waarom wij onze moties hebben ingediend. Wij hebben te veel zwakke plekken in de kader-

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.28

nota aangetroffen. Wij willen het proces niet vertragen, maar de vaart er in houden, daarom hebben wij de kaders verder afgebakend. Ik verwacht een uitwerkingsnota die het midden zal houden tussen een uitvoerings- en een kadernota, omdat het college zal moeten kiezen tussen wat wij wel en niet gaan doen.

Het college heeft behartigenswaardige woorden gesproken over het duurzaamheidscentrum, ik ben blij met het grote enthousiasme en met de toegezegde haalbaarheidsstudie. Dat zou kunnen leiden tot het idee dat wij de motie beter kunnen intrekken, maar daar ben ik niet voor. Het is van belang bij de discussies die wij sinds 6 juni voeren duidelijk te maken waar wij staan en wat de inzet van de raad is, zodat er ikpunten zijn waarop wij bij de behandeling van de uitvoeringsnota zullen kunnen terugkomen.

De heer VAN DER WILT (D66): M. de v. Ik heb in eerste instantie aangekondigd dat mijn fractie constructief met het duurzaamheidseducatieprogramma bezig wil zijn. Die constructiviteit blijkt uit het feit dat wij scherp bekijken wat wij daarmee willen. Daarom hebben wij de motie mede ondertekend en ik ben blij dat de wethouder met verschillende opties wil komen. Wij willen vanaf het begin een stevig duurzaamheidscentrum inrichten en verwachten, dat dit een van de te kiezen mogelijkheden zal zijn. Wij hopen dat wij straks een gedegen afweging zullen kunnen maken, waarbij ook duidelijk zal zijn wat het zal mogen kosten.

Mevrouw JONGMAN-MOLLEMA (ChristenUnie): M. de v. In reactie op de opmerking van de heer Klijsma wijs ik erop dat wij in twee richtingen kunnen redeneren. De heer Klijsma wil nu nog kaders toevoegen. Wij vinden dat inderdaad kaders zullen moeten worden toegevoegd, maar voor ons zit het pijnpunt in de laatste zin, met name in de vraag wat het college wel of niet zal gaan uitvoeren. Wij kunnen daarop niet sturen, daarom blijven wij van oordeel dat deze kadernota onvoldragen is.

De heer EVENHUIS (VVD): M. de v. De inhoud van de opmerking van mevrouw Jongman was ook het omslagpunt in de commissie. Het ging daarbij om de vraag of de kadernota onvoldragen is. Wij vinden de nota onaf en te vaag, maar het college zal met een uitvoeringsprogramma komen. Wij kunnen dus ook zeggen dat wij op weg zijn naar een uitvoeringsprogramma en wij daarom voor de kadernota stemmen. De moties bieden handvatten voor het concreter maken van een en ander. Ook ons betoog was erop gericht de nota te voorzien van concrete aangrijpingspunten.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): M. de v. De heer Klijsma constateerde dat de moties eigenlijk overbodig zijn geworden door de toezeggingen van het college...

De heer KLIJSMA (GroenLinks): Dat ging over motie nr. 2.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): In feite is alles wat in de moties en zeker in motie nr. 2 wordt gevraagd door het college toegezegd. Toch acht de heer Klijsma het goed de moties te handhaven, zodat de raad kaders kan stellen, maar met de moties wordt gesuggereerd dat de raad de daarin genoemde aspecten belangrijker vindt dan de aspecten die in de kadernota zijn opgenomen. Hoewel de moties onze sympathie hebben, zien wij ze als overbodig, maar omdat zij geen kwaad kunnen, zullen wij er niet tegen stemmen. Als de moties niet zouden zijn ingediend, zou het college ook alles hebben toegezegd wat de indieners willen en zouden wij niet over overbodige moties behoeven te stemmen.

De heer SCHAAF (SP): M. de v. Ik ben het eens met de bijdrage van GroenLinks, het is goed dat de raad met behulp van moties kaders formuleert.

Wij zullen de motie van de Stadspartij steunen, omdat het goed is dat scholen zelf initiatieven nemen.

De heer KOOPS (CDA): M. de v. Met de ChristenUnie zijn wij van oordeel dat deze kadernota niet af is. Kennelijk is ook de VVD-fractie die mening toegedaan, maar komt zij tot een andere conclusie omdat een uitvoeringsnota zal volgen en zij bij de bespreking daarvan opnieuw een oordeel wil geven. Ik begrijp de redenering niet helemaal, wij zijn in ieder geval tegen.

Mevrouw VAN SCHIE (PvdA): M. de v. Ook het college staat positief tegenover deze moties, door het aannemen ervan zal een goed vertrekpunt voor de uitvoeringsnota worden geformuleerd.

Motie nr. 1.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.29

De heer KOOPS (CDA): In de motie wordt gesteld dat de kadernota een goed uitgangspunt is. U zult hebben begrepen dat wij die mening niet delen, wij zullen dan ook tegen stemmen.

Mevrouw JONGMAN-MOLLEMA (ChristenUnie): Het zal u niet verbazen dat wij, gezien de onvoldoende kwaliteit van de kadernota liever een nieuwe nota krijgen dan kaders toevoegen, zoals met de drie moties wordt beoogd. Wij zullen dus tegen de moties stemmen.

Bij een opiniepeiling blijkt dat alleen de fracties van het CDA en de ChristenUnie tegen motie nr. 1 stemmen, zodat zij wordt geacht te zijn aangenomen.

Motie nr. 2.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): Mijn fractie zal deze motie niet steunen omdat wat erin wordt gevraagd letterlijk is toegezegd. Bovendien is het niet noodzakelijk dat met alle partijen plannen worden ontwikkeld. Natuurlijk dient met alle partijen te worden gesproken, maar deze motie gaat te ver.

De heer KOOPS (CDA): Ook wij vinden deze motie overbodig. Bovendien kunnen wij enthousiasme niet dwingend opleggen.

Bij een opiniepeiling blijkt dat alleen de fracties van het CDA, de ChristenUnie en Student en Stad tegen motie nr. 2 stemmen, zodat zij wordt geacht te zijn aangenomen.

Motie nr. 3

Mevrouw HAZEWINDEL (PvdA): Ik heb de motie gelezen, wij kunnen er eenvoudig niet tegen zijn.

De heer KOOPS (CDA): Verwacht zou kunnen worden dat wij in lijn met ons standpunt over de moties 1 en 2 ook tegen deze motie zouden zijn, maar dat is niet het geval. Wij vinden deze motie sympathiek.

Bij een opiniepeiling blijkt dat alleen de fractie van de ChristenUnie tegen motie nr. 3 stemt, zodat zij wordt geacht te zijn aangenomen.

Z.h.st. wordt conform de conclusie van het voorstel besloten, onder aantekening dat de fracties van het CDA en de ChristenUnie geacht wensen te worden te hebben tegengestemd.

11. Collegebrief over de reclamebelasting.

Mevrouw DE BOER (VVD): M. de v. Wij hebben zo-even weer kaders vastgesteld. Ik wil nu iets zeggen over een kader dat enkele weken geleden door de raad is bepaald. Naar aanleiding daarvan hebben wij een brief van het college ontvangen, waaraan ik bij de begrotingsbehandeling aandacht heb besteed. Wij hebben deze brief voor vandaag opnieuw geagendeerd, maar wij betreuren het dat dat nodig was. In de brief deelt het college mede dat het twee door de raad aangenomen moties niet zal uitvoeren, waaronder de motie over uitbreiding van het aantal reclame-uitingen. Naar aanleiding van de andere motie geeft het college aan dat het alsnog zal onderzoeken of een reclamebelasting kan worden ingevoerd.

Bij de begrotingsbehandeling hebben wij van het college alleen gehoord dat het college zelf mag bepalen wat wordt onderzocht. Staatsrechtelijk is dat juist, het college kan op grond van zwaarwegende nieuwe omstandigheden besluiten een motie van de raad niet uit te voeren, maar uit de brief blijkt niet dat daarvan sprake is. In de brief wordt ingegaan op de hoge uitvoeringskosten en de foute beeldvorming in de media alsof het ook om bordjes van makelaars bij te koop staande huizen zou gaan. Dat laatste was overigens een suggestie van het college zelf.

De raad wil om meerdere redenen geen reclamebelasting invoeren in verband met de lastenverzwaring voor ondernemers en de burgers van onze stad, wat een onontkoombaar gevolg van invoering van reclamebelasting is, maar het college gaat daarop in de brief niet in. De Groninger Cityclub, de Kamer van Koophandel en MKB Noord-Nederland hebben ons deze week in een brief medegedeeld dat zij geen voorstanders van invoering van reclamebelasting zijn. Deze groep, die heel direct door deze belasting zal worden getroffen, is er bovendien niet in gekend. Dat is opnieuw een voorbeeld van het gebrek aan communicatie met ondernemers en van het ontbreken van draagvlak voor maatregelen van het college.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.30

De heer DE HAAN (GroenLinks): In die brief staat ook dat zij onder voorwaarden wel met invoering van reclamebelasting akkoord kunnen gaan, namelijk als de opbrengst ten goede komt aan het evenementenbeleid of vergelijkbare doeleinden. Is de VVD-fractie onder die voorwaarde wel voor invoering van deze belasting?

Mevrouw DE BOER (VVD): U zult zich herinneren dat wij een motie hebben gesteund waarin werd voorgesteld dit te onderzoeken. Invoering van een belasting kan mogelijk zijn in die zin, dat iedere ondernemer een bepaald deel betaalt. Er komt ook een experimentenwet op grond waarvan wij zullen kunnen overgaan tot heffing van gebiedsgerichte belasting, waarvan de opbrengst ten goede zal komen aan het gebied waarin de belasting wordt opgebracht. Dat is een goede aanpak, maar de in Groningen te heffen belasting zou ten goede komen aan de algemene middelen. De opbrengst zou ten goede moeten komen aan het betreffende gebied, bovendien hebben wij in een stemverklaring aangegeven dat de belasting beslist niet tot een lastenverzwaring zal mogen leiden.

De heer DE HAAN (GroenLinks): De raad kan toch zelf bepalen waar de opbrengst van de belasting terecht komt, zoals bijvoorbeeld bij activiteiten ten behoeve van de middenstand? Als we dat bepalen kunnen wij de belasting direct invoeren, dan behoeven wij geen experimenten af te wachten en kunnen free riders direct worden verplicht mee te betalen aan evenementen die nu door anderen voor hen betaald worden.

Mevrouw DE BOER (VVD): Dat staat niet in het voorstel van het college. Bovendien is ook niet gebleken dat de lasten per saldo gelijk zullen blijven, het tegendeel is het geval.

Als van nieuwe zwaarwegende omstandigheden geen sprake is, krijgen wij met een ernstig democratisch probleem te maken, omdat de wens van het hoogste orgaan in de gemeente niet wordt uitgevoerd. Als zo te werk wordt gegaan, kunnen wij deze zaal even goed verhuren voor andere doeleinden. Dat zou kunnen worden aangekondigd op een heel klein bordje, anders wordt het te duur. Blijkbaar doet de mening van de meerderheid van de raad er niet toe, wij betreuren dat ten zeerste. Daarom vragen wij het college zijn brief toe te lichten in de hoop dat een en ander op een misverstand berust.

Tot slot heb ik nog een vraag. Hoe denkt het college in de toekomst om te gaan met moties van de raad?

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): M. de v. Ik kan mij goeddeels aansluiten bij mevrouw De Boer. De heer De Haan wees op de mogelijkheid de opbrengst ten goede te laten komen aan evenementen, maar de hogere lasten voor ondernemers leiden, linksom of rechtsom, tot hogere lasten voor de stadjes. De ondernemers zullen de hogere lasten doorberekenen en ze echt niet uit eigen portemonnee betalen.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Reclamebelasting kan aan iedereen worden opgelegd, ook aan ondernemers die niet meebetalen aan evenementen en dergelijke, waardoor anderen extra betalen. Deze belasting is een middel om free riders aan te pakken.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): Het gaat mij erom dat ondernemers de extra lasten zullen doorberekenen aan de burgers.

GroenLinks wil de opbrengst gebruiken voor evenementen. Als u mij zo gek wilt krijgen dat ik hierin meega, moet wel duidelijk zijn om welke evenementen het gaat, anders hebben wij straks weer een opera. Ik begrijp het college niet. Als fracties voorstellen schrijven, benaderen zij andere fracties om te lobbyen voor een meerderheid en passen zij de voorstellen aan als blijkt dat er geen meerderheid voor is. Het college komt met een voorstel terwijl het weet dat er geen draagvlak voor is, het collegevoorstel wordt dan ook afgeserveerd en vervolgens wordt de tekst aangepast. Ik heb ook nog wel een voorstel dat kan worden aangepast. Het college moet de raad serieus nemen, ook als tegen een collegevoorstel 'nee' wordt gezegd. Het college geeft hiermee een verkeerd voorbeeld als wij hieruit althans mogen afleiden hoe door het college over de raad wordt gedacht.

De heer VAN DER WILT (D66): M. de v. Hierover is een uitspraak door de raad gedaan en voorsnog houden wij het college daaraan. Wij hebben tot nu toe in de brief alleen het voornemen gelezen dat eventueel een ander voorstel zal kunnen worden gedaan, mijn fractie neemt dat voorlopig voor kennisgeving aan. Ons standpunt is duidelijk, wij zullen niet voor invoering van een reclamebelasting stemmen. Dat hangt ook samen met het feit dat wij een gelijk speelveld willen voor startende ondernemers, die het al zwaar genoeg hebben. Wij moeten hen niet ook nog belasten met een reclamebelasting.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.31

De karikatuur van het hierover gevoerde het debat, die het college in zijn brief schetst, wil ik ontkrachten. Het eerste argument op grond waarvan fracties hebben tegengestemd is de onvriendelijkheid van deze maatregel en niet de grootte van bordjes en de publiciteit van makelaars, een mogelijkheid die er door de partij van de wethouder bij is gehaald. Groningen moet een ondernemersvriendelijke stad zijn, waarin wij niet met dit soort maatregelen zouden moeten komen.

Hierover is door de raad een uitspraak gedaan en daaraan wil ik het college vooralsnog houden.

De heer OOST (PvdA): M. de v. De brief van het college bevat, heel kort door de bocht, de boodschap: wij voeren de moties niet uit, voorlopig geen onderzoek naar uitbreiding van reclameobjecten en het volgende jaar een nieuw voorstel voor een reclamebelasting. Wij worden daar niet vrolijk van. Onze fractie is heel duidelijk geweest: wij zien reclamebelasting met de bedoeling een opbrengst voor de algemene middelen te genereren niet zitten. Het is prima als het college met nieuwe voorstellen komt, maar het behoeft niet verbaasd te zijn als wij in dit geval reageren met 'de groeten'.

Ik zal onze bezwaren nog eens kort weergeven. De reclamebelasting wordt verpakt in een pakket bezuinigingsmaatregelen, de opbrengst komt ten goede aan de algemene middelen en deze opbrengst wordt weggehaald bij een specifieke groep, namelijk ondernemers en individuele burgers. Daarbij komen een vergroting van de regeldruk en hoge uitvoeringskosten. In den brede zijn in ons land discussies gaande over invoering van deze belasting, waarbij wij twee stromingen zien. Eén daarvan is gericht op versterking van de algemene middelen en de tweede is erop gericht samen met de ondernemers te komen tot een heffing, waarvan de opbrengst naar de ondernemers zal terugvloeien. Bij een klein rondje door Nederland zijn wij in Rotterdam terecht gekomen, het voorbeeld van een gemeente waar al jaren aardig wordt verdiend aan een reclamebelasting, vooral in combinatie met precariorechten. In Rotterdam is sprake van een heel specifieke situatie als gevolg van de heffing van precariorechten op kabels en leidingen en een heel vrij reclamebeleid.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): De Stadspartij heeft ooit eens in een motie gevraagd te onderzoeken of wij daaraan geld zouden kunnen verdienen, maar voor die motie heeft zijn geen meerderheid gekregen.

De heer OOST (PvdA): Misschien kom ik daarop straks nog even terug.

Den Haag heeft niet lang geleden afgezien van invoering van reclamebelasting op grond van dezelfde bezwaren die hier zijn genoemd. Amstelveen wil geen reclamebelasting, maar probeert inkomsten te genereren uit de verhuur van plaatsen voor billboards en ook Veendam wil deze belasting niet invoeren. Winschoten kent reclamebelasting in de binnenstad, maar laat de opbrengst daarvan op grond van een convenant terugvloeien naar de ondernemers. Men gebruikt dat convenant voor samenwerking met de ondernemers. Wij spraken al eerder over vermijdingsgedrag, wat inhoudt dat sommige ondernemers proberen zich aan de verplichting te onttrekken wat ten koste gaat van de opbrengst van de belasting.

Wij proberen in onze stad een goede relatie met de ondernemers op te bouwen, wat beetje bij beetje lukt en bij ondernemers bestaat de bereidheid mee te denken over een belasting, waarvan de opbrengsten naar de ondernemers terugvloeien. Daarbij kan worden gedacht aan een gebiedsgerichte bestemmingsheffing, waarvoor een breed draagvlak bestaat. Waarom zouden wij dan moeten doorgaan met invoering van een reclamebelasting als bezuinigingsmaatregel of althans als een middel om een opbrengst te genereren? Dit is een verkeerd signaal naar een verkeerde groep, die tegenover een geringe opbrengst veel frustraties zal opleveren.

Wij zien graag dat het onderzoek, dat in een van beide moties is genoemd, wordt uitgevoerd, maar blijken de formulering van het college wordt het onderzoek uitgesteld, waarbij moet worden bedacht dat van uitstel gemakkelijk afstel komt.

De heer DE HAAN (GroenLinks): U noemde een convenant dat met ondernemers is gesloten, maar ik heb niets gehoord over de brief van de GCC en de Kamer van Koophandel, waarin wordt gesproken over een vorm van reclamebelasting om free riders te dwingen bij te dragen aan activiteiten in een bepaald gebied. Daar is men niet op voorhand tegen. Dat zou toch ook voor Groningen een basis kunnen zijn voor invoering van reclamebelasting, mede als middel om de relatie met de ondernemers te versterken?

De heer OOST (PvdA): Daarop zal ik straks terugkomen.

Het onderzoek moet niet worden uitgesteld. Met het voorstel hierover wordt geen enorme uitbreiding van het aantal reclameobjecten beoogd. Wij willen dat zorgvuldig wordt gezocht naar uitbreidingsmogelijkheden. De combinatie met antennes is aantrekkelijk, zowel in financieel als esthetisch opzicht, per slot

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.32

van rekening wil Groningen ook draadloos zijn. Wij verzoeken het college met klem het onderzoek wel uit te voeren – dat mag wat ons betreft best breder gebeuren dan aanvankelijk was voorgesteld – en betrek daarbij ook de ondernemers. Ik wijs op de brief van de ondernemersorganisaties en de internetcourant van vandaag. Eerder is een motie aangenomen, waarin is gevraagd naar de mogelijkheden voor een gebieds-gerichte bestemmingsheffing met experimentele regelgeving. Wij zouden dat kunnen proberen, maar als het lukt met reclamebelasting is het ook prima.

Wij krijgen elk weekeinde enorme pakken post, die soms materiaal voor een betoog opleveren. De essentie van besturen is niet het maken van regels, maar overtuigen.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): M. de v. Dit is een mooie boodschap van de PvdA.

Wij hebben begrepen dat het college eenvoudig weigert een door de raad aangenomen motie uit te voeren, waarbij het aanvoert dat het college op grond van nieuwe overwegingen en afwegingen tot nieuwe inzichten is gekomen. Als die nieuwe inzichten inhouden dat de raad alleen op grond van de uitvoeringskosten de reclamebelasting heeft afgewezen en wellicht met lagere inningskosten over de streep zal zijn te trekken, heeft het college niet goed geluisterd. Uit alle bijdragen van vanavond blijkt dat de raad eenvoudig niet achter deze aanpak staat, waarbij ondernemers en indirect burgers een hak wordt gezet, wat wordt gepresenteerd als een bezuinigingsoperatie. Ik heb de indruk dat geen enkele fractie van mening is veranderd en ik vermoed dan ook dat het college geen meerderheid voor dit voorstel zult vinden.

Bij deze insteek loopt het college aan tegen het feit dat geen dekkende begroting voorligt. Het college wil in het eerste kwartaal van 2008 met een nieuw voorstel komen en legt de raad nu geen dekkingsvoorstel voor. U weet niet of met deze nieuwe insteek, minder en misschien alleen grote objecten belasten en lagere inningskosten, hetzelfde bedrag zal kunnen worden binnengehaald als aanvankelijk werd verwacht. Wellicht hebt u dan nog geen sluitende begroting. Het is uw volste recht later met een nieuw voorstel bij de raad te komen, maar het zou fatsoenlijk zijn geweest de raad eerst een nieuw dekkingsvoorstel voor het tekort voor te leggen en later met een nieuw voorstel voor uitvoering van een reclamebelasting te komen. Dan zou kunnen worden overwogen de opbrengst ten goede te laten komen aan de ondernemers in het gebied waarin de belasting is opgebracht. Van de nu gekozen aanpak, waarbij u voorbijgaat aan de mening van de raad en de begroting niet sluitend wordt gemaakt, wordt mijn fractie niet vrolijk. Over invoering van een reclamebelasting kan worden gesproken, maar alleen als de opbrengst ten goede komt aan de ondernemers en niet wordt gebruikt voor een bezuinigingsmaatregel.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): M. de v. Heeft Groningen een democratisch probleem? Dat lijkt de vraag waarvoor wij staan nu ik de betogen van mevrouw De Boer en de heer Van Leeuwen heb gehoord. Ik weiger dat te geloven. De raad heeft moties aangenomen over de reclamebelasting, maar als het college vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid daarover nog eens wil nadenken en de moties niet direct uitvoert, proef ik daaruit geen minachting voor de raad. Ik leid eruit af dat het college nadenkt en daar houd ik van. Ik zou nooit blind uitvoeren wat wordt gevraagd. Daarbij komt dat veel raadsleden nog geen lange ervaring hebben en soms niet weten waartoe eerder is besloten. Daarom is het goed dat het college nadenkt over de vraag wat het beste met moties kan worden gedaan.

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): Ik kan mij in deze redenering vinden. Als de raad in een motie iets vraagt, moet het college uitzoeken of het haalbaar is. Als hetgeen waarom wordt gevraagd niet haalbaar blijkt te zijn, kan het college terugkoppelen naar de raad. In dit geval heeft de raad besloten deze bezuiniging niet uit te voeren en gevraagd een andere dekking te zoeken. Daarbij kan het college op basis van een ander inzicht over de wijze waarop de wereld werkt niet aanvoeren dat men het er niet mee eens is. Dat is eenvoudig een door de raad gemaakte financiële keuze. Derhalve gaat uw redenering niet op.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Mijn redenering gaat wel voor een deel op, omdat eerder een soort kadernota over reclame-uitingen is aangenomen, waarin bepaalde voorwaarden zijn gesteld. Daarmee hebben wij in dit geval voor een deel te maken.

Er is ook een andere benadering mogelijk. Het feit dat de heer Ooms hier een tribune heeft gekregen voor het houden van een geweldig pleidooi voor afschaffing van reclamebelasting, is te danken aan het gegeven dat het college een stapje terug doet. Ik heb in mijn leven één managementles gekregen die ik u niet wil onthouden, omdat deze les voor iedereen belangrijk is. Ik kreeg de les van een manager die er iets van kon. Toen ik meende dat ik carrière kon maken, zei hij: je moet één ding doen als mensen iets roepen, het gewoon even laten liggen, als het stof is opgetrokken, zie je vanzelf wat ervan is overgebleven en of de paniek nodig was.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.33

Natuurlijk verwacht ook ik dat het college moties uitvoert en de raad serieus neemt, maar het college kan af en toe een bepaald tempo inbouwen. Ik vind het aardig te zien dat de Kamer van Koophandel zich nu met de discussie bemoeit, misschien zal dat straks tot een veel beter resultaat kunnen leiden. Alle grote woorden, waarmee wordt aangegeven dat het college ondemocratisch zou zijn, gaan mij veel te ver. Het college heeft een eigen verantwoordelijkheid en als het ons werkelijk te ver gaat, zijn wij mans genoeg om duidelijk te maken dat het genoeg is geweest.

De heer SPIEKER (Stadspartij Groningen): Ik ben het met mevrouw Schlebusch eens dat wij de dingen soms enige tijd moeten laten liggen. Wij zijn nu bijna twee jaar verder met dit college en ik herinner mij dat bijna twee jaar geleden in de krant over het linkse college stond dat het slecht zou zijn voor ondernemers. Langzamerhand werkt het college die kant op. Als halverwege al zo gemakkelijk wordt gedacht, vraag ik mij af waar wij over vier jaar zullen zijn.

De heer OOST (PvdA): Denkt mevrouw Schlebusch dat een aantal leden van de raad niet goed heeft nagedacht over de moties die wij op 31 oktober hebben ingediend?

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Dat is moeilijk. Ik was het niet helemaal eens met het standpunt van de indieners van de moties en dan krijg je heel gemakkelijk de neiging te denken: zij hebben vast niet zo goed nagedacht als ik. Ik ga ervan uit dat men er heel serieus over heeft nagedacht, maar de raad heeft een andere verantwoordelijkheid dan het college. Het college moet vragen van de raad goed overwegen en behoeft er niet direct gevolg aan te geven vanuit de gedachte, dat de raad fantastische ideeën heeft.

De heer DE HAAN (GroenLinks): M. de v. Het college deelt in zijn brief mede dat het twee moties van de raad over reclame niet direct zo wil uitvoeren als de indieners hebben bedoeld. Het is logisch dat over zo'n brief in de raad een debat wordt gevoerd. Het komt zelden voor dat moties niet onverkort worden uitgevoerd, daarom is het goed dat het een enkele keer wel gebeurt. Een goed college durft het aan het oneens te zijn met de raad. Dat houdt het debat scherp en de democratie levendig.

Wij gaan het debat over het reclamebeleid in de stad graag aan. Het beleid is naar Nederlandse begrippen tamelijk restrictief en heeft tot nu toe steeds op steun van de raad kunnen rekenen. Het is in gang gezet met de nota Reclame in goede banen uit 1993, die is geactualiseerd in 2002 en 2005. Het uitgangspunt is steeds verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid en herkenbaarheid van onze stad geweest, zoals ook in de brief is gemeld.

Wij zijn het met het college eens dat de motie over vergroting van het aantal reclameobjecten op nieuwe locaties op gespannen voet staat met de reclamenota van 2005. Het bevreemdt ons dan ook dat de PvdA-fractie voor die motie heeft gestemd. Ik verwijs daarvoor naar haar bijdrage bij de vaststelling van de reclamenota in 2005. De PvdA stelde toen als voorwaarde, dat de handhaving stevig ter hand zou moeten worden genomen omdat anders een onaanvaardbare wildgroei in reclame-uitingen zal ontstaan. Dat laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Daarom lijkt het ons goed de nota binnen afzienbare tijd nog eens in de raadscommissie te bespreken.

Wij zijn blij met de erkenning van het college dat het noemen van de makelaarsborden heeft geleid tot een verkeerd beeld van de reclamebelasting, zoals wij de vorige maand ook al hebben vastgesteld. Ook GroenLinks wil geen belasting op dit soort kleine objecten, dat geldt bijvoorbeeld ook voor vlaggen, maar een belasting op grotere objecten past heel goed bij het restrictieve beleid. In feite is het vreemd dat Groningen nog geen reclamebelasting heeft. Elders is het heel gewoon, dikwijls wordt deze belasting als middel gebruikt voor het aanpakken van het free-ridersgedrag van middenstanders. Ik hoop dat daarvoor in de raad een meerderheid is te vinden, dat is nodig omdat het college geen reclamebelasting kan invoeren zonder toestemming van de raad. De raad zal hiervoor een verordening moeten vaststellen, derhalve heeft de raad het laatste woord.

Mevrouw DE BOER (VVD): Volgens mij was de uitspraak van de raad heel helder: de raad wil met uitzondering van GroenLinks en de SP geen reclamebelasting invoeren. De motie laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Waarom zou het college moeten uitzoeken of alsnog een voorstel tot invoering van deze belasting zal moeten worden gedaan? Het college schuift zonder meer, zonder zwaarwegende nieuwe feiten of omstandigheden, een motie van de raad aan de kant.

De heer DE HAAN (GroenLinks): U schetst het beeld dat een reclamebelasting zal worden ingevoerd tegen de uitdrukkelijke wens van de meerderheid van de raad in. Ik heb erop gewezen dat dat niet kan, omdat de raad de bijbehorende verordening zal moeten vaststellen. Daarom behoeven wij hiervan geen

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.34

groot punt te maken, zonder de goedkeuring van een meerderheid van de raad kan geen reclamebelasting worden ingevoerd. Het college is vrij een en ander uit te zoeken en wat mij betreft mag het college met een goed voorstel komen waarvoor in de raad een meerderheid zal zijn te vinden. Als de GCC en de Kamer van Koophandel dat bespreekbaar vinden, moet dat ook de VVD aanspreken.

De heer SETON (CDA): M. de v. Wij kunnen ons vinden in de benadering van mevrouw Schlebusch, maar voor wat betreft de inhoud zitten wij vooral op de lijn van de heren Oost en Van Leeuwen. Wij waren eerder tegen invoering van reclamebelasting en dat standpunt is niet veranderd. Bij de behandeling van de begroting heb ik al geconstateerd dat het college sinds ongeveer een jaar, als door de raad moties zijn aangenomen, na enige tijd met een reactie, met een soort antwoord komt, waarin wordt gemeld of en hoe de motie zal worden uitgevoerd. In principe worden moties uitgevoerd, dat is de basis voor verder handelen. Wij respecteren het recht van het college te doen wat het nu heeft gedaan, mevrouw Schlebusch wees er terecht op dat het college een eigen afweging kan maken en kan besluiten een motie niet uit te voeren. Het college heeft in dit geval voor die mogelijkheid gekozen, maar wij zijn er niet voor. De brief van de GCC, het MKB en de Kamer van Koophandel is een nieuw gegeven voor wat betreft gebiedsverbetering. Ik heb begrepen dat daarmee zal worden geëxperimenteerd en met bewegingen in die richting kunnen wij wel iets. Laten wij er maar niet te veel in roeren.

De partijen die niet tegen de invoering van reclamebelasting waren en nu niet veel belang hechten aan het feit dat het college de moties niet uitvoert, moeten zich realiseren dat zij de volgende keer aan de beurt kunnen zijn zoals het nu onze beurt is. Het principe werkt alle kanten op.

Mevrouw JONGMAN-MOLLEMA (ChristenUnie): M. de v. De grote woorden van de VVD gebruiken wij niet, maar we maken de zaak ook niet kleiner zoals de SP. Wij zijn simpelweg erg verbaasd over deze brief. Er staan enkele aanvullingen in, zoals het feit dat het niet om kleine bordjes ging en de inningskosten kunnen worden gerelativeerd. Met het CDA ben ik van oordeel dat het college het recht heeft op deze wijze te reageren. Wij nemen kennis van de brief en adviseren het college dringend op zijn schreden terug te keren, ook voor het vervolgvorstel zal het de handen van mijn fractie niet op elkaar krijgen. Onze argumenten zijn niet veranderd, wij wensen het college veel wijsheid toe.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): M. de v. Het college kan wijsheid natuurlijk altijd erg goed gebruiken! Over de wijze waarop wij zijn omgegaan met twee moties van de raad wordt verschillend gedacht, ik kan mij bijna volledig aansluiten bij mevrouw Schlebusch. Enkele fracties gebruiken grote woorden en stellen de situatie voor alsof de raad er niet toe doet, de meerderheid wordt genegeerd en het college de raad minacht, zoals de heer Van Leeuwen suggereerde, waarbij is gevraagd hoe het college in de toekomst met moties zal omgaan. Dergelijke kwalificaties zijn absoluut niet aan de orde, het is jammer dat zulke woorden zijn gebruikt. Het gaat om moties en niet om amendementen, dat is een groot verschil. In een motie wordt een uitspraak van de raad vastgelegd, het college moet daarover nadenken en bezien of de uitspraak kan worden uitgevoerd. Wij hebben hierover gesproken en zijn tot een standpunt gekomen, dat via de normale procedure per brief aan de raad kenbaar is gemaakt. Vervolgens kan de raad eenvoudig 'de groeten' zeggen of vaststellen, dat hij de afwegingen van het college kan volgen en het college de gelegenheid biedt de motie op zijn wijze uit te voeren.

In de brief staat niet dat het college de moties niet zal uitvoeren, maar dat ze vooralsnog niet zullen worden uitgevoerd. Wij willen een uitbreiding van reclamemogelijkheden graag betrekken bij de bespreking van de nota Reclamebeleid in het eerste kwartaal van 2008. De vraag in de motie kan in strijd zijn met de kaders die in 2005 zijn vastgesteld, wij hechten aan het beschermd stadsgezicht. In verband met de reclamebelasting is geen sprake van een niet sluitende begroting, dat zal pas in 2009 het geval zijn, maar wij willen graag ruimte om met een aangepast voorstel te komen. Bij de discussie hierover zijn ook argumenten naar voren gekomen die wij konden onderschrijven. Op grond daarvan willen wij in het eerste kwartaal van 2008 een aangepast voorstel aan de raad voorleggen. Dan zal de raad alsnog kunnen besluiten of dat voorstel kan worden gevolgd dan wel of het college met een alternatieve dekking zal moeten komen.

De PvdA zegt in feite dat wij onze gang maar moeten gaan met het opstellen van een aangepast voorstel, maar dat wij van bijzonder goeden huize zullen moeten komen om haar te overtuigen van de wenselijkheid van invoering van een reclamebelasting. Op grond van de huidige argumenten zal de PvdA een voorstel daartoe niet ondersteunen. Ik zal de ons door mevrouw Jongman toegewenste wijsheid dus hard nodig hebben om met een overtuigend voorstel te komen.

Ik ken de brief van de Kamer van Koophandel en de GCC niet, het zou aardig zijn als wij er een afschrift van zouden krijgen. In de wandelgangen heb ik begrepen dat in het kader van gebiedsgerichte heffingen, het tegengaan van free riding en verbetering van de binnenstad, misschien een opzet zal zijn te vinden

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.35

waarmee ondernemend Groningen en de raad het eens zullen kunnen zijn. Wij zullen in het voorstel, waarop wij de komende maanden gaan studeren, deze elementen nadrukkelijk meenemen.

De heer Oost heeft het college nadrukkelijk gevraagd onderzoek te doen naar de mogelijkheid van uitbreiding van reclameuitingen. Dat willen wij misschien wel doen, ik heb namelijk begrepen dat het niet gaat om allerlei extra reclameborden in de binnenstad en binnen het beschermd stadsgezicht, maar men denkt aan bedrijventerreinen en invalswegen, aan de 'Ikeaborden', waarmee grof geld is te verdienen. Ik ben graag bereid daarvan een inventarisatie te maken en die inventarisatie in het eerste kwartaal van 2008 aan de raad voor te leggen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Hoe wilt u aan het argument van de raad, dat van een lastenverzwaring voor ondernemers geen sprake zal mogen zijn, tegemoet komen?

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): Er zijn van verschillende kanten verschillende argumenten genoemd. Sommige sprekers hebben bezwaren tegen de lastenverzwaring, anderen tegen de imagoschade en weer anderen tegen de inningskosten. Dat is voor ons reden nog eens goed naar het voorstel te kijken en na te gaan in hoeverre wij een aangepast voorstel kunnen doen, waarin met deze argumenten rekening wordt gehouden. Wij kunnen nu niet overzien in hoeverre wij alle bezwaren kunnen ondervangen, maar wij willen daarvoor ruimte hebben. Ik proef dat sommigen van oordeel zijn dat het college maar met een aangepast voorstel moet komen, waarbij wij er rekening mee zullen moeten houden dat hun mening niet is veranderd. Wij zijn bereid een inventarisatie uit te voeren en te bezien waar extra reclamemogelijkheden kunnen worden geboden, waarbij een voorwaarde is dat de binnenstad, het beschermd stadsgezicht, niet mag verrommelen. Ik heb begrepen dat dat niet de bedoeling van de PvdA is, dat het de PvdA gaat om bedrijventerreinen en invalswegen bij de ringweg.

De VOORZITTER: Ik wil een tweetal opmerkingen maken omdat deze kwestie nauw raakt aan de verhouding tussen raad en college. Amendementen die door de raad worden aangenomen, zijn besluiten van de raad, daarover is geen verdere discussie mogelijk. Moties zijn in zekere zin een verzoek aan het college om iets te doen of na te laten, in dit geval een verzoek iets na te laten. Ik zou niet willen dat een situatie, waarin het college nog even over een motie wil denken of er opnieuw met de raad over wil spreken, terecht komt in de sfeer van de gedachte: u moet doen wat wij zeggen! Sommige raadsleden suggereren dat. Als dat de sfeer wordt, is overleg tussen raad en college over de te volgen koers al heel snel een commandostructuur, terwijl het juist de bedoeling is dat overleg plaatsvindt. Tenslotte is de raad de baas, de raad moet de begroting vaststellen, voor deze belasting moet een regeling worden veranderd en daarover gaat de raad. Het kan voorkomen dat het college meent goede argumenten te hebben voor het anders benaderen een zaak. Als het college dat niet zou mogen melden omdat de raad heeft gesproken, zou dat leiden tot een omgangsvorm die wij echt moeten vermijden. Dat laat onverlet dat de raad in een groot aantal situaties de baas is, maar als het gaat om de koers moet geen sprake zijn van een situatie waarin de raad besluiten neemt en van oordeel is dat het college die besluiten zonder meer moet uitvoeren. Wij zullen niet in die sfeer terecht moeten komen.

Mevrouw DE BOER (VVD): M. de v. Ik realiseer mij heel goed wat u bedoelt en wat u zegt is ook juist, het is een gegeven dat de raad voorstellen kan amenderen. Soms is het indienen van amendementen niet mogelijk, omdat de raad niets wil veranderen, naar het college wel wil verzoeken iets niet te doen, wat dan resulteert in een motie. Het college heeft een onderzoeksplicht. Er is sprake van een andere situatie als een motie onuitvoerbaar is, als nieuwe inzichten naar voren zijn gekomen of als er dingen zijn die de raad niet wist en niet had kunnen weten. Natuurlijk moet het college de raad in dergelijke gevallen mededelen dat het de motie niet kan uitvoeren, maar in dit geval zie ik motiedeflatie. Het mag niet voorkomen dat een wens van de raad, het hoogste orgaan in de stad, niet wordt uitgevoerd omdat het college nader onderzoek wil doen. Natuurlijk mag het college onderzoek doen, maar een motie die zo duidelijk is, kan niet zomaar aan de kant worden geschoven. Ik zie dat als motiedeflatie en daarover maak ik mij ernstig zorgen. Wij moeten ervoor waken dat in gevallen waarin een amendement niet mogelijk is de mening van een meerderheid van de raad gemakkelijk aan de kant kan worden geschoven.

De heer SETON (CDA): M. de v. Ik zou liever spreken van motie-inflatie. Voor wat betreft omgangsvormen hebt u volstrekt gelijk, maar daarbij hoort ook dat het college zich niet al te vaak en zeker niet als een soort automatisme kritisch opstelt ten opzichte van moties vanuit de gedachte, dat het de moties misschien niet moet uitvoeren. Ik beweer niet dat dit nu het geval is, maar dat beeld drong zich bij de begrotingsbehandeling wel aan mij op. Ik ga ervan uit dat het college ook dat aspect in gedachten houdt.

Verslag gemeenteraad 28 november 2007.

23.36

De heer VAN LEEUWEN (Student en Stad): M. de v. Mijn taalgebruik was misschien nogal fors. De burgemeester heeft absoluut gelijk, maar de raad heeft overduidelijk uitgesproken dat hij geen reclamebelasting als bezuinigingsmaatregel wil invoeren. Als het college vervolgens besluit nog eens over reclamebelasting te praten, wellicht in een andere context, is dat prima, maar in de brief deelt u mede dat het college de motie niet zal uitvoeren. Dat betekent dat u nog steeds de reclamebelasting als bezuinigingsmaatregel wilt invoeren. Dat maakt dat de kwestie iets anders ligt dan de burgemeester schetste.

De wethouder heeft een inventarisatie aangekondigd van de uitbreidingsmogelijkheden voor reclameuitingen bij industrieterreinen en invalswegen. Zij wil hierop in het eerste kwartaal van 2008 terugkomen, maar het kan ook op de LBA worden gezet omdat het vigerend beleid is. Nu deze toezegging in dit debat is gedaan, is het voor mij de vraag waarom u dat niet direct in de brief hebt vermeld. Het is frappant dat u hiermee zo gemakkelijk omgaat, zonder dat er echt nieuwe informatie is.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): M. de v. De heer Van Leeuwen wijs ik erop dat het debat voor het doen van toezeggingen is bedoeld. Er is een motie aangenomen en naar aanleiding daarvan heeft het college de raad een brief gestuurd. In eerste termijn zijn door de raad argumenten aangevoerd, waaruit ik afleidde dat een grote meerderheid van de raad een inventarisatie wil. Wij kunnen die inventarisatie gebruiken bij de discussie in het eerste kwartaal van 2008, die ik eigenlijk niet kan toezeggen omdat de kwestie thuishoort in de commissie ruimtelijke ordening. De raad zal dit dus met collega De Vries moeten afspreken. Nu de raad ondanks onze brief uitspreekt dat een onderzoek moet worden ingesteld, zijn wij best bereid de inventarisatie te laten uitvoeren, maar dat wel binnen het kader van de reclamenota 2005, die bewust is geformuleerd omdat wij tegen verrommeling van de binnenstad zijn. Ik heb begrepen dat dit ook voor de PvdA een belangrijk uitgangspunt is. Het gaat vooral om de randen van de stad, waarvoor in de reclamenota andere criteria worden genoemd.

De VOORZITTER: Misschien moeten wij bij een andere gelegenheid nog eens terugkomen op de kwestie, die door mevrouw De Boer is aangesneden. Het was niet mijn bedoeling specifiek op deze kwestie in te gaan, ik wilde meer in het algemeen een opmerking maken. De taak van de raad als hoogste orgaan van de gemeente kan op gespannen voet staan met het recht en de plicht van het college voorstellen te doen. Soms merken wij dat daartussen spanning is, wij moeten nog maar eens bekijken hoe wij daarmee moeten omgaan. Dat lijkt mij vruchtbaarder dan etiketten plakken op elkaars houding, wat absoluut niet de bedoeling van het college was.

De brief wordt voor kennisgeving aangenomen.

De VOORZITTER sluit om 20.15 uur de vergadering.

Raadsbesluit inzake Initiatiefvoorstel Student en Stad en CDA 'Openstelling van . . .

28 november 2007.

Nr. 4.

Initiatiefvoorstel Student en Stad en CDA 'Openstelling van de voetgangerszones Herestraat en Zwanestraat voor fietsverkeer' met preadvies college van B&W.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het initiatiefvoorstel d.d. 10 mei 2007 en het preadvies d.d. 14 november 2007;

HEEFT BESLOTEN:

de voetgangerszones Herestraat en Zwanestraat op vooraf bepaalde en duidelijk aangegeven tijden open te stellen voor fietsers. Het gaat hierbij om de momenten dat de winkels gesloten zijn voor publiek. Dit komt neer op de volgende tijden:

- maandag t/m woensdag, vrijdag en zaterdag van 18.00-09.00 uur,
- donderdag van 21.00 tot 09.00 uur,
- zondag (buiten koopzondagen) de gehele dag,

aangevuld met de straten en de tijden genoemd in het preadvies van het college.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier,

De voorzitter,

D.H. Vrieling

J. Wallage

Ingekomen stukken gemeenteraad 28 november 2007

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGE BRIEVEN VOOR RAAD 28 november 2007

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Noordelijk Cultuurconvenant	30 okt.	Via O&W 21 nov.
2.	Uitvoeringplan proces opvang en begeleiding pardonregeling in Groningen	1 nov.	Behandeld in W&I 7 nov.
3.	Verlenging concessie busvervoer	1 nov.	Via B&V 4 dec.
4.	Programma Schoon, Heel en Veilig 2008 in grote lijnen	1 nov.	Via B&V 4 dec.
5.	Beantwoording schriftelijke vragen VVD-fractie inzake hoogspanningsleiding in Meerstad	1 nov.	Tkn.
6.	Urgentie grote gezinnen	1 nov.	Via O&W 21 nov.
7.	Samenvatting zorgplannen Weer Samen Naar School	1 nov.	Via O&W 21 nov.
8.	Verhuurvoorwaarden kermis 2008	1 nov.	Via B&V 4 dec.
9.	Beantwoording vragen Tussenrapportage Sport in Beeld 2007	2 nov.	Via O&W 21 nov.
10.	Toezeggingen raadscommissie R&W oktober 2007	2 nov.	Tkn.
11.	Reactie op voorstellen van de werkconferentie stadsmeiergelden	2 nov.	Via F&V 21 nov.
12.	Protocol huisbezoek ongevraagde hulpverlening OGGz	7 nov.	Via O&W 21 nov.
13.	Concept ruimtelijke onderbouwing Plutolaan 541	7 nov.	Via R&W 4 dec.
14.	Procesvoorstel discussie toekomst gesubsidieerde arbeid	7 nov.	Via W&I 4 dec.
15.	Concept-voorstel sociaal-culturele activiteiten ouderen	7 nov.	Via O&W 21 nov.
16.	Doelsoortenbeleid uitwerking deelgebied Noord	7 nov.	Via R&W 4 dec.
17.	Regeldrukvermindering	8 nov.	Via F&V 21 nov.
18.	Beleidsregel hergebruik voormalige stortplaatsen	8 nov.	Via B&V 4 dec.
19.	Onderwijshuisvesting programma 2008	8 nov.	Via O&W 21 nov.
20.	Nulmeting brandveiligheid bij instellingen waar “niet vrijwillig” verbleven wordt	8 nov.	Via F&V 21 nov.
21.	Erratum ontwerp-begroting	8 nov.	Tkn.
22.	Beantwoording vragen Stadspartij over Tussenrapportage Sport in Beeld 2007	9 nov.	Via O&W 21 nov.
23.	Rapportage derde kwartaal 2007 Simplon	9 nov.	Via O&W 21 nov.
24.	Beantwoording vragen in raadscommissies inz. begr.behandeling	12 nov.	Tkn.

Ingekomen stukken gemeenteraad 28 november 2007

25.	Reclamebelasting	14 nov.	Via F&V 21 nov.
26.	Moties raad 20 juni 2007	14 nov.	Via F&V 21 nov.
27.	Proces UMTS-mast Winsumerweg	15 nov.	Via B&V 4 dec.
28.	Toekomst Platform Wmo	16 nov.	Tkn.
29.	Collectieve zorgverzekering voor minima	16 nov.	Via W&I 4 dec.
30.	Beëindiging deelnemerschap GN-IX	19 nov.	Tkn.
31.	Motie ambitie aantal banen	21 nov.	Via W&I 4 dec.
32.	Tussenrapportage bedrijfsplan Groninger Forum	21 nov.	Via R&W 4 dec.
33.	Actualiseren Seniorenwijzer	21 nov.	Via O&W 12 dec.
34.	Kaprogramma 2007-2008	22 nov.	Via B&V 4 dec.
35.	Procesvoorstel Evaluatie Armoedepact	22 nov.	Via W&I 4 dec.
36.	Jaarplan Gezonder Zorgen 2008	23 nov.	Via O&W 12 dec.
37.	Antidiscriminatievoorziening Groningen	23 nov.	Via W&I 4 dec.
38.	Plan van aanpak Stadspas	23 nov.	Via O&W 12 dec.
39.	Discussienotitie toekomst gesubsidieerde arbeid	23 nov.	Via W&I 4 dec.
40.	Kraken	26 nov.	Tkn.

LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR RAAD 28 november 2007

Nr.	Afzender	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Gemeentelijke Ombudsman: <i>Algemeen onderzoek geluidsoverlast bouwwerkzaamheden</i>	26 okt.	Tkn.
2.	Gemeentelijke Ombudsman: <i>Klachtonderzoek Bruilweering</i>	26 okt.	Naar college ter afhandeling
3.	Mail van M. Boerema: <i>Verdwijnen bushalte Wibenaheerd</i>	26 okt.	Naar college ter afhandeling
4.	Mail van J. Leutscher: <i>Toegang Hortus met Stadspas</i>	30 okt.	Naar college voor reactie
5.	Manja Smits: <i>ziektekostenafrek</i>	31 okt.	Naar college ter afhandeling
6.	Stichting Vrije Recreatie: <i>Gemeentelijk Kampeerbeleid</i>	31 okt.	Tkn.
7.	Buurtoverleg Oosterpoort: <i>Geluidssanering Lodewijkstraat</i>	5 nov.	Naar college ter afhandeling
8.	Mail van Gerty Baas: <i>Verdwijnen bushalte Wibenaheerd</i>	5 nov.	Naar college ter afhandeling
9.	Gemeentelijke Ombudsman: <i>Algemeen onderzoek ruimtelijke procedures</i>	5 nov.	Tkn.
10.	Provincie Groningen:	5 nov.	Tkn.

Ingekomen stukken gemeenteraad 28 november 2007

	<i>begrotingstoezicht</i>		
11.	Mail van Vrienden van de Stad: <i>Thema-avond inspraak bij bouw- projecten</i>	6 nov.	Tkn.
12.	Gemeentelijke Ombudsman: <i>Onderzoek klachtenprocedure</i>	7 nov.	Tkn.
13.	Mail Stedenband Groningen: <i>Exploitatiesubsidie Groningen – San Carlos</i>	8 nov.	Afgedaan in raadsie. F&V
14.	Mail Stedenband Groningen – Moermansk: <i>begroting 2008</i>	9 nov.	Afgedaan in raadsie F&V
15.	Stichting Bewonersoverleg Beijum: <i>Stadsdeelprogramma 2008</i>	12 nov.	Naar college ter afhandeling
16.	Gemeentelijke Ombudsman: <i>Klachtenonderzoek parkeren</i>	13 nov.	Tkn.
17.	R. van Helvoirt: <i>overplaatsings- regeling onderwijs</i>	15 nov.	Naar college ter afhandeling
18.	C E. Reus: <i>historische vondst Damstersluis uit 1573</i>	7 nov.	Tkn.
19.	H. Reitsema: <i>protest tegen kappen populierenbossen</i>	16 nov.	Tkn.
20.	Mevr. M. Okken: <i>bezwaar tegen aanbouw Rode Pimpernel</i>	20 nov.	Naar college ter afhandeling
21.	Mevr. M. Wieringa: <i>klacht inleveren persoonlijke gegevens bij RO/EZ</i>	20 nov.	Naar college ter afhandeling
22.	G. Botros: <i>procedure wonen boven winkels</i>	15 nov.	Naar college ter afhandeling
23.	Afschrift brief van Cluster Wijken van het WMO-platform aan B&W: <i>convenant bewonersorganisaties /gemeente; alg. subsidieverordening</i>	26 nov.	tkn

Raadsbesluit inzake Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke ...

28 november 2007.

Nr. 6a.

Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 september 2007 (bijlage raadsverslag nr. 106);

HEEFT BESLOTEN:

- I. de verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005 vast te stellen;
- II. dit besluit bekend te maken in de Groninger Gezinsbode en te publiceren in het gemeenteblad.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsbesluit inzake Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke ...

- 2 -

28 november 2007.

Nr. 6a.

Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
27 september 2007 (bijlage raadsverslag nr. 106);

Gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

HEEFT BESLOTEN:

vast te stellen de Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening
2005;

Artikel I

Artikel 4.3.12 van de Algemene Plaatselijke Verordening komt te luiden:

Artikel 4.3.12 Monumentale houtopstanden

1. Het college houdt een openbaar register bij bestemd voor de inschrijving van monumentale houtopstanden.
2. Het register bevat twee categorieën van monumentale houtopstanden, te weten:
 - Nationaal geregistreerde houtopstanden; deze voldoen in ieder geval aan de in artikel 4.3.1, eerste lid onder d. opgenomen beschrijving.
 - Lokaal geregistreerde houtopstanden; dit zijn houtopstanden die door de gemeente als monumentaal zijn aangemerkt.
3. De inschrijving van een monumentale houtopstand geschiedt door opneming van voor een ieder goed herkenbare omschrijving, de standplaats, het kadastrale perceelsnummer, de eigenaar en/of zakelijk gerechtigde en de reden van registratie.
4. Monumentale houtopstanden, die na inschrijving in het openbaar register worden geveld, worden door burgemeester en wethouders uit het register uitgeschreven.

Raadsbesluit inzake Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke ...

- 3 -

Artikel II

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na die van bekendmaking.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsbesluit - Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke

RAADSVoorstel:

2007-2008

Ons kenmerk: RO 07.1425146

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke
Verordening 2005

Groningen,

Aan de raad,

In maart 2007 hebben wij de "evaluatie kapbeleid" vastgesteld. Deze evaluatie hebben wij op 4 april 2007 met uw raadscommissie Beheer & Verkeer besproken, inclusief de uit de evaluatie voortvloeiende voornemens. Eén van deze voornemens is het schrappen van art. 4.3.12, lid 4 van de verordening uit de APVG omdat dit feitelijk niets toevoegt aan de bescherming van monumentale bomen.

In het rapport "evaluatie kapbeleid gemeente Groningen" schrijft de Bomenstichting op bladzijde 9, tweede alinea onder "Monumentale houtopstanden" dat art. 4.3.12, lid 4 "Het college kan een kapvergunning verlenen voor monumentale bomen" volstrekt onduidelijk en overbodig is. Immers, voor iedere boom kunnen wij een vergunning verlenen, dus waarom dit nogmaals noemen.

Om deze reden stellen wij voor om art. 4.3.12. te wijzigen overeenkomstig de bijlage.

Het onderliggende raadsvoorstel bevat:

- de verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005.

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. de verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005 vast te stellen;
- II. dit besluit bekend te maken in de Groninger Gezinsbode en te publiceren in het gemeenteblad.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsbesluit - Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke

2

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
(bijlage raadsverslag nr.);

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

BESLUIT:

vast te stellen de Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening
2005;

Artikel I

Artikel 4.3.12 van de Algemene Plaatselijke Verordening komt te luiden:

Artikel 4.3.12 Monumentale houtopstanden

1. Het college houdt een openbaar register bij bestemd voor de inschrijving van monumentale houtopstanden.
2. Het register bevat twee categorieën van monumentale houtopstanden, te weten:
 - Nationaal geregistreerde houtopstanden; deze voldoen in ieder geval aan de in artikel 4.3.1, eerste lid onder d. opgenomen beschrijving.
 - Lokaal geregistreerde houtopstanden; dit zijn houtopstanden die door de gemeente als monumentaal zijn aangemerkt.
3. De inschrijving van een monumentale houtopstand geschiedt door opneming van voor een ieder goed herkenbare omschrijving, de standplaats, het kadastrale perceelsnummer, de eigenaar en/of zakelijk gerechtigde en de reden van registratie.
4. Monumentale houtopstanden, die na inschrijving in het openbaar register worden geveld, worden door burgemeester en wethouders uit het register uitgeschreven.

Artikel II

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na die van bekendmaking.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsbesluit inzake Sanering afvalwaterlozing woonschepen.(nr.108)

28 november 2007.

Nr. 6b.

Sanering afvalwaterlozing woonschepen.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 25 oktober 2007 (bijlage raadsverslag nr. 108);

HEEFT BESLOTEN:

- I. een krediet beschikbaar te stellen van € 4.012.000,-- (exclusief BTW) voor de sanering van de afvalwaterlozing van woonschepen;
- II. dit te dekken uit de jaarschijf GRP 2005 (€ 2.000.000,--), bijdragen derden (€ 399.000,--) uit de jaarschijf GRP 2007 (€ 250.000,--) en jaarschijf GRP 2007 (€ 1.363.000,--);
- III. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen.

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: RO 07.1473190

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Sanering afvalwaterlozing woonschepen

Groningen,

Aan de raad,

Historie.

In 1996 heeft een adviesbureau in opdracht van ons college een onderzoeksrapport opgesteld over de sanering van ongezuiverde lozingen van woonschepen. Aanleiding was het "Beheersplan waterkwaliteit" van de provincie Groningen. Als optie hierin wordt genoemd om de woonschepen op een rioleringsstelsel aan te sluiten. In 2002 heeft uw raad echter besloten de woonschepen vooralsnog niet op de riolering aan te sluiten. De kosten, in 2001 geraamd op ca. € 10 miljoen, wogen niet op tegen het te halen milieurendement. Nu echter zijn de kosten door technische en juridische ontwikkelingen een stuk lager geworden, namelijk ca. € 4 miljoen.

In het door de gemeenteraad vastgestelde Groninger RioleringsPlan 2003-2007 (GRP) is aangegeven dat er voor de woonschepen apart beleid ontwikkeld dient te worden. Voor de eventuele uitvoering van deze sanering is eind 2003 in samenwerking met de provincie Groningen, de waterschappen Hunze & Aa's en Noorderzijlvest en de woonschipbewoners een project gestart. Dit project, genoemd "Adaptief Waterkwaliteitsspoor", had tot doel alternatieven voor het aansluiten van woonschepen op een afvalwatervoorziening te onderzoeken. Dit project is uitgevoerd door een adviesbureau met behulp van een focusgroep en is gesubsidieerd door de Stichting Toegepast Onderzoek Water (STOWA). Vooruitlopend op de resultaten van dit onderzoek is in het GRP een bedrag van € 2 miljoen gereserveerd voor de zorgplicht woonschepen.

Het overleg in de focusgroep met de beide waterschappen en het woonschepencomité heeft geleid tot principeafspraken over aanpak over en waarop de afvalwaterlozing van woonschepen in de stad in overeenstemming met de regelgeving gebracht zou kunnen worden. Afgesproken is dat de ongezuiverde lozing van de bestaande schepen op het oppervlaktewater zoveel mogelijk beëindigd zal worden. Daarbij moet de oplossing tegen de laagst maatschappelijke kosten gerealiseerd worden. In 2006 is met de deelnemers van deze groep afgesproken dat de gemeente en de beide waterschappen dit voorstel verder praktisch, financieel en organisatorisch zouden uitwerken.

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen.

2

Inmiddels bepaalt ook de nationale wetgeving dat met ingang van 2009 schepen niet langer rechtstreeks op het oppervlaktewater mogen lozen. Daarom is dit het moment om het afvalwaterprobleem van de woonschepen in de stad Groningen duurzaam op te lossen. Sinds het begin van dit jaar staat dit onderwerp weer nadrukkelijk op de agenda in besprekingen die wij met de beide waterschappen gevoerd hebben. In dit overleg hebben alle partijen aangegeven het probleem van de ongezuiverde lozingen van woonschepen op te willen lossen en zich hiervoor maximaal in te spannen. Het nu voorliggende voorstel is de uitkomst van dit overleg.

Doelstelling sanering afvalwaterlozing woonschepen.

De circa 430 woonschepen in de stad Groningen lozen het afvalwater ongezuiverd op de stadswateren. Sanering van deze lozingen is nodig. Het treffen van voorzieningen valt onder de zorgplicht van de gemeente. Volledige aansluiting op de riolering is de beste oplossing, maar daarmee zijn aanzienlijke kosten gemoeid. Alle woonschepen voorzien van een IBA is goedkoper. Dat wordt evenwel door de gemeente Groningen, de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest en de provincie Groningen beschouwd als een minder goede oplossing dan riolering. De gemeente en de beide waterschappen zijn vervolgens op zoek gegaan naar een betrouwbare en duurzame oplossing, waarbij tegen voor alle partijen aanvaardbare kosten het milieu in voldoende mate wordt beschermd.

Ontwikkelingen en overwegingen.

- In de gemeente Groningen liggen ca. 430 woonschepen. Daarvan kunnen ca. 50 worden beschouwd als varende schepen, ca. 380 woonschepen hebben een vaste ligplaats aan de wal;
- de lozingen van de woonschepen vallen onder het Lozingenbesluit Wet Verontreiniging Oppervlaktewater huishoudelijk afvalwater en hadden formeel al op 1 januari 2005 gesaneerd moeten zijn;
- de gemeente heeft op grond van de Wet Milieubeheer de zorg voor de doelmatige inzameling en het doelmatige transport van afvalwater. Die zorgplicht geldt ook voor de woonschepen. Voor het buitengebied geldt ten aanzien van de gemeentelijke inspanningsverplichting een ondergrens van ca. € 8.000,-- per perceel;
- de binnenkort te wijzigen Wet Milieubeheer (via de nieuwe "Wet gemeentelijke watertaken") geeft de gemeente de mogelijkheid om de zorgplicht in te vullen door IBA's (Individuele Behandeling Afvalwater) in plaats van riolering, mits deze blijkt het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) voor het milieu een zelfde graad van bescherming bieden en door of namens de gemeente worden beheerd;
- de waterschappen zijn bevoegd gezag op basis van het Lozingenbesluit WVO huishoudelijk afvalwater (wordt geactualiseerd tot het Besluit lozing afvalwater huishoudens) en dienen er derhalve op toe te zien dat de lozingen worden gesaneerd conform de geldende eisen;
- op grond van dit Besluit worden ook de lozingen vanuit de recreatievaart aan banden gelegd: vanaf 1 januari 2009 mag het toiletwater van de recreatievaart niet meer worden geloosd;
- de waterschappen zijn daarom van mening dat ook de lozingen van de woonschepen op dat moment gesaneerd behoren te zijn;

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen.

3

- de gemeente, de waterschappen en de provincie beschouwen IBA's in vergelijking met riolering als een minder goede oplossing. Desalniettemin beschouwen zij het in deze situatie verantwoord IBA's toe te passen als de aanleg van riolering (financieel) niet haalbaar is. Een afgewogen combinatie van een riolering en gemeentelijke IBA's wordt gezien als een doelmatige invulling van de zorgplicht;
- daarbij wordt het saneren van de lozingen van varende schepen als apart deelproject beschouwd, omdat dat veel meer dan de woonschepen met een vaste ligplaats om maatwerk vraagt en aansluiting op riolering geen optie is;
- de waterschappen zijn bereid financieel bij te dragen in de kosten van aansluiten van woonschepen op de riolering, omdat die kosten (gemiddeld € 12.000,-- per woonschip) uitgaan boven de algemeen geldende minimale gemeentelijke inspanningsverplichting voor de aanleg van riolering van € 8.000,-- per woning/woonschip en bovendien het toepassen van riolering de noodzakelijke inspanning van het waterschap op het vlak van toezicht en handhaving aanzienlijk beperkt;
- de waterschappen dragen niet bij in de kosten van IBA's, omdat die kosten (gemiddeld € 5.000,-- per woonschip) liggen beneden de algemeen geldende gemeentelijke inspanningsverplichting voor de aanleg van riolering van € 8.000,-- per woning/woonschip;
- een bijdrage van de woonschepbewoners in de kosten van het project wordt niet haalbaar geacht. In de rioolrechtverordening wordt namelijk het oppervlaktewater, waarop zij lozen, als riool aangemerkt, waardoor zij nu reeds rioolrecht betalen. Zij kunnen in die zin hun lozing als gesaneerd beschouwen. Het moeten verbeteren van de huidige situatie is daarmee een probleem van de gemeente geworden;
- bij vervanging van een schip zal via aanpassing van de woonschepenverordening worden geeïst dat het nieuwe schip al over voorzieningen ten behoeve van de inzameling van het afvalwater beschikt. Dit is ook van toepassing bij het realiseren van nieuwe ligplaatsen.

Participatie belanghebbenden.

De bewoners van de woonschepen hebben vanaf 2004 geparticipeerd in het project "Adaptief waterbeheer" van de STOWA om de mogelijkheden voor alternatieve oplossingen aan te dragen. Dit heeft geresulteerd in een proef waarbij een drietal IBA's op drie varende schepen zijn geïnstalleerd. De wet- en regelgeving is ondertussen veranderd en er bestaat nu de mogelijkheid om zowel riolering als IBA's op een schip toe te passen.

Het uitvoeringsproces dat moet leiden tot de sanering van ongezuiverde lozingen van de woonschepen, wordt zodanig ingericht dat we de bewoners van de woonschepen betrekken. In dit proces wordt gezocht naar een gezonde balans tussen haalbaarheid en aanvaardbaarheid. Hierbij wordt contact gezocht met het Woonschepencomité en het Woonschepenhavencomité. Alle bewoners zullen door middel van een brief op de hoogte worden gebracht. Tevens zal er een bewonersavond georganiseerd worden, waarin over het te volgen proces en de doelstelling gediscussieerd kan worden. De bewoners en de gemeente gaan een gezamenlijke inspanningsverplichting aan om tot een geaccepteerde oplossing te komen, waarbij de ongezuiverde afvalwaterlozingen van de woonschepen worden gesaneerd.

Project sanering ongezuiverde lozingen woonschepen.

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen.

4

De gemeente Groningen saneert de afvalwaterlozingen van de woonschepen en de varende schepen in de stad Groningen vóór 1 januari 2009, zijnde het tijdstip waarop ook de lozing van het toiletwater van de recreatievaart niet langer is toegestaan.

De sanering wordt verdeeld in twee deelprojecten (die overigens wel tegelijkertijd worden uitgevoerd):

- A. het saneren van de lozingen van de ca. 50 varende schepen;
- B. het saneren van de lozingen van de overige ca. 380 woonschepen.

Deelproject A: de varende schepen (ca. 50 stuks).

De gemeente Groningen saneert de lozingen van de varende schepen door het toepassen van op de situatie toegesneden oplossingen. Eventuele IBA's worden alleen door de gemeente beheerd indien dat doelmatig is;

- bij varende schepen is riolering geen optie; daarvoor komen alleen individuele oplossingen in beeld;
- de totale projectkosten worden geraamd op € 250.000,--;
- de waterschappen vinden het treffen van maatregelen voor de varende schepen een gemeentelijke zaak en dragen niet bij in de kosten;
- de kosten voor de gemeente worden geraamd op € 250.000,--.

Deelproject B: de woonschepen met een vaste ligplaats (ca. 380 stuks).

- De gemeente Groningen saneert de lozingen van de 380 woonschepen met een vaste ligplaats door aanleg van een mix van riolering en IBA's: riolering als het haalbaar is en een gemeentelijke IBA als riolering niet haalbaar is. Uitgangspunt is 70% riolering (266 woonschepen) en 30% IBA's (114 woonschepen). Uit onderzoek van de gemeente Groningen is gebleken dat deze verhouding realistisch is. Ervaringscijfers van vergelijkbare projecten in het land bevestigen dit;
- de gerealiseerde IBA's worden door de gemeente Groningen beheerd;
- de totale projectkosten worden geraamd op € 3.762.000,--;
- de waterschappen leveren een financiële bijdrage van € 1.500,-- per op de riolering aangesloten woonschip, mits er tenminste ca 70 % van de woonschepen wordt aangesloten. De waterschappen dragen niet bij in de investeringskosten van de IBA's;
- de bijdrage van het waterschap Hunze en Aa's komt op € 1.500,-- per op de riolering aangesloten woonschip met als maximum 182 stuks * € 1.500,-- = € 273.000,--;
- de bijdrage van het waterschap Noorderzijlvest komt op € 1.500,-- per op de riolering aangesloten woonschip met als maximum 84 stuks * € 1.500,-- = € 126.000,--;
- de investeringskosten voor de gemeente Groningen worden geraamd op € 3.762.000,-- - (€ 273.000,-- + € 126.000,--) = € 3.363.000,--.

Een raming van de kosten en de verdeling ervan over gemeente en waterschappen staat op de volgende bladzijde in tabel 1 vermeld.

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen.

5

Tabel 1 Kosten en kostenverdeling Gemeente en Waterschappen

Kostenopzet	Gemeente Groningen		Hunze en Aa's	Noorder-zijlvest
	deelproject A	deelproject B		
Totaal aantal woonschepen (geen recreatievaart)	430		294	136
Deelproject A: sanering lozingen varende schepen				
Aantal varende schepen	50		34	16
Kosten IBA's 50 á € 5.000	€ 250.000			
Bijdrage waterschappen in kosten IBA's:	€ -		€ -	€ -
Totale kosten deelproject A	€ 250.000		€ -	€ -
Deelproject B: sanering lozingen schepen met vaste ligplaats				
Aantal schepen met vaste ligplaats		380	260	120
Aansluiten op riolering 70 %		266	182	84
Aansluiten op IBA 30 %		114	78	36
Kosten riolering 266 á € 12.000		€ 3.192.000		
Kosten IBA's 114 á € 5.000		€ 570.000		
Kosten exclusief bijdrage waterschappen		€ 3.762.000		
Bijdrage waterschappen in kosten riolering per woonschip € 1.500				
Maximale bijdrage waterschappen in kosten riolering		€ 399.000	€ 273.000	€ 126.000
Bijdrage waterschappen in kosten IBA's:		€ -	€ -	€ -
Totale kosten deelproject B		€ 3.363.000	€ 273.000	€ 126.000
Totale projectkosten	€ 3.613.000		€ 273.000	€ 126.000
Gemiddelde kosten deelproject A	€ 5.000		€ -	€ -
Gemiddelde kosten deelproject B		€ 8.850	€ 1.050	€ 1.050
Gemiddelde kosten totaal	€ 8.402		€ 929	€ 926

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen.

6

In het door uw raad op 31 maart 2004 vastgestelde Groninger Rioleringsplan 2003 t/m 2007 is € 2 miljoen opgenomen voor het voldoen aan de zorgplicht van de gemeente. Dit omvat het aanbieden van een rioolaansluiting op de wal/kade. Om de sanering van de afvalwaterlozingen van woonschepen succesvol te laten verlopen, waarbij de waterschappen, gemeente en woonschippbewoners gezamenlijk uitvoering geven aan de sanering, wordt aan uw raad gevraagd een aanvullend krediet van € 1.762.000,-- extra beschikbaar te stellen. De waterschappen dragen gezamenlijk € 399.000,-- bij, waardoor de investeringskosten uitkomen op € 3.363.000,--. Dit bedrag wordt gedekt uit de sanering van de riolering. Deze financiële ruimte is reeds in het huidige Groninger Rioleringsplan te vinden en heeft dus geen gevolgen voor het rioolrecht.

Begrotingswijziging 2007						
Betrokken dienst(en)	RO/EZ					
Raadsvoorstel	Sanering afvalwaterlozingen woonschepen					
Incidenteel / Structureel	Incidenteel					
Soort wijziging	Investering					
Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie - Reserve	Onttrekking + Reserve	Saldo
7.16 Riolering (sanering vaste ligplaats) [jaarschijf 2005]	2.000.000	2.000.000	-			-
7.16 Riolering (sanering varende schepen) [jaarschijf 2007]	250.000	250.000	-			-
7.16 Riolering (sanering vaste ligplaats) [bijdrage derden]	399.000	399.000	-			-
7.16 Riolering (sanering vaste ligplaats) [jaarschijf 2007]	1.363.000	1.363.000	-			-
Totaal begrotingswijziging	4.012.000	4.012.000	-	-	-	-

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. een krediet beschikbaar te stellen van € 4.012.000,-- (exclusief BTW) voor de sanering van de afvalwaterlozing van woonschepen;
- II. dit te dekken uit de jaarschijf GRP 2005 (€ 2.000.000,--), bijdragen derden (€ 399.000,--) uit de jaarschijf GRP 2007 (€ 250.000,--) en jaarschijf GRP 2007 (€ 1.363.000,--);
- III. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsbesluit inzake Voorbereidingsbesluit Bodenterrein 2007.(nr.110)

28 november 2007.

Nr. 6d.

Voorbereidingsbesluit Bodenterrein 2007.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 25 oktober 2007 (bijlage raadsverslag nr. 110);

HEEFT BESLOTEN:

- I. te verklaren dat een herziening van bestemmingsplannen wordt voorbereid voor het gebied, dat op de bij dit besluit horende kaart met een balletjeslijn is aangegeven (voorbereidingsbesluit "Bodenterrein 2007");
- II. te bepalen dat dit voorbereidingsbesluit in werking treedt op de dag na kennisgeving van de terinzagelegging;
- III. de werkingsduur van dit besluit te bepalen op twee jaar, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Voorbereidingsbesluit Bodenterrein. 2007

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: RO 07.1462805

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Voorbereidingsbesluit Bodenterrein 2007

Groningen,

Aan de raad,

Aanleiding.

Uw raad heeft op 21 december 2005 een voorbereidingsbesluit genomen voor het (voormalig) Bodenterrein. Het gebied vormt onderdeel van de locatie CiBoGa (Circus-, Gasfabriek- en Bodenterrein).

Voor het Circus- en Gasfabriekterrein is er het onherroepelijke bestemmingsplan CiGa. Voor het Bodenterrein was vertraging ontstaan door de gewijzigde wensen van het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG, voorheen AZG) en de Rijksuniversiteit Groningen (RUG), en door de veranderde marktomstandigheden voor woningbouw.

Nog dit najaar zal voor het Bodenterrein een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld. Dat plan zal het mogelijk maken dat:

- aan de zuidzijde nieuwbouw door en ten behoeve van het UMCG en de Rijksuniversiteit plaatsvindt, en
- aan de noordzijde woningbouw.

Vooruitlopend op het nieuwe bestemmingsplan is het gewenst een nieuw voorbereidingsbesluit te nemen om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan.

Plangrenzen.

Het voorbereidingsbesluit Bodenterrein 2005 betreft het gebied, globaal gelegen tussen de Van Kerckhoffstraat, de C.H. Petersstraat, de J.C. Kapteynlaan/het Wouter van Doeverenplein, de Antonius Deusinglaan en de Bloemsingel. Op de bijbehorende kaart zijn de grenzen exact aangegeven.

Juridische aspecten.

Raadsvoorstel - Voorbereidingsbesluit Bodenterrein. 2007

2

De vigerende bestemmingsplannen in het gebied waarop het voorbereidingsbesluit betrekking heeft, zijn:

1. "Binnenstad 1976", vastgesteld door de raad d.d. 6 februari 1978, nr.32, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten d.d. 24 april 1979 en
2. "Korrewegwijk/De Hoogte", vastgesteld door de raad d.d. 24 maart 1993, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten d.d. 26 oktober 1993, aangevuld met de "Uniforme voorschriften openbaar vaarwater", vastgesteld door de raad d.d. 28 mei 1997, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten d.d. 25 augustus 1997, en de Uniforme voorschriften prostitutiebedrijven, vastgesteld op 28 maart 2001, goedgekeurd op 31 mei 2001.

Voorstel.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. te verklaren dat een herziening van bestemmingsplannen wordt voorbereid voor het gebied, dat op de bij dit besluit horende kaart met een balletjeslijn is aangegeven (voorbereidingsbesluit "Bodenterrein 2007");
- II. te bepalen dat dit voorbereidingsbesluit in werking treedt op de dag na kennisgeving van de terinzagelegging;
- III. de werkingsduur van dit besluit te bepalen op twee jaar, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallace.

H.P. Bakker.

Raadsbesluit inzake Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en . . .

28 november 2007.

Nr. 6f.

Revitalisering bedrijventerrein Winschoterdiep Eemskanaal.

Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en haalbaarheidsonderzoek herverkaveling
Bornholmstraat zuidzijde.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 oktober 2007 (bijlage
raadsverslag nr. 112);

HEEFT BESLOTEN:

- I. in te stemmen met het herinrichtingsplan voor de Bornholmstraat noordzijde en het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar de herverkaveling van de Bornholmstraat zuidzijde;
- II. hiervoor een netto uitvoeringskrediet (excl. BTW) beschikbaar te stellen van € 2.426.000,--;
- III. het netto uitvoeringskrediet te dekken uit:
 - a. € 480.000,--, zijnde een structurele kapitaallast van € 36.160,-- ten laste van structureel nieuw beleid 2006, onderdeel investeringsbijdrage programma fysiek;
 - b. € 195.000,-- ten laste van incidenteel nieuw beleid 2007, onderdeel Terreinwinst;
 - c. € 1.751.000,-- uit diverse bijdragen derden;
- IV. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en . . .

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: RO 07.1462760

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Revitalisering bedrijventerrein Winschoterdiep Eemskanaal.
Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en haalbaarheidsonderzoek
herverkaveling Bornholmstraat zuidzijde

Groningen,

Aan de raad,

Inleiding.

In juli 2005 heeft uw raad het Masterplan voor de revitalisering Winschoterdiep Eemskanaal vastgesteld. Het behouden en uitbreiden van de bedrijfsfunctie is een uiterst belangrijk streven binnen het hele plangebied. De grondgedachte van dit Masterplan is dat bedrijfsleven en overheid investeren in het gebied. Het revitaliseringsplan heeft tot doel de modernisering en verduurzaming van het bedrijventerrein.

Dit voorstel is bedoeld om uw raad in kennis te stellen van de uitwerking van het deelproject Bornholmstraat noordzijde. Bovendien vragen wij uw raad krediet beschikbaar te stellen voor de uitvoering van een haalbaarheidsonderzoek voor de herverkaveling van het gebied Bornholmstraat zuidzijde.

Het deelproject Bornholmstraat noordzijde vormt een onderdeel van het Masterplan voor de revitalisering Winschoterdiep Eemskanaal. Wij vragen u het inrichtingsplan voor de Bornholmstraat noordzijde vast te stellen en daarvoor het uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen. De gemeente investeert hier in de infrastructuur en de openbare ruimte. De omliggende ondernemers zijn uitgenodigd om in de uitvoeringsstroom van de gemeente mee te gaan en te investeren in hun presentatie, opritten en erfafscheiding. Het gezamenlijke opgestelde handboek is daarbij als richtsnoer gebruikt om de gewenste kwaliteit en uitstraling voor het bedrijventerrein te bereiken. Enkele ondernemers maken gebruik van de mogelijkheid om mee te liften. Het verkeerskundige ontwerp is gebaseerd op het categoriseringsplan voor wegen "Kalm aan en rap een beetje" dat in maart 2001 door de gemeenteraad is vastgesteld. Voor de Bornholmstraat noordzijde, als gebiedsontsluitingsweg, is de stroomfunctie belangrijk. Voor de bedrijven is de bereikbaarheid van groot belang. Voor het groenontwerp vormt de SES (Stedelijke Ecologische Structuur) en het Boomstructuurplan de basis.

Raadsvoorstel - Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en . . .

2

Het haalbaarheidsonderzoek naar herverkaveling van het gebied Bornholmstraat zuidzijde moet antwoord geven op de vraag of het mogelijk is het ruimtegebruik te intensiveren voor bedrijfsactiviteiten. De gronden zijn veelal in eigendom van particuliere bedrijven die de overmaat van bedrijfskavels verhuren aan hondenclubs of gebruiken als paardenwei.

Het ontwerp voor de Bornholmstraat noordzijde.

Randvoorwaarden.

Bij de uitwerking van het ontwerp is rekening gehouden met de volgende randvoorwaarden:

1. de doorstroming van de Bornholmstraat verbeteren door het aanleggen van rijbanen gescheiden door een middenberm en opstelstroken voor het links afslaande verkeer;
2. de bereikbaarheid van de ondernemers;
3. de verkeersveiligheid verbeteren door de aanleg van een vrijliggend fietspad;
4. het versterken van de ecologische zone;
5. het versterken van de boomstructuur;
6. het maken van een dijk aan de kopse kanten van de Zweedse en de Finse haven.

De Bornholmstraat noordzijde is een ontsluitingsweg. De inrichtingsaspecten zoals bedrijvigheid, stedenbouw, verkeer, groen en water zijn in deze situatie nauw met elkaar vervlochten. In onderlinge samenhang van openbare ruimte en bedrijven bepaalt de inrichting van de weg in belangrijke mate de uitstraling van het bedrijventerrein. Wijzigingen in de inrichting van de openbare ruimte moeten vanzelfsprekend leiden tot versterking van de betekenis en samenhang van de route.

In het nieuwe profiel onderscheiden we drie kenmerkende zones van west naar oost:

- de bedrijvenzone met aan de achterkant van de bedrijven de ecologische zone met bomen en struiken en het fietspad dat in 2 richtingen te berijden is;
- vervolgens een weg, bestaande uit 2 rijbanen gescheiden door een groene middenberm onderbroken door opstelstroken voor afslaand verkeer;
- en daarna het havengebied met aan de kopse kant van de havens een groen dijkje met bomen, aanliggende bedrijven en zijwegen die de bedrijven in het havengebied ontsluiten.

Verkeersafwikkeling en veiligheid.

In het ontwerp is de nadruk gelegd op de bereikbaarheid van de bestaande bedrijven zolang de verkeersveiligheid niet in het gedrang komt. De doorstroming op de Bornholmstraat verbetert ten opzichte van de huidige situatie door de aanleg van een middenberm en opstelstroken voor het links afslaande verkeer bij de zijwegen. De middenberm is een structurerend element en dwingt als het ware de weggebruiker om met gepaste snelheid te rijden. Op verzoek van de ondernemers zijn de opsluitbanden van de middenberm overrijdbaar gemaakt om volledige stremming te voorkomen bij ongevallen. Het dwarsprofiel van de weg is met een totale breedte van 10 meter breed genoeg om het verkeer goed te laten doorstromen. Ook het scheiden van het fietsverkeer van het autoverkeer en de aanleg van bushavens bij de haltes hebben een positief effect op de doorstroming. Het vrijliggend fietspad geeft een belangrijke

Raadsvoorstel - Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en ...

3

verbetering van de verkeersveiligheid voor fietsers.

Het Groenontwerp.

In het Boomstructuurplan is de Bornholmstraat aangegeven als hoofdstructuur. De groene kwaliteit wordt verbeterd door het aanplanten van veel nieuwe bomen. Aan de westkant van de Bornholmstraat komen boomgroepen bestaande uit es, esdoorn, wilg en berk langs het nieuwe fietspad. De ecologische zone aan de westkant wordt ook versterkt door de berm in te zaaien met een bermmengsel waaraan kruiden zijn toegevoegd. In de ecologische zone wordt op verzoek van het waterschap Hunze en Aa's een dijkje aangelegd van ca. 40 cm hoog tegen plotseling opkomend hoog water. Hiermee wordt het achterliggende gebied tot een hoogte van 180 cm boven NAP beveiligd. In het ontwerp is rekening gehouden met de aanplant van 34 bomen in de ecologische zone. Het uiteindelijke aantal en de exacte plaats zijn afhankelijk van de ligging van kabels en leidingen. Aan de oostkant komen aan de kopse kanten van de havens de dijkjes met (treur)wilg en zwarte els. Door aanleg van een nieuwe boomstructuur wordt de entreefunctie van de Bornholmstraat versterkt.

Voor de aanleg van het fietspad en de bushavens zullen 4 bomen gekapt moeten worden.

De middenberm wordt uitgevoerd in gras, waardoor het groene karakter ook in het wegprofiel wordt versterkt. Op de kopse kanten van de havens zijn groene dijklichamen geprojecteerd. Op de dijklichamen worden 15 bomen aangeplant. Bij de Zweedse haven moeten 6 bomen gekapt worden vanwege de ophoging van de kade.

Inspiraakreacties.

De inspraakreacties betreffen de bereikbaarheid van de bedrijfsschepen in de haven. In het Masterplan is aangegeven dat een rechtstreekse ontsluiting van de bedrijfsschepen op de Bornholmstraat niet gewenst is. Het ontwerp is daarom niet aangepast en gaat uit van een verplaatsing van de schepen. De inrichting van de Scandinavische havens worden uitgewerkt in een afzonderlijk deelproject van de revitalisering. De bedrijfsschepen zullen op termijn de kopse kanten van de havens vrij moeten maken als de inrichting van de havens duidelijk is. De bereikbaarheid van de schepen wordt met die nieuwe inrichting nader geregeld. Om tijdens de uitvoeringswerkzaamheden van de wegreconstructie de bereikbaarheid voor de bedrijfsschepen optimaal te houden zal de groeninrichting voor de Zweedse en de Finse haven pas op het laatst worden uitgevoerd en is de groeninrichting voor de Deense haven opgeschort tot de aanleg van de Sontbrug.

Planning en fasering.

De start van uitvoering is gepland in het najaar van 2007 en is afhankelijk van de voorbereidingstijd en de weersomstandigheden.

Participatie.

Het Masterplan revitalisering Winschoterdiep Eemskanaal is in nauwe samenwerking met de ondernemers opgesteld. Het Masterplan geeft uiting aan de gezamenlijke wens van ondernemers en overheid om het bedrijventerrein op te waarderen en te moderniseren.

In het ontwerpproces is de klankbordgroep van ondernemers op de hoogte gehouden

van de voortgang. De klankbordgroep heeft geadviseerd om rekening te houden met bereikbaarheid van de ondernemers. Dat is in het ontwerp meegenomen. Met betrekking tot de wens van het waterschap om af te wijken van het Masterplan heeft de klankbordgroep haar zorg uitgesproken over de beveiliging van het havengebied en de daaruit voortvloeiende vertraging voor de procedure en de uitvoering. Wij hebben geprobeerd dat zo goed mogelijk op te lossen door bij de uitwerking van het ontwerp zo dicht mogelijk bij de uitgangspunten te blijven van het Masterplan en toch tegemoet te komen aan de wens van het waterschap. Tijdens de ontwerpfase zijn ook wensen en ideeën van individuele ondernemers van de Bornholmstraat noordzijde besproken. Ondernemers die hebben aangegeven mee te willen liften in de uitvoering van de weg voor aanpassingen op hun eigen terrein en met de erfafscheiding krijgen die mogelijkheid. Zij hebben een ontwerpadvies ontvangen waarmee ze hebben ingestemd. Voor de inrichtingskosten krijgen ze achteraf een factuur. Daarbij is rekening gehouden met de uitgangspunten van het handboek voor de te gebruiken materialen. Gedurende het ontwerpproces zijn een drietal informatiebijeenkomsten gehouden voor de aanliggende bedrijven en ondernemers. Waar nodig hebben individuele gesprekken plaatsgevonden. Het plan heeft ter visie gelegen van 15 maart tot 12 april 2007. Hierop zijn drie schriftelijke zienswijzen binnengekomen. De samenvatting en ons standpunt daarop is als inspraakrapport ter inzage gelegd.

Beheer.

Door de aanleg van het fietspad langs de Bornholmstraat krijgt Stadsbeheer 600 meter vrijliggend fietspad toegevoegd aan het te beheren areaal. De extra ruimte die dit in beslag neemt is al in eigendom en beheer van de gemeente Groningen en is er sprake van areaalomvorming.

Onderhoudsniveau.

De Bornholmstraat behoort tot de hoofdstructuur van de stad. Voor het onderhoud betekent dat het wordt uitgevoerd op het niveau "hoog" zoals is omschreven in de BORG-systematiek.

Beheerparticipatie vervolgtraject.

Stedelijk beheer is betrokken geweest bij de opstelling van het masterplan voor de revitalisering van het bedrijventerrein Winschoterdiep Eemskanaal. Ook is de integraal beheerder van stadsbeheer betrokken in de ontwerpfase.

Voor het bedrijventerrein is gekozen voor parkmanagement en zullen beheerafspraken worden gemaakt tussen stadsbeheer en de ondernemersvereniging VBZO.

Relatie met andere projecten.

Vanuit de ophoging van de kaden en oevers in het gebied van de Hunze en Aa's is gekeken of voor het waterschap de mogelijkheid bestaat om mee te liften in de uitvoering van dit project.

Dekking beheer- en onderhoudskosten.

De toevoeging van het voormalige spoortracé laat het te beheren areaal in oppervlakte nagenoeg gelijk. Er ontstaat wel een verschuiving in de hoeveelheden per beheerfacet. Zo wordt het verharde oppervlak groter door de aanleg van het fietspad en het verbreden van de weg. Door een goede keuze van constructieve materialen zullen de

Raadsvoorstel - Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en ...

5

extra beheerkosten voor de verharding beperkt blijven. De extra beheerkosten voor het fietspad bedragen ongeveer € 1.250,- per jaar.

De (extra) kosten voor het groenbeheer zijn afhankelijk van de inrichting van de ecologische zone tussen de rijbaan en de bedrijven aan de westzijde van de Bornholmstraat. Het totale ecologische gebied beslaat ongeveer 1 ha (10.000 m²). 3.000 m² daarvan is eigendom van Friesland Dairy Foods. Om de ecologische verbinding tussen het zuidelijk deel en het noordelijk deel van de Bornholmstraat te realiseren sluit de gemeente een bruikleenovereenkomst af met Friesland Dairy Foods. De gemeente Groningen zal dit totale gebied de komende 5 jaar beheren. De beheerkosten zijn ongeveer € 900,- per jaar. De inrichting van het ecologische gebied vereist extra zorg en aandacht in verband met het hoge onderhoudsniveau.

Het bestaande groen aan de oostkant blijft voor inrichting en beheer gelijk en wordt regulier onderhouden. Het dagelijks onderhoud van de geplande waterkering van het waterschap langs de havens zal in de toekomst door de gemeente Groningen uitgevoerd worden.

De nieuw aan te leggen middenberm in de Bornholmstraat wordt met gras ingezaaid. Ook hier is het van groot belang om rekening te houden met het onderhoudsniveau hoog van het BORG-systeem. De verwachte extra beheerkosten van in totaal € 2.150,- worden gedekt uit de areaaluitbreidingsgelden.

Externe veiligheid, milieuparagraaf, duurzaamheid en ecologie.

Met betrekking tot de externe veiligheid, duurzaamheid en het milieu sluit het plan geheel aan op het Masterplan revitalisering Winschoterdiep Eemskanaal. Bij de uitvoering zal bij het uithalen en vervoeren van grond met de Milieudienst overlegd worden. De ecologische structuur aan de westkant wordt versterkt en is meegenomen in het groenontwerp.

Haalbaarheidsonderzoek naar herverkaveling van het gebied Bornholmstraat zuidzijde.

De ontwikkeling van het bedrijventerrein Winschoterdiep was in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw gericht op grote industriële bedrijven. Destijds hoorden daarbij grote kavels met uitbreidingsmogelijkheden voor de toekomst.

De huidige kavelstructuur voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd en vraagt om een verbeteringslag. Een herverkaveling biedt kansen voor nieuwe bedrijvigheid en een hernieuwde economische ontwikkeling van het gebied. Vanuit het masterplan is het idee opgevat om een herverkaveling te realiseren door het aanleggen van een nieuwe weg langs het water (Winschoterdiep). Deze nieuwe weg zou kunnen lopen vanaf de Osloweg (Groothandelscentrum) tot aan het viaduct bij de Europaweg (bij de Gideonbrug). Op deze manier kunnen de langgerekte kavels ook via de achterzijde ontsloten worden. Daarnaast is het plan om deze weg door te trekken onder het viaduct van de Europaweg naar het gebied Gideon-zuid waar deze aangetakt wordt op de Gideonweg. Hiermee wordt ook dit gebied van nieuwe impulsen voorzien.

Aangezien het gebied Bornholmstraat-zuid bijna geheel is uitgegeven zal de planontwikkeling in nauw overleg met de huidige eigenaren moeten plaatsvinden. Een klein deel van het plangebied is in gemeentelijk eigendom. Er vinden verschuivingen en transformaties plaats in het gebied en het is van belang om deze initiatieven te

Raadsvoorstel - Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en . . .

6

faciliteren en zo mogelijk te sturen in de wenselijke (verkavelings-) richting. Het is een gebiedsontwikkelingsproject waarvan de uitkomst en het tijdspad onzeker is. Eerste gesprekken laten echter een positieve houding zien.

Om de haalbaarheid van dit plan te onderzoeken wordt een externe partij gevraagd een onderzoek op te zetten en de verschillende partijen daarbij te betrekken. Doel daarvan is het onderzoeken van de mogelijkheden om te komen tot een herverkaveling. Ook het zoeken van de juiste strategie en samenwerkings- c.q. realisatievorm zal daarin een belangrijk onderdeel vormen.

Financiële paragraaf.

Kosten van de Bornholmstraat noordzijde.

In het kader van het Masterplan is op basis van de daarin voorgestelde maatregelen voor Bornholmstraat noordzijde een kostenraming opgesteld. De kosten zijn in dat kader geraamd op € 2.755.000,-- voor de reconstructie van Bornholmstraat noordzijde, inclusief de "bypass" ten behoeve van de verkeersstroom van Ikea langs de noordelijke "Langmanrotonde" richting Europaplein. Op grond van deze kostenraming heeft het ministerie van Economische Zaken uit de Topper I regeling subsidie aan het plan toegekend.

Op basis van het definitieve ontwerp zijn de totale netto kosten geraamd op € 2.801.000,--.

Een exemplaar van de exploitatiebegroting (NP) ligt in de visietrommel ter inzage.

Haalbaarheidsonderzoek herverkaveling.

De kosten van een onderzoek naar de mogelijkheden tot herverkaveling van het gebied Bornholmstraat zuidzijde/Winschoterdiep worden geraamd op € 75.000,--.

Dekking.

Voor de dekking van het tekort zijn de volgende bijdragen gereserveerd:

- keuzenota, nieuw beleid 2006, incidenteel	€	250.000,--
- keuzenota, nieuw beleid 2006, structureel	€	680.000,--
- keuzenota, nieuw beleid 2007, incidenteel	€	195.000,--
- Topper I subsidie	€	1.452.500,--
- bijdrage uit complex Sontweg-Ikea	€	140.000,--
- bijdragen van derden	€	158.500,--

Totale dekking	€	2.876.000,--

Kredieten.

Op 21 februari 2007 heeft uw raad, bij raadsbesluit nr. 6f, voor het project Bornholmstraat noordzijde een planvoorbereidingskrediet van € 450.000,-- beschikbaar gesteld voor de kosten van planontwikkeling en besteksvoorbereiding.

Raadsvoorstel - Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en ...

7

Dit planvoorbereidingskrediet is gedekt door:

- keuzenota, nieuw beleid 2006, incidenteel	€	250.000,--
- keuzenota, nieuw beleid 2006, structureel	€	200.000,--

Rekening houdend met het reeds beschikbaar gestelde krediet van € 450.000,-- voor het project Bornholmstraat noordzijde is het nu gewenst de beschikking te hebben over een aanvullend netto uitvoeringskrediet van € 2.426.000,-- (exclusief € 351.000,- - compensabele btw). Binnen dit totaalkrediet is € 75.000,-- bestemd voor de uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek naar herverkaveling.

Voorgesteld wordt het krediet als volgt te dekken:

- keuzenota, nieuw beleid 2006, structureel	€	480.000,--
- keuzenota, nieuw beleid 2007, incidenteel	€	195.000,--
- Topper I subsidie	€	1.452.500,--
- bijdrage uit complex Sontweg-Ikea	€	140.000,--
- bijdragen van derden	€	158.500,--

Totale dekking	€	2.426.000,--

Raadsvoorstel - Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en ...

8

Aanvullende informatie

Reeds beschikbaar gestelde kredieten ten behoeve van de revitalisering van bedrijventerrein Winschoterdiep/Eemskanaal ZO.

Reeds beschikbaar gestelde kredieten (netto):

Fietspaden Bornholmstraat€ 1.531.000,--

raadsbesluit nr. 9, d.d. 22 maart 2004

NB. Op basis van de nacalculatie in 2006 is het oorspronkelijk

aangevraagde krediet van € 1.531.000,-- met € 30.000,--

verhoogd tot € 1.561.000,--

€ 30.000,--

Terreinwinst:

raadsbesluit nr. 9, d.d. 28 april 2004

- ontwikkelen visie en opstellen masterplan

€ 285.000,--

- voorzieningen havens

€ 238.000,--

Planontwikkeling revitalisering Winschoterdiep/Eemskanaal

€ 1.125.000,--

raadsbesluit nr. 6f, d.d. 21 februari 2007

Totaal beschikbaar gesteld krediet

€ 3.209.000,--

Met de kredietaanvraag voor de revitaliseringsmaatregelen Bornholmstraat noordzijde en het haalbaarheidsonderzoek naar de herverkaveling van Bornholmstraat zuidzijde, van in totaal € 2.426.000,-- bedraagt het totaal voor de revitalisering Winschoterdiep Eemskanaal beschikbaar gestelde krediet € 5.635.000,--.

Begrotingswijziging 2007						
Betrokken dienst(en)	: RO/EZ					
Naam voorstel	: Revitalisering bedrijventerreinen Winschoterdiep / Eemskanaal + Herinrichting Bornholmstraat NZ					
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)	: Raad					
Incidenteel / Structureel	: Incidenteel / Structureel					
Soort wijziging	: Exploitatie					
Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie	Onttrekking	Saldo
				- Reserve	+ Reserve	
7.07 Bedrijventerrein / kantoren (str. nw. beleid 2006)	36.160		36.160-			36.160-
9.03 Concernstelposten (str. nw. beleid 2006 / Inv.bijdr. programma fysiek)	36.160-		36.160			36.160
7.07 Bedrijventerrein / kantoren (inc nw beleid 2007)	195.000		195.000-			195.000-
9.03 Concernstelposten (inc nw beleid 2007 / Terreinwinst)	195.000-		195.000			195.000
Totaal begrotingswijziging	-		-			-

Naam voorstel	: Revitalisering bedrijventerreinen Winschoterdiep / Eemskanaal + Herinrichting Bornholmstraat NZ					
Soort wijziging	: Investering					
Financiële begrotingswijziging 2007	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie	Onttrekking	Saldo
				- Reserve	+ Reserve	
7.07 Bedrijventerrein / kantoren	2.426.000	675.000	1.751.000-			1.751.000-
7.07 Bedrijventerrein / kantoren (Topper I-subsidie)		1.452.500	1.452.500			1.452.500
7.07 Bedrijventerrein / kantoren (complex Sortweg-Ikea)		140.000	140.000			140.000
7.07 Bedrijventerrein / kantoren (bijdragen derden)		158.500	158.500			158.500
Totaal begrotingswijziging	2.426.000	2.426.000	-			-

Raadsvoorstel - Herinrichting Bornholmstraat noordzijde en . . .

9

Voorstel

Gelet op het vorenstaande en onder overlegging van de bijbehorende stukken stellen wij u voor te besluiten:

- I. in te stemmen met het herinrichtingsplan voor de Bornholmstraat noordzijde en het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar de herverkaveling van de Bornholmstraat zuidzijde;
- II. hiervoor een netto uitvoeringskrediet (excl. BTW) beschikbaar te stellen van € 2.426.000,--;
- III. het netto uitvoeringskrediet te dekken uit:
 - a. € 480.000,--, zijnde een structurele kapitaallast van € 36.160,-- ten laste van structureel nieuw beleid 2006, onderdeel investeringsbijdrage programma fysiek;
 - b. € 195.000,-- ten laste van incidenteel nieuw beleid 2007, onderdeel Terreinwinst;
 - c. € 1.751.000,-- uit diverse bijdragen derden;
- IV. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsbesluit inzake Straatnaamgeving "De Velden".(nr.105)

28 november 2007.
Nr. 6g.
Straatnaamgeving "De Velden".

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 november 2007 (bijlage raadsverslag nr. 105);

HEEFT BESLOTEN:

de volgende namen te verlenen:

in de Bloemenbuurt

- A. Piet Fransenlaan
- B. Parkzijde
- C. Langezijde
- D. Piet de Koestraat
- E. Henk Cornelisstraat
- F. Tjerk Bolhuisstraat
- G. Jan Groningerstraat

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Straatnaamgeving "De Velden".

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: RO 07.1487622

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Straatnaamgeving "De Velden"

Groningen,

Aan de raad,

Op de plek van het voormalige Oosterparkstadion komen woningen. Zoals u kunt zien in een plattegrondje hierna, komen deze te liggen langs een aantal nieuwe straten. Dit voorjaar is een oproep uitgegaan richting de Stadgers om mee te denken over passende straatnamen. Daaruit kwamen tal van suggesties. Vanuit de respons kwam overduidelijk naar voren dat ca. 85% kiest voor straatnamen die met voetbal te maken hebben. Er is vervolgens gekozen voor een aantal neutrale voetbaltermen. Die keuze is echter maatschappelijk niet goed gevallen. Ook u heeft gevraagd om er nog eens goed naar te kijken.

Er is door de straatnaamcommissie een tweetal deskundigen om aanvullend advies gevraagd. Sportjournalist Dick Heuvelman en voetbalarchivaris Jos Leuvenkamp zijn autoriteiten op dit gebied.

Na zorgvuldig beraad is - unaniem - gekozen om de hiernavolgende persoonsnamen te verbinden aan de nieuwe straten. Uitgangspunt is geweest om oud-spelers te vernoemen. Andere keuzemogelijkheden doen geen recht aan het verleden ter plaatse. Het gaat dan automatisch om spelers van zowel vv. Oosterparkers als van GVAV/FC Groningen. Het zijn oude voetbalhelden die allen min of meer geworteld zijn in het Oosterpark. Stuk voor stuk waren ze in hun tijd iconen van die clubs en bekend tot ver over de grenzen van de stad heen. Op maandagmorgen sprak *tout* Groningen erover... Er is dus niet gekozen voor andere thema's: bijvoorbeeld diverse gesuggereerde clubnamen (o.a. BRC, v.v. Oosterparkers, GVAV of HAKOA) of maatschappelijk gewaardeerde Oosterparkers in het algemeen. Immers, dit stukje stad is doordeesemd met de geur van gras, zweet en voetbal-leer. Dat is het meest doeltreffend in De Velden vast te leggen door heel nadrukkelijk persoonsnamen voor te stellen voor de nieuwe straatnamen. Een aantal andere namen (Parkzijde en Langezijde) verwijzen nadrukkelijk naar het oude stadion zelf. Veel supporters van weleer zullen dat herkennen en waarderen. Centraal in het plan komt een laan, net zoals vroeger. Geen enkele naam anders dan die van *good old* Piet Fransen komt daarvoor in

Raadsvoorstel - Straatnaamgeving "De Velden".

2

aanmerking. Fransen is hét icoon van de rijke voetbalgeschiedenis in het Oosterparkstadion. Uniek in de geschiedenis van de straatnaamgeving is nu het - eenmalig - vernoemen van een nog levend persoon.

A

Piet Fransenlaan

Dit is een eerbetoon aan dé topspeler van GVAV uit de jaren vijftig en zestig. Piet Fransen is in 1936 in Groningen geboren en groeide op in het Oosterpark. Hij is begonnen bij Velocitas maar werd in 1956 - de eerste écht spraakmakende proftransfer in de stad! - al snel naar GVAV gehaald. Middenvelder met scorend vermogen. Publieksliefeling met soms clowneske trekjes. Sinds 1964 Feyenoorder en toen tevens zes keer in het Nederlands elftal. Bevingen door heimwee na twee seizoenen terug naar het GVAV-nest. Was semi-prof en liep tegelijkertijd met de melkkar door het Oosterpark. Bekend van de vlaflip-goal tegen Feyenoord. In 1973 nam hij afscheid als speler.

B

Parkzijde

Een hommage aan het publiek. Een begrip voor al die duizenden die jaar-in-jaar-uit de wedstrijden in het Oosterpark bezochten. De hekken van de Parkzijde bleven na afloop van de wedstrijd doorgaans een halfuur gesloten, totdat de supporters van de tegenpartij het stadion hadden verlaten. Dan pas mochten de eigen supporters het stadion verlaten.

C

Langezijde

Net zoals Parkzijde gaat het hier om een begrip in Stadgroninger voetbalkringen. De

Raadsvoorstel - Straatnaamgeving "De Velden".

3

stadionspeaker vroeg het de supporters altijd bij uitverkochte wedstrijden tegen Ajax en Feyenoord: 'Willen de mensen op de Langezijde zoveel mogelijk inschuiven, er staan nog toeschouwers die de wedstrijd ook willen zien, dank u!' De weg markeert de voormalige langezijde van het Oosterparkstadion. Er komen overigens geen woningen langs deze straat te liggen.

Voor de straatnamen D, E, F en G is gekozen voor andere voetbalhelden met roots in de wijk Oosterpark. Mede dankzij de deskundigheid van mensen als Dick Heuvelman en Jos Leuvenkamp is een uitgebalanceerd namenrijtje tot stand gekomen waar weinig op is af te dingen. Aan de zuidoostkant van de Piet Fransenlaan - het voormalige Plan Oost, de basis van BRC en het latere vv Oosterparkers - natuurlijk twee spelers van de v.v. Oosterparkers. Aan de noordwestkant vanzelfsprekend twee spelers van GVAV. Zo beschouwd is de vernoeming, even los van Piet Fransen, in evenwicht: de namen doen recht aan een heroïsch voetbalverleden.

D

Piet de Koestraat

GVAV-er uit eigen kweek in de jaren 1954-1962. Fenomeen in zijn jaren. Scoorde de eerste goal voor GVAV in het betaald voetbal. Maakte ook beslissende goal die GVAV voor het eerst in eredivisie bracht. Haalde als rechtsbuiten het Nederlands B-team. Snelle beweeglijke buitenspeler. Populair bij het publiek vanwege zijn mooie acties en voorzetten op Rikkert la Crois.

E

Henk Cornelisstraat

Wie kent hem niet. Nog zo'n echte GVAV-er. In de jeugd daar begonnen als rechtsbuiten. Heeft als talent in de nationale jeugdselectie gespeeld. In het eerste van GVAV/FC Groningen - rond begin jaren '70 - centrale verdediger. Eén van de betere voorstoppers van Nederland in zijn jaren.

F

Tjerk Bolhuisstraat

V.v. Oosterparker in hart en nieren. Even nijvere als dominante middenvelder in de jaren vijftig en zestig. Speelde in het Nederlands amateursfotbal. De familie Bolhuis had sowieso veel met v.v. Oosterparkers, al ging broer Jan later naar Be Quick.

G

Jan Groningerstraat

In de jaren vijftig en zestig begenadigd rechtsbuiten van vv Oosterparkers. Ging later naar GVAV en Go Ahead. Populaire volksspeler.

Raadsvoorstel - Straatnaamgeving "De Velden".

4

Op grond van het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:
de volgende namen te verlenen:

in de Bloemenbuurt

- A. Piet Fransenlaan
- B. Parkzijde
- C. Langezijde
- D. Piet de Koestraat
- E. Henk Cornelisstraat
- F. Tjerk Bolhuisstraat
- G. Jan Groningerstraat

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsbesluit inzake Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren.(nr.109)

28 november 2007.

Nr. 6h.

Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 25 oktober 2007 (bijlage raadsverslag nr. 109);

HEEFT BESLOTEN:

- I. akkoord te gaan met de keuze om twee proefstukken met verschillende spijlafstanden, te weten alternatief b. (licht gebogen hekwerk) en alternatief c. (uitgebogen hekwerk) op de eerste trans te plaatsen;
- II. de kosten te dekken uit het incidenteel aanvullend nieuw beleid begroting 2008, onderdeel beveiliging Martinitoren;
- III. de gemeentebegroting 2008 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren.

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: RO 07.1448258

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren

Groningen,

Aan de raad,

Inleiding.

Na het aanbrengen van de tijdelijke beveiligingsvoorzieningen op de 1^e trans van de Martinitoren en de heropening van de toren, is de volgende fase ingeluid:

de definitieve voorzieningen.

Wij hebben op 27 mei jl. besloten dat de definitieve voorzieningen in de vorm van een wandconstructie uitgevoerd worden. Op 6 juni jl. is dat besproken met de raadscommissie Beheer en Verkeer. In de raadsvergadering van 20 juni jl. is de inhoud van de collegebrief gesteund.

Deze notitie geeft inzicht in de mogelijkheden, zet voor- en nadelen op een rij en doet een voorstel.

In deze notitie is het voorstel (glasconstructie) dat via de VVD is binnengekomen meegenomen en beoordeeld.

Ervaringen met de tijdelijke voorzieningen.

Op 9 juni is de toren heropend voor bezoekers. Aan Marketing Groningen, de exploitant van de toren, is gevraagd om bezoekers te vragen wat zij van de beveiliging vinden. Uit dat a-selecte onderzoekje kwam naar voren dat sommige buitenlandse bezoekers het idee hebben dat de beveiliging gewoon bij de toren hoort. De beveiliging werd zelden als zeer storend ervaren. De ruimte achter de wijzerplaten werd als een prettige verblijfplaats met een mooi uitzicht beoordeeld. In verband met de beperkte ruimte voor de bezoekers is het maximum aantal bezoekers verlaagd van 100 naar 50. In de praktijk heeft dit echter geen lange wachtrijen bij de ingang van de toren opgeleverd.

Het Dagblad heeft meningen over de kleuren geïnventariseerd. De gele kleur wordt door bijna iedereen als minst passende kleur ervaren. De groen/grijze en de zwarte kleur worden ongeveer gelijk gewaardeerd.

Mogelijke definitieve ontwerpen.

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren.

2

Na bestudering van de opties blijven feitelijk drie hoofdvormen en de glasconstructie over. De spijlenontwerpen zijn ongeveer 2,80 m hoog vanaf vloerniveau. De glasconstructie is 2,50 m hoog.

In de bijbehorende schetsen zijn de alternatieven zo goed mogelijk weergegeven. De spijlen zijn getekend met een hart-op-hart (h.o.h.) afstand van 10 en 20 cm. Vanuit het oogpunt van veiligheid zou een h.o.h.-afstand van ongeveer 10 cm gewenst zijn. Daarentegen is vanuit het oogpunt van visuele aantasting van de monumentale toren een grotere h.o.h.-afstand van ca. 20 cm gewenst. In de DO-fase (definitief ontwerp) zal een nadere bestudering plaatsvinden naar het optimum tussen veiligheid en transparantie en zal een voorstel gedaan worden.

a. Een recht hekwerk.

Dit is de meest simpele vorm die het meest aansluit bij het lijnenspel van de toren. Van buitenaf is de constructie minimaal zichtbaar. De stabiliteit van de constructie wordt verkregen door op regelmatige afstanden een portaal te vormen. In de doorsnede is dit schematisch geschetst. De constructie is theoretisch wel overklimbaar, vanwege de horizontale verbindingen en het ontbreken van buiging naar binnen. In de bijlage is de constructie schematisch weergegeven.

b. Een licht gebogen hekwerk.

Het enige verschil met het rechte hekwerk is dat de bovenkanten meer zichtbaar zijn, met name als je er schuin tegenaan kijkt. De overklimbaarheid is behoorlijk lastiger dan bij een recht hek. In de bijlage is de constructie schematisch weergegeven.

c. Een uitgebogen hekwerk.

Een licht uitgebogen hekwerk geeft de bezoeker van de toren de mogelijkheid om over de balustrade naar de voet van de toren te kijken. Op deze manier wordt de hoogte van de toren meer beleefd. Van buiten uit is het hek wel zichtbaarder, met name vanuit een standpunt waarbij de spijlen optisch één geheel gaan vormen. De overklimbaarheid is nog moeilijker dan bij een licht gebogen hek. Dit alternatief zou ouders kunnen uitnodigen om hun kinderen op de baluster te zetten. Dit betekent dat de spijlafstand verkleind moet worden, hetgeen nadelig werkt op de onzichtbaarheid van dit alternatief. In de bijlage is de constructie schematisch weergegeven.

d. Een glasconstructie(VVD-voorstel van ontwerper Menno Drent).

De glasvariant is geen wandconstructie, maar i.v.m. stabiliteit een portaal bestaand uit twee wanden met een dak. De ontwerper heeft nog geen constructieve berekeningen overlegd, zodat niets gezegd kan worden over bijvoorbeeld het gedrag bij windzuiging. Dit is een zorgpunt. Glas suggereert een doorzichtig en transparant uiterlijk. In de praktijk blijkt echter dat glas sterk spiegelt, zowel van binnen als van buiten. In Groningen staan min of meer vergelijkbare glasconstructies: paviljoen van Tjumi op het Hereplein, de woning van Wouter Hoogland aan het Zuiderdiep zz en de achtergevel van de appartementen langs Griffieweg/Oosterhaven zz (voor foto's zie de bijlagen).

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren.

3

De glasconstructie zal vervuilen. Ondanks dat bio-cleanglas wordt voorge-steld, zullen de ramen regelmatig schoongemaakt moeten worden, hetgeen op een toren een lastig karwei is. Openingen tussen de glasstroken zorgen ervoor dat de buitenkant bereikbaar is. De glasconstructie is wel kwetsbaar voor het opplakken van stickers e.d. en het beschrijven met viltstiften. Kortom: schoonmaken en schoonhouden is een nadeel.

In het huidige ontwerp kan men via de nissen op de constructie klimmen. Het ontwerp zal hierop aangepast moeten worden. Door de "portaalconstructie" met een achterwand van glas wordt de beschikbare breedte op de transen ter plaatse van de nissen sterk verminderd van ongeveer 100 naar 60 cm.

Op luwe plaatsen in de zon kan de temperatuur binnen de glasconstructie hoog oplopen.

Afweging

	a. recht hekwerk	b. licht gebogen hekwerk	c. uitgebogen hekwerk	d. glasconstructie
Veiligheid	Eventueel overklimbaar	Moeilijk overklimbaar	Zeër moeilijk overklimbaar	Niet overklimbaar (wel vanuit de nissen; nog aanpassen)
Visueel van buiten	Weinig zichtbaar	Iets meer dan a. zichtbaar (bovenzijde)	Iets meer dan b. zichtbaar	Waarschijnlijk zeer zichtbaar door spiegeling en reflectie
Visueel van binnen	Spijlen in het zicht	Spijlen in het zicht	Spijlen in het zicht, meer ruimte- en hoogtebeleving	Reflectie; vervuiling; erg smal (t.p.v. de nissen)
Constructief	Optie is mogelijk	Optie is mogelijk	Optie is mogelijk	Niet aangetoond dat het stabiel is
Onderhoud (schoonmaken)	Minimaal	Minimaal	Minimaal	Vele malen meer dan a. t/m c. Reparatie van eventuele schade is kostbaar
Kostenvergelijking t.o.v. elkaar	Ca. 100%	Ca. 102%	Ca. 104%	Ca. 150%

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren.

4

Keuze.

De glasconstructie heeft een aantal nadelen ten opzichte van de spijlenontwerpen en valt daarom af:

- storende reflecties van het glas;
- smalle doorgang;
- onderhouds- en investeringskosten;
- stabiliteit is (nog) niet aangetoond door berekeningen.

Variant a. is aantrekkelijk vanwege de transparantie, maar valt af vanwege de mogelijke overklimbaarheid.

Variant b. en c. ontlopen elkaar niet veel. Variant b. valt minder op en variant c. heeft gebruiksvoordelen ten aanzien van ruimte- en hoogtebeleving.

Omvang.

Nadat de toren op 9 juni 2007 heropend is, stromen de bezoekers weer toe en de aantallen liggen ongeveer op hetzelfde niveau als vorig jaar. De toren is nu echter beperkt open: één zijde van de eerste trans en de ruimte achter de wijzerplaten, die eerder niet open was. In verband met de veiligheid is het maximaal aantal bezoekers op 50 personen gezet. Dit levert geen wachtrijen op.

Nadenkend over de vraag: "welke transen willen we beveiligen?" kiezen wij voor:

- de gehele eerste trans beveiligen met de uiteindelijk te kiezen constructie;
- de tweede trans dichthouden;
- de ruimte achter de wijzerplaten open laten;
- de derde trans alleen voor groepen onder begeleiding van een gids open stellen en ook de ruimte van de beiaardier hierbij te betrekken.

In de DO-fase zal hiervoor een kostenraming gemaakt worden en zullen voorstellen daarover volgen.

Voorstel.

Op basis van de argumenten bij "keuze" stellen wij uw raad voor te kiezen voor alternatief b. (licht gebogen hekwerk) of c. (uitgebogen hekwerk).

Om deze beide opties goed te kunnen beoordelen willen wij van beide oplossingen een proefstuk laten maken en die op de westkant van de eerste trans zetten, aansluitend op de bestaande kooiconstructies. In aanvraag voor de bouwvergunning voor de tijdelijke kooiconstructies is de mogelijkheid voor het aanvullend plaatsen van proefopstellingen meegenomen.

Daarmee kan in werkelijkheid beoordeeld worden hoe deze opties er uitzien. Ook kan getest worden wat het gedrag van de bezoekers op de toren zal zijn. Met die informatie wordt in de DO-fase een afgewogen voorstel gedaan.

De kosten voor het maken en aanbrengen van de proefstukken is ca. € 43.000,-- (inclusief BTW).

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren.

5

Vooroverleg met RACM

Op 12 oktober 2007 zijn de ontwerpen ambtelijk besproken met de RACM (Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten). De RACM gaf aan:

- waardering te hebben voor het betrokken worden in het ontwerptraject;
- waardering te hebben voor de zorgvuldige wijze waarop de gemeente Groningen omgaat met het dilemma van het behoud van het monumentale karakter van de toren en de noodzakelijke beveiliging;
- de beveiligingsmaatregelen te ervaren als een noodzakelijk kwaad;
- het opnemen van de randvoorwaarde "niet-boren-in-de-toren" volledig te onderschrijven;
- voorkeur te hebben voor het rechte spijlenhek, want beter passend bij het lijnenspel van de toren, maar begrip voor het feit dat dit alternatief afvalt vanwege de onvoldoende veiligheid;
- negatief te adviseren voor de glasconstructie. Glas is niet onzichtbaar en past niet bij het monumentale karakter van de toren. Bovendien geeft het in de praktijk problemen (scheuren/knappen);
- positief te reageren op de voorgestelde proefopstelling van de twee alternatieven (licht gebogen en uitgebogen). De proefopstelling wordt als noodzakelijk ervaren om in de praktijk te testen hoe het eruit ziet en om optimalisatie van het ontwerp mogelijk te maken. Bovendien past het bij de zorgvuldige manier waarmee tot dusver met dit onderwerp is omgegaan;
- positief te reageren op het beperken van de beveiliging tot de eerste trans;
- graag samen met de gemeente nader te willen kijken naar het geschikt maken van de ruimte achter de wijzerplaten voor bezoekers.

De RACM wil graag in de fase van de beoordeling van de proefopstellingen haar deskundigheid op gebied van specifieke terreinen als: *metaal*, *natuursteen* en *kleurstelling* inbrengen om tot optimalisatie van het ontwerp te komen. Ze zijn bereid om dan een pré-advies te geven die het vergunningstraject bespoedigt en vereenvoudigt.

Financiële dekking.

Dekking van dit bedrag vindt plaats uit incidenteel aanvullend nieuw beleid begroting 2008, onderdeel beveiliging van de Martinitoren. Op 14 november 2007 zal uw raad hierover een besluit nemen.

Dit bedrag is nodig om zowel de reeds gemaakte kosten voor de tijdelijke voorzieningen als de kosten voor de definitieve voorzieningen uit te dekken. Dit hebben wij in onze brief van 24-05-2007 aan uw raad gemeld.

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren.

6

Begrotingswijziging 2008						
Betrokken dienst(en)	RO/EZ & Bestuursdienst					
Raadsvoorstel	Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren					
Incidenteel / Structureel	Incidenteel					
Soort wijziging	Exploitatie					
Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie - Reserve	Onttrekking + Reserve	Saldo
9.03 BSD / Concernstelposten (aanv. nieuw beleid 2008)	450.000,-	-	450.000			450.000
7.15 RO/EZ / Kunstwerken (Martinitoren)	450.000	-	450.000,-			450.000,-
Totaal begrotingswijziging	-	-	-	-	-	-

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. kennis te nemen van de inhoud van de notitie;
- II. akkoord te gaan met de keuze om twee proefstukken met verschillende spijlafstanden, te weten alternatief b. (licht gebogen hekwerk) en alternatief c. (uitgebogen hekwerk) op de eerste trans te plaatsen;
- III. de kosten te dekken uit het incidenteel aanvullend nieuw beleid begroting 2008, onderdeel beveiliging Martinitoren;
- IV. de gemeentebegroting 2008 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallace.

H.P. Bakker.

Raadsbesluit inzake Servicegebouw Zilvermeer.(nr.98)

28 november 2007.

Nr. 6j.

Servicegebouw Zilvermeer.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 oktober 2007 (bijlage raadsverslag nr. 98);

HEEFT BESLOTEN:

- I. een éénmalige bijdrage van € 215.000,-- beschikbaar te stellen voor het herstel, het vandalismeproof maken en de verbouw van het servicegebouw Zilvermeer;
- II. de kapitaallasten van de onder I. genoemde investering te dekken uit de reserve Recreatiegebied Karding;e;
- III. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Servicegebouw Zilvermeer.

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: WSR 07.1426817

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Servicegebouw Zilvermeer

Groningen,

Aan de raad,

Inleiding.

Voor investeringen in het Recreatiegebied Karding is een bestemmingsreserve ingesteld. Het servicegebouw aan het Zilvermeer in het recreatiegebied Karding moet worden aangepast. Het gebouw is destijds onder architectuur aangelegd. Het benodigde budget - te dekken uit de genoemde reserve - is niet opgenomen in de dienstbegroting 2007 van OCSW. Hiervoor is een raadsbesluit nodig. Wij stellen u thans voor het benodigde budget beschikbaar te stellen.

Aanleiding.

In 2005 is aan het Zilvermeer in het Recreatiegebied Karding een servicegebouw gerealiseerd. Het servicegebouw voorziet in de behoefte van een douche- en toiletvoorziening. Daarnaast is er een uitgiftepunt van eten en drinken. Dit wordt door een particuliere cateraar geëxploiteerd. In de overeenkomst tussen de gemeente (eigenaar) en de pachter staat beschreven dat het gebouw aan de Horecawetgeving moet voldoen. De cateraar dient tussen 1 mei en 1 september bij temperaturen boven 21° C tussen 10.00 uur en 18.00 uur de toiletten en douches open te stellen, het strand schoon te houden en een EHBO- en telefoonvoorziening beschikbaar te hebben.

Het servicegebouw blijkt zeer vandalismegevoelig. Na overleg met de politie is er geïntensiveerd toezicht toegepast. Dit heeft niet geleid tot afname van de vernielingen. Naast de zeer hoge schadeherstelkosten, zijn delen van het servicegebouw door de schades regelmatig niet open te stellen voor het publiek. De bezoekers van het Zilvermeer kunnen daardoor vaak geen gebruik maken van de toilet- en/of douchevoorziening.

Het gebouw is de verantwoordelijkheid van de gemeente en voldoet op dit moment niet aan de eis van de Horecawetgeving. Om een vergunning af te kunnen geven moet het servicegebouw worden aangepast.

Oplossingsvoorstel.

In overleg met de architect heeft de dienst OCSW naar een oplossing gezocht om

Raadsvoorstel - Servicegebouw Zilvermeer.

2

vandalisme te voorkomen en de exploitatiemogelijkheden te vergroten. Rondom het servicegebouw wordt een hekwerk geplaatst en wordt extra verlichting aangebracht. De oppervlakte van het uitgiftepunt wordt zodanig aangepast dat het gebouw aan de Horecawetgeving voldoet. De bruto kosten bedragen € 256.000,--.

Financiële paragraaf.

Voor investeringen in het Recreatiegebied Kardinge is een bestemmingsreserve gevormd. De omvang van deze reserve is € 1,7 miljoen. Voorgesteld wordt de aanpassing van het servicegebouw te dekken uit deze reserve. Het benodigde budget is nog niet opgenomen in de dienstbegroting 2007 van OCSW. Hiervoor is een raadsbesluit nodig. Wij stellen u thans voor een deel van het budget bestemmingsreserve Recreatiegebied Kardinge beschikbaar te stellen voor de nodige investeringen in het servicegebouw Zilvermeer.

De betaalde BTW kan worden verrekend met de Belastingdienst. De te dekken kosten bedragen daarmee € 215.000,--. Door de aanpassing zal de gebruikswaarde van het gebouw toenemen. Voorgesteld wordt voor de aanpassing een krediet uit te trekken en de daaraan verbonden jaarlijkse kapitaallasten ten laste van de bestemmingsreserve Recreatiegebied Kardinge te brengen. In het eerste jaar bedragen de kapitaallasten € 30.000,--.

Begrotingswijziging.

Uit te trekken krediet:

6.20 Openluchtrecreatie (aanpassing servicegebouw Kardinge) € 215.000,--

Financiële begrotingswijziging:

(x 1000 euro)

	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie		Onttrekking	
				Reserve	Reserve	Reserve	Saldo
6.20 Openluchtrecreatie	30	0	-30	0	30	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting begrotingswijziging.

Betreft een voorgeschreven indeling. De (kapitaal)lasten nemen toe met 30 duizend euro. Daardoor ontstaat een nadelig resultaat. Een onttrekking aan een reserve geschiedt - ook op begrotingsbasis - na resultaatbepaling. Na onttrekking aan de reserve is het begrotingssaldo nul en daarmee het voorstel gedekt.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. een éénmalige bijdrage van € 215.000,-- beschikbaar te stellen voor het herstel, het vandalismeproof maken en de verbouw van het servicegebouw Zilvermeer;

Raadsvoorstel - Servicegebouw Zilvermeer.

3

- II. de kapitaallasten van de onder I. genoemde investering te dekken uit de reserve Recreatiegebied Karding;e;
- III. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsbesluit inzake Besteding incidentele middelen 2007.(103)

28 november 2007.

Nr. 6l.

Integraal risicomanagement.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 november 2007 (bijlage raadsverslag nr. 103);

HEEFT BESLOTEN:

de nota "Integraal risicomanagement in Groningen" vast te stellen.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsbesluit inzake Besteding incidentele middelen 2007.(nr.99)

28 november 2007.

Nr. 6k.

Besteding incidentele middelen 2007.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 november 2007 (bijlage raadsverslag nr. 99);

HEEFT BESLOTEN:

het restant middelen nieuw beleid 2007 van € 134.000,-- voor investeringen in Jeugd en Jongerenwerk en in de Sociale Infrastructuur in prioriteitswijken te verdelen over de volgende bestemmingen:

I.	voorbereiding verbetering aanpak multiprobleem gezinnen	€	44.000,--
II.	voorliggende voorzieningen	€	90.000,--

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Besteding incidentele middelen 2007.

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: OS 07.1463400

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Besteding incidentele middelen 2007

Groningen,

Aan de raad,

Begin dit jaar heeft u op ons voorstel een besluit genomen voor de besteding van tweemaal € 500.000,-- structureel die door uw raad in het kader van Nieuw Beleid 2007 beschikbaar zijn gesteld voor investeringen in Jeugd en Jongerenwerk en in de sociale infrastructuur in prioriteitswijken. In ons voorstel hebben wij aangegeven dat u nog een nader voorstel ontvangt voor de besteding van een incidenteel restant van € 134.000,-- voor het jaar 2007. Onderstaand voorstel voorziet daarin.

Ons voorstel is om de middelen in te zetten voor de voorbereiding van de verbetering van de aanpak van multiprobleem gezinnen en de voorliggende voorzieningen die hierbij een functie vervullen.

Voorbereiding verbetering aanpak multiprobleem gezinnen.

De komende jaren wordt veel geïnvesteerd in de krachtwijken. In Groningen gaat het daarbij om de wijken De Hoogte en de Korrewegwijk. Investeren in sociale infrastructuur betekent ook dat er gerichte aandacht komt voor de multiprobleem gezinnen. Dit past binnen het huidige kabinetsbeleid.

Op dit moment wordt aandacht besteed aan de multiprobleem gezinnen. Ketenpartners voeren overleg en stemmen waar mogelijk activiteiten op elkaar af. Wij en ook de betreffende ketenpartners zijn van mening dat het nog beter kan. Vanuit dat perspectief hebben wij bij de minister voor Wonen, Wijken en Integratie een plan ingediend dat is gericht op een verbetering van de aanpak van de multiprobleem gezinnen. Het gaat daarbij om een pilot.

De kern van de pilot is dat voor de aanpak van multiprobleem gezinnen wordt gewerkt met enkele uitvoeringsteams. In deze teams zijn de verschillende ketenpartners vertegenwoordigd. Een dergelijk team is verantwoordelijk voor de aanpak van de problemen van een dergelijk gezin. Door deze werkwijze worden acties en maatregelen nog beter op elkaar afgestemd en gecoördineerd. Op basis van dit plan

Raadsvoorstel - Besteding incidentele middelen 2007.

2

hebben wij de minister gevraagd middelen beschikbaar te stellen. Alles is er op gericht om per 1 januari 2008 te kunnen starten.

Vooruitlopend op een definitieve beslissing van de minister willen wij alvast starten met de voorbereiding van deze pilot. Dit willen wij doen door de ketenpartners van de voorliggende voorzieningen goed toe te rusten voor de nieuwe taak.

Om daadwerkelijk te kunnen starten op 1 januari 2008 moeten de volgende voorbereidingen getroffen worden.

1. De uitvoeringsteams.

De uitvoeringsteams moeten als het ware in de startblokken staan om, zodra er een positief besluit valt, met de uitvoering te kunnen beginnen. Daarvoor is nodig dat de teams zijn samengesteld, de medewerkers zijn geschoold en allerlei samenwerkingsprotocollen zijn vastgesteld.

Ook de samenstelling van de verschillende uitvoeringsteams moet zijn afgestemd en besproken met de relevante ketenpartners. Verder moet voor een 1 januari 2008 de personele bezetting van die teams rond zijn. Voorafgaand aan de start zullen de personen van een uitvoeringsteam moeten worden geschoold. Ook scholing van delen van de organisaties, waaruit die personen afkomstig zijn, is nodig. Daarnaast omvatten de voorbereidingsactiviteiten nog bezoeken in gemeenten om kennis te nemen van good practices. De voorbereiding vraagt de nodige personele inzet, waarvoor ook middelen nodig zijn.

De totale kosten van deze voorbereidingsactiviteiten ramen wij op € 44.000,--.

2. De voorliggende voorzieningen.

Als gevolg van de druk op de wachtlijstproblematiek bij jeugdzorg ontstaat druk op de voorliggende voorzieningen. Om te voorkomen dat er crisissituaties ontstaan bij gezinnen met kinderen, willen we de licht pedagogische hulpverlening en basiszorg in de buurt eerder en langer inzetten als overbrugging naar de geïndiceerde jeugdzorg.

Financiële paragraaf.

Beschikbaar Incidenteel Nieuw Beleid 2007

Sociale Infrastructuur	€ 134.000,--
------------------------	--------------

Uitgaven ten laste van dit budget.

Voorbereiding verbetering aanpak multiprobleem gezinnen	€ 44.000,--
---	-------------

Voorliggende voorzieningen	€ 90.000,--
----------------------------	-------------

Totaal	€ 134.000,--
--------	--------------

Raadsvoorstel - Besteding incidentele middelen 2007.

3

Wij stellen u voor te besluiten:

het restant middelen nieuw beleid 2007 van € 134.000,-- voor investeringen in Jeugd en Jongerenwerk en in de Sociale Infrastructuur in prioriteitswijken te verdelen over de volgende bestemmingen:

I.	voorbereiding verbetering aanpak multiprobleem gezinnen	€	44.000,--
II.	voorliggende voorzieningen	€	90.000,--

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Besteding incidentele middelen 2007.

Raadsbesluit inzake Programma onderwijshuisvesting 2008.(nr.100)

28 november 2007.
Nr. 6m.
Programma onderwijshuisvesting 2008.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 november 2007 (bijlage raadsverslag nr. 100);

HEEFT BESLOTEN:

- I. de budgetplafonds/deelbudgetten voor de categorie I. t/m IV. voorzieningen programma onderwijshuisvesting 2008 vast te stellen;
- II. voor de investeringen 2008 in nieuwbouw, uitbreiding en aanpassing basis-, speciaal en voortgezet onderwijs de benodigde kredieten tot een totaal bedrag van € 5.930.000,-- beschikbaar te stellen;
- III. € 440.000,-- ten laste te brengen van de reserve onderwijshuisvesting;
- IV. de gemeentebegroting 2008 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: OS 07.1482223

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Programma onderwijshuisvesting 2008

Groningen,

Aan de raad,

Bij de huisvesting van scholen voor basis-, speciaal en voortgezet onderwijs speelt de gemeente een centrale rol. Groningen hanteert als doelstelling voor de wettelijke opdracht om te voorzien in adequate onderwijshuisvesting: "zorgdragen voor de planning en financiering van een evenwichtig gespreid, in kwantitatief opzicht toereikend en kwalitatief hoogwaardig gebouwenbestand". Deze wettelijke taak is op gemeentelijk niveau vormgegeven in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Groningen. In de Verordening staan de regels voor de bekostiging, de jaarlijkse cyclus voor aanvragen door schoolbesturen, prioritering, toekenning en weigering van voorzieningen.

De "Aanpassingswet dualisering", waarin de consequenties voor de onderwijs-wetgeving zijn opgenomen, is in 2006 van kracht geworden. In september 2006 heeft uw raad besloten de gemeentelijke verordening aan te passen aan de gewijzigde wetgeving. Gevolg van deze wijziging is dat het jaarlijkse programma en overzicht onderwijshuisvesting door ons college wordt vastgesteld. De gemeenteraad heeft het budgetrecht (vaststelling begroting, beschikbaarstelling investerings-kredieten), is kaderstellend (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en Kadernotitie onderwijshuisvesting) en stelt de regeling/verordening voor onderwijshuisvesting vast.

De kaders.

Het afwegingskader is vastgelegd in en vooral gebaseerd op deze Verordening. De prioritering van de door de schoolbesturen basis- en speciaal onderwijs aangevraagde voorzieningen is in aflopende orde van urgentie. Capaciteitsuitbreiding (I); onderhoud (II); verplichtingen voortvloeiend uit wet- en regelgeving (III); en wenselijke voorzieningen bijvoorbeeld als gevolg van onderwijskundige inzichten (IV). Voor het VO is alleen gemeentelijke bekostiging mogelijk voor prioriteit I, in casu nieuwbouw en capaciteitsuitbreiding. Voor de andere voorzieningen (onderhoud, verbouwing en aanpassing) krijgen de VO-scholen rechtstreeks van het Rijk de vergoeding verrekend in de lumpsum; deze zijn met ingang van 2005 zelf verantwoordelijk geworden voor de bekostiging daarvan. In januari 2006 heeft uw raad de "Kadernotitie onderwijshuisvesting" vastgesteld. In

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

2

deze notitie zijn het beleidskader en de keuzemogelijkheden in relatie tot de onderwijswetgeving en regelgeving in de Verordening beschreven. Ook zijn de beleidsinstrumenten, de gemeentelijke prioriteiten en het afwegingskader voor de categorie IV voorzieningen in beeld gebracht. Als vervolg op de kadernotitie heeft uw raad in december 2006 het IHP 2007-2010 (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs) vastgesteld. In dit plan is de kadernotitie verder uitgewerkt en in relatie tot de in deze periode te realiseren/bekostigen huisvestingsvoorzieningen gebracht. Het geeft onder meer op stadsdeel niveau inzicht in de te verwachten ontwikkeling van de scholen (groei/daling van het aantal leerlingen), de huisvestingsconsequenties voor het basis-, speciaal en voortgezet onderwijs als gevolg van autonome groei en de door besturen gewenste verbeteringen in de huisvesting van de scholen. Ook zijn de financiële kaders (beschikbare middelen inclusief de reserve onderwijshuisvesting in relatie tot de gewenste investeringen) in meerjarig perspectief geschetst.

Het jaarlijks beschikbare budget, aangepast conform de vigerende systematiek van de nominale prijscompensatie zou met een beperkt ambitieniveau, bij gelijk blijvende leerlingenaantallen en zonder grootschalige areaal uitbreidingen (grootschalige nieuwbouw in uitleggebieden) toereikend moeten zijn. Zoals geschetst in het IHP 2007-2020 is de realiteit echter anders. In meerjarig perspectief is de omvang van het onderwijshuisvestingsbudget niet toereikend. Om de nodige investeringen te kunnen doen moet een beroep in 2008 worden gedaan op de opgebouwde reserve. Als reserve moet op langere termijn in verband met calamiteiten rekening worden gehouden met een omvang van ca. 1mln euro. Om dat te kunnen bereiken wordt vanaf 2008 bij de uitwerking van het IHP en de vertaling in de jaarlijkse programma's gewerkt met faseringsafspraken met schoolbesturen, budgetplafonds voor categorie I t/m IV voorzieningen en/of deelbudgetten voor specifieke voorzieningen, zoals nieuwbouw VMBO en nieuwbouw van onderwijs-voorzieningen bij areaal uitbreiding (bijv. Meerstad en Reitdiep).

Voor de nieuwbouw van het VMBO wordt u separaat een voorstel met betrekking tot het beschikbaar te stellen deelbudget voorgelegd. In de toekomst geldt dat ook voor areaal uitbreiding Meerstad en Reitdiep. In het nu voorliggende voorstel gaat het om de uitgaven voor het jaarlijkse programma. Dit is voornamelijk gebaseerd op de door de schoolbesturen ingediende aanvragen. Het gaat om de categorie I t/m IV voorzieningen, waarvoor door uw raad per categorie een budgetplafond/deelbudget kan worden vastgesteld. Voor de prioritering binnen de categorie IV voorzieningen wordt, naast de met de schoolbesturen gemaakte faseringsafspraken, het afwegingskader in het IHP 2007-2010 gehanteerd. Wij stellen u voor deze budgetplafonds/deelbudgetten vast te stellen en de daarop gebaseerde investeringskredieten beschikbaar te stellen.

Budgetplafond/deelbudgetten.

I.	nieuwbouw en uitbreiding capaciteit	€ 3.250.000,--
II.	groot (buiten)onderhoud en III. aanpassing in verband met wet- en regelgeving*	€ 1.750.000,--
IV.	onderwijsinhoudelijk wenselijke vernieuwingen	€ 2.700.000,--

* Daarnaast is binnen dit budgetplafond rekening gehouden met de uitgaven voor huurvergoedingen en uitbreiding eerste inrichting.

De omvang van de deelbudgetten is afgestemd op de financiële mogelijkheden binnen het reguliere budget voor onderwijshuisvesting en binnen de kaders van het meerjarig

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

3

perspectief geschetst in het IHP 2007-2010. Voor de categorie II voorzieningen (groot onderhoud) geldt dat het deelbudget is afgestemd op de door de schoolbesturen ingediende aanvragen, welke als voorziening kunnen worden aangemerkt. Het betekent in ieder geval, dat alle aangevraagde technisch noodzakelijke onderhoudsvoorzieningen in 2008 kunnen worden uitgevoerd, c.q. voor gemeentelijke vergoeding in aanmerking kunnen worden gebracht.

Over de update van het "IHP-perspectief 2009 en volgende jaren" (met daarin verwerkt de financiële effecten van het programma 2008) wordt u door middel van een afzonderlijke brief geïnformeerd.

Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2008.

Het totaalbedrag van de voor vergoeding in aanmerking komende voorzieningen in 2008 is afgerond € 7.7 mln. Ruim € 3.2 mln. daarvan heeft betrekking op nieuwbouw en uitbreiding (cat. I).

Ca. € 2.7 mln. wordt uitgetrokken voor onderwijsinhoudelijk wenselijke vernieuwingen (cat. IV). Het betreft de investeringsbedragen, waarvoor uw raad wordt voorgesteld de nodige kredieten uit te trekken. Het resterende bedrag is conform het voorgestelde budgetplafond bestemd voor onderhoud, huurvergoedingen en vergoeding van uitbreiding eerste inrichting. Dit bedrag wordt ten laste van de exploitatie gebracht. Wij verwijzen verder naar de financiële paragraaf bij dit voorstel.

Bij de vormgeving van het voorliggende programma en overzicht, in casu jaarschijf 2008 van het IHP 2007-2010, is uitgegaan van de voorgestelde omvang van vorengenoemde deelbudgetten.

De belangrijkste investeringen/uitgaven 2008, zoals deze zijn opgenomen in het programma onderwijshuisvesting 2008, zijn als volgt samen te vatten.

Cat. I: (vervangende) nieuwbouw/uitbreiding:

- voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw praktijkonderwijs Star Numan;
- vervangende nieuwbouw gymzaal Kimkiel;
- uitbreiding Nassau-school met 2 lokalen en een speellokaal;
- vervangende nieuwbouw gymzaal Werkman-college;
- tijdelijke huisvesting W.A. van Liefandschool Bessemoerstraat.

Cat. II: onderhoud:

- vergoeding onderhoudsvoorzieningen tot een totaal van € 0.8 mln. voor basis- en speciaal onderwijs.

Cat. IV: onderwijsinhoudelijk wenselijke voorzieningen:

- bijdrage in kosten onderwijskundige vernieuwing diverse scholen basis- en speciaal basisonderwijs 4^e tranche;
- vervangende nieuwbouw Borgmanschool met gymlokaal aan de Violstraat.

Het overzicht bevat de aanvragen, die in 2008 niet in aanmerking komen voor vergoeding, omdat deze aanvragen op basis van de Verordening niet (geen voorziening of uitvoering van de voorziening is technisch - nog - niet noodzakelijk) of nog niet (door bijvoorbeeld lage prioriteit, de lange voorbereidingstijd en/of het te verwachten jaar van investering) kunnen worden gehonoreerd.

Financiële paragraaf.

Bij de berekening van het beschikbare budget 2008 is uitgegaan van bestaand beleid. Concreet betekent dit dat, wanneer alle vaste/doorlopende verplichtingen van het

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

4

beschikbare budget voor onderwijshuisvesting zijn afgehaald, er € 1.7 mln. resteert voor de financiering van het programma 2008.

Uitgangspunten:

- afschrijvingstermijn voor categorie I en IV voorzieningen (nieuwbouw, uitbreiding, onderwijs inhoudelijk gewenste vernieuwingen) is 40 jaar;
- rentepercentage (rop) 3,75 %;
- prijspeil 2007, geïndexeerd naar 2008 met 3% prijsstijging;
- bij de berekening van het beschikbare budget is rekening gehouden met het feit dat in het investerings-/bouwjaar de kapitaallasten nog niet volledig zijn;
- de categorie II/III voorzieningen (onderhoud, huurvergoedingen en eerste inrichting bij uitbreiding) worden in één keer ten laste van de jaarschijf 2008 gebracht.

Omvang voorzieningen / budgetplafonds 2008.

	Vergoeding/ Budgetplafond	investering	exploitatie
Cat. I: Nieuwbouw / uitbreiding €	3.240.000,--€	3.240.000,--	
Cat. IV: Onderwijsinhoudelijk wenselijke vernieuwingen	€ 2.690.000,--	€ 2.690.000,--	
Cat. II/III:			
Eerste inrichting	€ 198.000,--		€ 198.000,--
Onderhoud	€ 816.000,--		€ 816.000,--
Huurvergoedingen	€ 756.000,--		€ 756.000,--
Totaal	€ 7.700.000,--	€ 5.930.000,--	€ 1.770.000,--

De hieraan verbonden jaarlasten bedragen:

- kapitaallasten € 370.000,--
- overig € 1.770.000,--
- totaal kapitaallasten € 2.140.000,--

Met de beschikbare € 1.7 mln. en een bijdrage van € 440.000,-- uit de reserve kunnen de uitgaven voor de voorzieningen, opgenomen in het programma 2008, binnen de aangegeven budgetplafonds en binnen financiële mogelijkheden van het budget voor onderwijshuisvesting worden bekostigd. De reserve is voor dit soort discrepanties en fluctuaties ingesteld. Mede door de bijdrage uit de reserve kan het programma 2008 binnen de begroting van de productgroep onderwijshuisvesting worden gedekt. Dit uitgavenniveau in 2008 blijft daarmee in lijn met het beeld dat is geschetst in de financiële paragraaf bij het IHP 2007-2010.

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

5

Begrotingswijziging productgroepniveau:

	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie		Onttrekking	
				Reserve	Reserve	Reserve	Saldo
6.04 Huisvesting scholen	440	0	-440	0	440		0
Totaal	440	0	-440	0	440		0

Samenvattend stellen wij u voor te besluiten:

- I. de budgetplafonds/deelbudgetten voor de categorie I. t/m IV. voorzieningen programma onderwijshuisvesting 2008 vast te stellen;
- II. voor de investeringen 2008 in nieuwbouw, uitbreiding en aanpassing basis-, speciaal en voortgezet onderwijs de benodigde kredieten tot een totaal bedrag van € 5.930.000,-- beschikbaar te stellen;
- III. € 440.000,-- ten laste te brengen van de reserve onderwijshuisvesting;
- IV. de gemeentebegroting 2008 dienovereenkomstig te wijzigen;

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

6

Bijlage

Update 2008 Integraal huisvestingsplan 2007 - 2010

Deze update beschrijft in het kort de belangrijkste wijzigingen en ontwikkelingen. Ook zijn de belangrijkste ontwikkelingen vertaald in het meerjarig financieel perspectief.

TABEL 1: meerjaren investeringsoverzicht

(x 1.000)	2009	2010	2011	2012	Totaal
programma 2009 e.v. onafweegbaar	2.050	2.100	2.150	2.200	8.500
RENN 4	4.200				4.200
Haydyschool	900				900
Normwijzigingen				800	800
subtotaal onafweegbaar	7.150	2.100	2.150	3.000	14.400
ambities					
Star Numan	3.500				3.500
Boerhave		2.400			2.400
Poortje nieuwbouw			3.700		3.700
Wingerd				3.100	3.100
Haydn-school	1.100				
Klassenverkleining ZMLK				2.500	2.500
	4.600	2.400	3.700	5.600	16.300
Totaal van de voorzieningen	11.750	4.500	5.850	8.600	30.700

De fasering is gebaseerd op het onderstaande afwegingskader categorie IV-voorzieningen in combinatie met het eerste jaar van bekostiging/realisatie.

Tabel 2: afwegingskader

Puntensysteem categorie IV voorzieningen	Vervangende nieuwbouw	Vervangende nieuwbouw	Vervanging 4 noodlok door permanente bouw	Vervangende nieuwbouw	Vervangende nieuwbouw
	Star Num	Borgman Vioenstr	Haydn-school	Boerhaave-school	Wingerd
	1954	1929	1999	1962/92	1980
Bouwjaar	5	8	1	5	2
Investerings	4	4	4	4	4
Moderniteit	0	3	3	3	3
Wijkvernieuwing	3	0	0	3	0
Schuifoperatie	3	0	3	0	0
Type onderwijs	6	3	3	3	1
Totaal	21	18	14	18	10
Prioriteit	1	2	3	2	4
Bekost. jaar	2009	2008	2009	2009	n.n.b.

Toelichting

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

7

Borgman violenstraat

Is opgenomen in het programma 2008.

RENN 4

Geen wijziging ten opzichte van het IHP 2007-2010.

Haydn-school

Nieuwbouw voor 3 groepen leerlingen thans gehuisvest in de voormalige zusterflat van Stichting de Borg (onafweegbaar) en vervangende bouw voor 4 groepen thans gehuisvest in de noodlokalen aan de Groenensteinlaan (categorie IV afweegbaar).

Star Numan-school

In het programma 2008 is een voorbereidingskrediet opgenomen van 100.000 euro. De vervangende nieuwbouw wordt gecombineerd met de bouw van de VMBO-locatie N.O, waarvoor de uitgaven in 2009 ten laste van de uit te trekken kredieten (categorie IV-voorziening, prioriteit 1 programma 2009) zullen moeten worden gebracht. Zie hiervoor ook de samenhang met de besluitvorming over nieuwbouw VMBO, welke de raad separaat is/wordt voorgelegd.

Boerhaave-school

Dit project wordt uitgevoerd in combinatie met andere wijkvoorzieningen en woningbouw door Nijestee. Uiterlijk in het voorjaar 2010 wordt dit project v.w.b. de onderwijscomponenten als turn-key opgeleverd. Derhalve is bekostiging pas in 2010 aan de orde.

Poortje

Op basis van eerste oriënterende verkenningen moet in de toekomst rekening worden gehouden met een aanzienlijke uitbreiding van de capaciteit voor het Poortje. Voorlopig worden de kosten daarvan geraamd op ca. 3,7 mln. Dit project was nog niet eerder genoemd in het IHP 2007-2010. Op dit moment is nog niet duidelijk of deze voorziening valt onder de categorie IV-voorzieningen, waarop het afwegingskader van toepassing is. Er kan namelijk ook sprake zijn van een reguliere capaciteitsuitbreiding categorie I (onafweegbaar).

Wingerd

Geen wijzigingen ten opzichte van het IHP 2007-2010. Wel kan worden geconstateerd, dat de door het betreffende bestuur gewenste nieuwbouw conform het afwegingskader een relatief lage prioriteit heeft.

Klassenverkleining ZMLK:

geen wijziging ten opzichte van het IHP 2007-2010.

Reitdiep

De capaciteit van het nieuwe schoolgebouw in Gravenburg bedraagt samen afhankelijk van de te combineren functies 35 – 40 lokalen. Deze capaciteit is voldoende om tot en met 2010 alle leerlingen in dat gebiedsdeel op te vangen. Vanaf 2011 zal volgens de huidige prognoses een extra ruimtebehoefte ontstaan van circa 10 tot 15 groepen. De verwachte capaciteitsuitbreiding kan niet op de huidige locatie van Gravenburg en daarom houden wij, gerelateerd aan de feitelijke ontwikkelingen van het aantal leerlingen, in de huidige planontwikkeling voor dit gebiedsdeel rekening met het bouwen van een school op een nog nader te bepalen locatie in Reitdiep. De benodigde investeringsbedragen zullen moeten worden gefourneerd uit middelen die beschikbaar komen voor areaaluitbreiding.

.....

**PROGRAMMA
&
OVERZICHT
2008**

*Voorzieningen in de huisvesting
voor openbaar en bijzonder
primair - , speciaal - en voortgezet
onderwijs in de gemeente Groningen*

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

9

Inhoudsopgave

1	Hoofdstuk 1	De gemeentelijke huisvestingstaak Toetsingscriteria	3 3
2	Hoofdstuk 3 6	Programma	
3	Hoofdstuk 4 9	Overzicht	
4	Hoofdstuk 5	Toelichting op Programma en Overzicht 2008 10	
Schoolbesturen:			
	Katholieke Onderwijs Centrale		
10	Stichting Effatha Guyot Noord Nederland RENN4		10
10	Stichting opvangcentrum Het Poortje Stichting voor Christelijk Speciaal Onderwijs	11	10
Vereniging Christelijk Onderwijs Groningen			
12	Christelijke scholengemeenschap Liudger		14
	Vereniging voor Christelijk Voortgezet Ond. Groningen		14
	Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs Noord Nederland (Gomarus-College)		14
	Vereniging voor Gereformeerd Speciaal onderwijs Ver. voor Gereformeerd primair onderwijs de Overdracht		14
15	Werkmaatschappij Openbaar Onderwijs Gemeente Groningen		
15	Lokale Overheid		19

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

10

Hoofdstuk 1 De gemeentelijke huisvestingstaak

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van het primaire, speciaal en voortgezet onderwijs. De gemeente Groningen oefent haar taak uit in goed overleg met de betrokken schoolbesturen. Schoolbesturen weten waaraan gebouwen moeten voldoen om er goed onderwijs in te kunnen geven en te krijgen. Om de huisvesting van scholen in goede banen te leiden, werkt de gemeente Groningen op basis van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs en het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) met jaarlijkse "programma's en overzichten onderwijshuisvesting".

In het IHP 2007-2011 zijn de te verwachten ontwikkelingen voor deze periode beschreven. En wordt waar mogelijk een doorkijk naar de daarop volgende jaren gegeven. Dit zijn bijvoorbeeld ontwikkeling/prognoses van leerlingenaantallen, verschuiving van belangstelling, de ontwikkeling van nieuwbouwwijken, onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen en de consequenties daarvan voor de huisvesting.

Het jaarlijks vast te stellen Programma en Overzicht vormt in feite een bundel van beschikkingen op basis van de door de schoolbesturen ingediende aanvragen voor vergoeding van verschillende voorzieningen voor de huisvesting van het basis-, speciaal en voortgezet onderwijs. De vergoedingen worden toegekend aan de hand van de op de onderwijswetgeving gebaseerde gemeentelijke verordening. De vergoedingen hebben in hoofdlijn betrekking op:

- nieuwbouw,
- uitbreiding,
- het in gebruik nemen van bestaande gebouwen,
- (ver)plaatsen van noodlokalen,
- medegebruik of huur van onderwijsruimten,
- aanpassen of verbouwen van schoolgebouwen,
- bepaald onderhoud en renovatie,
- herstel van constructiefouten en
- eerste aanschaf van onderwijsleerpakketten, leer- en hulpmiddelen en meubilair.

Toetsingscriteria

De aanvragen worden aan de hand van de in de huisvestingsverordening vastgelegde urgentiecriteria in aflopende prioriteitsvolgorde gezet.

<u>Hoofdprioriteiten</u>	<u>Subprioriteiten</u>
1 capaciteitstekorten	a met beschikking b zonder beschikking c bij gymnastiekruimten
2 adequaat onderhoudsniveau	a gebouw b theorie /leslokaal c vak /speellokaal

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

11

- 3 voldoen aan wettelijke verplichtingen
 - d niet lesruimte
 - e overige ruimte
 - a gebouw
 - b theorie /leslokaal
 - c vak /speellokaal
 - d niet lesruimte
 - e overige ruimte
- 4 nieuwe onderwijskundige inzichten c.a.
 - a voor theorie/leslokalen
 - b voor vak/speellokalen
 - c overige (toekomstige) onderwijsruimten
 - d herstel/vervanging schade in bijzondere omstandigheden, voor zover niet spoedeisend
 - e overige activiteiten

Binnen de subprioriteiten is voor capaciteitsuitbreiding het relatieve tekort berekend. Hoe groter dit tekort, hoe hoger de score. Bouwkundige adviseurs hebben de voorzieningen in categorie 2 op volgorde van noodzakelijkheid/ wenselijkheid gezet. Als verbijzondering van hoofdcategorie 1 heeft budgettair neutraal of nagenoeg budgettair neutraal herschikkings operaties prioriteit 0. Voorzieningen, die ongeacht het beschikbare budget toch niet voor bekostiging in aanmerking komen, krijgen geen prioriteitsaanduiding. Deze zijn op het Overzicht geplaatst.

Afwegingskader categorie-IV-voorzieningen

Schoolbesturen kunnen een aanvraag doen voor bijzondere huisvestingsprojecten, zoals vervangende nieuwbouw, verplaatsingen en nieuwe concepten. Een groot deel van deze aanvragen zijn zogenaamde 'categorie IV-voorzieningen'. Het is aan de gemeente om te beoordelen welke aanvragen wel en niet worden gehonoreerd. De Verordening biedt hiervoor echter geen afwegingskader.

Om op objectieve wijze een fasering en prioritering aan te kunnen brengen in de categorie IV-voorzieningen is een afwegingskader opgenomen in het IHP 2007-2010. Daarmee is het mogelijk beleidskeuzes, zowel naar de aard van gebouwen als naar de beleidsinhoudelijke aspecten, te onderbouwen.

In dit afwegingskader onderscheiden we zes criteria. Op elk van deze criteria kan de aanvraag punten scoren. De aanvragen met de hoogste puntenaantallen hebben de hoogste prioriteit.

	Criteria	Waarden	Score
1	Type onderwijs Aan welk type onderwijs geeft het gebouw onderdak?	Praktijkonderwijs / vmbo Basisonderwijs Speciaal basisonderwijs (sbo) Speciaal onderwijs Voortgezet onderwijs	6 3 2 1 0
2	Wijkvernieuwing Staat het gebouw in een wijkvernieuwingswijk?	Ja Nee	3 0
3	Bouwjaar In welk jaar is het gebouw gebouwd?	Voor 1950 1950-1970 1970-1980 1980-1990	8 5 4 2

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

12

		1990-2000	1
		Na 2000	0
4	Gedane investeringen Is er al fors in het gebouw geïnvesteerd.	Ja	0
		Nee	4
5	Indeling Voldoet de indeling van het gebouw aan moderne (onderwijskundige) eisen?	Ja	0
		Nee	3
6	Samenwerking Zijn er meerdere scholen bij het project betrokken?	Ja	3
		Nee	0

Toelichting criteria

1. Type Onderwijs

Met het criterium 'type onderwijs' kan de gemeente op flexibele wijze beleidsinhoudelijke prioriteiten leggen. Conform de huidige gemeentelijke prioriteiten scoren het praktijkonderwijs en het vmbo hoog.

2. Wijkvernieuwing

De gemeente geeft prioriteit aan voorzieningen in wijkvernieuwingswijken. Dat geldt dus ook voor de onderwijsgebouwen in deze gebieden.

3. Bouwjaar

De gemeente wil het gebouwenbestand op termijn vernieuwen en verbeteren, vandaar dat de leeftijd van het gebouw een zwaarwegend criterium is.

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

13

HOOFDSTUK 2 PROGRAMMA

Code	Bestuur	School	Voorziening	Bedrag	Urgentie
G07 003	St. Effatha Guyot Groep	Dr. J. de Graaf	Onderhoud	6.500	1C
G07 041	RENN4	Th. Hart de Ruyter	Onderhoud	53.121	2A
G07 006	St. Opvangcentrum 't Poortje	't Poortje	Huur sportvelden	5.454	1C
G07 007/043	St. v. Chr. Spec. Ond. Gr.	Bolster	Terrein	215.474	1A
G07 043	St. v. Chr. Spec. Ond. Gr.	Bolster	Terrein	6.935	1A
G07 008	St. v. Chr. Spec. Ond. Gr.	Kimkiel	Uitbreiding gymzaal	750.000	1A
G07 010	St. v. Chr. Spec. Ond. Gr.	Kimkiel	1e inrichting gym	45.305	1A
G07 012	St. v. Chr. Spec. Ond. Gr.	Fiducia	Onderwijskundige Vernieuwing	70.000	4A
G07 013	St. v. Chr. Spec. Ond. Gr.	Fiducia	Onderhoud	240.000	2A
G07 037	St. v. Chr. Spec. Ond. Gr.	Wingerd	Onderhoud	32.000	2C
G07 014	St. v. Chr. Spec. Ond. Gr.	Wingerd	Onderhoud	10.607	2A
G07 036	St. v. Chr. Spec. Ond. Gr.	Bolster	Huur sportvelden	7.606,05	1C
G07 111	Ver. C.B.O.Hoogkerk	Anne Frank	Huur noodlokalen	178.000	1A

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

14

G07 022	V.C.O.G.	Hoeksteen	1e inrichting OLP	6.328	1A
G07 023	V.C.O.G.	Hoeksteen	1e inrichting meubilair	5.983	1A
G07 026	V.C.O.G.	Kleine wereld	Onderhoud	58.000	2A
G07 104	V.C.O.G.	Kleine wereld	Onderhoud	3.500	2A
G07 024	V.C.O.G.	't Kompas	Onderhoud	7.750	2A
G07 016	V.C.O.G.	't Kompas	Onderhoud	15.000	2A
G07 027	V.C.O.G.	Nassauschool	Onderhoud	8.200	2A
G07 028	V.C.O.G.	Nassauschool	Onderhoud	27.000	2A
G07 029	V.C.O.G.	Nassauschool	Onderhoud	15.000	2A
G07 030	V.C.O.G.	Nassauschool	Onderhoud	11.000	2A
G07 031	V.C.O.G.	Nassauschool	1e inrichting speelokaal	7.000	1A
G07 032	V.C.O.G.	Nassauschool	1e inrichting OLP	12.656	1A
G07 033	V.C.O.G.	Nassauschool	1e inrichting meubilair	11.966	1A
G07 034	V.C.O.G.	Nassauschool	Uitbreiding	422.503	1A
G07 034a	V.C.O.G.	Nassauschool	Paalfundering	9.342	1A
G07 035	V.C.O.G.	Nassauschool	Uitbreiding speelokaal	117.789	1A
G07 002	Liudger	CSG	Huur sportvelden	33.306	1C
G07 001	Ver.v Chr. V.O. Gr.	Willem Lodewijk	Huur sportvelden	7.504	1C
G07 100	Ver.v Geref.VO Nrd Ned	Gomarus	Huur sportvelden	26.032	1C
G07 038	Ver. V. geref. Primair ond. "De Overdracht"	Triangel	Onderwijskundige vernieuwing	30.000	4A
G07 039	Ver. V. geref. Primair ond. "De Overdracht"	Rehoboth	Onderwijskundige vernieuwing	30.000	4A
G07 018	Ver. V. geref. Speciaal ond.	De Meerpaal	Onderwijskundige vernieuwing	70.000	2E
G07 076	Gem. Groningen	AMG.Schmidt (hfd)	Onderhoud	19.267	2E
G07 050	Gem. Groningen	Boerhaave	Huur tijdelijke hv	104.000	1A
G07 051	Gem. Groningen	Borgman	Onderhoud	10.000	2E
G07 052	Gem. Groningen	Borgman	Onderhoud	75.000	2B
G07 058	Gem. Groningen	Driebond	huurvergoeding	3.459	2B
G07 055	Gem. Groningen	Driebond	Ond vernieuwing	70.000	4A
G07 109	Gem. Groningen	Karrepad	Onderhoud	13.000	2B
G07 060	Gem. Groningen	Karrepad	Onderhoud	4.861	2B
G07 061	Gem. Groningen	Wa v. Liefeland	Tijdelijke	70.000	1A

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

15

			huisvesting		
G07 062a	Gem. Groningen	Montessori	Tijdelijke huisvesting	70.900	1A
G07 068	Gem. Groningen	Praedinius	Huur sportvelden	9.878	1C
G07 069	Gem. Groningen	Reitdiep	Huur sportvelden	19.697	1C
G07 071	Gem. Groningen	Röling	Huur sportvelden	15.444	1C
G07 072	Gem. Groningen	S. J. Bouma	Onderwijskundige vernieuwing	30.000	4A
G07 073	Gem. Groningen	SBO Bekenkamp (Blekerslaan))	Onderwijskundige vernieuwing	30.000	4A
G07 074	Gem. Groningen	SBO Bekenkamp (Wilgenln)	Onderhoud	7.841	2B
G07 075	Gem. Groningen	SBO Bekenkamp (Wilgenln)	Onderhoud	2.680	2B
G07 078	Gem. Groningen	Starter	1° inrichting olp	6.328	1A
G07 079	Gem. Groningen	Starter	1° inrichting meubilair	5.983	1A
G07 081	Gem. Groningen	Starter	Huur	112.062	1A
G07 082	Gem. Groningen	Starter	Huur	7.200	1A
G07 085	Gem. Groningen	Werkman	Huur sportvelden	15.191	1C
G07 087	Gem. Groningen	Zernike	Huur sportvelden	9.000	1C
G07 088	Gem. Groningen	Zernike	Huur /medegebruik	117.000	1C
G07 053	Gem. Groningen	Vlint	Onderhoud	12.720	2E
G07 089	Lokale overheid	Gymzalen	Onderhoud	125.670	2A
G07 111	Lokale overheid	Borgman/Violenstraat	Vervangende Nieuwbouw	2.278.628	4A
G07 112	Lokale overheid	Borgman/Violenstraat	Nieuwbouw gymzaal	500.000	1A
G07 113	Lokale overheid	Borgman/Violenstraat	Inventaris gymzaal	45.305	1A
G07 114	Lokale overheid	Werkman gymzaal	Bouw gymzaal (incl sloop)	832.136	1B
G07 115	Lokale overheid	Werkman Gymzaal	Inventaris gymzaal	45.305	1B

Vorbereidingskrediet

G07 021	V.C.O.G.	Tamarisk	Vorbereidingskrediet	25.000	
G07 083	Gem. Groningen	Star Numan	Vorbereidingskrediet	100.000	

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

16

HOOFDSTUK 3 OVERZICHT

Code	Bestuur	School	Omschrijving
G07 005	K.O.C.	B.Bekkers	Renovatie Toiletruimten
G07 046	K.O.C.	St. Michael	Terrein
G07.004	St. Effatha Guyot Groep	Tine Marcus	Onderhoud
G07.009	S.C.S.O.G.	Kimkiel	Onderwijskundige vernieuwing
G07.015	S.C.S.O.G.	Wingerd	Vervangende nieuwbouw
G07.011	S.C.S.O.G.	Fiducia	Aanbrengen dakbeveiliging
G07 025	V.C.O.G.	Kleine wereld	Aanpassing entree
G07 028	V.C.O.G.	Nassauschool	Vervangen dakpannen
G07.020	Ger.Spec. Ond. Gron.	Steiger	Capaciteitsuitbreiding
G07.019	Ger.Spec. Ond. Gron	Meerpaal	Vervangen dakbedekking

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

17

G07 101	Ver.v Geref.VO NN	Gomarus	Capaciteit uitbreiding Praktijkonderwijs.
G07 102	Ver.v Geref.VO NN	Gomarus	Inventaris Praktijkonderwijs
G07 040	Ver. V. geref. P.O	Joh. Calvijn	Uitbreiding plein
G07.063	Gem. Groningen	Oosterhoogebrug	Sloop noodlokalen
G07 064	Gem. Groningen	Oosterhoogebrug	Vervangen noodlokalen
G07.065	Gem. Groningen	Oosterhoogebrug	Uitbreiding
G07 066	Gem. Groningen	Oosterhoogebrug	1° inrichting OLP
G07 070	Gem. Groningen	Röling College	Capaciteitsuitbreiding
G07 077	Gem. Groningen	AMG Schmidt	Aanvullend budget
G07 080	Gem Groningen	Starter	Huur
G07 086	Gem. Groningen	Zernike	1° inrichting LHM
G07 084	Gem. Groningen	Tweemaster	Onderhoud
G07 054	Gem. Groningen	Driebond	Uitbreiding
G07 056	Gem. Groningen	Driebond	1° inrichting OLP
G07 057	Gem. Groningen	Driebond	1° inrichting meubilair
G07 067	Gem. Groningen	Oosterhoogebrug	1° inrichting meubilair
G07 059	Gem. Groningen	Karrepad	Vervangende nieuwbouw
G07 090	Lokale overheid	Boerhaave	Vervangende nieuwbouw
G07 091	Lokale overheid	Boerhaave	Nieuwbouw gymzaal
G07 091a	Lokale overheid	Boerhaave	Inventaris gymzaal
G07 092	Lokale overheid	Boerhaave	Huur tijdelijk lokalen

Hoofdstuk 4 Toelichting op Programma en Overzicht 2008

Toelichting per aanvraag

De aanvragen staan op de volgende bladzijden per schoolbestuur vermeld.

Bestuur: Katholieke Onderwijs Centrale

G07 005 Bisschop Bekkersschool :Renovatie toiletten

Volgens inspectie zijn de toiletruimte weliswaar verouderd maar de technische staat is goed.

De sanitaire ruimten zien er verzorgd en schoon uit en veroorzaken geen stankoverlast.

Renovatie van toiletruimte is bovendien geen voorziening zoals aangegeven in de Verordening huisvesting onderwijs dus de aanvraag wordt op het overzicht geplaatst.

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub a WPO

G07 046 Michaëlschool: Terrein

Het terrein waar het over gaat is eigendom van de dienst ROEZ. Het betreft een perceel dat deel

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

18

uitmaakt van een openbaar en dus toegankelijk terrein. Wij zijn in gesprek met de dienst over een geschikte oplossing voor zowel de school als de lokale overheid. Wij stellen daarom voor de aanvraag voor 2008 op het overzicht te plaatsen en de aanvraag in het Programma 2009 te regelen.

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub a WPO

Bestuur: Stichting Effatha Guyot Noord - Nederland

G07 003 Dr. J de Graafschool: Herstraten terrein

Volgens inspectie dient het terrein van de school te worden herstraat

Toekenning: vergoeding voor vervangen van de bestrating rondom de school.

G07 004 Tine Marcusschool: Herstraten terrein

Volgens inspectie dient een klein deel van de bestrating aan het plein aan de voorzijde van de school te worden vervangen. Het te vervangen deel is dusdanig van omvang dat vervanging onder klein onderhoud valt.

Weigeringsgrond: artikel 98 lid 1 sub a WEC

Bestuur: RENN 4

G07 045 Th. Hart de Ruyterschool: Vervangen dakbedekking

Volgens inspectie dient de dakbedekking van de dakdelen A,B,C en D te worden vervangen.

Regulier onderhoud volstaat niet langer.

Toekenning: vergoeding voor vervangen van de genoemde delen van de dakbedekking.

Stichting Opvangcentrum Het Poortje

G07 006 Het Poortje: Huurvergoeding sportterrein

Een deel van de leerlingen kunnen niet gebruik maken van de sportfaciliteiten en zijn aangewezen op gebruik van een gemeentelijk sportterrein.

Toekenning: huur/gebruik van gemeentelijk sportterrein voor 45 uur gedurende 8 weken

Bestuur: Stichting voor Christelijk Speciaal Onderwijs

G07 044 Kimkiel: Vervangende nieuwbouw gymzaal Kimkiel

De Kimkiel krijgt vervangende nieuwbouw aan de Kluiverboom. Daarbij hoort een gymnastiekzaal.

Toekenning: Vergoeding voor de vervangende nieuwbouw van de gymzaal voor de Kimkiel.

G07 010-Kimkiel: Inrichting Gymzaal

De nieuw te bouwen gymzaal moet worden ingericht.

Toekenning: Vergoeding voor de inrichting van de gymzaal aan de Kluiverboom

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

19

G07 009 Kimkiel: Onderwijskundige vernieuwing

De school staat op de prioriteitenlijst voor het programma 2008. Echter, de middelen voor onderwijskundige vernieuwing zijn bedoeld voor bestaande gebouwen die volgens de oude normen zijn gebouwd. De Kimkiel krijgt nieuwbouw en bij nieuwbouw worden de ruimere normen (inclusief onderwijskundige vernieuwing) toegepast. Dus i.p.v. de oude norm van 105m² per lokaal krijgt de school middelen om lokalen volgens de verruimde norm van 115 m² te bouwen.

Weigeringsgrond: Weigeringsgrond: artikel 98 lid 1 sub a WEC

G07 014 Wingerd: Vervangen bakgoten

Volgens inspectie dient de bakgoten (circa 60 m¹) rondom het gebouw te worden vervangen. Onderhoud volstaat niet langer.

Toekenning: vergoeding voor vervangen van de bakgoten en hemelwaterafvoeren

G07 037 Wingerd (dep): Vervangen radiatoren

Volgens inspectie dient de radiatoren van het schoolgebouw aan de Helperweststraat te worden vervangen. Regulier onderhoud volstaat niet langer.

Toekenning: vergoeding voor vervangen van de radiatoren.

G07 015 Wingerd: Vervangende nieuwbouw

De gebouwen van de Wingerd is volgens bouwkundige inspectie en dus volgens de wet- en regelgeving van de verordening onderwijshuisvesting niet aan vervanging toe.

Weigeringsgrond: artikel 98 lid 1 sub a WEC

G07 104 Fiduciaschool: Onderhoud

Volgens inspectie zijn de kozijnen inclusief borstwering aan vervanging toe. Onderhoud volstaat niet langer.

Toekenning: vergoeding voor vervanging van de kozijnen inclusief borstwering

G07 012 Fiduciaschool: Onderwijskundige vernieuwing

De school staat op de prioriteitenlijst voor het programma 2008. Op basis van de Beleidsregel onderwijskundige vernieuwing basis onderwijs kan aan het bestuur een eenmalig bedrag worden toegekend voor de onderwijskundige vernieuwing.

Toekenning: vergoeding voor de aanpassing "onderwijskundige vernieuwing".

G07 011 Fiduciaschool: aanbrengen dakbeveiliging

Het aanbrengen van dakbeveiliging is geen voorziening volgens de verordening huisvesting.

Weigeringsgrond: artikel 98 lid 1 sub a WEC

G07 043 Bolster: aanschaf terrein

De Wingerd heeft van het Rijk middelen ontvangen om haar praktijklokalen uit te breiden en te verbeteren. Om dat mogelijk te maken is 146 m² terrein nodig.

Toekenning: vergoeding voor de aanschaf van 146m² terrein

G07 007 Bolster: aanschaf terrein

In verband met de ruimere normen voor Praktijkonderwijs moet de school worden uitgebreid.

Voor de uitbreiding is terrein nodig.

Toekenning: vergoeding voor aanschaf terrein.

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

20

G07 036-Bolster: Huurvergoeding sportterrein

De school heeft geen eigen sportterrein.

Toekenning: huur/gebruik van gemeentelijk sportterrein voor 51 uur gedurende 8 weken

Bestuur: Vereniging voor C.B.O. Hoogkerk

G07 111 Anne Frankschool: Huur tijdelijke ruimte

De school heeft in het verleden middelen ontvangen voor capaciteitsuitbreiding.

Capaciteitsuitbreiding op het terrein is niet mogelijk en de school is met de woningcorporatie

Woonstade overeengekomen om de lokale in een nog te bouwen appartementencomplex in

Hoogkerk te realiseren. Tijdens de bouw heeft de school behoefte aan vervangende ruimte.

Toekenning: Vergoeding voor de plaatsingskosten en huur van 4 tijdelijke lokalen.

Bestuur: Vereniging Christelijk Onderwijs Groningen

G07.021 Tamarisk: Voorbereidingskrediet

De school is bezig met planvorming voor het realiseren van een unilocatie. Teneinde dit proces te bevorderen wordt aan de school een voorbereidingskrediet toegekend.

Toekenning: Voorbereidingskrediet voor onderzoek naar de mogelijkheden voor het realiseren van een unilocatie.

G07 022/023-Hoeksteen: Olp/Meubilair

De school telt op 1 oktober 2007 578 leerlingen en heeft daarmee recht op 25 groepen meubilair/olp. Het huidige aantal groepen, waarvoor meubilair/olp eerder voor bekostiging in aanmerking is gebracht, bedraagt 23. De school heeft dus recht op olp/meubilair voor twee groepen. (24 en 25^e groep)

Toekenning: Vergoeding voor de 24^e en 25^e groep olp/meubilair

G07 026 Kleine Wereld: Aanpassing

Renovatie aanpassing achterentree. De aangevraagde aanpassing is een wens van het school bestuur. Bouwkundig onderzoek wijst uit dat de aanpassing niet noodzakelijk is voor de voortgang van het onderwijskundige proces. Vervanging van de bielzen bij de achteringang is voor kosten schoolbestuur.

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub c WPO

G07 026 Kleine Wereld: Onderhoud

Volgens bouwkundige inspectie zijn de dakpannen aan vervanging toe. Regulier onderhoud volstaat niet langer.

Toekenning: vergoeding voor vervanging van de dakpannen.

G07 104 Kleine Wereld: Onderhoud

De riolering op het kleuterplein dient te worden gerepareerd.

Toekenning: vergoeding voor vervanging van de riolering.

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

21

G07 032/033 Nassauschool: Uitbreiding meubilair/OLP

De school telt op 1 oktober 2007 387 leerlingen en heeft daarmee recht op 18 groepen meubilair/olp. Het huidige aantal groepen, waarvoor meubilair/olp eerder voor bekostiging in aanmerking is gebracht, bedraagt 16. De school heeft dus recht op olp/meubilair voor 2 groepen (17^e /18^e groep)

Toekenning: Vergoeding voor de 17^e en 18^e groep olp/meubilair

G07 030 Nassauschool: Capaciteit

De school telt op 1 oktober 2007 387 leerlingen en heeft daarmee recht op ruimte voor 18 groepen. Het huidige aantal lokalen bedraagt 16 zodat er nog 2 permanente lokale nodig is. De funderingstoelag is gebaseerd op een paallengte van 15-20 meter. Of en zo ja welk normbedrag als funderingstoelag wordt toegekend, hangt af van een door het schoolbestuur in te dienen bouwkundig rapport.

Toekenning: Vergoeding voor de bouw van 2 permanente lokalen (17 en 18e lokaal).

G07 027 Nassauschool (dep): Onderhoud

Volgens inspectie verkeren de toiletgroepen in een slechte staat. Dit is weliswaar geen voorziening volgens de verordening maar bij ingrijpend onderhoud van een gebouw worden de kosten vergoed.

Toekenning: vergoeding voor vervangen van de toiletruimten.

G07 028 Nassauschool: Onderhoud

Volgens bouwkundig inspectie is het verouderingsproces al wel ingezet maar het dak heeft de komende twee/drie jaren nog niet te worden vervangen. Volstaan kan worden met regulier onderhoud. Het aanbrengen van een luchtbehandelingsstelsel welke is verwerkt in de aanvraag wordt geweigerd omdat het geen voorziening betreft.

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub c WPO

G07 029 Nassauschool (dep):Onderhoud

Volgens inspectie dient het metselwerk aan de buitengevels en de erfafscheiding te worden vervangen.

Toekenning: vervangen van het metselwerk en de erfafscheiding.

G07 030 Nassauschool:Onderhoud

Volgens inspectie dient de erfafscheiding aan de achterkant van de school te worden vervangen omdat onderhoud meer kost dan vervanging.

Toekenning: vervanging van de erfafscheiding.

G07 035 Nassauschool: Capaciteitsuitbreiding speellokaal

De school telt op 1 oktober 2007 387 leerlingen en heeft 125 4 en 5 jarigen. Meer dan honderd vier –en vijfjarigen geeft recht op een tweede speellokaal.

Toekenning: vergoeding voor de bouw van een speellokaal.

G07 031 Nassauschool: inventaris

De school wordt middelen toegekend voor de inrichting van het speellokaal.

Toekenning: vergoeding voor de inventaris van het speellokaal.

G07 079 Kompas: Onderhoud

Volgens inspectie zijn de kozijnen van het noodlokaal aan vervanging toe.

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

22

Toekenning: vergoeding voor vervanging van de kozijnen aan het noodlokaal.

G07 024 Kompas: Onderhoud

De toiletdeuren verkeren in een matige staat en dienen te worden vervangen

Toekenning: vergoeding voor vervanging van de toiletdeuren.

G07 016 Kompas: vervangen noodlokaal

Volgens inspectie is het technisch niet noodzakelijk het noodlokaal te vervangen. Dit verzoek is al twee keer eerder afgewezen.

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub c WPO

Bestuur: Christelijke scholengemeenschap Liudger

G07 002 Hoofd- en nevenvestigingen: huur sportterrein

De school heeft geen eigen buiten sportterrein.

Toekenning: huur/gebruik sportterrein voor 220 uren per week gedurende 8 weken, (66 voor de hoofdvestiging Wessel Gansfort, 99 nevenvestiging Augustinus, 32 voor nevenvestiging De Hamrik, 23 voor nevenvestiging Vinkenborg).

Bestuur: Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs
Groningen

G07 001 Willem Lodewijk Gymnasium: Huurvergoeding sportterrein

De school heeft geen eigen sportterrein.

Toekenning: huur/gebruik van gemeentelijk sportterrein voor 50 uur gedurende 8 weken

Bestuur: Vereniging voor Gereformeerd V.O. Noord Nederland

G07.100 Gomarum College: Huur sportvelden

De school heeft geen beschikking over een eigen sportterrein. Gebruik van gemeentelijke sportterreinen is nodig. De vergoeding is gebaseerd op 176 klokuren per week gedurende 8 weken.

Toekenning: vergoeding: huur/gebruik sportterrein

G07 102 Gomarum College: Capaciteitsuitbreiding Praktijkonderwijs.

Het Gomarum College heeft een afdeling Praktijkonderwijs (thans gehuisvest aan de Koperstraat) en vraagt om uitbreiding van het complex aan de Vondellaan als vervangende huisvesting voor de afdeling Praktijkonderwijs. Echter, de totale ruimtebehoefte van de school (inclusief Praktijkonderwijs) is 16244m². De totale BVO van de school is 17577m² en is daarmee voldoende om het praktijkonderwijs te huisvesten. De school kan de m² van het Praktijkonderwijs door middel van aanpassingen in haar gebouwen realiseren. Gebouwlijke aanpassingen voor de afdeling praktijkonderwijs komen voor rekening van het schoolbestuur. De aanvraag wordt daarom op het overzicht geplaatst.

Weigeringsgrond: artikel 76k, lid 1 sub d WVO

2007 101 Gomarum College: Leerhulpmiddelen

De vergoeding voor leerhulpmiddelen in het voortgezet onderwijs is gekoppeld aan

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

23

capaciteitsuitbreiding. Aangezien de school geen capaciteitsuitbreiding krijgt toegewezen heeft de school ook geen recht op vergoeding leerhulpmiddelen.
Weigeringsgrond: artikel 76k, lid 1 sub d WVO

Bestuur: Ver. voor Gereformeerd speciaal onderwijs

G07 018 De Meerpaal: Onderwijskundige vernieuwing

De school staat op de prioriteitenlijst voor het programma 2007. Op basis van de Beleidsregel onderwijskundige vernieuwing basis onderwijs kan aan het bestuur een eenmalig bedrag worden toegekend voor de onderwijskundige vernieuwing.
Toekenning: vergoeding voor de aanpassing "onderwijskundige vernieuwing".

G07 019 De Meerpaal: Onderhoud

Volgens bouwkundige inspectie is het dak van de school niet aan vervanging toe. Volstaan kan worden met regulier onderhoud.
Weigeringsgrond: artikel 98 lid 1 sub a WEC

Bestuur: Ver. voor Gereformeerd primair onderwijs de Overdracht

G07 038 Triangel: Onderwijskundige vernieuwing

De school staat op de prioriteitenlijst voor het programma 2008. Op basis van de Beleidsregel onderwijskundige vernieuwing basis onderwijs kan aan het bestuur een eenmalig bedrag worden toegekend voor de onderwijskundige vernieuwing.
Toekenning: vergoeding voor de aanpassing "onderwijskundige vernieuwing".

G07 039 Rehoboth: Onderwijskundige vernieuwing

De school staat op de prioriteitenlijst voor het programma 2008. Op basis van de Beleidsregel onderwijskundige vernieuwing basis onderwijs kan aan het bestuur een eenmalig bedrag worden toegekend voor de onderwijskundige vernieuwing.
Toekenning: vergoeding voor de aanpassing "onderwijskundige vernieuwing".

G07 040 Johannes Calvijn: Terrein

De school wenst haar voorplein uit te breiden. De uitreding dient plaats te vinden op een deel van het openbare terrein. De lokale overheid is in gesprek met de dienst roez en de gesprekken zijn nog niet afgerond. Wij adviseren om voor het programma 2008 de aanvraag vooralsnog op het overzicht te plaatsen en de aanvraag in 2008 te behandelen. De beslissing kan dan opgenomen worden in het programma 2009.
Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

Bestuur: Openbaar Onderwijs Gemeente Groningen

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

24

G07 076 AMG Smidt(hfd):Vervanging dakbedekking

Volgens inspectie is de dakbedekking aan vervangen toe. Onderhoud volstaat niet langer.
Toekenning: vergoeding voor de vervanging van de dakbedekking.

G07 077 AMG Smidt(hfd): Aanvullend budget

Aanvullend budget voor een eerder toegekende voorziening is geen voorziening volgens de huisvestingsverordening. De aanvraag wordt op het overzicht geplaatst.
Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 050 Boerhaveschool: Huur

De school krijgt vervangende nieuwbouw (Sammelweisproject) en heeft behoefte aan tijdelijke huisvesting. In eerdere programma's is al huur toegekend voor 4 tijdelijke lokalen. De school gaat echter tijdelijk een ander gebouw betrekken. De huur die wordt ingezet voor de twee tijdelijke lokalen zal worden ingezet voor de huur van het nieuw te betrekken gebouw.
Toekenning: vergoeding voor voortzetting huur tijdelijke ruimte voor twee jaar (2008 en 2009)

G07 050 Boerhaveschool: Plaatsing noodlokalen

Het schoolbestuur heeft besloten de school tijdelijk in een bestaand gebouw te huisvesten. Plaatsing van noodlokalen is daarom niet meer nodig.
Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 051 Borgman-school (Agricolastr): Onderhoud

Volgens inspectie dient de buitenberging te worden vervangen. Er kan niet langer worden volstaan met regulier onderhoud.
Toekenning: vergoeding voor het vervangen van de buitenberging.

G07 052 Borgman (Kijk in 't Jat): herstellen dak

Het dak van het schoolgebouw is volgens inspectie aan vervanging toe. Regulier onderhoud volstaat niet langer.
Toekenning: vergoeding voor het vervangen van het dak.

G07 055 Driebond: Onderwijskundige vernieuwing

De school staat op de prioriteitenlijst voor het programma 2008. Op basis van de Beleidsregel onderwijskundige vernieuwing basis onderwijs kan aan het bestuur een eenmalig bedrag worden toegekend voor de onderwijskundige vernieuwing.
Toekenning: vergoeding voor de aanpassing "onderwijskundige vernieuwing".

G07 058 Driebond: huurvergoeding gymzaal

De school maakt gebruik van de gymzaal in Engelbert en betaald daarvoor een bedrag aan huur.
Toekenning: huurvergoeding voor huur gymzaal

G07 054 Driebond:capaciteitsuitbreiding

De school telt op 1 oktober 2006 187 leerlingen en heeft daarmee recht op 8 lokalen. De school beschikt over 8 lokalen en de aanvraag wordt daarom op het overzicht geplaatst.
Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 056/057 Driebond: Olp/meubilair

De school telt op 1 oktober 2006 187 leerlingen en heeft daarmee recht op olp/meubilair voor 8 groepen. De school heeft in het verleden vergoeding voor 8 groepen olp/meubilair ontvangen.

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

25

De aanvraag wordt op het overzicht geplaatst.
Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 059 Karrepad: Vervangende nieuwbouw

De school heeft voldoende ruimten voor de huisvesting van al haar leerlingen. De aanvraag betreft een uitbreiding die niet onder de onderwijshuisvesting valt en wordt daarom op het overzicht geplaatst.

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 060 Karrepad: Onderhoud

Volgens inspectie dient de dakrandafwerking van het gebouw aan de Molukkenstraat 1 te worden vervangen. Regulier onderhoud volstaat niet langer.

Toekenning: vergoeding voor vervangen van de dakrandafwerking.

G07 109 Karrepad: Onderhoud

Volgens inspectie dient de riolering van de school te worden vervangen.

Toekenning: vergoeding voor de vervanging van de riolering.

G07 061 Van Liefland: tijdelijke ruimte

In verband met de wijkvernieuwing in Paddepoel Zuid moet de van Lieflandschool aan de Zonnelaan 4 worden verplaatst naar Hoogkerk. In afwachting van de voltooiing van de nieuwbouw wordt de school tijdelijk aan de Bestemoerstraat 6 gehuisvest. Het gebouw moet geschikt worden gemaakt voor de tijdelijke huisvesting.

Toekenning: vergoeding voor de tijdelijke huisvesting van het gebouw aan de Bessemoerstraat 6.

G07 062a Montessori Beyum: Tijdelijke ruimte

De school heeft vervangende ruimte nodig tijdens een deel van de bouwfase.

Toekenning: vergoeding voor tijdelijke ruimte tijdens de vervangende bouw van de school.

G07 063 Oosterhoogebrug-school: Sloop

De bestaande noodlokalen zijn technisch in goede staat en hoeft niet te worden gesloopt.

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 064 Oosterhoogebrug-school: Vervangen noodlokalen

De bestaande noodlokalen zijn technisch in goede staat en hoeft niet te worden vervangen.

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 065 Oosterhoogebrug-school: capaciteitsuitbreiding

De school telt op 1 oktober 2007 426 leerlingen en heeft daarmee recht op 18 leslokalen. De huidige capaciteit is 18 lokalen en daarom wordt de aanvraag op het overzicht geplaatst.

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 066 Oosterhoogebrug-school: Olp/Meubilair

De school telt op 1 oktober 2007 426 leerlingen en heeft daarmee recht op 18 olp/meubilair.

De school heeft vergoeding voor 19 olp en 19 meubilair ontvangen en daarom wordt de aanvraag op het overzicht geplaatst.

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

26

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 068 Praedinius Gymnasium: Huurvergoeding sportterrein

De school heeft geen eigen sportterrein.

Toekenning: huur/gebruik van gemeentelijk sportterrein voor 65 uur gedurende 8 weken

G07 069 Reitdiep-College: Huurvergoeding sportterrein

De school heeft geen eigen sportterrein.

Toekenning: huur/gebruik van gemeentelijk sportterrein voor 113 uur gedurende 8 weken

G07 071 Rölíng-College: Huurvergoeding sportterrein

De school heeft geen eigen sportterrein.

Toekenning: huur/gebruik van gemeentelijk sportterrein voor 102 uur gedurende 8 weken

G07 070 Rölíng-College: Capaciteitsuitbreiding

De school telt op 1 oktober 2006 1138 leerlingen en heeft recht op 9304m². De school heeft in totaal 18013 m² BVO en heeft daarom geen recht op capaciteitsuitbreiding.

Weigeringsgrond: artikel 76k, lid 1 sub d WVO

G07 073 SBO neven Bekenkamp (Blekerslaan): Onderwijskundige vernieuwing

De school staat op de prioriteitenlijst voor het programma 2007. Op basis van de Beleidsregel onderwijskundige vernieuwing basis onderwijs kan aan het bestuur een eenmalig bedrag worden toegekend voor de onderwijskundige vernieuwing.

Toekenning: vergoeding voor de aanpassing "onderwijskundige vernieuwing".

G07 073 SBO neven Bekenkamp (Wilgenln)

Volgens inspectie dient de dakbedekking te worden vervangen omdat regulier onderhoud niet langer volstaat.

Toekenning: vergoeding voor vervangen van de dakbedekking.

G06 040 SBO neven Bekenkamp(Wilgenln)

In het Programma 2006 zijn middelen beschikbaar gesteld (G06 040) voor vervangen van de dakranden.

Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 072 S.J. Boumaschool: Onderwijskundige vernieuwing

De school staat op de prioriteitenlijst voor het programma 2007. Op basis van de Beleidsregel onderwijskundige vernieuwing basis onderwijs kan aan het bestuur een eenmalig bedrag worden toegekend voor de onderwijskundige vernieuwing.

Toekenning: vergoeding voor de aanpassing "onderwijskundige vernieuwing".

G07 083 Star Numan: Capaciteitsuitbreiding

De school komt in aanmerking voor vervangende nieuwbouw aan de Kluiverboom. Voor de planontwikkeling wordt een voorbereidingskrediet verleend. Met het schoolbestuur is afgesproken de uitbreiding in samenhang met het VMBO te realiseren.

Toekenning: vergoeding (voorbereidingskrediet) voor de planontwikkeling van de vervangende nieuwbouw.

G07 078/079 Starter: 1^e Inrichting olp en meubilair

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

27

De school heeft in het verleden geen olp/meubilair voor de 12^e groep ontvangen.
Toekenning: vergoeding 1 groep olp/meubilair

G07 080 Starter: huur

De school heeft in afwachting van de te realiseren permanente capaciteitsuitbreiding vergoeding voor de huur van 1 lokaal voor een periode van 3 jaar ontvangen (programma 2006 G06 055).
De aanvraag wordt daarom op het overzicht geplaatst.
Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 081 Starter: Huur

Continuering van de huur voor 6 noodlokalen op het terrein van het Noorderpoort college. De huurvergoeding is voor de periode van 1 jaar.
Toekenning: continuering huurvergoeding voor 6 noodlokalen.

G06 064 Tweemaster: Onderhoud

Volgens inspectie is de staat van de dakbedekking goed. Vervanging is niet noodzakelijk en kan worden volstaan met regulier onderhoud.
Weigeringsgrond: artikel 100, lid 1 sub b WPO

G07 085 Werkman-College: Huurvergoeding sportterrein

De school heeft geen eigen sportterrein.
Toekenning: huur/gebruik van gemeentelijk sportterrein voor 100 uur gedurende 8 weken

G07 053 Vlint: Onderhoud

Volgens inspectie dient de erfafscheiding van de school aan de Siersteenlaan te worden vervangen.
Regulier onderhoud volstaat niet langer.
Toekenning: vergoeding voor het vervangen van de erfafscheiding.

G07 088 Zernike-College: Huurvergoeding

Leerlingen van het Zernike-College zijn gehuisvest in een gebouw van het Noorderpoort College
Toekenning: vergoeding continuering huidige huur.

G07 087 Zernike-College: Huurvergoeding sportterrein

De school heeft geen eigen sportterrein.
Toekenning: huur/gebruik van gemeentelijk sportterrein voor 66 uur gedurende 8 weken

G07 086 Zernike-College: Leerhulpmiddelen (LHM)

Toekenning van leerhulpmiddelen is gekoppeld aan m2 capaciteitsuitbreiding. De school aan de helperbrink heeft in het (recente) verleden geen capaciteitsuitbreiding gehad en komt daarom niet in aanmerking voor vergoeding LHM. Wanneer de school wordt uitgebreid dan kan LHM worden toegekend. De aanvraag wordt op het overzicht geplaatst
Weigeringsgrond: artikel 76k, lid 1 sub d WVO

Aanvragen Lokale Overheid

G07 089 Gymzalen: Onderhoud

Raadsvoorstel - Programma onderwijshuisvesting 2008.

28

Aan de gymzalen gelegen aan de Chopinlaan, de Verlengde Lodewijkstr, de Poortsstraat, de Vestdijklaan en aan de Semmelweisstraat dient volgens de meerjarenplanning onderhoud te worden verricht.

Toekenning: vergoeding onderhoud aan bovengenoemde gymzalen.

G07 111 Borgmanschool: Vervangende nieuwbouw violenstraat

De planontwikkeling voor de herhuisvesting van de Borgmanschool is een gevorderd stadium. Het betreft de bouw van een school bestaande uit 12 lokalen en een speellokaal. De vestigingen van de Borgmanschool aan de Kijk in 't Jatstraat en aan de Jacobijnerstraat zullen op termijn buiten gebruik worden gesteld.

Toekenning: vergoeding voor vervangende nieuwbouw (12 lokalen) voor de Borgmanschool aan de violenstraat.

G07 112 Gymzaal violenstraat

Op het terrein van de school aan de violenstraat bestaat ruimte voor de bouw van een gymzaal. Bij de voltooiing van de gymzaal hoeven de kinderen van de Borgman school en van de Michaël school niet meer naar Vinkhuizen te reizen voor gymnastiek en wordt het capaciteitstekort in de binnenstad opgeheven.

G07 113 Inventaris Gymzaal

De nieuw te bouwen gymzaal moet worden ingericht.

Toekenning: vergoeding inventaris gymzaal violenstraat.

G07 114 Werkman College: Vervangende bouw gymzaal

In het kader van de verplaatsing van het gebouw van het Werkman college aan de schoolstraat i.v.m. de Forum zal de bestaande gymzaal aan de Turfsingel in een totaal plan voor de herhuisvesting van de school worden herbouwd.

Toekenning: vergoeding voor de herbouw van de gymzaal van het Werkman college

G07 115 Werkman College: Inventaris gymzaal

De nieuw te bouwen gymzaal moet worden ingericht.

Toekenning: vergoeding inventaris gymzaal.

.....

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid.

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: DI 07.1440401

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Aanscherping Inkoopbeleid

Groningen,

Aan de raad,

We willen de inkoopfunctie in de gemeente Groningen verder professionaliseren. We hebben u in mei 2007 geïnformeerd over de stand van zaken in de Voortgangsrapportage inkoop. Het doel van een professionele inkoopfunctie is om voor de gemeente Groningen op de meest efficiënte wijze de juiste producten en/of diensten in te kopen bij de meest geschikte leverancier tegen een goede prijs. Van een gemeentelijke organisatie mag daarnaast worden verwacht dat die rechtmatig, dat wil zeggen met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving, inkoopt.

Het uitgangspunt bij het gemeentelijke inkoopbeleid is dat de gemeentelijke organisatie als één juridische entiteit wordt gezien. In de praktijk betekent dit dat voor iedere productgroep waarvoor inkopen worden gedaan, moet worden bepaald of er sprake is van zogenaamde aggregerbare inkopen (voor alle of voor meer dan één dienst) of van dienstspecifieke inkopen. Vanzelfsprekend vormen de eisen op het gebied van doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid hierbij de belangrijkste uitgangspunten.

Binnen de gemeente kopen we jaarlijks voor een bedrag van 240 miljoen euro in (niveau 2006). De totale jaarlijkse omvang is mede afhankelijk van de voor een bepaald jaar geplande investeringen en bijzondere aankopen (bv. Euroborg, upgrading publiekshal DIA). Een groot deel van de inkopen is dienstspecifiek, onvoldoende gelijksoortig en daarom niet aggregbaar. Naar schatting gaat het daarbij om een inkoopvolume van 100 miljoen euro.

Van het overige deel (140 miljoen euro) wordt inmiddels 40 miljoen euro ingekocht via concerncontracten. Voorbeelden hiervan zijn schoonmaak, catering, kantoor-meubilair, automatisering, onderhoud gebouwen en inlenen uitzendpersoneel.

Het resterende bedrag van 100 miljoen euro zijn we nader aan het analyseren. Een deel van dit bedrag is niet aggregbaar blijkt (bv. grondaankopen, inhuur artiesten). Een kleiner deel zal mogelijk nog wel te aggregeren zijn en in concerncontracten worden ondergebracht. We hebben nog een periode van maximaal drie jaren nodig voordat

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid.

2

voor elk van deze productgroepen een concernaanbesteding voor het eerst is afgerond. Dat houdt verband met de relatief lange voorbereidingsperiode die met aanbesteding gemoeid is, de thans hiervoor beschikbare capaciteit en de afwikkeling van al bestaande contracten op afzonderlijk dienstniveau.

We willen ook duurzaam inkopen. We zijn bezig het aandeel van duurzame inkopen te vergroten. Onze ambitie is in 2010 het aandeel duurzaam inkopen te vergroten naar 100 procent. Dit sluit aan bij de door uw raad aangenomen motie van GroenLinks om bij de volgende meting van de duurzaamheidsmeter (eind 2009) bij de top-3 te behoren onder de Nederlandse gemeenten. Bij aanbestedingen maken we gebruik van de "menukaart duurzaam inkopen"¹ of gaan we nog een stap verder. Daarnaast hebben we als gemeente zowel het convenant duurzaam bouwen als het convenant duurzaam inkopen ondertekend.

Tot slot werken we vanaf 2006 samen met externe (overheids-)partijen in het inkoop platform Groningen. Dit is overeenkomstig de daartoe onlangs door uw raad aangenomen motie. Bij dit platform zijn momenteel 10 instanties aangesloten, waaronder de provincie Groningen, het UMCG, het Noorderpoortcollege en de Informatie Beheergroep. De doelstellingen van deze samenwerking zijn:

- het leren van elkaars organisatiestructuren, kennis delen, uitwisselen van informatie en inkoopstrategieën;
- het behalen van financieel voordeel door samenbundeling van inkoopvolumes en het realiseren van quickwins.

Onderstaand gaan we eerst in op de beleidsuitgangspunten op het gebied van inkoop. Vervolgens geven we op hoofdlijnen aan hoe we dat in de gemeente gaan organiseren.

Inkoopbeleid: aanscherping van de uitgangspunten

In de nota Inkopen met Openbaar Geld zijn in 2001 door uw raad de bij inkoop te hanteren uitgangspunten vastgesteld. Sindsdien zijn er diverse ontwikkelingen geweest die aanleiding geven tot bijstelling en aanscherping van deze uitgangspunten. Het gaat daarbij soms om principiële keuzes zoals bij het hanteren van duurzaamheidscriteria, maar ook om praktische zaken die moeten waarborgen dat we bij de gemeente Groningen werken binnen en vanuit een gemeenschappelijk concernkader. De bijstellingen hebben betrekking op de hierenavolgende punten:

¹ De Menukaart Duurzaam Inkopen is een hulpmiddel voor overheden bij het duurzaam inkopen van producten, diensten en werken.

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid.

Aanscherping uitgangspunten inkoopbeleid	
1.	De gemeente Groningen geeft voorrang aan inbesteden boven uitbesteden. Daarmee worden aanbestedingskosten bespaard, kan de sociale werkvoorziening in positie worden gebracht en ontstaan mogelijkheden voor het opvangen van eventuele leegloop bij andere diensten.
2.	De gemeente Groningen zal bij aanbestedingen aangeven of en zo ja in welke mate werknemers van een SW-bedrijf, cliënten van een Sociale Dienst en stagiaires kunnen worden ingezet op bijvoorbeeld werkleer- en integratietrajecten. Dit criterium zal als een aanvullende bijzondere voorwaarde in de aankondiging en het bestek worden meegenomen, met als doel deze doelgroepen werkervaring op te laten doen, waarbij de achterliggende gedachte is toeleiding naar werk.
3.	De gemeente Groningen wil bij aanbestedingen zo veel mogelijk kansen creëren voor het Midden en Klein Bedrijf. Bij aanbestedingen sluiten we zoveel mogelijk aan bij de lokale infrastructuur.
4.	De gemeente Groningen zal haar openbare en Europese aanbestedingen publiceren op de website www.aanbestedingskalender.nl .
5.	De gemeente Groningen zal van de mogelijkheden die de wet BIBOB (of eventuele opvolgende wetgeving) biedt, gebruik maken indien bij een aanbesteding getwijfeld wordt aan de integriteit van één van de inschrijvers.
6.	De gemeente Groningen handelt volgens de Deelnameverklaring van het programmabureau Duurzaam Inkopen. Dit uit zich o.a. in milieuaspecten, ecologisch cateren, eerlijke handel, etc. De gemeente gaat actief op zoek naar niet-vervuilende of milieuvriendelijke producten, indien deze beschikbaar zijn tegen een maximale meerprijs van + 5%.
7.	Op het gebied van kinderarbeid dienen leveranciers te verklaren dat de eigen geproduceerde goederen en diensten en de goederen en diensten die worden betrokken van derden, worden vervaardigd zonder dat daarbij sprake is van kinderarbeid.
8.	De gemeente Groningen past bij de aanbesteding van werken de ARW 2005 toe.
9.	Uniforme Administratieve Voorwaarden en RAW-bestekken worden in de gemeente Groningen zoveel mogelijk toegepast.
10.	De gemeente Groningen verklaart in principe zijn <i>Algemene Inkoop Voorwaarden</i> bij aanbestedingen van toepassing. Dit gebeurt onder uitdrukkelijke afwijzing van de leveranciersvoorwaarden.
11.	Bij aanbestedingen met aannemers en dienstverleners wordt in verband met de ketenaansprakelijkheid (daar waar de gemeente optreedt als eigenbouwer/aannemer) van de inschrijver geëist een G-rekening te openen of voorzieningen te treffen waardoor het risico voor de gemeente Groningen in voldoende mate wordt afgedekt.
12.	Uitgangspunt van het aanbestedingsbeleid van de gemeente is: "openbaar aanbesteden, tenzij ..". De algemeen directeur van een dienst kan in individuele gevallen besluiten vooraf deugdelijk schriftelijk gemotiveerd hiervan af te wijken

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid.

4

	indien²: - o de te verwachten kosten niet opwegen tegen de te verwachten baten, of - o er geen concurrentie te verwachten is, of - o er andere dringende redenen zijn om van aanbesteding af te zien, voor zover deze dringende redenen niet te wijten is aan (of kon worden voorzien door) de aanbestedende dienst en voor zover er door de wet geen andere mogelijkheid wordt geboden.
--	--

Aanpassing aanbestedingsgrenzen

Voor de niet-Europese aanbestedingen geldt dat we zelf de grenzen kunnen bepalen voor:

- openbaar aanbesteden (met of zonder voorselectie);
- meervoudig onderhands aanbesteden;
- enkelvoudig onderhands aanbesteden.

Europees aanbesteden is openbaar aanbesteden. Er wordt gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschap in Luxemburg en op de nationale aanbestedingsite www.aanbestedingskalender.nl. Het staat iedere onderneming binnen de Europese Unie vrij om in te schrijven.

Gemeentelijk openbaar aanbesteden betreft op hoofdlijnen dezelfde procedure als Europees aanbesteden. Er wordt echter alleen gepubliceerd op de nationale aanbestedingsite. Het staat iedere onderneming vrij om in te schrijven.

Meervoudig onderhands aanbesteden is een aanbesteding waarvoor een beperkt aantal (in het geval van de gemeente Groningen minimaal drie) natuurlijke of rechtspersonen (door de aanbesteder aan te wijzen) tot inschrijving of tot onderhandeling wordt uitgenodigd.

Eén op één via offertemethode wordt toegepast bij relatief kleine opdrachten, waar een aanbestedingsprocedure naar verhouding te veel kosten met zich meebrengt. Er wordt aan één onderneming gevraagd een offerte in te dienen.

Op dit moment gelden er voor de aanbestedingen onder de grens voor Europees aanbesteden geen verplichte drempelbedragen. Onze gemeentelijke regels gaan verder dan de wettelijke regels. Hier kiezen we bewust voor. Meer openbare vormen van aanbesteden (gemeentelijk openbaar en in mindere mate meervoudig onderhands), kunnen leiden tot lagere kosten. Natuurlijk moeten deze wel opwegen tegen de hogere kosten voor de procedure.

² Deze uitzondering is alleen mogelijk voor zowel de onderhandse als de gemeentelijk openbare procedures. Boven de Europese drempelbedragen gelden uiteraard de door de wet voorgeschreven procedures.

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid.

5

Bij de huidige drempelbedragen wegen de kosten van de aanbesteding niet op tegen de verwachte inkoopvoordelen. Dat doet zich vooral voor bij het meervoudig onderhands aanbesteden. Hier zijn de aanbestedingskosten in relatie tot het aanbestedingsbedrag relatief hoog. Daarmee worden eventuele voordelen die worden behaald door de wijze van aanbesteden (lagere prijs) teniet gedaan door de kosten van een dure procedure. Daarnaast moeten onze gemeentelijke regels praktisch uitvoerbaar zijn. Dit heeft ook raakvlakken met de rechtmatigheid.

Het is echter ook van belang transparant te zijn met de gemeentelijke aankopen. Openbaar aanbesteden en in mindere mate meervoudig onderhands aanbesteden leiden tot een grotere transparantie. Deze aanbestedingsvormen voorkomen ook dat we afhankelijk worden van een (te) beperkt aantal leveranciers.

Vorenstaande overwegingen leiden tot ons voorstel om de drempelbedragen te verhogen. Waarschijnlijk treedt er in 2008 een nieuwe aanbestedingswet in werking. Deze wet geeft ook voor lokale overheden drempelbedragen aan. We kiezen er voornamelijk niet voor de drempelbedragen op te trekken naar de bedragen die waarschijnlijk in de wet worden opgenomen. Zodra de nieuwe wetgeving er is, bezien we de aanbestedingsgrenzen opnieuw.

We stellen voor de drempelbedragen te verhogen overeenkomstig het volgende overzicht.

Nieuwe drempelbedragen gemeentelijke aanbestedingen

Aanbestedingsvorm	Werken	Leveringen	Diensten
A) Europees	> € 5.278.000	> € 211.000	> € 211.000
B) Gemeentelijk openbaar (met of zonder voorselectie)	> € 1.000.000 (was: 950.000)	> € 100.000 (was: 95.000)	> € 100.000 (was: 95.000)
C) Meervoudig onderhands	< € 1.000.000 > € 100.000 (was: tussen 47.500 en 950.000)	< € 100.000 > € 25.000 (was: tussen 12.000 en 95.000)	< € 100.000 > € 25.000 (was: tussen 12.000 en 95.000)
D) Een op een via offertemethode met één gegadigde (enkelvoudige uitnodiging)	< € 100.000 (was: lager dan 47.500)	< € 25.000 (was: lager dan 12.000)	< € 25.000 (was: lager dan 12.000)

1) Bedragen exclusief BTW.

2) De Algemeen Directeur mag gemotiveerd afwijken van de gemeentelijke regels (B,C en D).

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid.

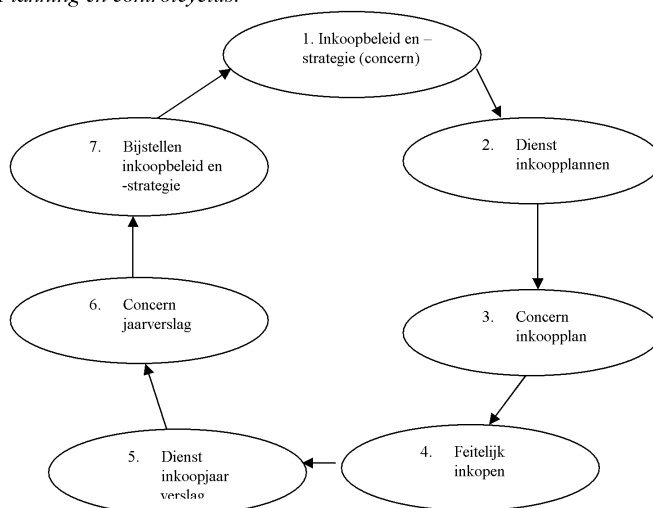
6

In 2008 treedt waarschijnlijk de nieuwe Aanbestedingswet in werking. Deze wet geeft naar verwachting ook voor lokale overheden drempelbedragen aan inzake bij welk inkoopbedrag, welke vorm van aanbesteding (enkelvoudig of meervoudig onderhands, openbaar, Europees) is aangewezen. Groningen blijft met de nu voorgestelde drempelbedragen ruim binnen de grenzen die in de Aanbestedingswet waarschijnlijk zullen gaan gelden.

Planning & control en organisatie

Hiervoor hebben we aangegeven wat onze belangrijkste uitgangspunten zijn op het gebied van inkoop. Daarnaast is het van belang dat we de inkoopfunctie op een goede en efficiënte wijze uitvoeren. De planning en control-cyclus is van belang voor de wijze waarop we de inkoopfunctie organiseren. We gaan daarom eerst kort in op de planning en controlcyclus. Vervolgens lichten we op hoofdlijnen toe hoe we de inkoopfunctie organiseren.

Planning en controlcyclus:

De cyclus bestaat uit de volgende stappen:

1. vaststelling inkoopbeleid en inkoopstrategie op concernniveau;
2. opstellen dienst-inkoopplannen gelijktijdig met het opstellen van de dienstbegroting;
3. opstellen concerninkoopplan op basis van dienstinkoopplannen en analyses naar aggregerbare inkopen gelijktijdig met het opstellen van de gemeentebegroting;
4. feitelijk inkopen;
5. opstellen dienstinkoopverslag (jaarlijks gelijk met dienst-jaarrekening);
6. opstellen concerninkoopverslag (jaarlijks gelijk met concern-jaarrekening);

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid.

7

7. eventueel bijstellen inkoopbeleid en inkoopstrategie.

De cyclus is gebaseerd op het door uw raad vastgestelde inkoopbeleid. Op basis van de daarin geformuleerde uitgangspunten worden de dienstinkoopjaarplannen opgesteld. Deze dienstinkoopplannen dienen als basis voor het concerninkoopplan. Bij het opstellen en de analyse van inkoopplannen worden ook de gerealiseerde inkopen van de afgelopen periode meegenomen. Door gedetailleerde analyses van de feitelijke gerealiseerde inkopen kan zicht worden verkregen op producten en productgroepen die kunnen worden geaggregeerd en waarvoor gezamenlijke aanbestedingen kunnen worden voorbereid. Het doel hiervan is alle te aggregeren producten/productgroepen in concerncontracten te vangen.

Het is de bedoeling om de dienst-inkoopplannen en het concern-inkoopplan gelijktijdig met de dienst- en gemeentebegroting op te stellen. De inkoopplannen zijn dan als het ware één van de bouwstenen van de begroting. Dit geldt ook voor de realisatie tussen inkoopverslagen en de rekening. Hoewel het niet lukt om voor het begrotingsjaar 2008 de cyclus gelijk op te laten lopen met de begrotingscyclus hebben we ervoor gekozen voor 2008 toch dienst-inkoopplannen en een concerninkoopplan op te stellen. Naar verwachting zijn deze gereed in december.

Organisatie

Om te komen tot de volwassen inkooporganisatie wordt uitvoering gegeven aan het door ons vastgestelde "Programmaplan Professionalisering Inkoop" en het daarbij behorende "Routeplan". Het programmaplan is in een gevorderd stadium van uitvoering. Het programmaplan rust op drie pijlers:

1. de professionalisering van de inkoopfunctie;
2. de beleidsmatige kaders, rechtmatigheid en externe samenwerking;
3. de implementatie van een inkoopondersteunend software-pakket.

Ad 1

Uit metingen blijkt dat de professionalisering van de inkoopfunctie bij zes van de acht diensten goed verloopt. De twee overige diensten worden extra ondersteund door de afdeling Commerciële Zaken van de DIA. Overigens is de professionalisering een continu doorlopend proces. Het gaat daarbij onder meer om:

- het goed in positie brengen van de dienstinkoopcoördinatoren;
- het aanbrengen van onderscheid tussen de initiële inkoopfunctie (contracteren) en de operationele inkoopfunctie (bestellen);
- het uitwerken van de administratieve organisatie en bijbehorende mandaatregelingen;
- het opwaarts bijstellen van het kennisniveau van betrokken medewerkers;
- het inrichten van de controlfunctie op dienstniveau.

Ad 2

Middels deze nota wordt de aanscherping van het beleid vastgesteld. De externe samenwerking is inmiddels succesvol gestart en heeft vorm gekregen in de oprichting van het Inkoop Platform Groningen, waarover uw raad onlangs is geïnformeerd.

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid.

8

Ad 3

HVD, OCSW en DIA maken voor (vrijwel) alle inkopen inmiddels gebruik van Inkoopnet. Er wordt voor de DSW een koppeling gebouwd tussen hun inkoopstelsel en Inkoopnet die begin 2008 operationeel zal zijn. De MD maakt reeds gebruik van Inkoopnet voor de concerncontracten en zal begin 2008 (vrijwel) alle inkopen via Inkoopnet laten lopen. Met SOZAWE is de afspraak gemaakt dat per 1 januari 2008 de concerncontracten, en per 1 april 2008 alle aggregerbare inkopen operationeel zullen zijn. Voor de BSD liggen deze data op 1 januari 2008, respectievelijk 1 juli 2008. Bij RO/EZ zal zo veel mogelijk worden getracht alle aggregerbare inkopen begin 2008 via Inkoopnet te verwerken. Voor de dienstspecifieke inkopen moet bij deze dienst nog een aantal hobbels worden genomen, waardoor realisatie in 2008 als niet reëel wordt ingeschat. Het gaat daarbij vooral om de vraag of er een koppeling moet komen met de thans in gebruik zijnde financiële en projectadministratiepakketten of dat wellicht – in relatie tot anders te verwachten omvangrijke desinvesteringen – beter kan worden gewacht tot de keuze voor een ander pakket is gemaakt. Zolang de koppeling niet tot stand is gebracht gaan we wel proberen om met gebruik van de bij de dienst beschikbare inkoopinformatie te analyseren waar eventueel aggregatiemogelijkheden liggen.

In de Voortgangsrapportage Inkoop bent u over de voortgang geïnformeerd. Inmiddels hebben wij nadere besluiten genomen over de inrichting van de gemeentelijke inkooporganisatie en de wijze waarop de verantwoordelijkheden en bevoegdheden op strategisch, tactisch en operationeel niveau zijn belegd.

De kern van onze inkooporganisatie is dat de verantwoordelijkheid voor dienstspecifieke aanbestedingen bij de diensten ligt. Hier gaat het onder andere om:

- het initiëren en bewaken van dienstspecifieke aanbestedingen;
- het opstellen van een dienst-inkoopplan;
- het opstellen van een inkoopverbeterplan en
- de interne control op uitvoering dienstinkoop, rechtmatigheidsbeleid en een financiële-/doelmatigheidsanalyse van de inkopen.

Alle diensten dienen uiterlijk medio 2008 een inkoopverbeterplan op te stellen. In het verbeterplan beschrijft de dienst de stappen die zij wil gaan nemen om te komen tot de hiervoren aangeduide professionele inkooporganisatie op het niveau van de eigen dienst. De situatie waarin iedere afdeling zijn eigen inkoop regelde is al lang verleden tijd, maar de inkooporganisatie is nu soms nog te versnipperd binnen diensten om al van een professionele inkooporganisatie te kunnen spreken.

De centralisering op dienstniveau inclusief een mandaatbesluit willen we per 1 januari 2009 gerealiseerd hebben.

Nieuw is dat de afdeling commerciële zaken verantwoordelijk is voor de concernsturing op het gebied van inkoop. Die afdeling is verantwoordelijk voor het bepalen van de kaders, waarbinnen de inkoopfunctie bij diensten plaatsvindt. Daarnaast is de afdeling verantwoordelijk voor de control van de inkoop bij de diensten. Diensten zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de control op inkoop. De afdeling vervult bij inkoop de functie van concerncontrol, zoals het bewaken van het totstandkomen van dienstinkoopplannen, de verbeterplannen bij

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid.

9

diensten en het bewaken van de dienstspecifieke aanbestedingen. Commerciële Zaken kan dit onder andere doen door het uitvoeren van audits bij diensten.

Naast de controlfunctie richting de diensten heeft de afdeling Commerciële Zaken ook een zelfstandige functie. Dit zijn onder andere:

- het initiëren en bewaken van concernaanbestedingen;
- het opstellen van een concerninkoopjaarplan;
- het adviseren van diensten bij o.a. opstellen van het inkoopplan, inkoopjaarverslag, opleidingen en eventueel coachen;
- ondersteuning bieden bij dienstspecifieke aanbestedingen.

De control op de zelfstandige taken van de afdeling Commerciële Zaken wordt uitgevoerd door de concerncontroller. De afspraken over de planning & controlcyclus en de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het inkoopproces worden vastgelegd in een inkoopstatuut.

We stellen u voor te besluiten:
de beleidsmatige uitgangspunten voor inkoop vast te stellen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsbesluit inzake Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie.(nr.114)

28 november 2007.

Nr. 9.

Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 november 2007 (bijlage raadsverslag nr. 114);

HEEFT BESLOTEN:

- I. kennis te nemen van de actualisatie van de financiële contouren voor de realisering van de nieuwe huisvesting van het VMBO in het kader van het convenant "Kennis om te delen";
- II. aan de productgroep huisvesting scholen met ingang van 2007 een structurele bijdrage voor de huisvesting van het VMBO toe te kennen van € 550.000,-- en deze bijdrage te dekken uit de in de gemeentebegroting gereserveerde middelen voor structureel nieuw beleid 2007;
- III. een krediet beschikbaar te stellen van € 4.200.000,--;
- IV. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

GEWIJZIGD VOORSTEL

RAADSVoorstel:

2007-2008

Ons kenmerk: OS 07.1482628

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

Groningen,

Aan de raad,

Hierbij bieden wij u de voortgangsrapportage aan over de huisvesting van het VMBO in onze stad (zie bijlage 1: Nieuwe VMBO Huisvesting: Voortgang en Actualisatie 2007). Daarnaast treft u een tussenrapportage aan van de stuurgroep Kennis om te delen waarin de inhoudelijke onderwijskundige ontwikkelingen in het kader van de met de schoolbesturen afgesloten convenanten aan bod komen (zie bijlage 2: Voortgangsrapportage over het convenant Kennis om te delen februari – oktober 2007).

Zoals al eerder aan uw raad gemeld hebben wij in 2003 samen met de (andere) Groningse schoolbesturen voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs het convenant "Kennis om te delen" afgesloten. Als gezamenlijke schoolbesturen hebben wij ons de taak gesteld het VMBO te versterken door:

- een onderwijsinhoudelijke vernieuwing van het VMBO en het MBO;
- de verbetering van de aansluiting tussen het VMBO en het MBO;
- de versterking van de relatie tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt;
- de realisatie van ongedeeld VMBO in de hele stad;
- de verbetering van de huisvesting voor het VMBO.

We willen hiermee de kansen van een groot deel van onze toekomstige beroepsbevolking verbeteren. Immers, zo'n 50% van alle leerlingen in de stad zit op het VMBO en het behalen van een zogenaamde startkwalificatie (minimaal niveau 2 MBO) achten wij de noodzakelijke bagage om op de arbeidsmarkt een adequate plek te kunnen innemen. Jongeren verdienen goed onderwijs, de samenleving heeft de jongeren nodig en investeren in de jongeren, investeren in hun onderwijs is daarmee een must.

De "Voortgangsrapportage over het convenant Kennis om te delen februari – oktober 2007" geeft weer hoe alle betrokken partijen hun inspanningen leveren. Daarbij wordt opgemerkt dat de realisatie van het convenant tijd vergt. Het gaat om wezenlijke veranderingen die de kern van het onderwijs raken en waarbij veel mensen betrokken zijn. Het ombuigen naar de gewenste situatie gaat via de geleidelijke weg. En dat ombuigen gaat goed.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

2

Als lokale overheid hebben wij – zoals u weet – met de schoolbesturen een tweede convenant afgesloten om de inhoudelijke ontwikkeling van het VMBO te ondersteunen door de bereidheid fors in nieuwe huisvesting te willen investeren. Door twee keer € 550.000,-- structureel beschikbaar te stellen specifiek voor de huisvesting van het VMBO (dus buiten de reguliere middelen voor onderwijshuisvesting) is er een gedegen basis om plannen "op te bouwen".

In juni 2006 hebben wij u de notitie *Nieuwe huisvesting voor het VMBO* voorgelegd. Daarin zijn de financiële contouren geschetst van de inspanningen van de gemeente en de schoolbesturen (VMBO's en ROC's) om de huisvesting van het VMBO een forse impuls te geven. De bijgaande rapportage is een actualisering van deze financiële contouren.

Zuid.

In het zuiden van de stad gaat het niet om nieuwbouw, maar om verbouw van bestaande schoollocaties. Eind februari 2007 hebben wij in verband hiermee een eenmalige subsidieregeling vastgesteld, waarvoor u in uw vergadering van 28 maart 2007 de middelen beschikbaar heeft gesteld. Alle schoolbesturen, die daarvoor in aanmerking komen, hebben subsidie aangevraagd. De beschikkingen zijn nog voor de zomer verzonden.

De schoolbesturen zullen nu met gebruikmaking van de door Rijk en gemeente verstrekte middelen plannen uitvoeren voor de verbetering van de praktijkgerichte leeromgeving van de VMBO-leerlingen.

Bij onze volgende rapportage zullen wij u informeren over de voortgang hiervan.

Noordoost.

Recentelijk hebben wij het stedenbouwkundig plan voor de beoogde (V)MBO-boulevard voor inspraak vrijgegeven. Daarover hebben wij u geïnformeerd. Essentieel voor de opstelling van een stedenbouwkundig plan is goed overleg met de buurt, de wijk, de scholen en de voetbalvereniging FC Lewenborg.

Het overleg met en tussen alle partijen is intensief en constructief geweest. Mede dankzij dit overleg ligt er een zeer gedegen stedenbouwkundig plan. Wij verwachten dat wij u dit plan op korte termijn ter vaststelling kunnen voorleggen.

In het verlengde van het stedenbouwkundig plan zal een perceel grond door middel van een interne gemeentelijke grondtransactie overgaan van de dienst RO/EZ naar de dienst OCSW.

Voorts hebben wij kort na de zomer – na een Europese aanbestedingsprocedure – een architect gekozen voor de nieuwe VMBO-school. Een selectiecommissie bestaande uit alle betrokken partijen (de scholen en de diensten OCSW en RO/EZ) was unaniem in zijn voordracht.

Daarnaast wordt er hard gewerkt door de schooldirecties en de schoolbesturen aan het opstellen van een Programma van Eisen. Geen sinecure, omdat er tal van keuzes gemaakt moeten worden in het spanningsveld "eigen identiteit" versus "maximale samenwerking en kostenbesparing".

Het jaar 2008 zal in het teken staan van voorbereiding en uitvoering van alle werkzaamheden, zodat begin 2009 met de bouw van de school kan worden begonnen.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

3

West.

De locatie en de belangrijkste grootheden voor de nieuwbouw zijn bepaald. De Christelijke Scholengemeenschap Groningen werkt aan zowel de onderwijs-inhoudelijke als de gebouwelijke inrichting.

Op deze locatie is nog wel de Erasmusschool van het RENN4 gehuisvest. In verband met een grootschalige reallocatie van zijn huisvesting heeft het RENN4 eerst aangegeven deze locatie te willen verlaten. Op dit moment houdt het RENN4 ook de mogelijkheid open om de betreffende school toch op deze locatie te handhaven.

Hierover zullen wij op korte termijn overleggen met de Christelijke Scholengemeenschap Groningen en RENN4. Deze ontwikkeling vertraagt de voortgang in west.

Investeringsen.

In de bijgaande voortgangrapportage is een actualisatie gegeven van de financiële contouren. Het totaal aan investeringen wordt naar huidig prijspeil en rekening houdend met compensabele BTW geraamd op bijna € 27,4 miljoen.

In onderstaand overzicht is een en ander in relatie tot de gegevens van juni 2006 weergegeven.

Totaaloverzicht Investeringsen	Raming juni 2006	Correctie naar prijspeil 2007	Raming oktober 2007
1. Zuid	606	606	606
2. Noordoost	15.000	15.420	16.578
3. West	8.000	8.240	7.800
Totaal uitgaven	23.606	24.266	24.984
5. Algemene kosten			449
6. Kosten voorfinanciering			500
7. Prijsontwikkeling 2007 – 2010			1.456
Te financieren excl. bruterings		24.266	27.389
Bruterings 2 en 3	563	580	820
Bruterings prijsontwikkeling voor 2			48
Af: Compensabele BTW			-/- 857
Incl. bruterings	24.169	24.846	27.400

Middelen.

Op basis van de besluitvorming in juli 2006 en uitgaande van de huidige financiële gegevens is het bedrag van € 26 miljoen beschikbaar.

U heeft in juli 2006 er mee ingestemd voorbereidingskosten voor het totaalbedrag van € 1,1 miljoen incidenteel ten laste te brengen van de incidentele vrijval, zodat € 24,9 miljoen resteert.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

4

In onderstaand overzicht is een en ander ook weer in relatie tot de gegevens van juni 2006 weergegeven.

Totaal beschikbare Middelen	Raming juni 2006	Raming oktober 2007
a. Gemeente Specifiek beschikbaar gestelde middelen		
1. Begroting 2006 en 2007 (structureel € 1.100.000,-)	16.000	16.800
b. Gemeente opbrengst panden		
1. Gerealiseerde opbrengsten	1.200	1.200
2. Verwachte netto opbrengst panden	3.400	3.400
c. Gemeente overige middelen		
Incidentele financiering voorbereidingskosten (RB juli 2006)	1.100	
Bijdrage 2 ^e kunstgrasveld FC Lewenborg	-	500
c. Bijdrage VMBO schoolbesturen		
1. Doorsluiting vanuit investeringsregeling Rijk	415	430
2. CSG (2x € 500.000,-; noordoost en west)	1.000	1.000
3. Openbaar Schoolbestuur (€ 500.000,-; noordoost)	500	500
d. Afkomstig MBO schoolbesturen		
1. Saldo grondtransacties	pm	pm
2. Bijdrage inrichting buitenterrein (excl. BTW)	-	1.100
Totaal beschikbare middelen t.b.v VMBO	23.615	24.930

Toelichting ontwikkeling investeringen.

De belangrijkste oorzaken voor deze hogere kostenraming nu ten opzichte van de ramingen van 2006 gecorrigeerd naar het prijspeil van nu zijn:

1. de verbeterde ontsluiting Noordoost € 0,4 miljoen
2. het 2^e kunstgrasveld Noordoost € 0,5 miljoen
3. geraamde voorfinancieringskosten Noordoost en West € 0,5 miljoen
4. algemene kosten € 0,4 miljoen
5. prijsontwikkelingen 2008, 2009, 2010 Noordoost en West € 1,4 miljoen

Een deel van deze hogere uitgaven worden gedekt door extra inkomsten (bijdrage 2^e kunstgrasveld, bijdragen derden) en een lager uitgavenniveau voor West (prijspeil 2007).

Toelichting ontwikkeling beschikbare middelen.

Per saldo blijft er een verschil over van afgerond € 1,4 miljoen (€ 27,4 miljoen minus € 26 miljoen), hetgeen toe te schrijven is aan een prijsontwikkeling van 3%, waarmee rekening is gehouden.

Omdat de realisering van de bouwprojecten aanzienlijk meer tijd vergt (onder andere door de intensieve en tijdrovende overleggen op meerdere fronten), zal er de komende jaren sprake zijn van incidenteel vrijvallende middelen. Het totaal aan vrijvallende middelen is berekend op € 2,5 miljoen. Dit is voldoende om de hiervoor genoemde voorbereidingskosten en de prijsontwikkeling op te vangen.

Met het vorenstaande hebben wij u een indicatie gegeven ten aanzien van de financiële gevolgen, prijsontwikkelingen en dergelijke. Bij de kredietaanvraag voor de feitelijke scholenbouw en sportaccommodaties in 2008 en voorafgaand aan de opstelling van de begroting voor het jaar 2009 zullen wij u nader informeren.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

5

Diverse dwarsverbanden.

De herstructurering van het Sportpark Lewenborg – als onderdeel van Sport in Beeld – krijgt vorm binnen de ruimtelijke grenzen van het huidige sportpark. Voor de realisering van het 2^e kunstgrasveld zullen wij het budget van € 500.000,-- aanwenden, dat u op 20 juni 2007 beschikbaar heeft gesteld ten laste van het resultaat van de gemeenterekening 2006. De in het kader van Sport in Beeld voor de herstructurering voor het Sportpark Lewenborg beschikbare middelen, zijn ondergebracht in het totaalproject voor de VMBO-boulevard in Noordoost. Over de voortgang van Sport in Beeld hebben wij u recentelijk separaat geïnformeerd.

Wij zijn voorts voornemens u in het kader van Onderwijshuisvestingsprogramma 2008 voor te stellen een krediet beschikbaar te stellen voor de voorbereiding van de verplaatsing van de Star Numanschool. De verantwoording van dat voorstel zal uiteraard onderdeel uitmaken van het totaal van de afwegingen en keuzes binnen de nader vast te stellen kaders van het onderwijshuisvestingsbeleid.

Kredieten.

Op grond van alle voorliggende gegevens achten wij het beschikbaar stellen van een totaalkrediet voor de realisering van de VMBO-boulevard inclusief de scholenbouw en het vernieuwde sportpark mogelijk. Omdat het stedenbouwkundig plan voor het gebied nog niet door u is vastgesteld, achten wij het niet juist om op dit moment dat totaalkrediet aan te vragen. Wij zijn - ook door de inbreng van alle betrokkenen - overtuigd van de gedegenheid van dit plan. Wij willen dan ook wel met de voorbereidende werkzaamheden aan de slag gaan om de voortgang niet te stagneren. Voorts is in het kader van de herstructurering van de sportparken in het kader van Sport in Beeld nodig tempo te maken met de aanleg van de kunstgrasvelden op het Sportpark Lewenborg. Immers, deze werkzaamheden moeten in de zomer plaatsvinden om de overlast voor de verenigingen tot een minimum te beperken.

Vandaar dat wij u verzoeken een krediet beschikbaar te stellen voor de volgende acties/werkzaamheden/onderdelen, te weten:

1. de interne gemeentelijk grondtransactie (overboeking van perceel grond van RO/EZ naar OCSW voor een bedrag van afgerond € 1 miljoen);
2. de voorbereiding en uitvoering van het bouwrijp maken voor een totaal bedrag van € 1,6 miljoen.
Onderdelen van deze werkzaamheden moeten uitgevoerd worden alvorens met de aanleg van de kunstgrasvelden kan worden gestart;
3. de voorbereiding en aanleg van het 2e kunstgrasveld voor een bedrag van € 0,5 miljoen.
Hierbij wordt opgemerkt dat bij raadsbesluit van 19 juli reeds een krediet beschikbaar is van € 1,5 miljoen voor de oorspronkelijk beoogde verplaatsing van het Sportpark Lewenborg bestaande uit één (het 1e) kunstgrasveld en een nieuwe accommodatie voor de FC Lewenborg;
4. de voorbereiding voor de bouw van de gymzalen als onderdeel van het multifunctionele sportgebouw voor een bedrag van afgerond € 0,2 miljoen.
Het multifunctionele sportgebouw gaat naast de faciliteiten voor de FC Lewenborg meerdere gymzalen omvatten. Het ontwerp voor het totale gebouw zal moeten worden opgepakt om stagnatie in het project te vermijden;

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

6

5. de voorbereiding voor de bouw van de nieuwe VMBO-school voor een bedrag van afgerond € 0,9 miljoen.
Het tijdsplan voor de realisatie van de VMBO-boulevard maakt het noodzakelijk met het ontwerptraject te beginnen.

Samenvattend vragen wij u thans een krediet beschikbaar te stellen van in totaal € 4,2 miljoen. De voorbereidende werkzaamheden – dus geen onomkeerbare activiteiten – kunnen dan met ingang van 2008 van start gaan. Pas als het stedenbouwkundig plan door u is vastgesteld – naar verwachting begin 2008 – kunnen trajecten gestart worden in het verlengde van de voorbereidingen. Een kredietaanvraag voor de feitelijke scholenbouw zullen wij in het najaar van 2008 aan u voorleggen.

Wij zijn van mening op deze wijze recht te doen aan:

- én de belangen van het voorbereidend beroepsonderwijs en daarmee van een groot deel van onze schoolgaande jeugd;
- én het belang van correcte procedures, zodat er openheid is over de te nemen stappen en een open en correcte belangenafweging.

Financiële paragraaf.

In de gemeentebegroting 2006 is een bedrag van € 550.000,-- voor structureel nieuw beleid aangemerkt voor de huisvesting van het VMBO. Daarnaast is in de gemeentebegroting 2007 een tweede tranche van € 550.000,-- voor structureel nieuw beleid geoormerkt voor hetzelfde doel. In totaal is in 2007 dus € 1.100.000,-- beschikbaar.

Tot op heden is er een krediet beschikbaar voor de huisvesting VMBO van € 2.400.000,--, te weten:

- een krediet van € 1.800.000,-- voor de opstelling van het stedenbouwkundig plan (€ 300.000,--) en het Sportpark Lewenborg (€ 1.500.000,--);
- een krediet van € 600.000,-- voor de eenmalige regeling voor de aanpassing van bestaande gebouwen.

Voor de voortgang is het noodzakelijk thans een aanvullend bedrag van € 4.200.000,-- beschikbaar te stellen. De omvang van het totale krediet komt hiermee op € 6.600.000,--.

De structurele lasten van de investering van € 6.600.000,-- bedragen € 430.000,-- en worden ten laste gebracht van het structurele budget van € 1.100.000,--. Uitgaven ten laste van dit krediet zullen plaatsvinden in 2008.

Bij de behandeling van de gemeenterekening 2006 is besloten de kosten van de aanleg van het 2^e kunstgrasveld op Sportpark Lewenborg ad € 500.000,-- ten laste te brengen van het rekeningresultaat 2006.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

7

Begrotingswijziging produktgroepniveau:

	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie Reserve	Onttrekking Reserve	Saldo
6.04 Huisvesting scholen	550	0	-550	0	0	-550

Samenvattend stellen wij u voor onder verwijzing naar de op deze aangelegenheid betrekking hebbende stukken te besluiten:

- I. kennis te nemen van de actualisatie van de financiële contouren voor de realisering van de nieuwe huisvesting van het VMBO in het kader van het convenant "Kennis om te delen";
- II. aan de productgroep huisvesting scholen met ingang van 2007 een structurele bijdrage voor de huisvesting van het VMBO toe te kennen van € 550.000,-- en deze bijdrage te dekken uit de in de gemeentebegroting gereserveerde middelen voor structureel nieuw beleid 2007;
- III. een krediet beschikbaar te stellen van € 4.200.000,--;
- IV. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

**Nieuwe VMBO
Huisvesting
Voortgang en Actualisatie 2007**

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1. Verbouwplannen Zuid	2
2. Nieuwbouw in Noordoost	3
2.1. Opstelling Stedenbouwkundig Plan	3
2.2. Programma van Eisen voor Noordoost	3
2.3. Architectkeuze	4
2.4. Financiële Actualisatie Noordoost	4
3. Nieuwbouw in West	7
3.1. Financiële Actualisatie West	8
4. Geactualiseerd Financieel Kader	9
4.1. Totaal raming uitgaven	9
4.2. Uitgangspunten financiering.	9
4.3. Beschikbare middelen.	10
5. Diverse dwarsverbanden	13
5.1. Relatie Sport in Beeld	13
5.2. Relatie Star Numan	14
6. Risico's.	15
7. Planning	17
Tot slot.	18

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

9

Inleiding

Vorig jaar zijn in de rapportage “Nieuwe Huisvesting voor het VMBO” d.d. 14 juni 2006

de contouren geschetst voor de nieuwe VMBO-huisvesting in de stad. Daarbij i een aantal discussiepunten en vraagstellingen aan de orde gekomen en is op basis van afspraken tussen de convenantpartners van “Kennis om te delen” een beeld gegeven van de financiële haalbaarheid van alle plannen

Het afgelopen jaar is verder gewerkt aan de plannen.

In het navolgende worden de vorderingen toegelicht overeenkomstig de bekende driedeling, te weten:

1. de verbouwplannen in het zuiden van de stad
2. de nieuwbouw in Noordoost
3. de nieuwbouw in West

Vervolgens wordt de financiële haalbaarheid van het totaal van de inspanningen geactualiseerd (par. 4), de relatie gelegd met andere projecten/beleidsprocessen (par. 5), worden de risico's benoemd (par. 6) en wordt een planning voorgelegd (par. 7).

Voor de verantwoording van de inhoudelijke onderwijsplannen wordt verwezen naar de daarop betrekking hebbende stukken.

1. Verbouwplannen Zuid

In de rapportage van juni 2006 is aangegeven dat de gemeente voornemens is – in aansluiting op de “Regeling aanvullende subsidie praktijkgerichte leeromgeving 2006” van het Rijk – extra middelen beschikbaar te stellen voor verbouwplannen bij de VMBO-scholen in de stad. Aan dit voornemen is uitvoering gegeven.

Na de gebruikelijke procedures via het Breed Besturen Overleg heeft het college van B&W de eenmalige gemeentelijke subsidieregeling met een aanvraagperiode tot 1 juni 2007 op 27 februari 2007 vastgesteld en opgenomen in de Algemene Subsidie Verordening. Vervolgens heeft de Raad van de gemeente Groningen op 28 maart 2007 besloten het bij de regeling behorende budget beschikbaar te stellen. De schoolbesturen zijn vervolgens in april over de nieuwe subsidieregeling geïnformeerd. Alle schoolbesturen die in aanmerking kwamen voor de gemeentelijke bijdrage hebben deze aangevraagd. Nog voor de zomer zijn alle eenmalige subsidies verstrekt.

De gemeentelijke eenmalige regeling sluit volledig aan bij de Rijksregeling, zodat de schoolbesturen er geen extra werk van hebben. Mocht het Rijk (minister van onderwijs, cultuur en wetenschap) op basis van de verstrekte verantwoording besluiten haar subsidie geheel of deels terug te vorderen, hebben de schoolbesturen de plicht de gemeente binnen een maand te informeren. Het college van B&W kan dan besluiten het evenredige deel van de gemeentelijke subsidie ook terug te vorderen.

Het is nu aan de schoolbesturen om met gebruikmaking van de door Rijk en Gemeente verstrekte middelen plannen te maken en uit te voeren voor de verbetering van praktijkgerichte leeromgeving van de VMBO-leerlingen.

Voor de volledigheid wordt nog het volgende opgemerkt.

De rijksregeling en ook de daaraan gekoppelde gemeentelijke regeling zijn gebaseerd op het aantal, dat praktijkgericht onderwijs krijgen, waaronder het VMBO gemengde leerweg en beroepsleerweg.

Voor een tweetal schoolbesturen (CSG en WMOO) wordt nieuwbouw gerealiseerd (de plannen voor Noordoost en West) of is reeds nieuwbouw gerealiseerd (WMOO, Leon van Gelder in West). Met deze schoolbesturen is afgesproken dat zij voor de leerlingen waarvoor nieuw gebouwd wordt of recentelijk is gebouwd geen beroep kunnen doen op de eenmalige gemeentelijke regeling. Bovendien zal 50% van het door het Rijk beschikbaar gestelde bedrag voor deze leerlingen gestoken worden in de nieuwbouw. De andere 50% is voor inrichting en leermiddelen/apparatuur.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

11

2. Nieuwbouw in Noordoost

In Noordoost is een aantal forse stappen gezet, te weten:

1. Opstelling Stedenbouwkundig Plan
2. Programma van Eisen voor Noordoost
3. Architectkeuze
4. Financiële Actualisatie Noordoost

2.1. Opstelling Stedenbouwkundig Plan

In het najaar zijn de voorbereidingen gestart voor het opstellen van het Stedenbouwkundig Plan. In de periode december 2006 t/m mei 2007 is stapsgewijs het plan ontwikkeld, waarbij vertegenwoordigers van de verschillende scholen (VMBO en MBO) nadrukkelijk zijn betrokken. Daarnaast is er bij elke ontwerpstep uitgebreid overleg gevoerd met de wijk, de buurt en de scholen. In een later stadium zijn vertegenwoordigers van de FC Lewenborg aangehaakt. Het resultaat is een gedegen Stedenbouwkundig Plan met belangrijke ontwikkelkansen voor de (V)MBO-boulevard in Noordoost.

De inspraakperiode voor het Stedenbouwkundig Plan heeft tot 31 oktober geduurd. Er wordt vanuit gegaan dat het inspraakrapport en het Stedenbouwkundig Plan (al dan niet op onderdelen aangepast) in januari ter vaststelling aan de raad zal worden voorgelegd.

2.2. Programma van Eisen voor Noordoost

Naar aanleiding van een actualisatie van de leerlingenaantallen en leerlingenverdeling over de verschillende leerwegen zijn in het voorjaar de belangrijkste grootheden vastgesteld voor de bouw. Het gaat daarbij om:

1. Een totaal van 700 leerlingen verdeeld tussen beide scholen overeenkomstig onderstaand overzicht:

Leerling verdeling nieuwe vmbo		CSG	WMOO	TOTAAL
Brug AVO		115	Nvt	115
TL		75	190	265
GLW	Economie	0	0	0
	Zorg en Welzijn	0	0	0
	Techniek (incl. consumptief)	0	0	0
BLW	Economie	0	10	10
	Verzorging	50	60	110
	Techniek (incl. consumptief)	20	20	40
LWOO	Theoretisch	0	0	0
	Economie	0	10	10
	Verzorging	40	55	95
	Techniek (incl. consumptief)	30	25	55
Totaal CSG - WMOO		330	370	
Totaal VMBO Noordoost				700

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

12

2. een bruto vloeroppervlak van de te bouwen school van 6800 m²
3. een budget van 8,7 miljoen euro op basis van prijspeil 2007

Doordat twee scholen in één gebouw worden gehuisvest is synergievoordeel te bereiken. Overeenkomstig de met de schoolbesturen gemaakte afspraak is rekening gehouden met besparing van 1200 m² op de genormeerde 8000 m² te realiseren vloeroppervlakte.

De schooldirecties zijn in de bouwgroep intensief aan de slag gegaan om op basis van de door de schoolbesturen aangegeven onderwijskundige kaders het Programma van Eisen in ruimtelijke zin in te vullen. Een gezamenlijk opgesteld concept masterplan geeft aan hoe vanuit de onderwijsvisie met “competentiegericht en betekenisvol leren” en “maatwerk per leerling” en globale kaders voor de huisvesting de vertaalslag gemaakt wordt naar een concrete vastlegging van de ruimtebehoefte. Daarbij is ondersteuning van ICS ingezet, omdat afhankelijk van de verschillende samenwerkingsmodellen verschillende mogelijkheden voor synergie ontstaan. De schoolbesturen zullen op korte termijn definitieve keuzes moeten maken, waarna de exacte invulling van het Programma van Eisen kan plaatsvinden.

2.3. Architectkeuze

In het voorjaar is gestart met het traject voor de architectkeuze.

Gegeven de omvang van de aan te besteden werkzaamheden moesten de Europese aanbestedingsregels gevolgd worden.

Voor de begeleiding van dit traject is adviesbureau ICS ingeschakeld.

In een selectieleidraad zijn de eisen en wensen waaraan de architect moest voldoen vastgelegd. Bij de selectie van de architect spelen objectieve criteria (bijvoorbeeld criteria rond bureauomvang, omzet, honorarium) en subjectieve criteria (bijvoorbeeld gevoel, sfeer) een rol. Beide soorten criteria zijn in de selectieleidraad verwerkt.

De selectiecommissie bestond uit vertegenwoordigers van de Bouwgroep-VMBO NO (schoolleiders van de betrokken scholen) en van de diensten OCSW en RO/EZ.

In maart/april zijn architecten via een advertentie opgeroepen zich te melden. Er meldden zich elf architecten. De selectiecommissie heeft daaruit de voorselectie tot vijf architecten gedaan. Op 12 en 20 juni zijn voorbeeldprojecten van deze vijf architecten bezocht. Ten slotte vond op 3 juli een presentatiedag plaats. De vijf architecten konden zich presenteren en hun visie geven op de informatie die aan hen was toegestuurd (onderwijsvisie, sfeer, omvang van het project, budget, tussenstand van het in

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

13

ontwikkeling zijnde stedenbouwkundig plan). De selectiecommissie heeft aan de hand van de van tevoren afgesproken gunningcriteria met bijbehorende weging zijn keuze gemaakt. Architectenbureau BRTA kwam overtuigend als beste uit de bus. Vervolgens heeft het college kort na de zomer op basis van de unanieme voordracht door de selectiecommissie besloten Architectenbureau BRTA de werkzaamheden te gunnen.

2.4. Financiële Actualisatie Noordoost

In de rapportage van juni 2006 waren de kosten voor Noordoost geraamd op in totaal 15 miljoen euro. Deze raming was gebaseerd op de raamafspraken met de schoolbesturen, leerling-gegevens (aantal en soort onderwijs) van 2004 en op de inschattingen vanuit de haalbaarheidsstudie van het voorjaar 2006. Inmiddels is met de opstelling van het Stedenbouwkundig Plan en de actualisatie van de gegevens een nauwkeuriger raming van de kosten te maken.

In onderstaand overzicht zijn de kosten voor Noordoost weergegeven, waarbij de raming van 2006, voor het prijspeil 2007 gecorrigeerde cijfers van 2006 en de cijfers van 2007 naast elkaar zijn gezet. De belangrijkste verschillen zijn toegelicht.

Verschillenanalyse Stedenbouwkundig Plan juli 2006 - september 2007		Haalbaarheids onderzoek	Correctie naar prijspeil 2007	Huidige becijfering 2007	verschil juni 06 -> okt 07 (prijsp. 07)	opm
1.	Grondkosten	1.000	1.000	1.100	100	1.
2.	Sloopkosten	90	93	200	108	2.
3.	Bestraten/voetpaden/waterpartijen e.d.	670	690	690	0	
4.	Parkeren + aanpassen kruispunt (incl. bushalte)	500	515	778	263	3.
5.	Groenvoorzieningen	200	206	284	78	
6.	Bijkomende kosten	130	134	73	61-	
7.	Ontwikkelkosten	520	536	598	62	
8.	Onvoorzien	290	299	190	109-	4.
Totaal Stedenbouwkundig plan		3.400	3.472	3.912	440	
Bruterij i.v.m. verrekenbare BTW (2 t/m 5)		278	286	371	85	8.
Totalen incl. BTW		3.678	3.759	4.284	525	

Deze gegevens zijn recentelijk ook weergegeven bij het voorstel het concept Stedenbouwkundig plan voor inspraak vrij te geven.

Verschillenanalyse Bouwplan juli 2006 - september 2007		Haalbaarheids onderzoek	Correctie naar prijspeil 2007	Huidige becijfering 2007	verschil juni 06 -> okt 07 (prijsp. 07)	opm
1.	VMBO-school	8.500	8.755	8.700	55-	5.
2.	Sportgebouw – gymzalen	1.600	1.648	1.600	48-	
3.	Schoolboulevard			488	488	6.
4.	Herschikking Sportparken Velden	1.500	1.545	845	333	7.
Gebouw+Bijkomende				1.033		

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

14

kosten					
Totaal gebouwen en sportvoorzieningen	11.600	11.948	12.666	718	
	285				
Bruterij i.v.m. verrekenbare BTW (3 en 4)		294	449	155	8.
Totale incl. BTW	11.885	12.242	13.115	873	

Toelichtingen.

Prijsontwikkeling: De begrotingen van de haalbaarheidsstudie waren gebaseerd op het prijspeil van 2006. De huidige begroting is gebaseerd op prijspeil 2007. Deze prijscomponent verklaart € 420.000,-.

1. Grondkosten: Gelet op de plaatselijke situatie in de omgeving is een post van € 100.000,- voor eventuele planschade opgenomen.
Voorts wordt hierbij opgemerkt dat het een salderingspost is van de te verwachten grondtransacties, waarbij verkopen aan Noorderpoort en Alfacollege, interne overdracht en verrekening van bijdragen resulteren in kostenpost van totaal 1,1 miljoen.

2. Slooptkosten: In de begroting van 2006 waren alleen slooptkosten opgenomen voor de accommodatie van de FC Lewenborg. Nu zijn ook de kosten opgenomen van het verwijderen van verhardingen met als gevolg een verhoging van deze kostensoort met € 107.000,-.

3. Ontsluiting en parkeren (4.): Oorspronkelijk werd er vanuit gegaan dat de auto- en fietsontsluiting aan de oostzijde van het huidige Alfacollege zou plaatsvinden. Door de ontwikkelingen bij de ringweg is het mogelijk de auto- en fiets ontsluiting te scheiden. Dit is een grote verbetering. De gecombineerde ontsluiting was – ook voor de buurt en de wijk – een groot zorgpunt. Door deze splitsing is het plan verkeerskundig en op het terrein van de verkeersveiligheid sterk verbeterd. Gevolg is wel hogere kosten voor ontsluiting en parkeren van € 263.000,-. Feitelijk is de verhoging overigens iets groter, omdat bij de opstelling van 2006 het verwijderen van verharding in deze post zat en deze kosten nu bij slooptkosten zijn opgenomen.

4. Onvoorzien: De oorspronkelijke post onvoorzien is verlaagd (min € 109.000,-) aangezien er minder onzekere factoren zijn.

5. VMBO-school met gymzalen: De begroting van de kosten voor schoolgebouwen gebeurt op basis van de Verordening Onderwijshuisvesting, omdat daarmee recht gedaan wordt aan het beginsel van rechtmatigheid en gelijke behandeling.
Op basis van de cijfers van leerling-gegevens van oktober 2006 (de gebruikelijke teldata) is in overleg met de schoolbesturen het bouwbudget nader vastgesteld.

6. Schoolboulevard: Onderdeel van het bouwbudget voor een school is de inrichting van het buitenterrein (met name schoolpleinen en parkeergelegenheid) Dit deelbudget bedraagt 3,5% van de bouwsom. Bij de ontwikkeling van het stedenbouwkundig plan werd duidelijk dat de schoolboulevard een belangrijk bindend element wordt; ruimtelijk maar ook als kenmerk van de eenheid van het onderwijstraject “vmbo->mbo”. Omdat bovendien de schoolboulevard een goede verblijfskwaliteit moet krijgen voor de

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

15

scholieren – om daarmee ook de trek de wijk in te beperken – is rekening gehouden met een ruim opgezette schoolboulevard. De kosten hiervan overschrijden de normale 3,5% van de bouwsom met bijna 0,5 miljoen. Uiteraard zullen ook beide ROC's bijdragen in deze investering (zie ook 4.3 Beschikbare middelen).

7. Herschikking Sportparken: In juni 2006 werd er nog vanuit gegaan dat het Sportpark Lewenborg zou worden overgeheveld naar het Sportpark Karding. Toen duidelijk werd dat dat geen haalbare kaart was, is onderzocht of de herschikking kon worden gerealiseerd door optimaal gebruik te maken van de ruimte. Dit was geen probleem. Bij de haalbaarheidsstudie was al aangegeven dat het overgrote deel van de gebouwen van de scholencampus gerealiseerd moest worden tussen de Stadsweg en de Kluiverboom. Immers, om verkeersveiligheidsredenen was en is het onwenselijk autoverkeer de stadsweg te laten kruisen. De optie de herschikking binnen de grenzen van het huidige sportpark vorm te geven bleek goed mogelijk en is vervolgens in het Stedenbouwkundig plan nader vormgegeven. Consequentie van deze wijze van herschikking is dat het tweede noodzakelijk gebleken kunstgrasveld op Sportpark Karding ten behoeve van het invoegen van de FC Lewenborg wordt gerealiseerd op het nieuwe compacte Sportpark Lewenborg. Vandaar dat in het verlengde van de eerdere aankondigingen extra middelen zijn beschikbaar gesteld voor een tweede kunstgrasveld (zie ook 5.1. Relatie Sport in Beeld).

8. Bruterij: In de financiële contouren uit juni 2006 en de achterliggende haalbaarheidsstudie waren een aantal kosten exclusief BTW becijferd, omdat deze in aanmerking komen voor compensatie. Ook in de nieuwe becijferingen wordt rekening gehouden met compensabele BTW. Voor de leesbaarheid zijn de kostenposten met compensabele BTW exclusief BTW weergegeven en is de BTW met betrekking tot deze kostenposten als een geheel weergegeven. Hierbij wordt nog opgemerkt dat als gevolg van het Sportbesluit de BTW bij de aanleg van sportvoorzieningen eveneens verrekenbaar is geworden.

TOTAAL NOORDOOST	Totaal Raming NO juni 2006	Correctie naar prijspeil 2007	Huidige becijfering 2007	verschil juni 06 -> okt 07 (prijspeil 07)
Stedenbouwkundig Plan	3.400	3.472	3.912	440
Bouwplan	11.600	11.948	12.666	718
Totaal investeringen Noordoost	15.000	15.420	16.578	1.158
Bruterij i.v.m. verrekenbare BTW	563	580	820	240
Totalen incl. BTW	15.563	16.000	17.398	1.398

Een en ander betekent dat ten opzichte van de indicatieve cijfers van juni 2006 de thans aanzienlijk nauwkeuriger cijfers ruim € 1 miljoen hoger ligt. De dekking van het totaal van de uitgaven komt aan de orde in paragraaf 5

3. West

De basisgegevens zijn nader aangescherpt en de belangrijkste grootheden voor het Programma van Eisen zijn vastgesteld. Naar aanleiding van een actualisatie van de

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

16

leerlingenaantallen en leerlingenverdeling over de verschillende leerwegen zijn in het voorjaar de belangrijkste grootheden vastgesteld voor de bouw.

Het gaat daarbij om:

1. een totaal van 460 leerlingen.
2. een bruto vloeroppervlak van de te bouwen school van 4550 m²
3. een budget van 6 miljoen euro op basis van prijspeil 2007

Bij deze grootheden is rekening gehouden met een beperkte synergie. De synergiemogelijkheden in West zijn geringer dan in Noordoost, omdat in Noordoost twee vmbo-scholen gecombineerd worden, terwijl in west de vmbo-school “alleen staat”. Daar zijn alleen efficiëntievoordelen te behalen door combinatie van ruimten met de naast gelegen “havo-vwo”-school van het CSG (Augustinuscollege). Ook wordt bekeken in hoeverre synergievoordelen behaald kunnen worden door samenwerking met het Alfacollege.

De locatie is ook bepaald. Op deze locatie is nog wel een school van het RENN4 gehuisvest. In verband met een grootschalige reallocatie van de huisvesting van RENN4 heeft het RENN4 eerst aangegeven deze locatie te willen verlaten. Op dit moment houdt het RENN4 ook de mogelijkheid open om de betreffende school toch op deze locatie te handhaven. Hierover zullen wij op korte termijn overleggen met de Christelijke scholengemeenschap Groningen en RENN4. Afhankelijk van de uitkomst van dit overleg kan de planontwikkeling in west verder worden opgepakt.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

17

3.1. Financiële Actualisatie West

In de rapportage van juni 2006 waren de kosten voor West geraamd op in totaal 8 miljoen euro. Deze raming was gebaseerd op de raamafspraken met de schoolbesturen, leerling-gegevens (aantal en soort onderwijs) van 2004.

Met de nadere vaststelling van de belangrijkste grootheden is ook het financiële kader bijgesteld.

Verschillenanalyse juli 2006 - september 2007	Totaal Raming West juni 2006	Correctie naar prijsp. 2007	Huidige becijfering 2007	verschil juni 06 -> okt 07 (prijsspeil 07)	opm.
Grondgebonden kosten					1.
1. Grondkosten	500	515	500	15-	
2. Bijkomende kosten	500	515	500	15-	
Totaal Grondgebonden	1.000	1.030	1.000	30-	
Bouwen					2.
1. VMBO-school	6.200	6.386	6.000	386-	
2. Gymzaal	800	824	800	24-	
Totaal Gebouwen	7.000	7.210	6.800	410-	
Totaal investeringen West	8.000	8.240	7.800	440-	

1. Grondgebonden kosten: Er is nog geen nadere specificatie. Een en ander is mede afhankelijk van de uitkomsten van het overleg tussen het CSG en het RENN4.

2. Bruterij: In west zal het aspect van bruterij niet of hooguit marginaal spelen.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

18

4. Geactualiseerd Financieel Kader

4.1. Totaal raming uitgaven

Het totaal van de geactualiseerde kostenraming op basis van prijspeil 2007 kan als volgt worden samengevat.

Verschillen juli 2006 - september 2007	Totaal Raming VMBO-huisvesting juni 2006	Correctie naar prijspeil 2007	Huidige becijfering 2007	verschil juni 06 -> okt 07 (pp 07)	Opm.
1. Zuid	606	606	606	-	
2. Noordoost	15.000	15.420	16.578	1.158	
3. West	8.000	8.240	7.800	440-	
Totaal uitgaven	23.606	24.266	24.984	718	
4. Algemene kosten			449		1.
5. Kosten voorfinanciering			500		2.
6. Prijsontwikkeling 2007 – 2010/2011			1.456		3.
Te financieren excl. bruterij			27.389		
Bruterij 2	563	580	820	240	
Bruterij prijsontwikkeling voor 2			48		
Incl. bruterij	24.169	24.846	28.257		

1. Algemene kosten: Vanaf najaar 2006 t/m 2010 zijn/worden er algemene kosten gemaakt, die niet zijn toe te rekenen aan de verschillende bouwtrajecten. Het gaat daarbij om bovennormale kosten als gevolg van de ontwikkeling van de samenwerking tussen de verschillende schoolorganisaties, ambtelijke ondersteuning en specifiek advieswerk.

Het totaal van deze kosten wordt geraamd op bijna 0,5 miljoen.

2. Kosten voorfinanciering: Een deel van de investeringen wordt gedekt uit middelen die pas na het gereed komen van de nieuwe panden beschikbaar komen. Als gevolg hiervan zijn er kosten van voorfinanciering. Op basis van het voorziene uitgavenpatroon worden deze kosten geraamd op circa 0,5 miljoen (zie ook onder 4.3 punt 2 en punt 3)

3. Prijsontwikkeling: De investeringen zullen voor het overgrote deel plaatsvinden in de periode van 2008 t/m 2010 met nog een nasleep in 2011. Uitgaande van het voorziene uitgavenpatroon in de komende jaren en een gemiddelde prijsontwikkeling van 3% betekent dit dat het totale investeringsniveau met 1,4 miljoen toeneemt.

4.2. Uitgangspunten financiering

Voor de financiering worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. BTW

In alle prijzen is de BTW verrekend volgens onderstaand schema:

- a. Scholen 19% BTW
- b. Sportpark (velden en gebouwen) 1% BTW

NB. Als gevolg van het Sportbesluit is percentage 0, maar gelet op het mede-

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

19

gebruik door de scholen wordt een mengpercentage van 1 gehanteerd.

- c. Openbare inrichtingen (parkeerterrein, schoolboulevard) 0% BTW
- d. Overige voorzieningen 19% BTW

2. Af schrijvingstermijnen

In de berekeningen gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn conform vigerend beleid, te weten):

- a. VMBO school 40 jaar
- b. Gymzalen, club- en kledacommodatie 40 jaar
- d. Terreininrichting (parkeerterreinen, schoolboulevard) 20 jaar

Een en ander betekent dat 90% van de geraamde investeringen worden afgeschreven in 40 jaar en 10% in 20 jaar.

3. Rentepercentages en prijsontwikkelingen

Investerings- exploitatielasten zijn prijspeil 2007. Er wordt rekening gehouden met een jaarlijkse prijsstijging van 3%.

Het huidige R.O.P. bedraagt 3,75%.

4. Instandhouding na realisatie

Hoewel dit prematuur lijkt, omdat de feitelijke bouw nog niet gestart is, wordt er een onderhoudsvoorziening ingesteld zodat in een langjarig regiem gezorgd kan worden voor het op middenlange en lange termijn te realiseren groot- en planmatig onderhoud. In de berekeningen van de kapitaallasten is gerekend met de volledige 1^e jaars rente- en afschrijvingslasten. De vrijval van kapitaallasten ten gevolge van dalende boekwaarden wordt gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening

4.3. Beschikbare middelen

Het totaal van de beschikbare middelen bestaat uit de volgende componenten:

1. Specifiek door de gemeente beschikbaar te stellen begrotingsmiddelen
2. Opbrengsten van af te stoten panden
3. Bijdragen VMBO's (schoolbesturen CSG en WMOO)
4. Bijdragen MBO's (besturen Noorderpoortcollege en Alfacollege)
5. Incidentele middelen
6. Bijdrage 2^e kunstgrasveld

Bij de verschillende componenten wordt aangegeven de aard, omvang en eventuele bijzonderheden.

1. Specifiek door de gemeente beschikbaar te stellen begrotingsmiddelen.

Het betreft de op de gemeentebegroting van 2006 en 2007 opgevoerde structurele bedragen van elk € 550.000,-. Uitgaande van het ROP van 3,75% en een afschrijvingstermijn van 40 jaar (90%) en 20 jaar (10%) kan met het totaal van 1,1 miljoen structureel een investering gerealiseerd worden van 16,8 miljoen. Aangezien het een meerjarig investeringsproject betreft en het te verwachten is dat het ROP zal oplopen kan de investeringsruimte in de komende jaren afnemen.

2. Opbrengsten van af te stoten panden.

In de rapportage van juni 2006 is aangegeven dat er 4 panden worden afgestoten.

De opbrengst van één pand (Antillenstraat) staat vast.

Voor de overige panden is uitgegaan van een reëel geachte minimale netto-opbrengst –

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

20

onder verrekening van de resterende boekwaarde - van 3,4 miljoen. Bij de eerste totaalramingen in juni 2006 is er evenwel geen rekening gehouden met het gegeven dat deze inkomsten pas gegenereerd worden nadat de nieuwe huisvesting is gerealiseerd. De voorfinancieringskosten worden geschat op afgerond 0,4 miljoen en zijn nu als kostencomponent meegenomen (zie 4.1 punt 2)

3. Bijdragen VMBO-schoolbesturen

Het gaat hierbij om bijdragen van/via de schoolbesturen van het CSG en het openbaar Onderwijs. In de rapportage van juni 2006 werd becijferd dat van de door het Rijk beschikbaar te stellen middelen voor de verbetering van de praktijkgerichte leeromgeving 0,41 miljoen zou worden ingezet voor de nieuwbouw in Noordoost en West. De Rijksregeling is inmiddels in uitvoering (zie ook 1.) en op basis van definitieve cijfers is dit bedrag nader vastgesteld op 0,43 miljoen. De betrokken schoolbesturen zijn reeds verzocht de respectievelijke bedragen beschikbaar te stellen voor de vmbo-nieuwbouw. Hierbij wordt nog opgemerkt dat het Rijk voorwaarden stelt aan de termijn waarbinnen de middelen besteed moeten worden. Als het om de besteding gaat levert deze termijn geen probleem op; als het de opleveringsdatum van de nieuwbouw gaat, wordt de termijn niet gehaald. Uiteraard zal in overleg met het Rijk en de betrokken schoolbesturen naar adequate oplossingen worden gezocht. Voorts is in het voorjaar van 2006 met beide schoolbesturen overeenstemming bereikt over de bijdragen die beide leveren voor de nieuwbouw. Immers, de nieuwbouw betekent voor de schoolbesturen een behoorlijk exploitatief voordeel. De bijdragen zijn becijferd op 1,5 miljoen euro. Omdat de exploitatievoordelen voor de schoolbesturen pas met de nieuwbouw kunnen worden inverdiend, zullen deze bijdragen ook pas bij oplevering van de nieuwbouw beschikbaar komen. Ook hierbij zijn er voorfinancieringskosten. Deze worden geraamd op 0,1 miljoen en zijn nu als kostencomponent meegenomen (zie 4.1 punt 2).

4. Bijdragen van MBO-schoolbesturen

Onder de post grondkosten van het Stedenbouwkundig Plan Noordoost is een salderingspost opgenomen in verband met de grondtransacties. De uitkomst van deze transacties en verrekeningen (zie 2.4 onder 1. Grondkosten) zijn geraamd op 1,1 miljoen en verdisconteerd in kostenraming van het Stedenbouwkundig Plan. Afwijking van deze saldering is als pm opgenomen. De beide ROC's zijn nauw betrokken bij de ontwikkelingen in noordoost. De daar te realiseren (v)mbo-boulevard wordt door alle partijen bijzonder positief gewaardeerd. Het Noorderpoortcollege komt er met een nieuwe vestiging en het Alfacollege investeert in het bestaande gebouw. De inrichting van het buitenterrein is ten dienste van alle partijen. Zowel het Noorderpoortcollege als het Alfacollege is bereid bij te dragen aan de aanlegkosten. Het overleg heeft geleid tot overeenstemming over de grondslagen waarop de toerekening van de kosten gaat plaatsvinden. Naar verwachting zullen de bijdragen in totaal circa 1,1 miljoen euro bedragen (excl. te verrekenen BTW).

5. Incidentele middelen

Bij de rapportage van juni 2006 bleek dat de uitgaven en de dekkingsmogelijkheden bij deze eerste kostenindicatie niet volledig in balans waren. Geconstateerd werd dat voor

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

21

een bedrag van 1,1 miljoen – grofweg overeenkomend met de ingeschatte voorbereidingskosten – op dat moment geen dekking kon worden aangegeven. Tegelijkertijd was al duidelijk dat – gelet op het te verwachten uitgaven patroon er zeker op korte termijn incidenteel middelen zouden vrijvallen. Voor een bedrag van 1,1 miljoen kon deze vrijval worden aangewend voor de voorbereidingskosten. Bij de verdere uitwerking is duidelijk geworden dat prijsontwikkelingen onmogelijk binnen de aangegeven kaders konden worden opgevangen. Omdat in de planperiode tot 2011 meer incidentele vrijval ontstaat, kan worden overwogen deze extra vrijval aan te wenden voor de verwachte prijsontwikkeling.

5. Bijdrage Gemeente t.b.v. aanleg 2^e kunstgrasveld.

Ten behoeve van de aanleg van een 2^e kunstgrasveld heeft de raad een bijdrage beschikbaar gesteld van € 500.000,- (zie voorts 5.1. Relatie Sport in Beeld)

Samenvattend worden de totaal beschikbare middelen als volgt geraamd:

Totaal beschikbare Middelen		
a.	Gemeente Specifiek beschikbaar gestelde middelen	
	1. Begroting 2006 (structureel € 550.000,-)	8.400
	2. Begroting 2007 (structureel € 550.000,-)	8.400
b.	Gemeente opbrengst panden	
	1. Gerealiseerde opbrengsten	1.200
	2. Verwachte netto opbrengst panden	3.400
c.	Gemeente overige middelen	
	Bijdrage 2 ^e kunstgrasveld FC Lewenborg	500
	Totaal gemeente Groningen	21.900
d.	Bijdrage schoolbesturen (VMBO en MBO)	
	1. Doorsluiting vanuit investeringsregeling Rijk	430
	2. CSG (2x € 500.000,- ; noordoost en west)	1.000
	3. Openbaar Schoolbestuur (€ 500.000,-; noordoost)	500
	Totaal afkomstig VMBO schoolbesturen	1.930
e.	Afkomstig MBO schoolbesturen	
	1. Saldo grondtransacties	pm
	2. Bijdrage inrichting buitenterrein (excl. BTW)	1.100
	Totaal MBO schoolbesturen	1.100
	Totaal beschikbare middelen t.b.v vmbo (excl. verrekenbare BTW)	24.930
	Verrekenbare BTW	868
		25.798

Het totaal van de beschikbare middelen – bijna 25 miljoen (excl. verrekenbare BTW) – is derhalve ontoereikend om alle geraamde kosten – 27,4 miljoen excl. verrekenbare BTW en uitgaande van een prijsontwikkeling van 3% – te financieren.

Dit onderwerp zal nader aan de orde komen bij de besluitvorming over de jaarrekening

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

22

2007, de voorbereiding van de begroting 2009 en later in 2008 bij de voor de feitelijke bouw uit te trekken kredieten.

5. Dwarsverbanden

De plannen voor de nieuwe huisvesting van het vmbo in de stad worden uiteraard ontwikkeld in relatie met allerlei andere aspecten van het gemeentelijk beleid. Zo zullen de architecten voor de nieuwbouw in hun ontwerp rekening moeten houden met het aspect duurzaamheid.

Twee dwarsverbanden dienen hier nadrukkelijk genoemd te worden, te weten:

- Sport in Beeld.
- Star Numan

5.1. Relatie Sport in Beeld

In april 2007 is besloten de FC Lewenborg niet onder te brengen op het Sportpark Kardingse maar de herstructurering van het Sportpark Lewenborg binnen de ruimtelijke grenzen van het huidige sportpark te realiseren.

Deze keuze leidt tot een compact sportpark met – door de combinatie met een multifunctioneel sportgebouw – brede gebruiksmogelijkheden voor de FC Lewenborg en de scholen.

De aanleg van het eerste kunstgrasveld en een nieuwe club- en kleedaccommodatie was al voorzien in het kader van de oorspronkelijk beoogde overheveling naar Kardingse met een totaalbudget van 1,5 miljoen (raadsbesluit 19 juli 2006).

In relatie tot deze overheveling naar Sportpark Kardingse bleek na actualisering van de sportgegevens dat een extra kunstgrasveld nodig is op het Sportpark Kardingse om de invoeging van de FC Lewenborg mogelijk te maken. In verband hiermee is op 20 juni 2007 door de gemeenteraad besloten de kosten van dit extra kunstgrasveld ten laste te brengen van het resultaat van de gemeenterekening 2006.

Nu de FC Lewenborg niet verhuisd naar Kardingse, maar in Lewenborg blijft, is het extra kunstgrasveld niet nodig op het Sportpark Kardingse, maar nodig op het nieuwe compacte Sportpark Lewenborg. De kosten van de aanleg van het 2^e kunstgrasveld op het Sportpark Lewenborg kunnen overeenkomstig eerdere besluitvorming ten laste gebracht worden van het resultaat van de gemeenterekening 2006. Een en ander is reeds aangekondigd in het raadsvoorstel over de herschikking Sportparken Noorden en Parrel.

Voorts wordt nog het volgende opgemerkt.

De herstructurering van het Sportpark Lewenborg wordt gerealiseerd als onderdeel van de herinrichting van het gehele gebied inclusief de realisatie van de scholencampus.

Investeringslasten t.b.v. Sportpark Lewenborg		bruto	netto	
1.	Aanleg velden	1.000	845	
2.	Club/kleedaccommodatie met bijkomende kosten	1.210	1.033	
3.	Prijsontwikkelingen	85	72	1.
Totaal		2.295	1.950	

In onderstaand overzicht staan de daarbinnen geraamde kosten voor de herstructurering van het sportpark Lewenborg.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

24

1. Prijsontwikkelingen: Prijsontwikkelingen zijn in het totale VMBO-project becijferd met als gevolg dat deze post niet zichtbaar is als afzonderlijke post binnen het onderdeel “herschikking sportpark”.

5.2. Star Numan

In de rapportage van juni 2006 is aangegeven dat met de convenantpartners is afgesproken dat voor de vertaling naar huisvesting het convenant en de daaraan gekoppelde inspanningen zich beperken tot vmbo. Daarbij is toen aangegeven dat er in ruimtelijke zin wel rekening kan worden gehouden met de plannen van het openbaar schoolbestuur om op termijn de Star Numanschool in de fysieke nabijheid van de nieuwe vmbo te willen huisvesten. Dit is ook gebeurd en het stedenbouwkundig plan geeft aan dat er één bouwvolume komt voor de nieuwe VMBO-school en de Star Numan.

Echter, voor de realisatie van een nieuwe Star Numan is nadere besluitvorming nodig in het kader van het Onderwijshuisvestingsprogramma. In de voorstellen voor het programma 2008 voor de onderwijshuisvesting wordt een voorbereidingskrediet van € 100.000,- opgenomen om met de voorbereiding te kunnen starten. In het raadsvoorstel bij het programma 2008 zal aandacht worden besteed aan de inhoudelijke prioritering. De herhuisvesting van het praktijkonderwijs is daarbij een van de onderwerpen. Het voorstel voor de vaststelling van het programma 2008 zal in december 2007 worden voorgelegd, zodat het voorbereidingsbudget tijdig beschikbaar is.

Voorts wordt nog het volgende opgemerkt.

Onder 2.3. is aangegeven dat de architect voor de VMBO-school bekend is. Het ligt voor de hand dat deze architect het totale bouwvolume (dus inclusief Star Numan) te laten ontwerpen. Met het beschikbaar komen van een voorbereidingskrediet voor de Star Numan en een voorbereidingskrediet voor de gecombineerde VMBO-school zijn beide trajecten op elkaar aangesloten. Eind 2008 of begin 2009 zullen vervolgens uitvoeringskredieten aangevraagd worden.

Volledigheidshalve en om misverstanden te voorkomen wordt opgemerkt dat in bovenstaande financiële overzichten met een totaal investeringsniveau van afgerond van 28,2 miljoen (incl. verrekenbare BTW) de kosten van realisering van nieuwbouw van de Star Numan (circa 2200 m2 alsmede een gymzaal) niet zijn opgenomen.

6. Risico's

Het is onvermijdelijk dat er bij een langlopend project onzekerheden blijven. Onderstaand worden de voorziene risico's benoemd.

Stijging bouwkosten

De bouwkosten zijn gebaseerd op prijspeil 2007 en vervolgens is rekening gehouden met een prijsontwikkeling van 3% per jaar. De prijsontwikkeling van 3% leidt tot 1,46 miljoen aan meerkosten. Het is mogelijk dat de prijsontwikkeling in de sector bouwnijverheid de komende jaren door marktwerking sterker zal worden. Dit vormt een risico voor de omvang van de totale bouwkosten. Bij een gemiddelde prijsstijging van 4% komt de component prijsontwikkeling op 1,95 miljoen in plaats van de nu geraamde 1,46 miljoen. Een en ander impliceert dat een gemiddeld hoger prijsniveau van 1% ongeveer 0,5 miljoen extra lasten betekent.

Niet halen van het synergievoordeel

Schoolbesturen hebben afgesproken een voordeel te realiseren door gezamenlijk gebruik van ruimten. Afhankelijk van de verschillende samenwerkingsmodellen ontstaan verschillende (on)mogelijkheden. Het overleg hierover wordt gevoerd.

BTW verhoging van 19% naar 20%

De kabinetsplannen om de BTW te verhogen heeft consequenties voor de omvang van de totale bouwkosten. Deze zullen hierdoor stijgen met ongeveer 0,35 miljoen euro, omdat het merendeel van de BTW niet te verrekenen is. Een deel van de BTW is te verrekenen bij toepassing van het sportbesluit.

Sportbesluit

Er wordt rekening gehouden met het van kracht worden van (de gunstige effecten van) het Sportbesluit. De belastinginspecteur moet echter hieraan nog goedkeuring verlenen. Hoewel verwacht mag worden dat deze akkoord zal gaan, moet een voorbehoud gemaakt worden.

Opbrengst panden

Van één pand is de opbrengst zeker. De verkoop van de andere drie panden vindt pas op langere termijn plaats. Hoewel de opbrengst van deze drie panden op basis van ervaringen is geraamd op een reëel geachte ondergrens zijn de inkomsten van deze panden niet zeker. Gegeven de verkoop op de lange termijn is de bepaling van de marktpositie van die panden minder eenduidig vast te stellen.

Bijdragen derden

Het overleg met de verschillende partijen verloopt goed en de verwachting is dat overeenstemming wordt bereikt binnen de aangegeven financiële kaders. Op enkele onderdelen is echter nog geen volledige zekerheid, zodat er sprake is van een risico.

Rente omslag percentage

Gerekend is met een rentepercentage van 3,75%. Bij stijgende rentepercentages zijn de kapitaallasten hoger. Gelet op de planperiode (circa 5 jaar) zijn wijzigingen in het rentepercentage aannemelijk.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

26

Wet op de Ruimtelijke Ordening

De Wet op de Ruimtelijke Ordening gaat wijzigen. Als invoeringsdatum wordt uitgegaan van 1 juli 2008. De wijziging kent een overgangsregeling. Deze houdt in dat vóór 1 juli 2008 op basis van een vastgesteld Stedenbouwkundig Plan een verzoek tot vrijstelling met betrekking tot het bestemmingsplan moet zijn ingediend. Dit verzoek tot vrijstelling is gekoppeld aan de aanvraag voor een bouwvergunning. Dit betekent dat vóór 1 juli de bouwvergunning voor de scholenbouw moet zijn ingediend.

Lukt dit niet – en de tijd is gelet op de ontwerpoppaaf erg krap – dan moet een nieuwe bestemmingsplanprocedure gevolgd worden op basis van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening. Op basis van het materiaal van het Stedenbouwkundig Plan vergt de procedure tot vaststelling en inwerkingtreding van een nieuw bestemmingsplan een periode van plm. 6 maanden.

Uitgaande van tervisielegging in juli 2008 kan parallel aan de bestemmingsplanprocedure in het najaar van 2008 de bouwvergunning worden aangevraagd. De bouw kan dan alsnog in het vroege voorjaar van 2009 starten. Dit betekent een vertraging van enkele maanden.

Overigens is nog niet zeker dat de invoering van de nieuwe WRO op 1 juli 2008 plaats vindt.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

27

7. Planning

Door de Gemeente en de schoolbesturen wordt er aan gewerkt om de kwaliteitsimpuls voor de huisvesting van het vmbo in het verlengde van de onderwijsinhoudelijke uitwerking van de convenanten zo vlot mogelijk geëffectueerd te krijgen. Niettemin moet onderkend worden dat de ontwikkeling van én inhoud én huisvesting de nodige tijd vergt.

Voor al daar waar intensivering van samenwerking doorwerkt in de gehele organisatie van de scholen is er tijd nodig om de meest optimale keuzes te maken en de organisaties toe te laten groeien naar nieuwe samenwerkingsverbanden.

Met de stappen die nu gezet zijn, worden de volgende tijdspaden voorzien.

Zuid

Met betrekking tot “zuid” – aanpassing bestaande gebouwen – is het “woord” nu aan de schoolbesturen om op basis van de plannen en de door het Rijk en de gemeente Groningen beschikbaar gestelde middelen invulling te geven aan de verbetering van de huisvesting van het vmbo.

Bij de volgende rapportage over de huisvesting – eind 2008 – zullen de vorderingen worden weergegeven.

Noordoost

Bij de uitwerking van het Stedenbouwkundig Plan is veel tijd genomen om het overleg tussen de scholen, de wijk en de gemeente optimaal te kunnen voeren. Dit heeft geleid tot een gedegen Stedenbouwkundig Plan. Er wordt dan ook verwacht wordt dat het eind 2007 of uiterlijk begin 2008 – al dan niet met enige aanpassingen op basis van de inspraak – door de raad kan worden vastgesteld.

Voor de realisering van de vmbo-boulevard ziet de planning er dan als volgt uit.

Globale planning Diverse onderdelen Noordoost	2008				2009				2010			
	1e	2e	3e	4 ^e	1e	2e	3e	4e	1e	2e	3e	4e
1. Vaststelling Stedenbouwkundig Plan	xx											
2. Voorbereiding Bouwrijp maken	xxxxxxx											
3. Bouwrijp maken			xxxxxxx									
4. Voorbereiding Aanleg Kunstgrasvelden	xxxxxx											
5. Aanleg Kunstgrasvelden			xxxx									
6. Voorbereiding Multifunctioneel Sportgebouw	xxxxxxxxxxx											
7. Bouw Multifunctioneel Sportgebouw			xxxxxxxxxxx									
8. Voorbereiding VMBO-school	xxxxxxxxxxx											
9. Aanvraag bouwvergunning		x										
10. Bouw VMBO-school					xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx							
11. Voorbereiding parkeren/schoolboulevard							Xxxxxxx					
12. Aanleg Parkeerterrein/schoolboulevard									xxxxx			
13. Eventueel tijdelijke ontsluiting									xxxxx			

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

28

Voor de voortgang van Noordoost zijn er op korte termijn kredieten nodig voor de financiering van

6. de interne gemeentelijk grondtransactie (overboeking van perceel grond van ROEZ naar OCSW voor een bedrag van afgerond 1 miljoen);
7. de voorbereiding en uitvoering van het bouwrijp maken voor een totaal bedrag van 1,6 miljoen
8. de voorbereiding voor de bouw van de gymzalen als onderdeel van het multifunctionele sportgebouw voor een bedrag van afgerond 0,2 miljoen
9. de voorbereiding voor de bouw van de nieuwe vmbo-school voor een bedrag van afgerond 0,9 miljoen en
10. de voorbereiding en aanleg van 2^e kunstgrasveld voor een bedrag van 0,5 miljoen,

In totaal gaat het om een krediet van 4,2 miljoen euro.

Hierbij wordt opgemerkt dat bij raadsbesluit van 19 juli 2006 reeds een krediet beschikbaar is van 1,8 miljoen voor de oorspronkelijk beoogde verplaatsing van het Sportpark Lewenborg bestaande uit één (het 1e) kunstgrasveld en een nieuwe accommodatie voor de FC Lewenborg en de opstelling van het Stedenbouwkundig Plan. Voorts is in maart 2007 nog een krediet beschikbaar gesteld van 0,6 miljoen ten behoeve van de aanpak van de bestaande vmbo-schoolgebouwen. Indien de nu aan te vragen kredieten worden verstrekt komt de totale kredietverstrekking tot en met 2007 op 6,6 miljoen euro.

Eind 2008 zullen kredieten aangevraagd worden voor de bouw van het multifunctionele sportgebouw en de nieuwe vmbo-school in Noordoost.

West

Ten aanzien van de nieuwbouw in West zal op korte termijn duidelijk moeten worden of en in welke mate een samenwerking tot stand kan komen tussen het vmbo en het speciaal onderwijs van RENN4. Er van uitgaande dat deze samenwerking er komt, zullen er in het voorjaar van 2008 nadere stappen gezet worden onder andere leidend tot een krediet aanvraag voor de voorbereidingskosten.

Tot slot

Met deze toelichting en verantwoording zijn de contouren zoals die in juni 2006 zijn geschetst geactualiseerd. De kosten en dekkingsmogelijkheden zijn nader afgebakend en gaandeweg wordt het aantal onzekerheden/risicofactoren kleiner. Eind 2008/begin 2009 zal een nadere rapportage volgen, waarbij de voortgang van de realisering centraal staat. Uiteraard zullen daarbij alle gegevens worden geactualiseerd

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

29

VOORTGANGSRAPPORTAGE OVER HET CONVENANT KENNIS OM TE DELEN

Februari 2007 – oktober 2007

Stuurgroep Kennis om te delen
Groningen, oktober 2007

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

30

Voortgang februari 2007 – september 2007

Inleiding

In deze vijfde voortgangsrapportage geven we u in grote lijnen de ontwikkelingen weer over het convenant Kennis om te delen in de eerste helft van 2007.

Schaduw over deze periode is dat Hindrik Schollema, die namens het Noorderpoortcollege in de stuurgroep zat, op 1 mei 2007 geheel onverwachts is overleden. Zijn samenbindende, energieke en humoristische inbreng zullen we daardoor moeten missen. Zijn dood was daarom een enorme schok. Op 5 mei is hij onder grote belangstelling begraven. Zijn lege plek wordt voorlopig ingenomen door Hans Everhardt, directeur Educatie van het Noorderpoortcollege.

Ondanks deze trieste gebeurtenis is de uitvoering van het convenant voortgegaan. In deze nieuwsbrief gaan we in op het werkbezoek van de raad, het meten van de effecten van het convenant en de voortgang in de regio's.

Werkbezoek raad

Op 29 maart hebben de leden van de raadscommissies onderwijs&welzijn en werk&inkomen een werkbezoek afgelegd aan het vmbo. Hiervoor gunden de locaties Zernike/Noorderpoort en De Vinkenborgh de raadsleden een blik in hun keuken. Op deze manier kon de alledaagse praktijk opgesnoven worden. Bovendien konden de commissieleden van leerlingen en docenten zelf horen wat ze van het onderwijs vinden. Aansluitend hierop is kort een inleiding gegeven over de stand van zaken van de uitvoering van het convenant. Daarna was er volop gelegenheid tot het stellen van vragen door de commissieleden.

Hieruit werd duidelijk dat er behoefte is aan meer gedetailleerde informatie over de te realiseren vmbo-school in Lewenborg. Afgesproken is dat er een tweede werkbezoek georganiseerd zal worden waarbij de focus gericht zal zijn op noordoost.

Effecten convenant Kennis om te delen

Alle inspanningen van het convenant Kennis om te delen zijn gericht op de versterking van het voorbereidend en middelbaar beroepsonderwijs. Uiteindelijk moeten de leerlingen hier baat bij hebben. Een uitdagende leeromgeving met voldoende mogelijkheden voor een brede oriëntatie en adequate begeleiding bieden de beste kansen voor een goede maatschappelijk positie.

Om te weten of de activiteiten succesvol zijn zal jaarlijks gemeten worden wat de effecten zijn van de activiteiten. Bekeken wordt hoe de doorstroom van vmbo naar mbo verloopt en in hoeverre er sprake is van vermindering van leerlingenuitval.

Met ingang van schooljaar 2007-2008 wordt met de effectmeting gestart. Alle scholen voor vmbo en mbo werken er aan mee, zodat een goed totaaloverzicht wordt verkregen. Afgesproken is dat ze met terugwerkende kracht van drie schooljaren gegevens zullen aanleveren.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Bureau Onderzoek van de gemeente Groningen. Planning is dat een eerste rapportage in het voorjaar van 2008 is afgerond. Hierover zullen we rapporteren in het volgende voortgangsverslag.

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

31

Huisvesting

Verbouw

Op 28 maart heeft de raad een eenmalige investeringsregeling voor de verbouw van een aantal locaties voor vmbo vastgesteld. Officieel zijn de scholen hier zelf verantwoordelijk voor en ontvangen hiervoor rijkssubsidie. Door de veranderingen in het vmbo moet er dusdanig veel bij de ruimten voor het praktijkgericht onderwijs aangepast worden, dat de scholen het met die middelen niet meer kunnen doen.

Rekening houdend hiermee is in het convenant afgesproken dat de gemeente zal investeren in de verbouw van vmbo-scholen die geen vervangende nieuwbouw krijgen (of recent hebben gekregen). De investeringen bedragen 40% van de verbouw- en inrichtingskosten. De overige 60% komt van het rijk via de regeling 'Aanvullende subsidie voor praktijkgerichte leeromgeving'.

De vmbo-vestigingen die vervangende nieuwbouw krijgen, of recent hebben gehad, ontvangen geen gemeentelijke subsidie voor verbouw. Naar aanleiding hiervan hebben het Gomarus College en het Zernike en vmbo Noorderpoortcollege middelen voor verbouw van de gemeente ontvangen. Bij het volgende onderdeel wordt de voortgang ervan beschreven.

Voortgang in de regio's

Voor alle volledigheid geven we nog even de samenstelling van de regio's weer.

Noordwest 1: Leon van Gelder, Kamerlingh Onnes, mbo Noorderpoortcollege en mbo Alfa-college;

Noordwest 2: Augustinus College, Vinkenborg en mbo van Alfa-college;

Noordoost: Röling College, Wessel Gansfort College, Hamrik, Werkman College, mbo Noorderpoortcollege en mbo Alfa-college;

Zuid 1: Gomarus College en mbo Menso Alting College;

Zuid 2: Zernike en vmbo Noorderpoortcollege en mbo Noorderpoortcollege.

Het Agrarisch Opleidingscentrum Terra is niet genoemd, maar zal in alle regio's zonodig aansluiten.

Regionaal arrangement

Voor de realisatie van de wensen van de vmbo-scholen voor hun onderwijsaanbod is in het voorjaar van 2007 een regionaal arrangement ingediend bij het ministerie. Kort voor de zomervakantie kwam een verheugende mededeling van de staatssecretaris van onderwijs dat de

meeste aanvragen voor verruiming van het onderwijsaanbod zijn goedgekeurd.

Dit betekent voor vrijwel alle vmbo scholen dat ze brede, beroepsoriënterende programma's mogen aanbieden. In vakjargon gaat het om inter- en intrasectorale programma's. Voor de leerlingen betekent dit dat ze kunnen kiezen uit richtingen binnen een sector of uit het aanbod van drie sectoren (techniek, zorg&welzijn of economie). Zo kan voor individuele leerlingen maatwerk worden geleverd.

Deze verruimingen gelden met ingang van dit schooljaar of anders per cursusjaar 2008-2009.

Hiermee wordt het voornemen gerealiseerd om het vmbo gericht te laten zijn op oriëntatie en het mbo op specialisatie. Verschil met de situatie voor de verruimingen is dat de leerlingen niet gelijk na de basisvorming hoeven te kiezen voor een specialistische afdeling. Dat kan op een later moment in de schoolloopbaan. Hiermee is een daadwerkelijke vertaling gegeven van de visie dat het vmbo geen eindonderwijs is maar eerste onderdeel van een doorlopende leerlijn die

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

32

uiteindelijk afgesloten wordt met een beroepsopleiding in het mbo.
Voor het Gomarus College en het Werkman College blijft het aanbod ongewijzigd. Overigens heeft het Gomarus College al inter- en intrasectorale programma's.

Noordwest 1

In deze regio is de focus gericht geweest op de aansluiting tussen het vmbo en het mbo. Nadat een versnelde overstap in het vierde leerjaar van het vmbo naar mbo is gerealiseerd, nadat de leerlingen met behulp van een loopbaanoriëntatieprogramma een gefundeerde sectorkeuze hebben gemaakt, wordt er op dit moment verder gewerkt aan het ontwikkelen van een doorlopende leerlijnen van vmbo naar mbo. Dit gebeurt in samenwerking met het Noorderpoortcollege. Voor de sector economie is dit afgerond en opgenomen in het curriculum van de school. De overige sectoren (zorg&welzijn en techniek) zijn nog in ontwikkeling.

Noordwest 2

In noordwest, waar de CSG zelf de bouwheer is, zijn de locatiedirecties van Augustinuscollege, Vinkenborgh en Wilgenborgh intensief bezig geweest met de voorbereidingen van de realisatie van het convenant. Op basis van een CSG-breed vastgesteld rapport over de toekomstige inrichtingskaders voor het vmbo van de CSG (gebaseerd op de uitgangspunten van het convenant en volledig sporend met de onderwijskundige rapporten die in noordoost geschreven zijn) en een vastgesteld bouwbudget van € 6 miljoen zijn de lijnen uit- en vastgezet waarlangs de ontwikkeling moet gaan lopen.

Met extra inzet van externe deskundigen van APS en ICS wordt gewerkt aan zowel de onderwijshoudelijke als de gebouwelijke inrichting van de nieuw te bouwen vmbo-locatie in noordwest. Gelijktijdig wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de cultuuraspecten van de a.s. samenvoeging van het vmbo van de CSG aan de westkant van de stad.

Met het naburige Alfa-college wordt onderzocht in hoeverre afstemming met het mbo aldaar mogelijk is.

Het streven is erop gericht om in januari 2008 een definitieve keuze voor een architect te maken op basis van een breed gedragen Plan van Eisen. Bij het opstellen van dat plan wordt ook, met medewerking en inbreng van RO-EZ, het bedrijfsleven om input gevraagd.

Problematisch bij de realisatie van de nieuwbouw in noordwest is de positie van de Erasmusschool; deze school staat op het terrein waarop de nieuwbouw in noordwest is voorzien. Het bestuur van deze school, RENN4, zoekt in overleg met de gemeente naar nieuwbouw voor de Erasmusschool samen met twee andere scholen vallend onder dit bestuur, de Th. Hart de Ruyterschool en de Van Heemskerckschool. Op korte termijn zal hierover contact worden gezocht met het bestuur van RENN 4.

Noordoost

In de periode december 2006 t/m mei 2007 is vanuit de scholen meegewerkt aan de ontwikkeling van een stedenbouwkundig plan voor de locatie van de nieuwbouw. Verder zijn in het voorjaar van 2007 de belangrijkste grootheden vastgesteld voor de bouw.

Het gaat daarbij om:

- een totaal van 700 leerlingen;

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

33

- een brutovloeroppervlak van de te bouwen school van 6800 m²;
- een budget van 8,7 miljoen euro op basis van prijspeil 2007.

Bij deze grootheden is rekening gehouden met een forse synergie.

Uitgaande van de Huisvestingverordening Onderwijs zou voor het realiseren van 2 afzonderlijke VMBO-scholen een brutovloeroppervlak toegewezen worden van ruim 8000 m². Door beide scholen te combineren, en vernieuwende onderwijskundige aanpak en schoolbestuurlijke samenwerking moeten forse besparingen te realiseren zijn.

De schooldirecties zijn in de bouwgroep intensief aan de slag gegaan om op basis van de door de schoolbesturen aangegeven onderwijskundige kaders het programma van eisen in ruimtelijke zin in te vullen. Een gezamenlijk opgesteld concept masterplan geeft aan hoe vanuit de onderwijsvisie met 'competentiegericht en betekenisvol leren' en 'maatwerk per leerling' en globale kaders voor de huisvesting de vertaalslag gemaakt wordt naar een concrete vastlegging van de ruimtebehoefte. Afhankelijk van de verschillende samenwerkingsmodellen ontstaan verschillende (on)mogelijkheden voor synergie. De wens de eigen identiteit (christelijk en openbaar) goed zichtbaar te houden in relatie tot de keuzes voor gezamenlijk gebruik van faciliteiten leidt begrijpelijkwijs tot grenzen aan de te bereiken synergie. Daarbij speelt nadrukkelijk dat gelijktijdig gebruik van voorzieningen niet alleen leidt tot 'minder eigen gezicht', maar ook vergaande consequenties heeft voor het dagelijks handelen van alle medewerkers op alle niveaus. Het zoeken naar wat mogelijk en wenselijk is, is een ingewikkeld, intensief en tijdrovend proces.

In het voorjaar van 2007 is gestart met het traject voor de architectkeuze. Inmiddels is dit traject afgerond en heeft het college het advies van de selectiecommissie (waar de schoolleiders van de betrokken scholen deel van uitmaakten) om Architectenbureau BRTA de werkzaamheden te gunnen overgenomen.

Voorts zijn een tweetal werkbezoeken afgelegd aan scholen die een competentiegerichte werkwijze al in de praktijk hebben gebracht.

Tot slot hebben de WMOO-scholen (Mondriaan en de theoretische leerweg van Belcampo het Werkman College) en de CSG (Hamrik en de theoretische leerweg van het Wessel Gansfort College) de gezamenlijk opgestelde kaders voor de onderwijskundige vorm van de nieuwe school per bestuur verder uitgewerkt.

Zuid 1

Het Gomarus College is bezig de beroepsgerichte leeromgeving qua huisvesting te vernieuwen. Voor de sector Zorg en Welzijn is dit in augustus 2007 afgerond. Hier is een uitdagende leeromgeving ontstaan waar wekelijks 200 leerlingen gebruik van maken.

Voor de sectoren Techniek en Economie is de planvorming voor de verbouw in de eindfase en is het de bedoeling de uitvoering, na de examenperiode voor de beroepsgerichte vakken, eind april 2008 te starten. Het vraagt van alle betrokkenen veel creativiteit om het normale lesprogramma zo goed mogelijk te laten doorgaan.

Vanaf 2003 is het vmbo van het Gomarus College begonnen met het realiseren van een activerende didactiek. Dit betekent een didactische aanpak waarbij de leerlingen:

Raadsvoorstel - Nieuwe VMBO huisvesting: Voortgang en actualisatie

34

- zelf actief zijn binnen het leerproces (leren = denken, delen, doen);
- werken aan levensechte opdrachten binnen een realistische context;
- samen met andere leerlingen leren: leren met elkaar en van elkaar;
- leren om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces;
- ervaring opdoen met het gebruik van ICT voor allerlei leerdoeleinden.

Ook in de afgelopen periode stond de omslag naar de activerende didactiek centraal. Deze omslag vraagt veel tijd en is een kwestie van lange adem. De omslag van doceren naar begeleiden vraagt veel van docenten die gewend zijn aan klassikaal frontaal onderwijs.

Verder is in de afgelopen periode een portfolio ontwikkeld voor de overgang van het vmbo naar het mbo. Op dit moment wordt daarmee proefgedraaid.

Zuid 2

In het vmbo van het Zernike/Noorderpoortcollege wordt volgens de uitgangspunten van het nieuwe leren gewerkt in de basisberoepsgerichte leerweg. Een variant van het nieuwe leren is in ontwikkeling voor de theoretische leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg Techniek.

Daarnaast wordt gewerkt aan de flexibilisering van de leerwegen en afsluitmomenten. Praktijk is al dat tot de kerst bekeken wordt of de leerling op de juiste plek zit. Dan kunnen leerlingen desgewenst overstappen naar een ander programma en/of naar een andere leerweg. Verder zijn de eerste ervaringen opgedaan met leerlingen die onderdelen van hun vakkenpakket volgen op een ander niveau. Verder is de binnenschoolse herkansingsregeling flexibel.

Net als in noordwest 1 kunnen leerlingen een versnelde overstap maken in het vierde leerjaar van het vmbo naar het mbo, nadat ze met behulp van een loopbaanoriëntatieprogramma een gefundeerde sectorkeuze hebben gemaakt. Inhoudelijk is afstemming gerealiseerd met het Noorderpoortcollege. De afstemming op het gebied van didactiek en zorg is in ontwikkeling.

Motie voorwaarden uitvoeringsprogramma Natuur- en duurzaamheidseducatie

GRIFFIE	
reg.nr.	GRO7.1521682
ingek.	29 NOV 2007
class.	-2.07.51
te beh. door:	GR
kopie gez. aan:	

GROENLINKS

SP

Motie Voorwaarden uitvoeringsprogramma Natuur- en Duurzaamheidseducatie

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 november 2007, besprekende het raadsvoorstel inzake de kadernota Natuur- en Duurzaamheidseducatie (nr. 113)

overwegende dat

- de raad op 20 juni 2007 per motie voorwaarden heeft gesteld voor een plan van aanpak Natuur- en Milieueducatie;
- het college in een eerste invulling van dit plan van aanpak, de kadernota NDE, nog niet alle voorwaarden van de raad heeft verwerkt;
- de kadernota NDE in de komende maanden tot een eerste uitvoeringsprogramma moet leiden;
- de inbreng van het veld en de scholen tijdens de discussieavonden over de kadernota NDE veel extra aanknopingspunten voor het uitvoeringsprogramma biedt;
- het benodigde budget een gevolg van een goed programma moet zijn;

spreekt als zijn mening uit dat

- de hoofdlijn van de kadernota NDE (zie toelichting) een goed uitgangspunt is voor een uitwerkingprogramma NDE
- het uitvoeringsprogramma daarnaast moet voldoen aan de volgende voorwaarden:
 - een sterke en goed omschreven regierol van de gemeente op het gebied van de voorzieningen, zijnde schoolwerktuinen, lespakketten en collectie, en op het gebied van de eerste en tweedelijns ondersteuning van het basis- en voortgezet onderwijs, waarbij
 - uitbesteding niet het uitgangspunt is maar een middel
 - bestaande deskundigheid niet verloren gaat
 - een decentraal vraaggericht aanbod, waarbij
 - een grote rol ingeruimd wordt voor de schoolwerktuinen
 - het voorzieningenaanbod uitgebreid wordt in de op dit moment slecht bediende stadsdelen

verzoekt het college

- bovengenoemde voorwaarden te verwerken in het uitvoeringsprogramma NDE
- het uitvoeringsprogramma voor te leggen aan de raad
- het definitieve budget voor NDE vast te stellen bij de bespreking van het uitvoeringsprogramma

en gaat over tot de orde van de dag.

GreenLinks

Hans-Paul Klijnsma

SP

Jasper Schaaf

PvdA

Karin Hazewinkel

28.11.007

Toelichting:

De hoofdlijn van de kadernota NDE (zie hoofdstuk 1) bestaat uit de driedeling:

A. ecologische basisvorming, B. leren voor leefbaarheid en C. leren voor duurzame ontwikkeling

Motie Duurzaamheidcentrum

GRIFFIE	
reg.nr.	GR07/1521685
ingek.	29 NOV 2007
class.	-2-07-51
te beh. door:	GR
kopie gez. aan:	

(2)

GROENLINKS SP.

Motie Duurzaamheidcentrum

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 november 2007, besprekende het raadsvoorstel kadernota Natuur- en Duurzaamheidseducatie (nr 113)

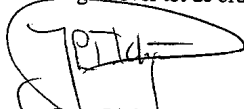
overwegende dat

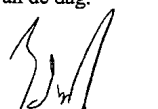
- de raad op 20 juni 2007 per motie het college gevraagd heeft te onderzoeken:
 - hoe de bestaande stedelijke en provinciale natuur- en milieuorganisaties een rol kunnen spelen in de vernieuwde NME;
 - hoe de bestaande stedelijke en provinciale natuur- en milieuorganisaties en de organisaties die zich bezig houden met duurzaamheid in een gezamenlijke locatie te huisvesten zijn;
- de inbreng van het veld (waaronder de Provinciale Milieufederatie, Jonge Onderzoekers, Technasium en de Rabobank) tijdens de discussieavonden over de kadernota NDE, veel extra aanknopingspunten en enthousiasme van betrokken partijen voor een mogelijk duurzaamheidcentrum biedt;
- de feitelijke invulling van een duurzaamheidcentrum nu nog onduidelijk is, maar meer behelst dan alleen een loketfunctie, b.v. ondersteuning aan het voortgezet onderwijs en wijkinitiatieven

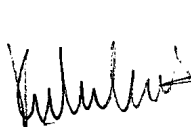
verzoekt het college om

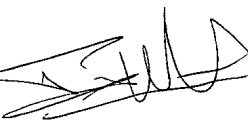
- ten behoeve van de tot stand koming van een duurzaamheidcentrum samen met alle betrokken partijen met enthousiasme plannen te ontwikkelen
- de resultaten hiervan aan de raad voor te leggen bij de behandeling van het uitvoeringsplan NDE

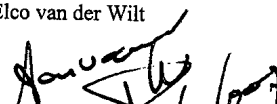
en gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks
Hans-Paul Klijnsma

SP
Jasper Schaaf

PvdA
Karin Hazewinkel

D66
Elco van der Wilt

28/11/07

Motie duurzaamheidseducatie

GRIFFIE	
reg.nr.	GR071521689
ingek.	29 NOV 2007
class.	- 2.07.51
te beh. door:	GR
kopie gez. aan:	

(3)

Motie duurzaamheidseducatie

De raad van Groningen in vergadering bijeen op 28 november 2007, bespekende de kademota natuur- en duurzaamheidseducatie

Overwegende:

- Dat projecten op scholen over energie en duurzaamheid, zoals recent georganiseerd op OBS De Swoaistee, een bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen van onze duurzaamheidsvisie.
- Dat bewustwording van de jongste generaties inzake energie en duurzaamheid een absolute voorwaarde is om in de nabije toekomst een succesvol duurzaamheidsbeleid te kunnen voeren.

Constaterende:

- Dat de ambitieuze en breed gedragen duurzaamheidsvisie van Groningen een extra inspanning van het gemeentebestuur op het gebied van bewustwording rechtvaardigt.

Verzoekt:

- Het college te onderzoeken hoe en of wij scholen, op hun eigen verzoek uiteraard, kunnen faciliteren met als doel een educatief project over energie en duurzaamheid op te zetten.
- De resultaten van dit onderzoek te verwerken in het uitvoeringsprogramma.

En gaat over tot de orde van de dag.

Geert Spieker
Stadspartij

A. van
28/11/07

Raadsbesluit inzake Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.(nr.113)

28 november 2007.

Nr. 10.

Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 november 2007 (bijlage raadsverslag nr. 113);

HEEFT BESLOTEN:

- I. de kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie vast te stellen;
- II. in aanvulling op het raadsbesluit van 20 juni 2007, onder 8 (nr. 28) inzake Plan van Aanpak Natuurmuseum €265.000,-- beschikbaar te stellen voor de natuur- en duurzaamheidseducatie uit de middelen nieuw beleid 2008;
- III. de financiële effecten te verwerken in de gemeentebegroting 2008.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van 28 november 2007.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.

RAADSVoorSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: OS 07.1435861

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie

Groningen,

Aan de raad,

Inleiding.

Groningen wil voorop lopen wat betreft duurzaamheid. In ons collegeprogramma hebben we aangegeven de duurzaamste stad van Nederland te willen zijn in 2025.

Om tot een adequate gedragsverandering op dit vlak te komen vormen inspanningen die tot kennis, inzicht en bewustwording leiden een onlosmakelijk onderdeel van ons duurzaamheidsbeleid. En dat begint bij de jeugd, met het daadwerkelijk beleven van de natuur. Goede natuur- en milieueducatie is dus cruciaal.

Dat vraagt wat ons betreft dan ook een andere aanpak dan tot nu toe gevolgd. Meer naar buiten gericht, gebruikmakend van mogelijkheden die de directe woon- en schoolomgeving biedt; van het grote aanbod dat vele partijen bieden; van de kennis en leergierigheid op scholen voor het voortgezet onderwijs; van de kennis en wil die in bedrijven en onder burgers al is gegroeid.

Natuur- en milieueducatie moet namelijk een beweging op gang brengen.

We willen de traditionele natuur- en milieueducatie (NME) verbreden en verbinden met leren voor leefbaarheid en duurzaamheid. Dus NME vraaggericht naar scholen en ook gericht op bewoners en bedrijven in de wijken en samen met de partners uit het Akkoord van Groningen en Energy Valley. Niet ad hoc maar gestructureerd toewerken naar ons doel: de duurzaamste stad van Nederland. We willen in Groningen een integrale benadering van het duurzaamheidsbeleid en natuur en milieueducatie: *natuur- en duurzaamheidseducatie*. We zetten als één van de eersten die stap en anticiperen daarmee ook op landelijke ontwikkelingen.

We hebben geconstateerd dat er veel spelers zijn die zich inzetten op het gebied van natuur en duurzaamheid. Maar we hebben ook geconstateerd dat het overzicht en verbanden missen. We gaan gebruik maken van de verschillende aanbieders en dynamiek in dit veld en faciliteren een overzicht van het totale aanbod en sturen daar in. We stimuleren het onderwijs daarin een actieve rol te

Raadsvoorstel - Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.

2

spelen. Het geeft ons de kans om een stap te zetten naar een verbreding van NME waarbij we naast traditioneel NME-beleid ook het leren voor leefbaarheid en duurzame ontwikkeling verankerd willen zien.

Natuur- en duurzaamheidseducatie begint bij kinderen, die, eerst aan de hand van elementaire natuurervaringen en, naarmate ze opgroeien, de confrontatie met milieu- en duurzaamheidvraagstukken worden gestimuleerd tot natuur- en milieubewuste burgers. Onderzoek wijst uit dat primaire natuurervaringen in de jeugd leiden tot milieubewuster handelen op latere leeftijd. Ons recent vastgestelde duurzaamheidsbeleid richt zich op complexe processen met bedrijfsleven, burgers en milieuorganisaties om daadwerkelijk een aantal targets te halen onder het motto "Groningen de duurzaamste stad in 2025". Bewustwordingsactiviteiten om tot gedragsverandering bij burgers te komen zijn een belangrijk deel van de inspanningen.

De bewustwordingscomponent is de verbindende schakel tussen educatie en de beoogde gedragsverandering. Deze verbinding werken we op drie niveaus, verschillend naar activiteiten, doelgroepen en werkgebied, uit:

- A. **Ecologische basisvorming:** beleving van en kennismaking met natuur, kringlopen, en relatie mens en natuur. Dit vormt de basis van NME en past vanuit pedagogisch perspectief met name bij (jonge) kinderen. *De school.*
- B. **Leren voor leefbaarheid:** gaat over de relatie van mensen met de directe leefomgeving. Hier horen thema's bij als natuur, milieu (water, energie, afval), groene wijk maar ook sociale thema's (integratie, respect), erfgoededucatie e.d. Leefbaarheidsthema's zijn geschikt voor jeugd (basisonderwijs), jongeren (Voortgezet Onderwijs ofwel VO) en wijkbewoners (alle leeftijden). *De wijk.*
- C. **Leren voor duurzame ontwikkeling:** geeft inzicht in de relatie tussen de drie P's (people, planet, profit). Plaatst natuur- en milieuthema's in een mondiaal perspectief en laat zien welke effecten handelingen hier en nu op generaties in de toekomst en elders kunnen hebben. Het thema duurzame ontwikkeling is een didactisch interessant perspectief voor met name professionals (in alle sectoren), beroepsonderwijs, universiteiten, maar ook VO en wijk. *De stad.*

Wat gaan we doen en wat willen we bereiken?

De veranderingen die we in het kader van NDE willen laten plaatsvinden, richten zich op alle drie de niveaus. Hieronder worden de niveaus kort behandeld vanuit het perspectief van natuur- en duurzaamheidseducatie.

A. Ecologische basisvorming.

De kern is dat we de scholen zelf een kans bieden en stimuleren om NDE in het onderwijs een grotere plek te geven, dat we die daarbij zo nodig ondersteunen en dat we daarvoor in ieder geval middelen beschikbaar stellen; dat we NDE dichter bij de school organiseren en het bereik substantieel willen vergroten.

We kunnen na onderzoek vaststellen dat er voldoende en kwalitatief goed aanbod is op het terrein van ecologische basisvorming. Ook uit de consultatie van natuur-

Raadsvoorstel - Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.

3

en milieuorganisaties bleek dat er veel aanbieders zijn. Er zijn school-, heem- en volkstuinen, excursiemogelijkheden, kinderboerderijen, lessen, lespakketten, ecologische boerderijen, enzovoorts. Het aanbod is divers en maakt een fysiek en inhoudelijk dekkend aanbod voor de stad uitstekend mogelijk. We willen doorlopende leerlijnen realiseren in het basisonderwijs tot in de onderbouw van het voortgezet onderwijs. De leerlijn "Een tuin voor de hele school" is een goed aanknopingspunt. Waar het nog aan ontbreekt is een goed overzicht van alle mogelijkheden en het leggen van verbindingen. Die rol pakken we op.

Een groot deel van de beschikbare middelen willen we inzetten voor educatieve activiteiten die door derden worden uitgevoerd. Hoewel een definitieve keuze nog moet worden gemaakt, overwegen we daarbij de middelen vraaggericht in te zetten, voor de scholen in het basis- en voortgezet onderwijs, waarbij onze voorkeur uit gaat naar projecten en educatieve middelen/pakketten die passen binnen "leren voor leefbaarheid en duurzame ontwikkeling". Ook willen we nieuwe initiatieven op dat gebied stimuleren en ondersteunen. Afspraken daarover worden vastgelegd annex aan de Lokaal Educatieve Agenda. We gaan er vanuit dat scholen de eerste verantwoordelijkheid nemen voor NDE en dat de bijdrage van professionele educatiemedewerkers nodig kan zijn voor deskundigheidsbevordering en soms specifieke lessen (in of buiten de school). In het VO zoeken we vooral verband met thema's en projecten die spelen op de niveaus B en C. We zetten in op 5 stedelijke projecten per jaar.

We faciliteren het beheer en onderhoud van drie schooltuinen en een uitleendepot in Beijum (Bezoekerscentrum), waar lesmaterialen en educatieve collecties beschikbaar zijn en uitgeleend worden. Vanuit het bezoekerscentrum worden de educatieve activiteiten in de tuinen geregistreerd en actief aangeboden aan de scholen. Het onderhoud en beheer van de tuinen besteden we uit als dat (ook met het oog op de frictiekosten als gevolg van de opheffing van de werkmaatschappij financieel) beter is. We zoeken samenwerking met het MBO (AOC Terra), volkstuinders en stimuleren de inzet van vrijwilligers, maatschappelijke banen, maatschappelijke stages en ouderen. Stichting De Zijlen is een geschikte partner om verder in het beleid te betrekken.

We betrekken de buitenschoolse opvang in het beleid en in het gebruik en mogelijk vernieuwing van bestaande accommodaties. In de naschoolse opvang komt meer plaats voor natuuractiviteiten. Ook daarmee wordt ook een breder bereik onder de jeugd, immers buiten de reguliere schooltijden, met de tuinen gestimuleerd.

We hebben meer ambities dan de huidige tuinen in de stad. We willen met incidentele middelen en een beperkt vast budget op kleinschalige basis initiatieven ondersteunen als "groen voor grijs" of bijvoorbeeld Venstertuinen (vergroening rond Vensterscholen: eigen tuinen, aangepast openbaar groen in de omgeving van de school). We willen middelen uittrekken voor de inrichting van een kleine schooltuin in Vinkhuizen, aansluitend op de verplaatste kinderboerderij in de Eelderbaan. We willen met het oog op de opknapbeurt van het Stadspark de educatieve functie daarvan verstevigen.

Raadsvoorstel - Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.

4

De educatieve middelen, die binnen het budget beschikbaar zijn, worden voor een belangrijk deel ingezet op dit niveau. Afstemming van vraag en aanbod, deskundigheidsbevordering in het onderwijs, inschakeling van meer aanbieders, het realiseren van meer NDE steunpunten is niet genoeg. We willen dat over drie jaar, substantieel meer dan nu, tenminste 60% van de basisschooljeugd jaarlijks wordt bereikt met "belevingsactiviteiten" in de natuur. In de schooltuinen en op andere buitenschoolse plaatsen. We willen uiteindelijk doorgroeien naar 75%. We willen een jaarlijks uitvoeringsprogramma, dat concreet laat zien hoe deze ambitie dichterbij wordt gehaald.

B. Leren voor leefbaarheid: leefbaarheid in de wijk.

De wijk is hier de centrale plek, inclusief de (Venster)scholen. We willen een deel van de educatieve middelen zoveel mogelijk combineren met bestaande middelen (stimuleringsfonds ecologie/groenstructuur, activiteitenbudget wijkzaken, stadsdeelcoördinatie (doe mee met een goed idee), LA21 en bijvoorbeeld het innovatiebudget onderwijs). We willen in de kern bereiken dat een substantieel groter deel van de bewoners en organisaties, waaronder scholen, in de stadsdelen zich gezamenlijk bezig houden met groene en op leefbaarheid gerichte wijkprojecten. We willen een inspirerende, natuurlijke leefomgeving in de wijken creëren.

We richten ons op inwoners van de wijk zoals bijvoorbeeld met het project "Lentekriebels". Dit project duurt 3 weken in het voorjaar. Om werkelijk de slag te maken naar meer betrokkenheid van de wijk en de duurzaamste stad te worden willen we meer doen. Door de focus van activiteiten naar buiten te verleggen kunnen we dergelijke projecten uitbreiden. Daarbij hebben we de ambitie ook de sociale component hierbij te betrekken.

Ook verbinden we NDE aan de inrichting van het openbaar groen in het kader van de ecologische nevenstructuur. Vanuit educatief perspectief willen we bijdragen aan projecten rond nader te bepalen thema's als afval, water, archeologische waarden, energie, groene scholen, koesteren ecologische pareltjes, leefklimaat. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om het stimuleren van de aanleg van geveltuinen, de spaarlampenactie of een project als "droge voeten". Ook sluit dit aan bij het programma "Leren voor duurzame ontwikkeling" van de provincie. We bundelen de krachten door ons aanbod te combineren met de bestaande initiatieven rond leefbaarheid in de wijk en organisaties als de Jonge Onderzoekers.

We willen aansluiten bij bestaande initiatieven op het terrein van leefbaarheid als Schoon, heel, veilig, Heel de buurt, op het speelbeleid, op de initiatieven binnen de Vensterschool enzovoorts. Het gaat in de wijk niet in de eerste plaats om nieuwe structuren en overleggen, maar om een "groene" meerwaarde in bestaande ontwikkelingen. Dit kan heel concreet betekenen dat bijvoorbeeld een Vensterschool komt met het idee om de school te vergroenen of in de buurt openbaar groen te adopteren. Of dat samen met ouderen in de wijk de nabij gelegen schooltuin een wijkfunctie krijgt. We willen hier vooral de initiatieven in de wijk zelf belonen door inzet van educatieve middelen. Criteria en omvang van

Raadsvoorstel - Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.

5

het budget worden in het uitvoeringsprogramma uitgewerkt.

We willen in de eerste jaren centraal stimuleren, maar de wijk zelf zal het heft in handen moeten nemen. Vanwege het belang van de verbinding tussen het onderwijs (BO, VO, MBO), welzijnsvoorzieningen, kinderactiviteiten en BSO en het belang van openbaar groen spelen locatiemanagers en stadsbeheerders een belangrijke rol.

We ondersteunen tenminste 5 projecten per stadsdeel per jaar met middelen uit het natuur- en duurzaamheidsbeleid.

C. Leren voor duurzame ontwikkeling.

We hebben ons duurzaamheidsbeleid zeer recent vastgesteld. Om de duurzaamste stad te worden zijn gedragsveranderingcampagnes en educatie belangrijke middelen. Het gaat om kennis en inzicht en om handelen. Dit vergt een nauwe samenwerking tussen gemeente en externe partners en vraagt een stimulerende regie.

In het VO bieden we aanvullend op het reguliere curriculum extra projecten rond duurzaamheid aan. Klimaat, water, energie, afval, fairtrade, geluid en lucht zijn thema's waaraan aandacht wordt besteed. De start die we daarmee gemaakt hebben (denk aan facilitering van de Wubbo Ockelsprijs) willen we verder uitbouwen met scienceprojecten, Energy Valley en integrale projecten die bijdragen aan duurzame bewustwording en gedragsverandering.

Informatiecentrum Duurzaamheid.

We steunen de totstandkoming van een informatiecentrum Duurzaamheid. Wij hebben met partijen die hier mogelijkheden voor zien oriënterend gesproken. Kort samengevat was de conclusie, dat een duurzaamheidscentrum een flexibele inrichting moet kennen en langzaam opgebouwd moet worden. Door een loket in te richten krijgt de duurzaamstestad.groningen.nl een gezicht naar de samenleving. Duurzaam bouwen, wonen en duurzaam ondernemen zijn belangrijke thema's voor het realiseren van duurzaamheidsdoelen. Het terugdringen van het energieverbruik in de bestaande woningen, in de nieuwbouw en bij bedrijven vervult een uitermate belangrijke rol bij het realiseren van onze doelen om energieneutraal in 2025 te zijn.

Keer op keer blijkt dat goed inzicht in mogelijkheden en begeleiding bij keuzes voor duurzame materialen maar ook goede kennis van installatiemogelijkheden kortom voor duurzame oplossingen een absolute voorwaarde is om mensen aan te zetten tot duurzaam handelen. Wij willen stimuleren dat er een duidelijk frontoffice in het centrum van de stad komt waar burgers maar ook bedrijven en bouwers binnen kunnen lopen om goede informatie te krijgen over duurzaam bouwen. Er kan een ruimte zijn voor het showen van materialen, er kunnen workshops worden verzorgd voor bijvoorbeeld verenigingen van huiseigenaren of woningbouwcorporaties, groepen nieuwbouwbewoners of makelaars. Kennis over duurzaam bouwen maar ook over financieringsmogelijkheden en subsidiemogelijkheden is onontbeerlijk.

Dit duurzaamheidscentrum kan in een later stadium worden uitgebreid tot een

Raadsvoorstel - Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.

6

breed centrum, waarin verschillende organisatie gehuisvest worden en waar ruimte is voor presentaties. Wij delen de analyse en steunen de wens voor het Duurzaamheidscentrum. Wij willen de start van het centrum voor 4 jaar incidenteel financieren uit de duurzaamheidsgelden.

In het voorjaar van 2008 komen we in overleg met de partners met een concreet en uitvoerbaar plan.

Wat is de inspanning van de gemeente?

Deze collegeperiode doen we een forse extra inspanning, zowel ambtelijk als met incidentele middelen, om op het niveau van de ecologische basisvorming vraag en aanbod in balans te brengen met elkaar en inzichtelijk te maken om tijdig effect te hebben voor het eerstvolgende schooljaar, het op gang gebrachte proces met natuur- en milieuorganisaties en het onderwijs verder te stimuleren, andere organisaties te betrekken, tussen diensten in de groene en op leefbaarheid gerichte wijkbetrokkenheid te stimuleren en de drie niveaus voldoende in verband te brengen en te houden. We doen dat door samen met betrokken organisaties en de stadsdelen op basis van deze nota een jaarlijks uitvoeringsprogramma op te stellen, die door ons college in mei wordt vastgesteld en aan uw raad ter kennis wordt gebracht. Voor de periode 2008-2009 zullen we in januari een breed opgezette dag met workshops organiseren.

Overgang, continuïteit.

Na 1 januari 2008 blijven de kindertuinen open en worden de afgesproken programma's tot het volgende schoolseizoen voortgezet. Het bezoekerscentrum Beijum gaat naar verwachting medio 2008 open. Materialen en leskisten zijn geïnventariseerd en van een gebruikershandleiding voorzien. Ze zullen na 1 januari beschikbaar blijven. Alle beschikbare materialen zullen ten behoeve van uitleen in het aanbod worden opgenomen, evenals de collecties die via het Universiteitsmuseum beschikbaar komen. In het 4^e kwartaal van 2007 is de inventarisatie in het NM volledig afgerond en zullen we het onderwijs consulteren over de behoeften. Exposities en begeleide programma's in het gebouw aan de Praediniussingel zullen met ingang van 1 januari niet meer mogelijk zijn. Wij hebben afspraken met de RUG gemaakt over de overname en (educatieve) beschikbaarheid van de zogenaamde "Groninger Collectie" uit het Natuurmuseum. Het Universiteitsmuseum zal daarvoor zorg gaan dragen. Deze afspraken zenden wij uw raad per brief.

Raadsvoorstel - Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.

7

Communicatie en participatie.

We bouwen samen aan het NDE beleid. Samen met natuur- en milieuorganisaties, partners in het duurzaamheidsbeleid, scholen, onderwijsbesturen en organisaties die van hun betrokkenheid hebben laten blijken.

De nota is tot stand gekomen mede door een schriftelijke uitnodiging aan alle scholen om hun huidige betrokkenheid weer te geven bij natuur- en milieueducatie. Daarop is door enkele scholen gereageerd.

We hebben twee consultatiebijeenkomsten georganiseerd, die voor de zomer werden aangekondigd. Op 6 september met scholen, op 10 september met natuur- en milieuorganisaties, aanbieders van NME-activiteiten en partners in het duurzaamheidsbeleid.

Wij hebben op 11 september met de onderwijsbesturen gesproken.

Tijdens de bijeenkomsten werden de uitgangspunten en de te verwachten richting van de nota gedeeld. Ideeën over samenwerking en inrichting van het beleid zijn in deze nota verwerkt.

Wij willen alle betrokken organisaties, ook zij die sindsdien van hun betrokkenheid hebben laten blijken of niet in de gelegenheid waren er op 6 of 10 september bij te zijn, nog een keer in de gelegenheid stellen te reageren op de nota.

Daartoe organiseren wij op 23 en 25 oktober een tweetal consultatieavonden. De raad besluit definitief in november over deze nota.

In juli, augustus en september zijn op basis van van te voren aangereikte formats de wensen en mogelijkheden van een duurzaamheidscentrum gestructureerd verkend. De grootste gemene deler hieruit is hierboven weergegeven. De gesprekken worden voortgezet om tot een concreet en uitvoerbaar plan te komen.

Ook het eerste uitvoeringsprogramma willen we opbouwen met de betrokken partners. In januari willen we met de scholen, natuur- en milieuorganisaties en andere betrokken partners in het duurzaamheidsbeleid een aantal werksessies organiseren die de basis moeten vormen voor het uitvoeringsprogramma. We zullen die werksessies voorbereiden met het veld samen.

De medewerkers van het Natuurmuseum worden regelmatig geïnformeerd over de voortgang van de besluitvorming. Met de OR wordt gesproken over het uitvoeringsplan dat aan de opheffing van de werkmaatschappij is verbonden. Zij hebben deze nota inmiddels ontvangen. In december worden de relaties van het Natuurmuseum geïnformeerd over de feitelijke wijzigingen die er zullen ontstaan.

Financiën en besluitvorming.

Op 20 juni van dit jaar besloot uw raad € 425.000,-- uit te trekken voor een nieuwe vorm van natuur- en milieueducatiebeleid. Uw raad aanvaardde daarbij een motie, waarin, kort gezegd, het belang van handhaving (en uitbreiding van) het schooltuinenwerk wordt benadrukt en ons college gevraagd wordt een onderzoek te doen naar hoe een duurzaamheidscentrum kan worden vormgegeven en hoe de collectie van het Natuurmuseum een rol kan spelen in het NME-aanbod. Uw raad verlangde nog voor de begrotingsbehandeling 2008 in de raad een plan van aanpak, waarvan de omvang van de beoogde bezuinigingen werd

Raadsvoorstel - Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.

8

afhankelijk gesteld.

De kadernota Natuur- en Duurzaamheidseducatie voldoet naar ons oordeel aan de door uw raad geuite wensen.

Gelet op het belang dat uw raad hecht aan dit beleid, een opvatting die wij met u delen, hebben wij u in de programmabegroting voorgesteld uit de middelen nieuw beleid met ingang van 2008 € 265.000,-- per jaar extra uit te trekken.

In overzicht gebracht en samengevat zien de uitgaven op structurele basis er als volgt uit.

Educatief budget: ecologische basisvorming incl. tuinen; projecten wijken	€	250.000,--
Beheer, onderhoud en exploitatie schooltuinen	€	225.000,--
Bezoekerscentrum Beijum incl. bezetting; coördinatie ecologische basisvorming	€	140.000,--
Beleidscapaciteit	€	70.000,--
Beheer en beschikbaarheid collectie	€	25.000,--
Extra kapitaallasten investering Paddepoel	€	20.000,--
Kinderboerderijen	€	343.000,--
Stimuleringsfonds groenstructuur/ecologie	€	25.000,--
LA 21, duurzame gedragsverandering	€	30.000,--

	€	1.128.000,--
Beschikbare middelen		
Raadsbesluit 20 juni	€	425.000,--
Raadsbesluit BZC Beijum (10 jaar incidenteel)	€	40.000,--
Bestaande budgetten Kinderboerderijen. Ecologie, LA 21	€	398.000,--
Benodigde middelen Nieuw Beleid		
	€	265.000,--

	€	1.128.000,--

We ondersteunen zo nodig de vorming van een informatiecentrum Duurzaamheid uit de middelen nieuw beleid Duurzaamheid met vier jaar een incidenteel bedrag van max. € 50.000,--.

We willen met incidentele middelen extra steunpunten ondersteunen, initiatieven belonen, nieuw beleid ontwikkelen, aan scholen 2^e lijnsondersteuning geven enzovoorts. We zullen ondermeer het restantbudget lespakketontwikkeling (ca. € 80.000,--) en de al door uw raad beschikbaar gestelde investeringsmiddelen voor het opknappen van de tuin in Paddepoel (€ 120.000,--) inzetten.

Raadsvoorstel - Kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie.

9

Besluit:

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. de kadernota natuur- en duurzaamheidseducatie vast te stellen;
- II. in aanvulling op het raadsbesluit van 20 juni 2007 onder 8 (Nr.28) inzake Plan van Aanpak Natuurmuseum € 265.000,-- beschikbaar te stellen voor de natuur- en duurzaamheidseducatie uit de middelen nieuw beleid 2008;
- III. de financiële effecten te verwerken in de gemeentebegroting 2008.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.